inkeriläisten VIESTI

1–2/2006

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796 ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter, ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Sampo 800016-1466601
Nordea 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nihtisalontie 18 D, 02630 Espoo, puh **040 740 0408** (ark. klo 9.00–17.00)
Internet **http://www.inkeriliitto.fi**
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Iho,
Rauduntie 7 H, 02130 Espoo

J. L. Runeberg (1804–1877)

Suomen kansallisrunoilija ja mm. "Maamme" -laulun sanat kirjoittanut *Johan Ludvig Runeberg* asui perheineen vuodesta 1837 lähtien 40 vuoden ajan Porvoossa, jossa työskenteli kymnaasin lehtorina ja asui useissa osoitteissa, joista viimeinen on ollut museona vuodesta 1882 alkaen.

Kansallisrunoilija nautti (punssin kera) aamiaiseksi paikallisen konditorian leivonnaisia, joita porvoolaiset alkoivat nimittää Runebergin tortuiksi. Runebergin torttu on verrattain kuiva ja sylinterinmuotoinen leivos, joka on valmistettu vehnäjauhoista, korppujauhoista ja manteleista. Päällä on hilloa, jota ympäröi sokerikuorrutus.

Runebergin tortut
(10–15 kpl)

2 kananmunaa
2½ dl sokeria
1 dl (hapanta) kermaa
1 dl piimää
225 g voita
5 dl vehnäjauhoja
1 dl pikkuleipämurskaa
1 dl hapanleipäkorppujauhoja
3/4 dl jauhettua mantelia
1 tl soodaa
(muutama tippa karvasmanteliöljyä)
10–15 kpl leivosvuokia
vadelmahilloa

1. Sekoita kuivat aineet yhteen.
2. Sulata rasva.
3. Vaahdota munat ja sokeri.
4. Lisää nesteet, sulatettu rasva ja kuivat aineet.
5. Täytä leivosvuoat puolilleen taikinalla.

Tässä numerossa:

6. Annostele taikinan päälle jokaiseen vuokaan n. ½ tl vadelmahilloa ennen paistamista.
7. Paista 180 asteessa n. 30 minuuttia.
8. Koristele jäähtyneet tortut hillosilmällä ja sokerikuorrutuksella.

Kuorrutus:
2 dl tomusokeria
4–5 tl sitruunamehua

Lähde:
http://www.niksula.cs.hut.fi/~msairane/reseptit/leivon/runeberg.htm

Kansikuva: Laskiaista odotellessa, kuva Juha-Pekka Einamo

Numero 3/2006 ilmestyy viikolla 11. Aineisto toimitukselle 16.2. mennessä.

Numero 4/2006 ilmestyy viikolla 15. Aineisto toimitukselle 24.3. mennessä.

Toivo Iho, Suomen Inkeriliitto ry:n puheenjohtaja

2006

Mitä tänä vuonna tapahtuu? Ennustajaksi en aio; sen työn jätän muille.

Viime vuonna tuli kuluneeksi 60 vuotta siitä, kun pääosa Suomeen sotavuosina tulleista inkerinsuomalaisista palautettiin Neuvostoliittoon. Tänä vuonna taas on kuusi vuosikymmentä kulunut siitä, kun merkittävä osa tänne jääneistä inkerinsuomalaisista siirtyi Ruotsiin. Yritämme hankkia kuvauksen noista siirtymisistä.

Neuvostoliittoon siirtyneillä inkerinsuomalaisilla alkoi kuusikymmentä vuotta sitten ankea aika, aika, jonka ainoiksi todellisiksi merkkipaaluiksi voisi näin jälkikäteen kunkin vuoden maaliskuun toisen päivän kohdalle merkitä vuodesta 1946 aloittaen: vielä 7 vuotta toveri *Stalinin* kuolemaan. Ehkä muutakin neuvostoajan jäsentelyä olisi löydettävissä?

Miten sitten alkoi Ruotsiin siirtyneiden arki juosta, entä Suomeen jääneiden? Selvitetään asiaa.

Mirja Iho, joka uskollisesti on säilyttänyt isänsä *Aapo Ihon* kirjallista jäämistöä, on luovuttanut tämän muistelmat toimituksen käyttöön. Julkaisemme tästä numerosta alkaen muistelmista ne osat, joilla voi katsoa olevan yleisempää merkitystä.

Toivo Iho

Inkeriläisten Viestin toimitus toivottaa lukijoilleen onnea ja menestystä vuodelle 2006.

Kirkkopyhän juhlallisuudet Hyvinkäällä

Hyvinkäällä toimii 230 hengen Karjalaseura ja 40 hengen Inkeri-kerho. Yhteiset retket, kirkkotilaisuudet ja juhlat on havaittu erinomaisiksi toimintamuodoiksi ja yhteydenpidoksi. Muissa yhteyksissä on avoimuus nähty tärkeäksi. Se tekee seurat näkyviksi ja tutuiksi muille kansalaisille sekä kutsuu asiasta kiinnostuneita seurojen jäseniksi.
6.11.2005 vietettiin yhteistä kirkkopyhää, ja messun jälkeen oli seurakuntakeskuksessa juhla, jossa oli pääpuhujana rovasti *Kosti Laitinen*, joka jo Haminan kirkkoherrana ollessaan toimi Inkerin kirkon asessorina kirkon ulkomaan avun pyynnöstä.

Tässä rovasti Laitisen puhe, joka sai erittäin hyvän vastaanoton.

Hyvä kirkkopyhäväki!

Tänään on liputuspäivä. Siniristiliput liehuvat saloissa. Sehän sopii meille, kun vietämme karjalaisten ja inkeriläisten kirkkopyhää. Tosin tämä ei ole valtakunnallisen liputuspäivän aihe. Aihe on toisaalla: tänään on ruotsalaisuuden päivä. Mutta ruotsalaisuudella ja Ruotsilla on oma merkityksensä sekä karjalaisten että inkeriläisten historiassa. Ruotsin usein varsin sotaisa toiminta Karjalan alueella jo varhaisesta keskiajasta lähtien merkitsi sitä, että huomattava osa Karjalaa, varsinkin niin sanottu Etelä-Karjala Laatokan länsirannalta Suomenlahteen jäi ns. läntiseen kulttuuripiiriin. Kaiken tämän symbolina on kautta vuosisatojen pidetty ruotsalaisten jo 1293 rakentamaa Viipurin linnaa.

Entä sitten Inkerinmaan suomalaisasutus, mikä oli sen muotoutumisessa Ruotsin osuus? 1600-luvun alun pitkä ja monipolvinen sodankäynti Venäjän ja Ruotsin välillä johti siihen, että Ruotsi sai Stolbovan rauhassa 1617 haltuunsa koko ns. Inkerinmaan, Narvasta Laatokan rannoille. Ruotsi asetti tavoitteekseen koko Inkerinmaan luterilaistamisen. Tästä alkoi suomalaisten muuttaminen Inkerinmaalle, jossa oli hyvää maaperää viljelysmaan raivaamiseen.

Tämä lyhyt ja ylimalkainen vilkaisu historiaan osoittaa, että Ruotsilla ja ruotsalaisuudella on ollut keskeinen merkitys sekä eteläkarjalaisten asuma-alueen säilymisessä läntisessä kulttuuripiisissä että Inkerinmaan suomalaisasutuksen muotoutumisessa. Tässä mielessä voimme siis, sekä karjalaiset että inkeriläiset, suhtautua ruotsalaisuuden liputuspäivään täydellä kunnioituksella, vaikka saatamme olettaakin, että yleensä suomalaisten keskuudessa tämä liputuspäivä ei ole kaikkein merkittävimmällä sijalla.

Tätä kirkkopyhää viettävät täällä Hyvinkäällä asuvat karjalaiset ja inkeriläiset yhdessä. Tämä on mielestäni hyvä asia. Yhdistäähän karjalaisia ja inkeriläisiä ainakin kaksi asiaa: ensinnäkin suomalaisuus. Oikeastaan tuo nimitys inkeriläiset on mielestäni hieman harhaanjohtava. Olen usein huomannut, että suomensuomalaisten mielessä nimitys inkeriläiset ymmärretään helposti niin kuin inkeriläiset olisivat yksi suomalais-ugrilaiseen kansanryhmään kuuluva kansa samalla tavalla kuin esimerkiksi virolaiset, mordvalaiset, liiviläiset, suomalaiset jne. Tarkasti ottaen, kuten historia osoittaa, täältä aikanaan Inkerinmaata asuttamaan lähteneet ja heidän jälkeläisensä olivat ja ovat suomalaisia. Oikeampaa olisi siis puhua Inkerinmaan suomalaisista tai lyhyemmin inkerinsuomalaisista. Tällainen ni-

mityskäytäntö osoittaisi selvästi, että me suomensuomalaiset hyväksymme Inkerinmaalla asuvat tai sieltä tänne muuttaneet suomalaiset ikään kuin kotiperheeseen kuuluviksi.

Inkerinsuomalaisia ja karjalaisia yhdistää siis suomalaisuus. Mutta on eräs toinenkin yhdistävä tekijä: se on evakkouden kokemukset. Karjalaisten osalta tämä on meillä yleisesti tunnettua: kolme kertaa oli toisen maailmansodan aikana jätettävä kotiseutu. Inkerinsuomalaisten osalta tämä kaikki on ollut vieläkin karumpaa: ensin 1930-luvun *Stalinin* ajan pakkokollektivisointi ja pakkosiirrot, toisen maailmansodan aikainen Pietarin ja sen lähiseutujen tyhjennys suomalaisista ja Länsi-Inkerin suomalaisten evakuointi saksalaismiehityksen alta Suomeen. Tuolta ajalta on minulla henkilökohtaisia, alle 10-vuotiaan pojan muistikuvia. Länsisuomalaisen kartanon piirissä olivat majapaikkoja saaneet sekä muutamat karjalaisäidit lapsineen että Viron kautta Suomeen evakuoidut inkerinsuomalaiset perheet. Lasten leikit ja temmellykset olivat alusta lähtien yhteisiä. Kun vieläkin minulta silloin tällöin kysytään, kuinka kauan minulla on ollut yhteyksiä inkerinsuomalaisiin, vastaan – mielestäni aivan rehellisesti – kuutisenkymmentä vuotta! Sillä ehkä nuo yhteiset evakkokokemukset inkerinsuomalaisten lasten kanssa jättivät sielun syvyyksiin vahvan tunnepohjaisen muiston. Ehkä tästä johtuen minulle ei tuottanut vaikeuksia vastata myönteisesti kutsuun lähteä jo parikymmentä vuotta sitten eri tavoin rakentamaan yhteyksiä inkerinsuomalaisiin ja tukemaan vähäiseltä osin Inkerin kirkkoa sen jälleenrakennustyössä. Se on ollut hiljaista ja näkymätöntä puurtamista, jota en halua tässä yhteydessä käydä kuvailemaan.

Niille karjalaisille, joiden kotiseutu on itärajamme tuolla puolen, kotiseurakunnan muistoa terävöittävät käynnit kirkon raunioilla tai rappeutumassa olevien kirkkorakennusten luona ja niiden ympärillä levittäytyvillä, usein tuskin havaittavilla, mahdollisesti tuhotuilla hautausmailla. Vain joitakin luovutetun alueen kirkkoja on voitu kunnostaa Inkerin kirkon seurakuntien käyttöön. Inkerinsuomalaisille kirkko on ollut jo 1600-luvulta lähtien voimakkain kansallista yhteyttä säilyttävä organisaatio. Karjalaiset ovat, kuten sanotaan, integroituneet uusille asuinsijoille ja niiden seurakunnalliseen elämään. Luulen, että monet inkerinsuomalaiset paluumuuttajat tuntevat olevansa vielä ikään kuin vieraalla maalla. Ehkäpä karjalaiset voisivat, inkerinsuomalaisten kanssa yhteisiä historiallisia kokemuksia mielessään kantavina, toimia ikään kuin rohkaisijoina ja opastajina, että mahdollisimman moni paluumuuttaja löytäisi luontevan, turvallisen ja luotettavan seurakuntayhteyden uusilla asuinsijoilla.

Sortavalassa aikoinaan toiminut ja nyt Haminassa kotipaikkaansa pitävä Karjalan Evankelinen Seura toimittaa pientä kirjasta, Päivän Tunnussanaa, joka on varmaan monille tuttu. Tämä pieni kirjanen on tänä vuonna viettänyt 100-vuotissyntymäpäiväänsä. Tämän päivän tunnussana kuuluu näin: ”Täyttääksesi sanasi olet omasta tahdostasi tehnyt kaikki nämä suuret teot.” (2. Sam.7:21). Hyvä Jumala on sittenkin, kaikista karjalaisten ja inkerinsuomalaisten ankarista kokemuksista huolimatta, näyttänyt rakkauden tahtonsa ja tehnyt ne teot, joiden kannattelemina saamme tätäkin yhteistä kirkkopyhäämme viettää. Hän tehköön meidän kaikkien parhaaksi myös tulevaisuudessa tekoja, jotka ovat meille siunaukseksi.

Irja Pelkonen ja Inkeri Keinänen
Hyvinkään Inkeri-kerhon ja
Karjala-seuran puheenjohtajat

Matka Sepänämmän saunasta Räyringin Peipposeen

Omaelämäkerta

Aapo Iho

Alkutiedot ovat lähtöisin Hietamäen seurakunnan kirkonkirjoista. Vanhempani olivat maanviljelijä *Andreas Pietarinpoika Iho* ja vaimonsa *Anna*, o.s. *Rappu* Noiselan kylästä. Nimekseni oli merkitty *Abram* ja syntymäajakseni vanhan luvun mukaan 1.2.1891.

Vielä kansakoulussa opettajani, seurakunnan kanttori *J. Rikkinen* kutsui minua Abram Ihoksi, mutta nuorukaisiässä aloin nimekseni merkitä kotoisesta käytöstä hieman poikkeavan muodon *Aapo*. Ja Noisela oli kylän nimenä vain kirkonkirjoissa. Arkikäytössä oli *Heimosi* ja venäläisissä naapurikylissä mainittiin kyläämme Tahkolaksi, venäjäksi Totsjilkka, he kun tylsiä kirveskulujansa kävivät meilläkin tahkoamassa.

Nimitys Sepänämmä johtui siitä, että isäni oli maanviljelyksen ohella alkanut harrastaa sepän töitä, mikä kätevältä ja utteralta mieheltä kävi siinä kuin puutyökin, sillä monien maatalouskalujen puuosatkin hän kyhäili itse aina siihen asti, kun vanhin veljeni *Paavo* otti osallensa puutyöt.

Täältä kaukaa katsellen oli lapsuuden kotini sellainen köyhähkö noin yleiskuvassa, mutta kuitenkin rikas henkisesti. Elettiin siinä niin sanotussa kristillisessä jumalanpelossa, työtä tehtiin ja aherrettiin pitkin rupeamin. Lasten kronologisessa tulojärjestyksessä minä lienen ollut kahdeksas, vaikka edelleni ehtineitä oli ja pysyi elossa kolme. Vain yhden nimen muistan, joka oli kuolinvuoteellaan minun kehdossa ollessani. Hän oli hyvin viisas ja hyvin hyvä vanhin veli *Juhana*, joka tiesi menevänsä taivaalliseen akatemiaan. Toiset nukahtivat nuorempina. Heistä ja heidän kaltaisistaan oli tapana sanoa: ”Tallel on, poissa maailman pahhuuvest!” Meitä kuului olleen täysi tusina, joista aikuisiksi ehti seitsemän. Se oli olosuhteiden suorittamaa karsintaa…

Vielä nimestäni ja siihen liittyneistä enkelitoiveista. Oli ennen minua ollut *Paavali* – sedälläni *Abram* – niminen poika, joka oli päässyt ”tallelle” jo varsin varhain. Ja minä perin hänen nimensä siinä toivossa, että saisin samanlaisen osan… Mutta toisin kävi.

Sama oli asiain kulku myös minua seuraavan; *Anna-Mari* -siskon kohdalla. 5–6-vuotiaana hän sairastui ja kuoli kurkkumätään. Itkin ja surin, kaipasin häntä kovasti. Hän oli minulle läheisin kaikista. Kohta hänen kuoltuaan meille annettiin uusi tyttö, ja hänelle annettiin sama nimi toivossa, että saisi samanlaisen osan, pääsisi jo varhain ”tallelle”. Vaan ei päässyt, hänen osakseen tuli kuolla syöpään Ruotsissa 73-vuotiaana. – Sanotaan, että nimessä on taikaa. – Milloin on, milloin ei.

Heimosin kylän kartassa löytyy se sauna, jossa meitä, sisarusparveen kuuluneita vastaanotettiin, ja elossa säilyneistä olen minä ollut viimeinen. Toiset saapuivat seuraan toisilla otsinoilla.

1900 oli vuosi, jolloin perheen kuopus, *Olga*-sisko, liittyi joukkoon. Silloinkin oli nimenvalinnassa lystikäs piirre: piti antaa tyttärelle ”kuninkaan tytön nimi” ts. keisari *Nikolain* Olga-tytär sai Heimosin sepän kuopuksesta kaiman. (Keisarista puhuttiin meillä ani harvoin keisarina, yleensä puhuttiin kuninkaasta!) Tällöin

oli perheen kokoonpano vakiintunut: 4 tytärtä ja 3 poikaa. Vanhukset työkykyisiä, elämä näytti hymyilevän.

Lapsuudenaikaisiin kotielämän piirteisiin mennen: lapsia kaikkia kutsuttiin omilla nimillään, paitsi vanhin *Sohvi*–sisar oli *Siso*. Isä muuttui äijäksi silloin, kun alkoi kolmas sukupolvi ilmestyä muonavahvuuteen. Ja huomattakoon äyrämöisyys: meillä ei ollut äitiä, vaan emo. Ja emo muuttui ämmäksi samalla kertaa kun isä äijäksi.

Meidän, lasten kohdalla aamu alkoi siitä hetkestä lähtien, kun herättiin, sillä, että emo käski ensin pesemään silmät ja sitten tulemaan luokseen uunin ääreen, jossa hän varhaisaamiaista valmisteli. Samovaari oli täytetty vedellä, sen keskustorveen oli pantu hiiliä, sen jatkeena ollut peltinen, mutkalle muotoiltu torvi, johti savun savupiippuun, "trupaan". Ja siinä me kädet ristissä luimme aamurukouksemme emon sanelun mukaan. Vähitellenhän ne opittiin ulkoa sitten ja niiden esitys tapahtui notkeammin. Mutta aina ne luettiin. Tavalliseen järjestykseen kuuluivat *Isämeitä* ja *Herran siunaus*. Mutta joskus emo saneli pitkän, monta säkeistöä käsittäneen runon, jossa kuvailtiin autuaitten eloa siellä ylhäällä. Eräs sellainen tässä:

Vaik teäl, kurja keärsin kovvaa,
Ei siel sit suremaa jouva:
Siel on taivaan musikantit
Soittain käyvvyyt kultakattuu.
Siel on monta marjasoatuu
Syövät granadin omenii,
Viinamarjoi maisteloot,
Ilovirsiä lauleloot,
Toinentoistaan kauleloot
Rampa karkaa, niin kuin peura -
Ilost liikkuu koko seura.

Isänsä äitiä, Ämmää Aapo Iho muistelee näin: Ämmä oli sellainen luontaislahjakkuus, jonkin kaukaisemman esivanhemman perijä, siirtäen taas vuorollaan eteenpäin hengen antia. Koska kolmas polvi oli lähinnä hänen perijänsä, tiedän sen piiristä olevani eräs, joka enimmän peri… Ämmääni saan kiittää, no, sanotaan vaikkapa… laulannastani. Hän oli nuorempana vaikuttanut esim. häälaulujen esityksessä esilaulajana. Hän oli kooltaan melko jykevä, ei lihava, vaan järeäluinen ja iästänsä huolimatta hyvin säilynyt. Ei ole tiedossani, kuinka monen äidin apulaisena hän ehti lapsenpäästäjänä olla, mutta tuskinpa ne kymmeniin jäivät. Tuollaisena hätäapuparantajana hän oli aina aulis auttamaan, luki monenmonet kerrat omalle väellekin milloin "niukkaluvut", milloin "vihaluvut". Saattoivat olla kyseessä rauvanvihat, tulenvihat yms. Niille hän luki omat lukunsa ja kipu loittoni. Itse hän naurahtaen sanoi: "Koha hyö uskoot, ni paranooha se vaiva, vaik mie lukisin "hiiri metsään menevi", - uskoha siin auttaa eikä luku!

Matkalta kotiin tullessaan hän tervehti kalevalaisittain: "Terve maa, terve manner, terve koti, terve tanner, terve miul itsellein!" Omaa nuoruuttaan muistellessaan sanoi hän tulkitsevansa sen laulamalla: "Jos miun emmoin eläis, moata miun verkain vetäis, silkkihelma siipsahtais.---Nyt vettää viitan helma, siipsahtaa sinellin helma."

Ämmä ei tietenkään ollut käynyt kouluista muuta kuin rippikoulun aikananša. Kirjoittaa hän ei osannut, mutta lukutaito oli suomenkielessä niin hyvä, kuin se saattoi niissä oloissa vain olla. Tarkkaa musiikkikorvaa me lapset ihmettelimme, kun hän oli virsikirjan virret oppinut nuoruudessaan veisaamaan mielestämme kovin mutkikkailla säveleillä, niin ei hän niistä luopunut.

Ja Pietarissa liikkuessaan niillä jokaviikkoisilla kauppamatkoillaan Ämmä oppi kauppaliikkeiden kylteistä luke-

maan venäjää. Siihen eivät kylläkään monet pystyneet.

Omia ensi askeliaan opin tiellä Aapo Iho kuvaa näin: Ennen pitkää oli minulla talvikauteen siirryttäessä kotoistakin seuraa: *Annamari*-sisko alkoi kehittyä ripeästi ja me emme eripuraisiin väleihin joutuneet lainkaan, vaan viihdyimme keskenämme sekä sisällä että ulkona. Elettiin kaiketi v. 1896 jouluaattoa. Naisväellä oli se tavanomainen siivousrieha parhaillaan menossa. Meidät oli karkotettu pois jaloista, pöydän taa ja käsiimme oli osunut virsikirja, jota siinä lehteilimme. Kirjaimet eli "puustaavit" jo tunsimme kumpikin. Miten ollakaan, innostuimme siinä tutkimaan ensimmäistä virttä, ja saimme kuin saimmekin kokoon ensimmäisen säkeen: "Iloitse morsian!" Ja niin meille siinä aukeni lukemisen salaisuus. Kohta julistimme toisillekin tuvassa olijoille, että "myö ossaamma lukkee!"

Ja myöhemmin koulussa: Vaikka olimme muuttaneet oikeastaan kansakoulupiirimme ulkopuolelle, kävin kuitenkin siellä, missä vanhemmat veljenikin olivat käyneet, ts. Törölän koulussa. Opettajana siellä oli seurakunnan kanttori *J. Rikkinen*, pitkänhuiskea sekä huuli- että leukapartainen, totinen mies, joka ei montakaan kertaa vuodessa nauranut... Mutta hän oli hyvä opettaja, vaikka pitkäaikainen opetustyö oli maneerinomaista jo paikoitellen. Esim. uskontotunnin pito alkoi sanoilla: "Viime kerralla me siis jäimme siihen, että..." Uskonnonopetus noudatteli muistaakseni lehtori *Sundsvallin* Raamatunhistoriaa.

Suomenkieltä hän opetti oikeastaan luvattomasti, omalla vastuullaan, ja se tapahtui juuri uskonnonopetuksen yhteydessä, koska oppikirja oli suomalainen. Maantieto, laskento, historia – ne noudattelivat venäläisten oppikirjojen linjoja. Mutta kaikki venäläinen tekstiaines tulkittiin suomeksi. Tavallisesti opettaja kyseli, tiesikö kukaan, mitä se ja se sana oli suomeksi. Ellei kukaan tiennyt, sanoi hän sen itse ja niin jatkettiin eteenpäin. Esim. laskutehtävissä oli suurin osa sanallisia, asialaskuja kaupalliselta alalta, jotka vaativat suomennoksen. Viinakauppiaat, peijakkaat, sekoittelivat eri lajeja sekä erihintaisia samalla keskenään, ja oli laskettava niiden kauppahinta, huomioiden myös kauppiaan haluama voitto, "pribyl"...

No niin. Muistan ensimmäisen koulupäiväni. Minua jännitti kovasti, kun olin jo kauan lukenut suoraan enkä osannut siis tavata enää; pelkäsin nolaavani itseni pahan kerran. Mutta eihän tarvinnutkaan tavata, jos kerran suoraan osasi lukea. Meidän kylän kouluväki oli opettajan suosiossa, sillä olimme järjestään parempia lukijoita, kuin opettajan oman kylän lapset, töröläiset. Niitä hän aina morkkasi. Tämä suosio kyläläisiämme kohtaan jatkui rippikouluun asti. Siellä hän asetti meikäläiset koko seurakunnan kärkeen, painottaen kirkkoherralle: "Nämä ovat minun oppilaitani!"

Toistasataa liuskaa käsittävien Aapo Ihon muistelmien viimeinen versio on kirjoitettu vuonna 1972. Varhaisin versio on syntynyt v. 1946. Muistelija on siis ollut varhaisimman version syntyaikana 54-vuotias ja viimeistä versiota työstäessään 81-vuotias. Muistelmat on kokonaisuudessaan kirjoitettu ilman ulkopuolisia lähteitä, omaan muistiin tukeutuen. Ensi version kirjoitusaikoihin, ja myöhemminkin tekijällä on ollut mahdollisuus tarkistaa muistikuviaan sisaruksiltaan: vanhemmalta veljeltään Matti Iholta, sekä nuoremmilta sisariltaan Anna-Mari Schultzilta ja Olga Parrilta, ja ehkä myös muilta sukulaisilta.

Aapo Iho on vuosikymmenten ajan toiminut mm. Inkeriläisten Viestin ja sen edeltäjien tuotteliaana avustajana.

Toimitus

Milloin ja miksi länsieurooppalaisia muutti Venäjälle?

Kun ruotsalaiset viikingit etsivät lyhintä vesireittiä Välimerelle, he päätyivät Suomenlahden, Nevan ja Olhovanjoen kautta Ilmenjärvelle, jonka tuntumaan syntyi Novgorod (Uusikaupunki) – niminen kauppapaikka. Perimätiedon mukaan ilmeniläiset olivat pyytäneet *Rurikia* hallitsijakseen. Novgorodin hallitsijan Rurikin jälkeläisistä polveutuivat Venäjän suuriruhtinaat ja myöhemmin tsaarit *Iivana IV*:n poika *Teodor* (1557–1598) mukaan luettuna. Teodor ei kuitenkaan pystynyt maata hallitsemaan ja luovutti vallan lankomiehelleen, samannimisestä oopperasta laajalti tunnetulle *Boris Godunoville*.

Novgorodin hallitsemat lähialueet oli jaettu viiteen osaan ja yksi näistä oli Vatjan viidennes, johon kuuluivat Inkerinmaa ja Karjala. Viidenneksen lisäksi Novgorodin hallitsemiin alueisiin lukeutuivat pohjoiset alueet Vienanmereltä Uralinvuorille asti. Novgorodissa oli tasavaltalainen hallintomuoto ja kaikista tärkeistä asioista kuten sodasta, rauhasta, hallitsijan valinnasta jne. päätti kansalliskokous eli *vetshe*. Novgorodin itsehallinto loppui v. 1478, jolloin Moskovan suuriruhtinas *Iivana III* valloitti kaupungin ja liitti Novgorodin maa-alueineen Moskovan suuriruhtinaskuntaan. Novgorodissa asui myös suomensukuisten heimojen edustajia. Siellä on tehty arkeologisia kaivauksia ja löydetty muun muassa karjalan murteella tuohipaloille kirjoitettuja kirjeitä.

Inkerinsuomalaisia ei tässä vaiheessa Novgorodin viidenneksessä asunut, mutta Inkerinmaan nimen alkuperää ajatelle eräänä vaihtoehtona on *S. Haltsosen* mukaan ollut *A. J. Sjögrenin* olettamus, että maakunta olisi saanut nimensä Ruotsin *Olavi Sylikuninkaan* tyttären *Ingegerdin* nimestä: ”Hän oli saanut huomenlahjaksi Laatokankaupungin sekä siihen kuuluvan alueen, kun hänet isänsä tahdosta luovutettiin v. 1019 Novgorodin suurruhtinas *Jaroslav I*:n puolisoksi.”

Useammat tutkijat ovat kuitenkin Inkerinmaan nimen alkuperän tulkinnassa päätyneet maantieteelliseen vaihtoehtoon ja pitävät sitä Inkerejoen nimestä johdettuna. Moskovan suuriruhtinaskunnan laajetessa ja sen vallan kasvaessa maahan kaivattiin suuressa määrin eri alojen asiantuntijoita, joita houkuteltiin ulkomailta. Suuriruhtinas *Iivana IV:n (Julman)* – ensimmäisen venäläisen tsaarin - hallinnon aikana (1530–1584) maahan saapui paljon käsityöläisiä, oppineita ja taiteilijoita hyvin edullisin ehdoin. Suurin osa tulokkaista oli saksalaisia, ruotsalaisia, tanskalaisia ym. luterilaisuskoisia. Heille ja heidän jälkeläisilleen taattiin uskonnonvapaus ja paluumahdollisuus entiseen kotimaahansa. Moskovan liepeille rakennettiin vv. 1550–1560 ensimmäisiä saksalaisia maahanmuuttajia varten jopa saksalainen asutuskeskus, jossa myöhempi Venäjän tsaari *Pietari I* vietti nuoruudessaan saksalaisten keskuudessa paljolti aikaansa. Hän arvosti eurooppalaista kulttuuria ja päätti opettaa myös maansa kansalaiset eurooppalaisille tavoille, mutta toteutti työtään barbaarin ottein eli pakotti venäläiset miehet ajelemaan partansa, teenjuonti oli korvattava kahvilla, hoviväen piti oppia tanssimaan mannermaisia tansseja, heidän tuli käydä säännöllisesti hovin illanvietoissa yms.

Pietari I (1689–1725) päätti avata lyhyemmän merireitin Eurooppaan, koska Venäjän ainoa merisatama oli tuolloin Arkangelissa. Kun omassa valtiossa ei hyviä merimiestaitojen asiantuntijoita ollut, Pietari matkusti itse opiskelemaan laivanrakennusta Amsterdamiin. Siellä Venäjän tsaari työskenteli inkognito muiden työläisten parissa kirves kädessä telakalla.

Tsaari Pietari päätyi siihen, että hän tarvitsee tulevalle laivastolleen myös amiraalin. Sellainen ehdokas löytyikin. Hän oli norjalainen Stavangerissa v. 1657 syntynyt *Cornelius Cruis*, jonka Pietari I tapasi Amsterdamissa ja jolle hän tarjosi vara-amiraalin virkaa. Sopimus allekirjoitettiin 1698. Cruisin tuli aluksi järjestää ulkomaisten merimiesten voimin laivanrakennustoimintaa Etelä – Venäjällä Voronezhin kaupungissa.

Cruis johti v. 1705 venäläisten Retusaaren (nykyisen Kronstadin) puolustusta ja v. 1708 hänen johdollaan torjuttiin ruotsalaislaivaston hyökkäys. Vuoden 1713 meritaistelussa Cruis epäonnistui ruotsalaisten takaa-ajossa, minkä vuoksi hänet tuomittiin kuolemaan. Tuomio vaihtui kuitenkin karkotukseksi Kazaniin, josta Cruis palasi Pietariin jo 1715. Uudenkaupungin rauhansopimuksen jälkeen hänet jopa ylennettiin amiraaliksi.

Cornelius Cruis sai Pietarissa omistukseensa erään kaupungin parhaista, ylävällä maalla olevista tonteista, mikä tulvista kärsivässä kaupungissa oli tärkeä tekijä. Tontti sijaitsi tulevan Eremitaasin paikalla, johon Cruis rakennutti Pietarin ensimmäisen saksalaisen kirkon. Sitä saivat käyttää myös muut luterilaiset, inkerinsuomalaiset mukaan lukien, siihen saakka kun suomalaiset ja ruotsalaiset rakensivat oman kirkkonsa (*Inkeriläisten Viesti n:o 4/2002*). Pietarin Pyhän Annan kirkon suomalaiseen seurakuntaan kuului 1790-luvulla noin 1400 henkeä. 1900-luvun alussa Pietarissa oli toistakymmentä luterilaista kirkkoa, mm. 6 saksalaista, englantilainen, ruotsalainen, virolainen, latvialainen ym.

Myöhemmin *Katariina II*:n hallinnon aikana 1760-luvulta alkaen maahan muutti lisää saksalaisia, ruotsalaisia, sveitsiläisiä, hollantilaisia, ranskalaisia ym. tulokkaita, yhteensä yli 10 000 perhettä, jotka muodostivat lähinnä maatalousyhteisöjä eli kolonioita. Heidän matkakulunsa, maataloudessa tarvittavat työkalunsa, siemenviljan, eläinten, asuin- ja talousrakennusten hinnan sekä heidän pappiensa palkan maksoi Venäjän valtio. Tämän lisäksi heille myönnettiin 10 vuoden verovapaus. Osa tulokkaista siirtyi kaupunkeihin ja perusti saamiensa korottomien lainojen turvin puuvilla- ja silkkikangastehtaita, kauppoja yms. Myöhemmin maan virkakoneistossa, rautateillä, armeijassa, vuori- ja raskaassa teollisuudessa palveli paljon ulkomaalaisia. Pietarissa heidän osuutensa nousi noin 8 %:iin kaupungin väestöstä.

Lilja Kuivanen

Lähteet:

Berh, V. Zhizneopisanie rossijskago admirala K. I. Kruisa 1825

Georgi I. G. Opisanie vseh obitajuschhih v Rossijskom gosudarstve narodov. 1799

Haltsonen, S. Entistä Inkeriä 1965

Kolme kelpo kirjaa

Historiaa harrastaville voin suositella kolmea teosta, joista kukin liikkuu eri vuosisadalla. 1200-luvun Ruotsia kuvaa *Dick Harrison* teoksessaan *Jarlens sekel* (Jaarlin vuosisata; ei suomennettu). Teos on ilmestynyt v. 2002. Harrison voitti teoksellaan *Stora döden* vuoden 2000 August -palkinnon.

Koulutietoina varmaan moni muistaa, ettei Ruotsissa koskaan ole ollut orjuutta. Väärin! Harrison toteaa, että orjia oli vielä 1330-luvun Ruotsissa, mutta että nämä olivat lajinsa viimeisiä. Viikinkiaikojen päätyttyä ei enää käyty sellaisia sotia, joiden tuloksena olisi saatu uusia orjia, ja toisaalta orjien omistajat totesivat pääsevänsä jonkinlaisesta huoltovelvollisuudesta näitä kohtaan antamalla orjalle hiukkasen maata ja vapauttamalla tämän. Silloin vapautettu vastaa itse itsestään, ja entisen omistajan tila saa edullista työvoimaa lähietäisyydeltä.

Dick Harrison kuvaa, kuinka Ruotsin valtio alkaa kehittyä *Birger jaarlin* aikana ja tämän toimesta. Kun valtio vielä 1100-luvulla koostui kuudesta Ruotsin maakunnasta, oli siinä 100 vuotta myöhemmin lisää alueita paitsi Ruotsissa, myös nykyisen Suomen alueella. Kehitystä tapahtuu monella rintamalla yhtaikaa: kuninkaan valta vahvistuu, kirkko saa uusia jäseniä ja pikku hiljaa alkaa muodostua kaupunkeja.

Harrison nostaa Birger jaarlin *Magnus* – pojan, kuninkaan, Ruotsin kuninkaiden historian giganttien joukkoon yhdessä *Kustaa Vaasan, Kustaa II Adolfin* ja *Kaarle XII:n* kanssa. Suomalaista lukijaa ihmetyttää vain se, että Kaarle XII on mukana. Tekee mieli ottaa selkoa, miksi?

Mirkka Lappalainen porautuu viime vuonna ilmestyneessä väitöskirjassaan *Suku – valta – suurvalta Creutz* – suvun, etenkin kahden sen edustajan kautta Ruotsin yhteiskuntaan sen ollessa suurvaltana mahtavimmillaan, siis 1600-luvulla. Lappalainen vihjaa *Lorenz Creutzin* Pernajan kirkossa olevasta haudasta puhuessaan siihen, että tämä ei lepäisikään haudassa vaan meressä Öölannin itäpuolella. Lorenz Creutz teki 1600-luvun Ruotsissa komean karriäärin: maaherrana moneen otteeseen, kuparikaivosten hallinnosta vastanneena miehenä, Ruotsin suurimman noitaoikeudenkäynnin ankarana tuomarina, (tuomitsi Raamatun perusteella; "noitavaimo ei saa elää"!) ja viime vaiheessa ilmeisen pätemättömänä merivoimien komentajana, jonka kipparoima alus Kronan räjähti virheellisen manööverin seuraamuksena Öölannin itäpuolella 1.6.1676 vieden 800 miestä meren syvyyksiin. Löytyi ruumis, jonka taskussa oli Creutzin sinetti, ja tämä vainaja haudattiin komein juhlamenoin. Miksi asiaa on syytä epäillä? Ellei ruumista olisi löydetty, miten olisi käynyt Lorenz Creutzin kaksi kartanoa Suomessa, omistuksia Liivinmaalla ja Tukholmassa käsittäneelle jättiomaisuudelle? 1600-luvulla tuskin tunnettiin kuolleeksijulistamismenettelyä; olisiko omaisuus ehkä päätynyt kruunulle? Vaikka Lappalaisen teos on väitöskirja, se on varsin helppolukuinen. *Eino Jutikkala* on kiittänyt teosta, eikä mielestäni syyttä.

Max Engman liikkuu v. 2004 ilmestyneessä teoksessaan *Suomalaisia Pietarissa* etenkin 1800-luvulla, kosketellen tosin myös Pietarin alueen aiempaa historiaa: 1600-luvun Nyen saa sekin esittelynsä. Teos kuvaa myös 1900-luvun tapahtumia aina Tarton rauhaan saakka.

Professori Engman on suomenmaakkoisten, passilla eläjien erityistuntija. Miten nämä erosivat inkerinsuomalaisista?

Engman on löytänyt eroja ryhmien identiteettikäsityksissä. Selkeimmin nämä tulivat näkyviin keväällä 1917 keskusteltaessa Pietarin ja Inkerin suomalaisten yhteisen kokouksen järjestämisestä. *Kaapre Tynni* oli tuolloin vastustanut ideaa, koska hänen mukaansa suomenmaalaisten tarvitsi ratkaista vain yksittäisiä kulttuurikysymyksiä, kun taas inkeriläisten oli pakko ottaa koko kansallinen olemassaolonsa keskusteltavaksi.

Max Engman osoittaa, kuinka suomalaiset, suomenmaakkoiset olivat Pietarin työmarkkinoilla ainakin maaorjuuden loppuun saakka muita ryhmiä kysytympiä. Maaorjataustaisilla oli velvoitteita kotikylässään, ja se sai aikaan, että heidät koettiin työvoimana Pietarissa jossain määrin epävakaiksi. Engman kuvaa myös ketjuuntumista työvoiman hankinnassa: kun työnjohtaja oli suomalainen, hän hankki myös suomalaisia alaisia.

Engmanin teos on verrattoman sisältörikas, oikea 1800-luvun Pietarin tietolipas. Itse en ennen Engmanin teoksen lukemista tiennyt esim.

– että *Kuulan* häämarssin esitti ensi kerran julkisesti *Mooses Putro* v. 1908
– että laestadiolaisten pietarilaista kokoushuonetta kutsuttiin suutarinkirkoksi
– että 1800-luvun puolivälissä noin 2/3 Pietarin nuohoojista oli suomalaisia
– että *Uno Cygnaeus* ryhtyi kehittämään Suomen kansakoulua saatuaan asiallisesti ottaen potkut Pietarin suomalaisen koulun tarkastajan toimesta
– että passiviraston toimiala oli niin laaja: sillä oli konsulaatin, veronkantoviraston ja köyhäinhoitolaitoksen tehtäviä.

Toivo Iho

Ammattikorkeakoulujen sosiaali- ja terveysalan (Sote-Amkien) Venäjä-verkostossa tapahtuu

Verkoston toiminta vuonna 2006

Vuoden 2005 olemme toimineet OPM:n erillisrahoituksen turvin. Vuodesta 2006 toimintamme jatkuu ammattikorkeakoulujen kv-toiminnan kehittämisverkoston alla.

Vuonna 2006 verkosto keskittyy erityisesti seuraaviin asioihin:

- Verkko-opintojakson tekeminen inkeriläisten pariin harjoitteluun lähtijöiden tueksi ja taustatiedoksi
- Optiman tietopankin kehittäminen:
  Harjoittelupaikat
  Rahoitusasiat
  Tulkki- ja asiantuntijapankki
  Hankepankki
  Toimintakalenteri
  Opinnäytetyöt ja raportit
- Maahanmuuttajille suunnattujen orientaatio-opintojen kartoitus ja niistä tiedottaminen
- Yhteistyön kehittäminen maahanmuuttajajärjestöjen kanssa
- Alan valtakunnallisen Venäjä-Suomi -seminaarin järjestäminen syksyllä 2006
- T&K -yhteistyön kehittäminen

Kartoitamme edelleen innokkaita tekijöitä yllä mainittua verkko-opintojaksoa ajatellen. Kysy lisää ja ilmoittaudu: soile.anttila@laurea.fi

Optiman työtila

Verkoston työtila löytyy osoitteesta: https://optima.discendum.com/laurea

Tunnus: Venäjä
Salasana: amk

Yhteystiedot

Verkoston koordinaattori toivoo ehdotuksia ja ideoita, yhteydenottoja niin verkoston ammattikorkeakouluilta, yhteistyötahoilta kuin muiltakin asiasta kiinnostuneilta.

Verkoston koordinaattori:
Soile Anttila
soile.anttila@laurea.fi
Laurea-ammattikorkeakoulu
Lummetie 2bB
FI-01300 VANTAA
GSM: 0400 - 754 942
Faksi: 0205 787 200

Hankkeen koordinaattori:
Pirkko Kivi
pirkko.kivi@hamk.fi
Hämeen ammattikorkeakoulu
Lahdensivuntie 5
FI-13100 HÄMEENLINNA
Puh: 03 - 646 7433
GSM: 050 - 342 4733

MUUT LEHDET

Nauris + kaali = kupulanttu

Inkeriläisten Viestissä kesällä 2005 ilmestyneen juttusarjan *Inkeriläisten peltokasvien geenistöä maailmalla* kirjoittaja, MTT:n erikoistutkija *Hannu Ahokas* kertoo *Koelypsy*-lehdessä kupulantusta, joka on uusi nauriin ja kaalin risteytys. Ahokas kehittää kupulanttua Jokioisissa, jossa vihannes on kasvanut jo kolmena kesänä Maa- ja elintarviketalouden tutkimuslaitoksen pellolla. Kupulanttu muistuttaa hänen mukaansa kiinankaalia, mutta sen keitetyt lehdet maistuvat erilaiselta kuin kiinankaali tai keräkaali.

(Helsingin Sanomat 13.12.2005)

Ruotsin Ingria

Ruotsin inkeriläisten lehti *Ingria* herätti toimituksessa muutamia kysymyksiä.

Kysyimme, pitkäänkö *Ingriaa* on tehty ruotsiksi, på svenska, miten se on vaikuttanut lukijakuntaan, ja kuinka hyvin lehti saa avustuksia, siis kirjoituksia. Inkeri Peterson, Ruotsin Inkeri-liiton puheenjohtaja, vastaa:

Syksystä 1984 lähtien on lehteä tehty ruotsiksi. Tilaajakunta on kasvanut niin, että nykyinen kanta pyörii kolmen ja puolen, neljänsadan välillä. Tämä merkinnee sitä, että *Ingrialla* on lähes tuhat lukijaa.

Inkerin käsityksen mukaan lehteä lukevat sekä nuoret että vanhat. Ilahduttavana hän pitää sitä, että toimitusryhmä on niin nuori, jolloin nämä osaavat ajatella nuorta lukijakuntaa. Toimituskuntaan kuuluu neljä 30–35-vuotiasta, jotka tekevät kahden ryhminä vuorotellen joka toisen numeron.

Kun Inkeriläisten Viestin toimitukseen tulee avustuksia ryöpsähdellen, joskus ei mitään ja joskus taas yli tarpeen, *Ingrian* juttujen saanti kuuluu olevan tasaisempaa.

Toimitus

Liiton sääntömääräinen syyskokous

Suomen Inkeri–liitto ry:n sääntömääräinen syyskokous pidettiin Inkerikodissa 20.11.2005. Kokouksen järjestäydyttyä päätettiin

– pitää jäsenmaksut ennallaan
– pitää Inkeriläisten Viestin tilausmaksut ennallaan
– vahvistaa esitetty toimintasuunnitelma ja talousarvio
– pitää ennallaan hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien palkkiot ts. ammattitilintarkastajalle maksetaan laskun mukaan, muut toimivat korvauksetta.

Valittiin *Toivo Iho* liiton puheenjohtajaksi vuodeksi 2006. Valittu kiitti luottamuksesta. Hallituksen erovuoroiset jäsenet *Aliisa Majava, Viljo Suomalainen* ja *Toivo Tupin* sekä erovuoroinen varajäsen *Pirkko Hurrto* valittiin uudelleen vuosiksi 2006–2008. Tilintarkastajiksi valittiin *Yrjö Luukkonen* ja *Annakaisa Mörttinen*, varalle *Lilja Kurppa* ja *Kerttu Susi*.

Vuoden 2006 kevätkokous pidetään 26.3.2006 klo 14. Kutsu kokoukseen julkaistaan Inkeriläisten Viestissä, lisäksi lähetetään kirjallinen kutsu kaikille niille jäsenjärjestöjen puheenjohtajille, jotka ovat ilmoittaneet yhteystietonsa liitolle.

Hyvinkään Inkeri-kerho ry:n puheenjohtaja *Irja Pelkonen* teki selkoa Hyvinkäällä 8.–9.7.2006 pidettävien kesäjuhlien valmistelun nykyvaiheesta. Lisätietoa kesäjuhlista julkaistaan Inkeriläisten Viestissä kevään kuluessa.

Järjestäytymiskokouksessaan hallitus valitsi varapuheenjohtajaksi *Keijo Korkan*, taloudenhoitajaksi *Aliisa Majavan* ja sihteeriksi *Anne Tuohimäen*.

Toivo Iho
Anne Tuohimäki

Uusi osoiterekisteri laadittu

Olemme laatineet uuden osoiterekisterin tilaajistamme. Pyydämme lukijoita ystävällisesti tarkistamaan, että osoitetietonne ovat lehden takasivulla oikein.

Samaten listoja tarkastellessamme panimme merkille, että lehdellämme on lukijakuntaa kirjaimellisesti ympäri maailmaa. Olisikin mukava saada kuulumisia ja tarinoitanne vaikkapa Kanadasta tai Australiasta lehdessä julkaistavaksi; tämä pyyntö koskee luonnollisesti myös lähempänä asuvia lukijoitamme. Yhteystiedot löytyvät tuttuun tapaan lehden ensimmäiseltä aukeamalta.

Toimitus

KESKUSTELUPALSTA

Sinä / Te

Lisäys ja täydennys puheenjohtajamme *Toivo Ihon* kiintoisaan kirjoitukseen *Titteleistä, sinuttelusta ja teitittelystä* (Inkeriläisten Viesti 12/2005).

Ruotsalaisten hullaantuminen sinutteluun johtuu siitä, että heillä ei ole ollut koskaan käytössä teitittelyä, vaan titteliöinti ja "hännittely". Sanottiin siis "Ottaako rovasti vielä kahvia?" tai "Ottaako hän vielä kahvia?" Kumpaakin tapaa on esiintynyt myös Suomessa, vaikka meillä on ollut teitittely kauan käytössä. Vielä 1900-luvun alussa vaimo saattoi teititellä miestään ja lapset vanhempiaan.

Sinuttelun yleistyminen meillä johtuu ennen kaikkea englannin vaikutuksesta ja englannin kielen väärin käsittämisestä. "How are you?" tuntuu mukavalta: "Kuinka voit?" Rentoa ja mutkatonta. Nyt on kuitenkin niin, että *you* merkitsee englannissa myös monikon 2. persoonaa, eli englantilaiset ja amerikkalaiset teitittelevät toisiaan. Sinä on englanniksi *thou* ja se on omistettu Jumalalle. *

Teitittelyä vieroksuva saattaa sanoa: "Minä sanon *sinä* kun puhun yhdelle henkilölle, *te* kun puhun monelle." Väite ei ole oikea te-pronominin suhteen. Kun puhutaan usealle teititeltävälle, sanotaan "Oletteko käyneet Intiassa?", mutta kun puhutaan yhdelle, sanotaan "Oletteko käynyt Intiassa?". Suomen kieli siis tuntee teitittelymuodon.

Teitittelyä meidän on suosittava, eikä se millään tavoin ole vieraannuttavaa, vaan kaunista ja kohteliasta. Millaisena puhuttelu tajutaan, ei riipu vain puhuttelumuodosta vaan hyvin paljon äänensävystä. Teitittely voi olla lämmintä, sinuttelu töykeää.

Kun *Pehr Svinhufvudista* (1861–1944, *Ukko-Pekka*) oli tullut tasavallan presidentti ja hän saapui kotiseudulleen, vanha emäntä tervehti häntä sanoen: "Sinua, Ukko-Pekka, minä teitittelen, muita sinuttelen." Eli asia on todella vivahteikas.

Meidän on pakko oppia käyttämään teitittelyä, jos aiomme käydä eurooppalaisten silmissä sivistyneistä. Vieraan ihmisen sinuttelu esimerkiksi Puolassa, Saksassa tai Ranskassa on täysin mahdotonta. Arkistossani on lehtileike, jonka mukaan torimatami sai 4 000 vanhan markan sakot, kun oli suutuspäissään sinutellut poliisia.

Toimin Turun kieli-instituutissa 16 vuotta. Sinne tuli vierailevia lehtoreita mm. Saksasta. He olivat yleensä nuoria tohtoreita. Kun kerran tällainen nuori Herr Doctor tuli esittäytymään instituutin johtajalle, tämä ojensi kätensä: "Asko. Meillä on tapana, että opettajat sinuttelevat toisiaan." Tohtori kalpeni, oli vähällä pyörtyä, pisti kädet selän taakse ja sopersi: "En voi, en voi, meillä vain roistot sinuttelevat vierasta henkilöä." Parin, kolmen viikon kuluttua hän sitten tuli uudelleen ja sanoi: "Jospa minä sitten…"

Lopuksi vielä yksi näkemys. Kouluissa ei enää vallitse hyvä kuri eikä rauhallinen oppimisympäristö. Minun kouluvuoteni olivat 1940-luvulla. Silloin ei sinuteltu opettajaa eikä häntä myöskään haistateltu. Opettajaa kunnioitettiin, hän oli auktoriteetti. Opettajaa ei haluttu mitenkään loukata. Koululaitos teki pahan

virheen, kun se pakotti oppilaat sinuttelemaan opettajiaan. Eivät oppilaat olisi sitä halunneet. Tuon suuren erehdyksen seurauksista kärsitään nyt.

Teuvo H. Huotari
tuomari, Turku

Toimitus kiittää Teuvo Huotaria yllä olevista ajatuksista. Motiivina kirjoitukselle oli alun perin se, että olin havainnut paluumuuttajien hieman vieroksuvan nykyistä sinuttelukäytäntöämme, ja halusin kertoa tavan synnystä tietämäni, joka ei suinkaan pyri olemaan tyhjentävä, kaiken kattava selvitys.

Toivo Iho

** Toimitussihteerin lisäys: Thou on englannin vanha sinä-muoto, esim. "How art thou?" tai "Thou shalt not kill", jota käytetään nykyisinkin vielä runollisessa ja "ylätyylisessä" kielessä sekä kirkkoenglannissa Jumalasta puhuttaessa.*

Sukulaisia etsitään

Etsin isäni *Andreas Juhananpoika Haposen* (s. 22.3.1914, Seulola) ja äitini *Rosalia Juhanantytär Kaartisen* (s. 13.1.1914, Muja) sukulaisia.

Yhteydenotot:
Lilja Niklander
Silvantie 55 C
25390 Kiikala
puh. (02) 738 5396

Matka Valkeasaaresta Riihimäelle, muistoja pitkän elämän varrelta

Inkeriläisten Viestissä jo aiemmin julkaistun Anna-Mari Akkasesta kertovan jutun kirjoittajat ystävällisesti lähestyivät toimitusta uudelleen. Ohessa jatkoa heidän artikkelilleen.

Anna-Mari Savolainen on syntynyt Valkeasaaren Suontaan kylässä vuonna 1914. Hänen isänsä *Tuomas Savolainen* kuoli 1. maailmansodassa. "Tommilan Anna Mari" varttui aikuiseksi Suontaan kylässä äitinsä, isovanhempiensa ja setänsä perheen kanssa. Savolaisen perhe omisti elinkelpoisen tilan ja tuottoisan karjan. Anna-Marin koulunkäynti jäi vähän kesken, sillä hänen piti alkaa setänsä lapsien hoitajaksi.

Arkiseen elämään tuli epävarmuutta 1920-luvulta lähtien poliittisista syistä. Kyliltä katosi ihmisiä. Toiset loikkasivat Suomeen ja toisia "Stalinin vankkurit" veivät mm. Siperiaan tai Hiipinään.

Anna-Marin aloittaessa rippikoulun kirkollinen elämä oli jo hiipumassa, sillä myös Valkeasaaren kirkkoherra *Forstadius* perheineen oli paennut Inkeristä Suomeen. Keltosta kotoisin oleva maanviljelijä ja evankeliumiyhdistyksen saarnaaja *Juhana Vaasseli* hoiti kuitenkin v. 1929–1933 seurakunnallisia asioita ja mm. piti rippikoulua, jota Anna-Marikin kävi.

Anna-Marin setä *Sakari Savolainen* joutui Siperiaan, kun Savolaiset eivät suostunut liittymään kolhoosiin. Myös pappi Vaasseli joutui Siperiaan yhtä aikaa Anna-Marin sedän kanssa. Setä-Sakari kuoli Siperiassa lentävään keuhkotautiin, mutta pappi Vaasseli tuli sieltä takaisin ja asui vielä monta vuotta Petroskoissa. Kovan painostuksen jälkeen

Anna-Mari 17-vuotiaana, kuvan lehdelle toimitti Outi Mäkelä

Anna-Mari ja hänen äitinsä taipuivat kolhoosiin vuonna 1933.

(Ote kirjasta *Inkerin suomalaiset GPU:n kynsissä*, jossa sivulla 62 on jonkun kesäkuussa 1933 Inkeristä lähettämässä kirjeessä mainita "melkein joka viikko vangitaan yksityisiä kansalaisia sekä perhekuntia. Niinpä viime maaliskuun 16 pnä Pohjois-Inkerin rajakylissä vangittiin toista sataa henkilöä ja vietiin Siestarjoelle, josta heidät siirrettiin Pietariin. Vangittujen joukossa oli mm. Valkeasaaren seurakunnanhoitaja Vaasseli. Suurin osa vangituista oli ollut aikaisemmin pakolaisina Suomessa...")

Juho (Jukka) Matinpoika Akkasen (synt. 1910) koti oli Valkeasaaren Akkasenkylässä. Jukka oli sotaväestä päästy-

ään (kaksi vuotta puna-armeijassa Kiinan rajalla) ollut Akkasenkylän suuressa kolhoosissa työnjohtajana. ”Mistä hää lie oppint nii hyväks ja ahkeraks työntekijäks” ihmetteli Anna-Mari. Nuoret, Anna-Mari ja Jukka, olivat suunnitelleet häitä helluntaille v. 1936, mutta niin vain kävi, että pitikin käydä siviilivihkimisessä päivää ennen karkotusta, sillä vuonna 1936 toukokuun 11. päivänä oli pakko lähteä Suontaan kylästä, kun kaikki rajakylät tyhjennettiin: Mainila, Suontaka, Akkanen, Myllynkylä... Joitakin Valkeasaaren kirkonkylän ja Mottorin kylän asukkaita oli kuitenkin kotipaikoilla vielä heinänteon aikaan v. 1936.

Jukan äiti ja kuusi nuorempaa sisarusta lähti Akkasen kylältä jo muutamaa päivää ennen nuortaparia, joten Anna-Mari ja Jukka joutuivat muista Akkasista erilleen. Jukan isä oli jo silloin kuollut. Jukka kävi heitä kerran katsomassa, mutta sen jälkeen yhteydet Jukan kotiväkeen katkesivat.

Vuonna 1936 lähdettiin siis Valkeasaarelta itään 600 km:n päähän Vologdaan ja siellä Anna-Mari ja Jukka olivat noin vuoden. Koska entiselle kotiseudulle ei saanut palata, Anna-Mari ja Jukka muuttivat ”Pietarin taakse” lähelle Skuoritsaa Voutilan kylään. Siellä he asuivat hetken tilapäisesti tyhjilleen jääneessä talossa ja rakensivat sitten oman talon kolhoosin maille vuonna 1937. Kolhoosi antoi heille puoli hehtaaria maata viljeltäväksi.

Omassa talossa Jukka ja Anna-Mari asuivat poikansa sekä Anna-Marin äidin kanssa. Vuonna 1936 syntyneen pojan lisäksi he saivat vielä kaksi lasta. Tyttö kuoli kahden viikon vanhana ja hänet haudattiin saunan ikkunan alle. Toinen, myöhemmin syntynyt poika haudattiin Skuoritsan hautuumaalle. Kun saksalaiset sitten etsivät miinoja, he varoittivat talon asukkaita saunan luona olevasta miinasta. ”Lapsen arkkuhan se siellä oli”, sanoi Anna-Mari.

Toisen maailmansodan aikaan Jukka otettiin taas puna-armeijaan, ja sodan melskeissä Anna-Mari menetti miehensä. Mihin Jukka mahtoi hävitä? Anna-Mari on kaikki nämä vuodet miettinyt mahtoiko Jukka kuolla rintamalla, vai joutuiko hän vangiksi.

Miehen ja isän menetys oli suuri, mutta muuten Anna-Marin perhe selvisi ihmeen hyvin sodan jaloissa. Heillä oli syksyllä perunaa ja viljaa maassa. Saksalaisten kenttäkeittiö tuli heidän pihalleen ja he olivat töissä saksalaisilla. Saksalaiset ottivat kyllä heiltä ja muilta kyläläisiltä kotieläimiä ”ruokatarpeiksi”, koska heidän oma muonakuljetuksensa kulki joukkojen perässä ja sotilailla oli nälkä. Saksalaisilla oli hyvät ruuat ja ylimääräiset he antoivat siviileille. Anna-Mari jakoi sitten salaa isosta ämpäristä ruokaa muillekin puutteessa oleville.

Kerran Anna-Marin perheen perunapellolle oli pudonnut pommi eikä kukaan saksalaisista uskaltanut mennä pellolle. Niinpä he itse kaivoivat kaiken perunan! Naapurin ”pommittomalta” pellolta saksalaiset kaivoivat kaiken ruoaksi kelpaavan. Anna-Mari antoi myös omilta lehmiltään lypsämäänsä maitoa saksalaisille. Sotilaat pitivät Anna-Marin pojasta ja kutsuivat poikaa luokseen huutamalla ”komm!”

Anna-Mari pääsi poikansa ja äitinsä kanssa ensimmäisten inkeriläisten joukossa Suomeen. Toukokuussa 1943 he tulivat Suomen Hankoon, jossa *Johannes Virolainen* oli heitä vastaanottamassa. Hangosta heidät vietiin Lohjan rukoushuoneelle. Anna-Marin Sakari-sedän *Eeva*-vaimo ja lapset joutuivat Asikkalaan.

Tulomatkasta Hankoon Anna-Mari muistaa miten hän oli laivan lattialla pol-

villaan ja oksensi. Suurimmalla osalla matkustajista oli meritauti. Anna-Marin kysyessä kapteenilta miksi laiva kulkee niin kovaa vauhtia, oli kapteeni huutaen vastannut vihollisen olevan lähellä. Venäläiset sukellusveneet seurasivat kahta puolta laivaa, mutta eivät upottaneet sitä, koska kyseessä oli siviililaiva. Anna-Marilla seurueineen oli matkaan lähdettäessä hankittuna uudet vaatteet. Matkakasseissa oli myös melko paljon rahaa, sekä ruplia että Saksan markkoja, sillä Anna-Marin äiti oli ennen Suomeen lähtöä myynyt viljat, kaksi lammasta, useita kanoja ja vienyt heidän lehmänsäkin myytäväksi lähelle Hatsinaa. Poika nukkui laivamatkalla rahakassien päällä!

Vakinainen työpaikka löytyi sitten aikanaan Riihimäen lasitehtaalta. Riihimälle rakennettiin myös omakotitalo, johon Anna-Marin poika perheineen jäi asumaan, kun hän itse siirtyi palvelutaloon jo 20 vuotta sitten.

Meillä on ollut ilo saada kuulla paljon mukavia juttuja elämästä Valkeasaaressa 1920- ja 30-luvuilla, sillä 91-vuotiaan Anna-Marin muisti pelaa kuin partaveitsi!

Toivotamme hyvää uutta vuotta kaikille Inkeriläisten Viesti -lehden lukijoille!

Pirkko Koso
Outi Mäkelä

Pirkko Koso, s-posti: etunimi.sukunimi@pp1.inet.fi
Outi Mäkelä, s-posti: etunimi.sukunimi@kolumbus.fi (sukunimessä ä=a)

Korsikattotutkimusta tekeillä

Monessa Inkerinmaan rakennuksessa on ennen vanhaan ollut korsikatto. Niitä on tehty niin viljan (rukiin?) oljesta kuin myös järviruo'osta, joka jossain päin kulkee myös kaislan nimellä.
Olisiko lehden lukijoilla

- muistoja
- valokuvia
- piirroksia
- omakohtaisia kokemuksia kattojen rakentamisesta?

Aiheesta on tekeillä tutkimus Teknillisen Korkeakoulun arkkitehtiosastolla. Tutkimus liittyy Euroopan Unionin Interreg IIIA projektiin "Ruovikkostrategia Suomessa ja Virossa". Hankkeessa selvitetään kattorakentamisen ohella myös järviruo'on perinteisiä korjuumenetelmiä ja muita käyttötapoja. Kaikki pienetkin aiheeseen liittyvät tiedot ovat tutkimukselle tärkeitä.

Vastauksia pyydetään osoitteeseen:

Markku Hyvönen
Turun ammattikorkeakoulu
Vehmaantie 111, 23100 Mynämäki
puh: (050) 598 5911
sähköposti:
markku.hyvonen@turkuamk.fi

Inkerikeskuksen asiassa laineet lyövät yhä

Inkerikeskuksen asioista on toimitukseen saatu kolme kannanilmaisua. Samalla kun lukijakunnan kiusaaminen kovasti henkilökohtaisuuksiin menneellä keskustelulla lopetetaan, ohessa lyhyt yhteenveto niistä:

Helena Miettinen on huomannut *Lilja Kuivasen* tekstissä faktavirheen, kun tämä kertoi opetusministeriön olleen alusta alkaen mukana Keskuksen toiminnassa, vaikka Keskus on puhtaasti inkeriläisjärjestöjen perustama. Lilja pahoittelee virhettään ja kummeksuu, ettei Helena ole lainkaan kosketellut kokouksen keskeyttämiseen ja uuden kokouksen pitoon liittyneitä kysymyksiä.

Irina Kapelian pyytää kaikilta ystäviltään anteeksi sitä, että hänestä on puhuttu valheita ja perättömiä asioita. Häntä koskevasta varsin myönteisestä haastattelusta on mahdoton löytää mitään sellaista, mitä pitäisi pyytää keneltäkään anteeksi. Sitä kommentoineissa puheenvuoroissa on eräitä kärkeviä väitteitä. Onko näitä pyydettävä anteeksi? Astuessaan puheenjohtajan saappaisiin Irina on tainnut nousta julkisuuden henkilöiden luokkaan, jolloin hänen on siedettävä ankarampaa julkista arvostelua kuin ns. tavisten.

Inkerikeskuksen 11 työntekijää ovat

- olleet varmoja siitä, että heidän kantaansa ei julkaista
- katsoneet, että *Rudolf Pakki* ja Lilja Kuivanen ovat vain käyneet Keskuksen kokouksissa ja yrittäneet siellä vaikuttaa uuden pj:n valintaan, mutta että he eivät muuten tunne Keskuksen toimintaa
- perustelleet sitä, miksi Keskuksen kokouksissa puhuttiin niin paljon venäjää
- valittaneet, että Keskuksessa tehty hyvä työ jää hallintoa koskevien häyuutisten alle.

Viimeksi mainitun kohdan osalta työntekijät ovat varmaan oikeassa. Kaikki lehdet valitettavasti julkaisevat useammin negatiivisia uutisia kuin kertovat positiivisesta, hiljaisesta kehityksestä. Toimitus hartaasti toivoo ja odottaa asiakkaan, siis kotoutettavan näkökulmasta tehtyä juttua siitä, miten hän on kokenut Inkerikeskuksen ja siellä tehdyn kotouttamistyön.

Toimitus

UUTISIA INKERISTÄ

Näyttelyissä käyntiä

Marraskuun alussa kävin Pietarissa kahdessa näyttelyssä. Anna Ahmatovan museossa venäläinen kuvanveistäjä *Vjatsheslav Ulanov* esitti eri tekniikalla valmistettuja, pääosin Kalevalan hahmoja esittäviä veistoksia. 69-vuotiaan taiteilijan teokset olivat hyvin perinteisiä, Kullervo oli aivan kuin Gallen-Kallelan taulusta. Venäjänkieliset tekstit joskus naurattivatkin, hahmoista löytyi esim. metsien jumala nimeltä *Tappio*! Venäläisen taiteilijan kiinnostus kalevalaisuuteen on kuitenkin kunnioitettavaa.

Venäjän kansantieteellisessä museossa erään ison salin nurkassa on suomalaisugrilaisten kansojen nykypäivälle omistettu valokuvanäyttely, jossa kuvataan eri kansojen elämän vaiheita, mukana myös muutama kuva Inkerin Liiton järjestämiltä juhannusjuhlilta ja joulupajoista. Tuntui oudolta huomata, että tekemämme heimotyö menee suoraan museoon.

Sampo-keskus täytti vuoden

Sampo-keskus on monipuolinen yritys. Siellä opetetaan suomea, koulutetaan oppaita, järjestetään valokuvanäyttelyjä, matkailupalveluita sekä valmistetaan ns. Sampo-koruja. Kalevala-korujen tapaan ne valmistetaan muinaismallien mukaisesti ja mallit saadaan eri suomalais-ugrilaisten kansojen arkeologisista löydöistä.

Sampo-keskus vietti ensimmäiset syntymäpäivänsä 9.11.2005 Pyhän Marian kirkon kryptassa. Monen päivänsankaria onnitelleen vieraan joukossa oli mm. Suomen Pietarin pääkonsuli *Juhani Väänänen*.

Palvelutalojen tulevaisuudesta neuvotellaan

Ensi vuoden alussa Venäjän sosiaaliturvajärjestelmässä otetaan käyttöön uusi rahoitusmalli ja vastuu palvelulaitosten rahoituksesta siirtyy federaation tasolle. Nykyään vanhusten palvelutalot ovat kunnan rahoittamia yksiköitä.

On luonnollista, että uusi rahoituksen myöntävä taho haluaa myös omistaa rahoitettujen laitosten kiinteistöt, ja tämä on omiaan aikaansaamaan ongelmia, kun puhutaan Suomen valtion varoilla rakennetuista taloista. Esim. Kelton vanhusten

Juhlaväki Pyhän Marian kirkon kryptassa. Keskellä istuvat pääkonsuli Juhani Väänänen ja toimitusjohtaja Tatjana Bykova. Kuva Wladimir Kokko

palvelutalon rakennukset ovat seurakunnan omaisuutta ja Taaitsan talon omistaa Hatsinan Inkeri-Seura, joista kumpikaan ei halua luopua omaisuudestaan.

Muutokset rahoituksessa koskevat Tervolan Maria-kotia lukuun ottamatta kaikkia taloja. Maria-kodin omistaa Skuoritsan seurakunta ja se on taloudellisesti täysin riippumaton Venäjän viranomaisilta saatavista varoista.

Kauneimmat joululaulut

Lauantaina, 10. joulukuuta järjestettiin tunnelmallinen *Kauneimmat joululaulut* -konsertti Pyhän Marian kirkossa.

Samana päivänä inkerinsuomalaisten Pietarin kuoro piti perinteisen konserttikierroksensa vanhusten palvelutaloilla Taaitsassa, Tervolassa ja Kikkerissä.

Pietarin kuoron joulun esitys Taaitsan palvelutalolla, kuva Wladimir Kokko

Pitsilumihiutaleita Tyröstä

Joulukoristeita Suomesta ja Inkeristä – näyttely avattiin marraskuun viimeisenä päivänä Suomen Pietarin instituutissa. Muiden esineiden rinnalla on näytillä lumenvalkoisia käsin valmistettuja pitsilumihiutaleita Tyröstä. Taitavat Tyrön naisseurakuntalaiset elvyttävät inkeriläisten vanhaa käsityötaitoa menestyksekkäästi. Monien mielestä näistä kauniista hiutaleista voi tulla erinomaisen hyvä Inkerinmaata symbolisoiva myyntitavara.

Ensimmäinen joulupaja

Inkerin Liiton jäsenet osaavat jo odottaa joulupajoja joulun lähestyessä. Tämän vuoden ensimmäisen joulupajan järjesti 26.11. Sampo-keskus. Joulupajojen tarkoituksena on ylläpitää inkeriläisten perinteistä käsityötaitoa.

Joulupaja Tyrössä

Pietarista ja Kolppinosta saakka tulee ihmisiä osallistumaan perinteiseen joulupajaan Tyröön. Sen järjestää joka vuosi Inkerin Liiton paikallinen osasto. 3. joulukuuta Tyrön kirkon parvekkeelle kokoontui yli 40 osallistujaa, joille opetettiin joulukoristeiden valmistamista.

Lucia vieraili Kikkerissä

Lucian päivä on lähes tuntematon juhla Inkerinmaalla. Sen kauneudesta ja merkityksestä tuli 13.12. kertomaan Kikkerin vanhusten palvelutaloon *Alina Otti* teknisen yliopiston opiskelijoineen. Suomea opiskelevat nuoret tytöt järjestivät Luciakulkueen ja lauloivat vanhuksille.

Inkeristä matkailukohde

Päättyvän matkailun edistämishankkeen tavoitteena on kehittää Inkeriä matkailukohteena suomalaisille. Tätä varten suomalaisen Haaga-instituutin johdolla koulutettiin suomenkielisiä oppaita ja suunniteltiin kierroksien reittiä.

1. joulukuuta inkeriläisoppaat näyttivät taitonsa Pietari-Hatsina-Skuoritsa – reitillä ja joulukuun viimeisinä päivinä valmistui uusi värikäs Inkerin matkailuesite.

Puolenpäivän laukaus itsenäisen Suomen kunniaksi

Kaikkihan tietävät, että Pietarissa laukaistaan tykki Pietarin ja Paavalin linnoituksen muurilta tasan kello 12. Uudeksi tavaksi on viime vuosina vakiintunut tämän laukauksen omistaminen jonkin tapahtuman tai henkilön kunniaksi. 6. joulukuuta Pietarin puolenpäivän tykki laukaistiin Suomen itsenäisyyspäivän kunniaksi.

Samaan aikaan Pyhän Marian kirkossa alkoi jumalanpalvelus, jossa liturgina toimi kirkkoherra *Juhani Pörsti* ja saarnan piti rovasti *Kosti Laitinen*. Puheen kirkossa piti Suomen Pietarin pääkonsuli *Juhani Väänänen*. Iltapäivällä pääkonsulaatissa pidettiin juhlallinen itsenäisyyspäivän vastaanotto.

Pietarissa 400 suomalaista yritystä

Mikkelin ammattikorkeakoulun Pietarin yksikkö on toiminut kaupungissamme jo 10 vuotta. Oppilaitos kouluttaa teknisiä asiantuntijoita suomalaisille ja paikallisille Suomen kauppaa käyville yrityksille. Vuosijuhlalle omistettu seminaari pidettiin hotelli Angleterren kokoussalissa. Seminaarin osallistujien joukossa oli konsuli *Juhani Joutsen*, joka puheessaan mm. mainitsi, että Pietarissa on nykyään rekisteröity noin 400 suomalaista yritystä. Konsuli Joutsenen mukaan keväällä 2005 Suomen ja Venäjän välinen kauppa ylitti määrältään neuvostoajan ennätyksen ja kehittyy kovaa vauhtia edelleen.

Kymmeniä inkerinsuomalaisia on saanut täydennyskoulutusta Mikkelin ammattikorkeakoulun Pietarin yksikössä. Mikäli maiden välisen kaupan trendit pysyvät sellaisina kuin nyt, tulee tarve hyvin koulutetuista asiantuntijoista vain kasvamaan.

Mikkelin ammattikorkeakoulun rehtori Erkki Karppanen juhlaseminaarissa, kuva Wladimir Kokko

Yhden rivin uutiset

- Lokakuun lopussa pidettiin Inkerin kirkon kirkolliskokous Pietarin Pyhän Marian kirkossa. Piispa *Aarre Kuukaupin* johdolla käsiteltiin kirkkomme korkeimman elimen sääntömääräiset kysymykset. Kirkolliskokouksen edustajat kävivät myös laskemassa seppeleen Levashovan autiolla.
- Helsingin kauppakorkeakoulun Mikkelin pienyrityskeskus (pyk) täytti 25 vuotta, joista 12 vuoden ajan sillä on ollut toimintaa Pietarissa. 30. marraskuuta pidettiin Pietarissa pieni juhlatilaisuus, johon osallistui pyk:n koulutusohjelmista valmistuneita.
- 19. joulukuuta järjesti inkeriläisrunoilijoiden kerho tapaamisensa Pietarin kansallisuuksien kulttuuritalolla. Se oli IL:n ensimmäinen tilaisuus, joka pidettiin tällä kaupungin ylläpitämällä talolla.

Wladimir Kokko
Pietari

Siirtyminen paastonaikaan alkaa

Laskiaisesta alkaa Jeesuksen matka kohti pitkäperjantain ristiä, mutta myös kohti ylösnousemuksen pääsiäistä. Opetuslapsineen hän lähtee ylös Jerusalemiin. Matka suuntautuu maantieteellisesti ylöspäin, onhan Jeriko lähellä maanpinnan alinta kohtaa, Kuollutta merta, joka on n. 400 m meren pinnan alapuolella. Matka Jerusalemiin tarkoittaa nousua noin 1 000 metriä ylemmäksi.

Matka suuntautuu myös sisällöllisesti ylöspäin. Pääsiäisen ylösnousemus oli Jeesuksen maanpäällisen vaelluksen huipennus, jonne matka kulki syvien paikkojen kautta.

Pääsiäinen on kiintopiste, joka määrää muiden kevätkauden kirkollisten merkkipäivien sijoittumisen kalenteriin. Laskiaissunnuntai on seitsemän viikkoa ennen pääsiäistä. Laskiaistiistain jälkeen alkoi katolisella ajalla 40 arkipäivän paastonaika, jota edelsi riehakas juhliminen ("carne vale" = liha on sallittua). Nimitys laskiainen ei tule mäenlaskusta, vaan laskeutumisesta paastoon, josta puolestaan päästiin pääsiäisenä. Uskonpuhdistuksen jälkeen laskiainen menetti merkityksensä paastoa edeltävänä karnevaalina, mutta se on kuitenkin säilyttänyt muista merkkipäivistä poikkeavan iloisen luonteensa.

Talvista riemua

Suomalaisen talonpoikaisen laskiaisen ilonpito keskittyi mäenlaskuun. Seuraavan kesän pellavan- ja hampunkasvua ennustettiin siitä, miten pitkälle kelkka liukui mäessä. Samalla huudettiin kotitaloon pitkiä pellavia, hienoja hamppuja ja lautasenkokoisia nauriita. Naiset pukeutuivat puhtaaseen, valkoiseen paitaan ja muihin valkoisiin vaatteisiin. He kampasivat ahkerasti hiuksiaan saadakseen pitkäkuituista pellavaa ja hamppua. Lapsille laitettiin pitkistä kuiduista irralliset laskiaisletit. Tytöt laskivat mäkeä hiukset hajallaan. Mitä kauemmas kelkka luisti, sitä pidempiä pellavia saatiin.

Tämän perinteen taustalla on töiden vuotuiseen kiertoon liittynyt työnjuhla: kehruut oli saatava valmiiksi laskiaiseen mennessä, jotta voitiin aloittaa enemmän valoa vaativa kankaiden kutominen. Laskiaiseen, kuten kaikkiin vuotuisjuhliin liittyi erilaisia tapoja, taikoja, enteitä ja kieltoja, jotka, kumma kyllä, koskivat ennen kaikkea naisten töitä, kun taas miesten työt liittyivät jouluun. Naisille kuuluivat käsitöiden raaka-aineet, pellava, hamppu ja villa, karjanhoito sekä talon hyötykasvit, herneet, pavut ja nauriit.

Kehruiden saaminen laskiaiseen mennessä oli tärkeää, koska sen jälkeen päivät olivat niin valoisia, että ne voitiin käyttää kutomiseen. Laskiaisena ei saanut kehrätä, muuten lampaat sairastuivat, lehmät loukkasivat jalkansa, käärmeet ja kärpäset kiusasivat, myrsky repi katot jne.

Päivän työt lopetettiin varhain iltapäivällä, sillä saunassa kylvettiin päivänvalolla. Saunassa ei saanut puhua äänekkäästi, muuten hyttyset ja muut hyönteiset kiusasivat väkeä kesällä.

Mäenlaskun rinnalla laskiaiseen liittyi toinenkin vauhdikas laji, rekiajelu. Sen esikuvina olivat sekä Ruotsin vallan ajan säätyläisten rekiretket että Pietarin laskiaisajelut. Luistelu tuli muotiin Euroopassa 1800-luvulla ja Suomessakin alettiin järjestää laskiaisena luistelutapahtumia.

Runsas ruokapöytä

Kansanomaiseen laskiaisenviettoon Suomessa on liittynyt myös runsas syöminen vielä sittenkin, kun se ei enää merkinnyt paaston alkua. Ruokaa piti olla yllin kyllin ja sen tuli olla rasvaista, jotta ruuan riittävyys ja karjaonni olisi taattu tulevana vuonna. Sormia ei nuoltu ruoan

jälkeen, vaan rasva sai vähitellen kulua käyttöesineisiin. Sormiennuolija sai haavan sirpistä, mutta voinsyöjä pystyi käsittelemään hyvin viikatetta. Rasvarieskat, läskipannukakut ja siansorkat eivät enää ole tavallisia laskiaisherkkuja, mutta hernerokka sekä laskiaispulla kuuluvat edelleenkin laskiaiseen. Hillomunkkeja syödään nykyisin pitkin vuotta, mutta nekin olivat alkujaan laskiaisen leivonnaisia.

Kaupungeissa syötiin ehkä vähemmän rasvaista ruokaa, joskin hernekeitto oli pakollista kuten laskiaispulla lämpimän maidon kera. Hernekeiton yhteyteen kuului aikaisemmin meilläkin lämmin punssi.

Tuhkakeskiviikko

Nyttemmin ovat luterilaisetkin ryhtyneet viettämään tuhkakeskiviikkoa, laskiaistiistain jälkeistä päivää. Tämä on ensimmäinen paastopäivä ja katumuspäivä. Ortodoksit aloittavat paastonsa jo viikkoa ennen laskiaista. Katolilaisilla ja ortodokseilla tuhkakeskiviikko on ankara *abstinenssipäivä* ts. päivä, jolloin katolisessa kirkossa kaikki 14–60-vuotiaat sairaita lukuun ottamatta ovat velvolliset paastoamaan, mikä merkitsee, että silloin saa nauttia vain yhden aterian, eikä se saa sisältää lihaa. Vastaavanlainen päivä on pitkäperjantai. Kirkoissa vietetään tuhkakeskiviikkona tuhkamessua, jonka aikana seurakuntalaiset saavat otsaansa tuhkalla piirretyn ristin; katumuksen näkyvän merkin. Tuhka saadaan polttamalla oksat, jotka ovat olleet kirkossa palmusunnuntaina.

Tuhkakeskiviikon vanha nimi on *himmurtai*. Muinaisruotsin *imeberdagher*, *himeberdagher* on tarkoittanut paastoviikkojen keskiviikkoja. Sana on lainattu anglosaksisesta muodosta *ymbrendagas*, jossa ymbrene merkitsee ”ajanjaksoa, kiertokulkua”.

Laskiaissunnuntaita vietämme tänä vuonna 26. päivänä maaliskuuta, laskiaistiistaita 28.3.

Lähteet:

http://www.hel2.fi/kaumuseo/vuodenkierto/laskiainen/laskiainen.html

http://www.jyu.fi/tdk/museo/laskiainen/las1.html

http://www.tapiolanseurakunta.fi/fi/2754

Katri Einamo

Tapahtumakalenteri

Kokouskutsu

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään

26.3.2006 klo 14.00

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Käsitellään säännöissä kevätkokoukselle määritellyt asiat.

Hallitus

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

19.2.2006 kevätkokous
17.4.2006 pääsiäisjuhla
4.6.2006 helluntaijuhla
1.10.2006 syyskokous ja Mikkelin päivän tilaisuus
4.11.2006 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla inkeriläisten muistomerkillä klo 12.00 ja sen jälkeen juhla klo 13.00
26.12.2006 joulujuhla
Tapahtumat klo 14.00 alkaen, pyhäinpäiväjuhla klo 13.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6
Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

8.–9.7.2006 Suomen Inkeri-liitto ry:n kesäjuhlat Hyvinkäällä

Kesäjuhlan ohjelmasta voi ottaa yhteyttä Irja Pelkoseen, h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai 040-5505712

1.2.2006 klo 14.00 kevätkokous
7.3.2006 klo 14.00 kerhossa video matkasta Inkerinmaalle
4.4.2006 klo 14.00 vieraanamme on rovasti Kirsti Mauranen, joka kertoo työstään Suomen Lähetysseurassa Inkerin kirkon hyväksi.
Toukokuun kerhosta ilmoitetaan myöhemmin.

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30
Inkerikoti
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot Inkerikodissa torstaisin

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

16.2.2006
16.3.2006
20.4.2006

Kokoonnumme klo 13. Ohjelmaa, keskustelua ja kahvinjuontia. Tervetuloa mukaan!

Toukokuun kevätretkestä päätämme myöhemmin.
Tiedustelut: Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

26.2.2006 klo 14.00 kevätkokous
28.2.2006 klo 11.00 Kalevalan päivän perinteinen kukkien laskeminen Larin Paraskeen patsaalle
26.3.2006 klo 14.00 kuukausikokous
23.4.2006 klo 14.00 Inkerikuoron kevätkonsertti Karjalatalolla

Tiedustelut:
Toivo Tupin puh. (040) 578 3894
Irma Rautio puh. (09) 753 0864

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Aapo Iho
Hietajyvä, 3,50 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €

inkeriläisten VIESTI

3/2006

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter,
ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Sampo 800016-1466601
Nordea 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nihtisalontie 18 D, 02630 Espoo,
puh **040 740 0408** (ark. klo 9.00–17.00)
Internet **http://www.inkeriliitto.fi**
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Iho,
Rauduntie 7 H, 02130 Espoo

Vieraita Ruotsista

Göteborgin ukot ja ämmät samoin kuin Boråsin ja Tukholman vastaavat vierailivat Suomessa ja Inkerikodissa 30.1.2006. Ukkoja kyllä oli, mutta olivatko ne tyttöset ämmiksi karahteerattavia? No, emäntäpuoli oli myöskin - *Anne Tuohimäen* kokoamana - nuorinta suomalaista kaartia; me ukot taas - mitäpä meistä! Kahvia juotiin, piirakkaa syötiin ja maailman tämän laidan asiat saatiin kohdalleen.

Toivo Iho

Kansikuva: Kauniita kanervia talven keskeltä, kuva Katri Einamo

Numero 4/2006 ilmestyy viikolla 15. Aineisto toimitukselle 24.3. mennessä.

Numero 5/2006 ilmestyy viikolla 20. Aineisto toimitukselle 26.4. mennessä.

Moka kävi

Ja seurauksena oli, että *Stalin* kuoli viime numerossa kolme päivää todellista aiemmin. Generalissimuksen tarkka kuolinpäivä oli siis 5.3.1953. Anteeksi, lukijat; sorry, Josef!

Tässä numerossa:

Toivo Iho, Suomen Inkeriliitto ry:n puheenjohtaja

Venäjää vai suomea?

Näillä palstoilla on kielikysymystä pohdittu muutamaan otteeseen aikaisemminkin. Pari yhteydenottoa sai palaamaan aiheeseen. Eräs satunnainen vastaantulija kiinnitti huomiota siihen, kuinka Suomen kirkko vanhalla Inkerinmaalla ja muuallakin Venäjällä inkerinsuomalaisten ja heidän jälkeläistensä keskuudessa toimiessaan käyttää venäjää, eikä suosi emämaan, Suomen kieltä. Inkerikeskuksen työntekijät puolestaan ihmettelivät, mitä pahaa siinä on, jos Keskuksen kokoukseen osallistuvat puhuvat venäjää suomen sijasta.

Näin on samaa asiaa katsottu vastakkaisilta kanteilta. Ensin lyhyt vastaus kummallekin taholle: kirkonmiehet tuntevat asian paremmin, mutta maallikon arviona voisi kai muistella, ettei alkuperäisessä lähetyskäskyssä taidettu puhua käytettävästä kielestä mitään, vain kaikista kansoista? Siihen aikaan kun Inkerin alueen väki puhui suomea, kirkonkin käyttämä kieli oli suomi. Nykyisin Suomen kirkon työntekijät Venäjällä eivät varmaan tulisi suomenkielellä yleisesti ymmärretyiksi, joten on paras ottaa malliksi lähetystyö: Japanissa japaniksi, Venäjällä venäjäksi. Jos inkerinsuomalaista juurta olevat perheet ovat kadottaneet suomenkielensä, kirkon ensisijainen tavoite ei liene opettaa heille sitä, jos kohta suomea taitavien työtekijöiden puheista aina jotain suomalaisuuttakin heijastuu.

Miksi paluumuuttajien olisi Suomessa opittava ja käytettävä suomea? Puhtaasti käytännön syistä. Suomessa ei oikein pärjää, ellei osaa kyllin hyvin suomea (tai ruotsia). Jos tänne tulijalla on selkeät aikeet jatkaa jonnekin muualle, Ruotsiin, EU-alueelle, USA:han tai Australiaan, ei pidä haaskata aikaa suomen opiskeluun, vaan kehittää vaikkapa englannin taitoa:

ei Amerikassakaan venäjällä tule juttuun. Voisi myös esittää vastakysymyksen: mitä pahaa siinä on, jos inkerinsuomalaisten lehdessä oudoksutaan sitä, että kotouttamistyötä tekevän, kokouskielekseen suomen ottaneen järjestön kokouksessa ei puhuta suomea?

Entäpä tulevaisuudessa; onko mitään järkeä painostaa paluumuuttajia oppimaan suomea, jos Euroopan yhdentyessä koko EU muuttuu liittovaltioksi, ja hyväksyy esimerkiksi vain muutaman virallisen kielen?

Kun USA yli 200 vuotta sitten julistautui itsenäiseksi, se samalla hyväksyi yhteiset lainsäädäntö- ja käyttöelimet: kaksikamarisen edustajahuoneen ja presidentin. Lisäksi päätettiin dollarin ottamisesta yhteiseksi rahaksi ja englannin ottamisesta viralliseksi kieleksi. Tuntuu siltä, että kaikki tämä on aina ollut näin, ja että muita mahdollisuuksia ei ollut. Kielikysymyksen ratkaisu oli kuitenkin jossain määrin epävarmaa; englannin sijaan olisi hyvinkin voinut tulla saksa, se kun oli eräissä perustajaosavaltioissa laajalti käytössä.

Kolmesta USA:ta yhdistäneestä elementistä: rahasta, kielestä ja yhteisestä lainsäädännöstä EU:ssa on pisimmälle vietynä raha. Jos ja kun Englanti suvaitsee joskus luopua punnastaan, on muiden ulkopuolelle jääneiden mukaantulo eurosysteemiin vain ajan kysymys. Vireillä edelleen olevan perustuslakihankkeen mutkistuminen osoittaa, kuinka vaikeaa monikansallista EU:ta on kehittää ja muuttaa lainsäädäntöä koskevissa kysymyksissä. Liittovaltioon eli siihen, että EU-parlamentilla olisi samanveroinen merkitys kuin USA:n senaatilla ja kongressilla, on kyllä niin pitkä matka, etteivät edes nykyisin alle äänestysiän olevat taida ehtiä sitä kokemaan, tokkopa edes heidän lapsensa.

Yhteisen, koko EU:n käyttämän kielen tulo tuntuu kyllä olevan niin pitkän hakemisen takana, että sopii kysyä, kannattaako sitä hakeakaan? Äskettäin joku kyseli, milloin EU:ssa päästään siihen, että Suomesta voitaisiin muuttaa vaikkapa Saksaan työn perässä yhtä helposti kuin USA:ssa muutetaan osavaltiosta toiseen, vaikka mantereen laidalta toiselle? Jos globalisaation vaikutuksesta työmarkkinoiden kehitys vie siihen, ettei Suomesta töitä löydy, vaan työpaikat siirtyvät pysyvästi muualle, tätäkin joutuvat joskus monet harkitsemaan. Uuden, täysin poikkeavan kielen opiskelu on tällöin suurin este ja vaikeus, yhteiskunnan muut kulttuurierot toinen. Vaikka EU:n koneistossa siirryttäisiin käyttämään vain muutamaa kieltä virallisina kielinä, en usko kenenkään edes haaveilevan siitä, että esimerkiksi pelkästään englantia käytettäisiin koko EU:ssa.

Kielen kulloiseenkin kansainväliseen noteeraukseen vaikuttavat monet seikat, ja jonkin valtion painoarvo saattaa heijastua siellä puhutun kielen arvostukseen. Oltiinko Suomessa, missä ennen sotia kouluissa vielä paljolti luettiin saksaa ns. pitkänä kielenä, sodan jälkeen kyllin nopeasti kypsiä johtopäätökseen: Saksa hävisi sodan, saksasta ei voi tulla maailmankieltä, siirretään koulutuksen painopiste saksasta englantiin?

Tuntuisi siltä, että jokaisen kannattaisi ja pitäisi opiskella niin monta kieltä kuin suinkin ehtii ja jaksaa, etenkin naapurimaiden kieliä. Tämän hienon periaatteen tiellä on monia esteitä; ajan puute, inhimillinen velttous ja laiskuus ennen muuta. Ainakin Suomessa ja ainakin venäjän opiskelun kohdalla ovat *Bobrikovin* ajoista lähtien vaikuttaneet lisäksi Venäjän valtapyrkimyksiin liittyneet ennakkoluulot. Erinomainen koululainen *Urho Kekkonen* ei Kajaanin koulussa saanut venäjänkielen viitostaan tyhmyyttään tai laiskuuttaan, vaan koska silloin, Venäjän vallan aikoihin, kuului asiaan, ettei pakkovenä-

jää sopinut oppia. Jokainen Suomessa viime sotien aikana ollut inkerinsuomalainen kyllä tiesi, että vihollismaan kielen käyttö ei ollut oikein järkevää, ryssittelyn kohteeksi pääsi muutenkin. Nykyisin ei venäjän oppimista vieroksuta enää tällaisin perustein, vaan se alkaa olla samalla viivalla toisten kielten kanssa, englanti on vain tainnut ratkaisevasti mennä ohi.

Toivo Iho

Cinemaattorin palsta

Matti

Ohjaus: Aleksi Mäkelä
Pääosissa: Jasper Pääkkönen, Peter Franzen, Juha Veijonen ja Elina Knihtilä
Valmistumisvuosi: 2006

Pidä varas, hän on varas ja vie sun sydämen. Näin laulaa *Matti Nykänen* elokuvassa Matti Nykäsen itsensä laulamana ja *Jasper Pääkkösen* riemukkaasti tulkitsemana. Kuinka yksinkertaisia kansanviisauksia tyyliin "ehkä join ehkä en" viljelevästä mäkisankarista tuli levylaulaja, strippari ja vankilakundi? Näihin kysymyksiin on saatu vastaus jo keltaisten lehtien palstoilla, mutta *Aleksi Mäkelän* ohjaamana niihin vastataan varsin viihteellisesti totuutta hiukan muokaten viitteellisessä elämäkertaelokuvassa Matti.

Matti Nykäsen mäkihyppääjän ura alkoi vuonna 1981 ja päättyi 1991. Elokuvassa liikkeelle lähdetään vuodesta 1986, jolloin Matti tapasi ensimmäisen vaimonsa *Tiinan* (elokuvassa käytetään nimeä Taina). Samana vuonna Matti repäisi kunnon ryyppyputken vaimon ollessa matkassa mukana Keski-Euroopan mäkiviikolla. Edes Nykäsen ikitukijan valmentaja *Matti Pullin* (elokuvassa Maisteri, jota *Juha Veijonen* uskottavasti näyttelee) hermot eivät kestä, ja Matti passitetaan ulos mäkiviikolta. Nämä tapahtumat kuvataan elokuvassa railakkaan hauskasti ja traagisestikin Jasper Pääkkösen päästessä karistamaan pahimpia Salattujen Elämien pölyjä kintereiltään. On muistettava, että kaiken tämän jälkeen Matti voitti Calgaryssa kolme olympiakultaa 1988, vaikkakin joku on osuvasti joskus todennut että Matti Nykänen oli kaikkien aikojen mäkihyppääjä, mutta on uransa jälkeen tehnyt kaikkensa jotta tämä unohdettaisiin.

Suurin osa elokuvasta keskittyykin tähän unohdukseen, ja tavalla joka ei ainakaan tätä katsojaa täysin miellyttänyt. Matista tehdään lähes joka tilanteessa uhri, ja syyllinen useimmilla kerroilla on Matin "manageri" ja joka paikan sekoilija Nick Nevada, jota elokuvassa varsin kohtuullisesti esittää ykkösnäyttelijämme *Peter Franzen*. Matin suojelusenkeliksi elokuvassa rakennetaan Maisterin ohella *Mervi* (elokuvassa Mirva, näyttelijä *Elina Knihtilän* erinomaisesti tulkitsemana). Iltapäivälehtien sivuilta luettuna enkelinviittaa on paha pukea, mutta toisaalta onko totuutta lehdissä sen enempää kuin elokuvassakaan.

Matti on ihan viihteellinen pläjäys kohtuullisella huumorilla sävytettynä. Kyllä se kannattaa katsoa ainakin jo siksi, että tietää mistä tätä kirjoittaessa jo 400 000 ihmistä puhuu. Ja herättäähän se hersyviä muistoja Matin tietyistä haastatteluista ja kommelluksista erilaisen elämän maanteillä ja syrjäpoluilla. Elämä on laiffi, so not.

Cinemaattorin tähdet Matille *** (arvosteluskaala 1–5)

Jaakko Iho

Palvelutaloja lähialueyhteistyönä ja heimoveteraaneja Suomeen

Aika rientää! Siitä on jo 15 vuotta, kun presidentti *Mauno Koivisto* totesi inkeriläisten olevan suomalaisia ja paluumuutto alkoi. Kuten tunnettua, oleskeluluvan saanti edellyttää suomalaista syntyperää, suomen kielen taitoa ja asunnon saamista Suomesta. Tähän mennessä maahamme on saapunut yli 25 000 inkerinsuomalaista paluumuuttajaa Venäjältä ja Virosta.

Paluumuutto-oikeuteen sekä muuttajien vastaanottoon ja sijoittamiseen liittyvät kysymykset ovat luonnollisesti olleet "inkeri-politiikan" keskeinen sisältö. Vähemmälle huomiolle jäi tässä yhteydessä kysymys siitä, mikä olisi sopiva tapa kohdella niitä inkerinsuomalaisia vanhuksia, joilla ei ole mahdollisuutta muuttaa maahamme. Tähän liittyen tuli myös vastata niiden toisessa maailmansodassa maamme joukoissa palvelleiden heimoveteraanien toiveisiin, jotka ovat halunneet muuttaa maahamme heitä varten perustettavaan palvelutaloon. Näitä asioita kuului lähinnä hallinnollisten toimenpiteiden osalta virkatehtäviini sosiaali- ja terveysministeriössä 1990-luvun alkupuolella, mistä seuraavassa muistilokeroista esiin kaivettuna eräitä keskeisiä tapahtumia.

Vanhusten palvelutalojen rakentamisen ja avustustoiminnan alkutaival

Inkerinsuomalaisten lukumäärästä ei 1990-luvun alkuvuosina ollut täsmällistä tietoa, mutta arviot siitä liikkuivat 80 000:n ja 100 000:n välillä. Inkeriläisväestö oli toisen maailmansodan aikana ja sen jälkeen hajautunut eri puolille Neuvostoliittoa, mutta ylivoimainen enemmistö heistä asui nyky-Venäjän alkuaikoina edelleen Pietarin ympäristössä Inkerinmaalla. Paluumuuttajien määrää oli hyvin vaikea arvioida, mutta selvänä pidettiin, että valtaosa vanhusväestöstä jäisi kotiseudulleen. Avustustarpeen arvioinnin lähtökohta oli joka tapauksessa tuolloin varsin hataralla pohjalla.

Avustustoiminnan paikallista organisointia varten pidettiin tarpeellisena rakentaa erityisiä palvelutaloja, joiden oli tarkoitus paikkakunnallaan huolehtia ennen muuta vanhusten elinolosuhteiden välittömästä helpottamisesta näiden kotioloissa, mutta mahdollisuuksien mukaan myös heidän toimintakykynsä ylläpitämiseen sekä terveyden- ja sairaanhoitoon liittyvien palvelujen järjestämisestä yhteistyössä paikallisten terveysviranomaisten kanssa. Palvelutaloilla itsellään ei ainakaan aluksi ollut riittäviä voimavaroja esimerkiksi kuntoutus- tai terveyspalvelujen antamiseen.

Käytännön tehtäviä varten sosiaali- ja terveysministeriö asetti erityisen Inkeri-projektin, johon ministeriön edustajien lisäksi kutsuttiin edustajia mm. kummankin maan inkeriläisjärjestöistä sekä Suomen Kirkon Ulkomaanavusta. Tehtäviin kuuluivat mm. urakkatarjouskilpailujen järjestäminen sekä rakennusprojektien käynnistäminen ja rakennustöiden edistymisen seuranta paikan päällä. Rakennushakkeet perustuivat kohdealueiden viranomaisten kanssa tehtyihin sopimuksiin. Sopimuksiin sisältyi erityinen kiintiö myös venäläisvanhuksille annettavia palveluja varten. Kohdealueiden valinnasta ja yhteydenpidon järjestämisestä alue- ja paikallisviranomaisiin huolehtivat Venäjällä toimivat inkeriläisjärjestöt.

Toimin jonkin aikaa Inkeri-projektin vetäjänä, ja osallistuin Kelton, Kupanitsan, Hatsinan ja Petroskoin palvelutalojen rakentamishankkeiden toteuttamiseen. Näiden hankkeiden valmistelun yhteydessä osallistuin myös asianomaisten alue- ja paikallisviranomaisten kanssa käytyihin sopimusneuvotteluihin, jotka – kiitos erityisesti inkeriläisedustajien antaman keskeisen panoksen – sujuivat varsin joustavasti siihen nähden, että tämänlaatuinen lähialueyhteistyö vanhustyön alalla oli uutta ja ennen kokematonta kaikille hankkeisiin osallistuneille.

Näissä yhteyksissä tutustuin moniin inkeriläisvaikuttajiin, joista tässä mainittakoon *Wladimir Kokko*, *Vihtori Hyyrönen* sekä *Hilma Peräläinen*, joiden tärkeä paikallisten olojen ja ao. viranomaisten tuntemus oli ratkaisevaa hankkeiden toteuttamisessa. Myöhemmin vastaavaa avustustoimintaa on jatkettu ja palvelutalohankkeita toteutettu myös Virossa. Palvelutalojen perustamiseen ja muuhun avustustoimintaan on osallistunut myös Villa Inkeri -yhdistys, joka on saanut toimintaansa avustusta Raha-automaatti -yhdistykseltä.

Ministeriön rahoittamaan avustustoimintaan sisältyi rakennushankkeiden lisäksi mm. autojen hankinta joillekin palvelutaloille sekä välttämättömien kalusteiden, työvälineiden ja tarvikkeiden toimittaminen myös muuhun kuin palvelutalotoimintaan. Tässä yhteydessä on syytä muistaa Suomen Kirkon Ulkomaanavun ja Inkerin kirkon tärkeä panos inkerinsuomalaisen väestön aineellisen ja henkisen hyvinvoinnin kohentamiseksi.

Kelton ja Hatsinan palvelutalohankkeiden toteuttamisen yhteydessä sain tilaisuuden käydä tapaamassa joitakin inkeriläisvanhuksia heidän kotonaan. Avustustoiminnan kehittämistarpeiden kannalta olivat varsin valaisevia keskustelut vanhusten kanssa heidän jokapäiväiseen elämäänsä liittyneistä ongelmista ja vanhusten omista toiveista niiden helpottamiseksi.

Kiinnostavaa olisi saada tietää, mikä palvelutalojen tilanne on tällä hetkellä, yli kymmenen vuoden jälkeen edellä kerrotuista tapahtumista. Omat "kanavani" niihin katkesivat vuosia sitten jäätyäni eläkkeelle.

Suomeen muuttaneet heimoveteraanit

Venäjällä toimiva Inkerin Liitto teki muistaakseni vuonna 1993 aloitteen muutaman kymmenen maamme puolustusvoimissa toisen maailmansodan aikana palvelleen heimoveteraanin sijoittamisesta maahamme heille yhteiseen palvelutaloon. Asia päätettiin selvittää kartoittamalla vaihtoehtoja esityksen mahdolliseksi toteuttamiseksi. Selvityksen yhteydessä tutustuttiin useisiin asiasta kiinnostuneisiin tahoihin ja laitoksiin eri puolilla Suomea. Valinnan kannalta keskeisiä kriteereitä olivat valmius hankkeen toteuttamiseen ja kustannusten kohtuullisuus.

Halukkuutta tehtävän hoitamiseen ilmeni useallakin taholla, mutta todellinen valmius sen toteuttamiseen samoin kuin kustannukset vaihtelivat huomattavasti. Selvityksessä käsitellyistä vaihtoehtoisista sijoituspaikoista ministeriö katsoi Punkaharjun Kuntoutuskeskuksella (Kruunupuisto) olevan realistisimmat edellytykset ottaa melko nopeasti 30–35 henkilöä (heimoveteraania ja puolisoa) laitoksen yhteydessä hoidettavaksi kohtuullisin kustannuksin. Päätökseen vaikutti olennaisesti myös kuntoutuskeskuksen sijainti maan itäosassa, mikä merkitsi ainakin osalle heimoveteraaneista kohtuullista etäisyyttä heidän kotiseudulleen tapaamaan tarvittaessa omaisiaan. Tämä näkökohta osoit-

tautui sittemmin varsin tärkeäksi. Vuonna 1995 kuntoutuskeskus oli valmis vastaanottamaan noin 30 heimoveteraania ja puolisoa omaan erilliseen rakennukseen kuntoutuskeskuksen välittömään yhteyteen.

Tiedustellessani Punkaharjulta asian tämänhetkistä tilannetta sain kuulla, että tähän mennessä näitä henkilöitä on otettu vastaan kaikkiaan yli 50. Osa heistä on kuollut ja osa on eri syistä palannut takaisin kotiseudulleen.

Palvelutaloon otettavien henkilöiden maksimikiintiö on pidetty 30–35:n rajoissa. Tällä hetkellä heitä on palvelutalossa ja kuntoutuskeskuksen muissa toimipisteissä kaikkiaan 29 henkilöä, joista vanhin on 87-vuotias. Osa on hoidossa kuntoutuskeskuksen vuodeosastolla. Kuntoutuskeskus saa tähän toimintaan valtion korvausta, jolla rahoitetaan hoidettavien täyshoito ml. tarpeelliset sosiaali- ja terveyspalvelut.

Heimoveteraanien ja heidän puolisoidensa kuljetukset kotiseudultaan Punkaharjulle ja sieltä käymään kotiseudullaan on alusta pitäen näihin asti hoitanut *Albert Kirjanen*, itsekin Suomessa asuva inkerinsuomalainen.

Pekka Pitsinki

Kirjoittaja, VTM, on eläkkeellä oleva sosiaali- ja terveysministeriön apulaisosastopäällikkö, jonka toimenkuvaan on kuulunut mm. inkerinsuomalaisten vanhustentaloprojektin ohjaus.

LUKIJAIN KYNÄSTÄ

Joulumatka

Lahden Seudun Inkeri-seuran jo perinteiseksi tullut joulumatka suuntautui viime joulukuun 11. päivänä Mäntsälään. Mukaamme olivat lupautuneet edellisvuosien tapaan myös Nastolan karjalaiset. Tämänvuotisen matkamme olivat suunnitelleet *Arvo Korkkinen* ja *Toivo Puronen*.

Kun sana oli kiirinyt näistä joulukirkkomatkoistamme Hyvinkäälle, saimme sieltä seuraksemme *Irja Pelkosen* johtamat Hyvinkään inkeriläiset. Retkeläisiä oli Nastolasta 12, Lahdesta 41 ja Hyvinkäältä 15. Matkamme alkoi Nastolasta kohden Lahtea, josta nousi suurin joukko vuokraamamme linja-autoon. Matkalta otimme lisää väkeä kyytiin vielä Orimattilastakin. Matkan aikana *Väinö Lahti* kertoi Mäntsälän historian eräästä episodista; *Mäntsälän kapinasta*.

Katsellessani linja-auton kuljettajan olan yli liikennettä huomasin kuljettajan edessä kämmenen kokoisen näyttöruudun. Siinä valui maantiekartta matkan edistymisen mukaan näyttäen pienimmätkin sivupolut ja ohjaten oikealle tielle kohti Mäntsälän kirkkoa. Satelliitit tekevät näemmä nykyisin saman kuin aikoinaan itämaan tähti, sillä erotuksella, että satelliitti ohjaa myös kaidalle polulle.

Kanssamme kirkon paikoitusalueelle kurvasivat samanaikaisesti hyvinkääläiset ystävämme. Lyhyen käsien puristelun jälkeen tutustuimme kirkon pihaan rakennettuun seimeen ja siirryimme 3. adventtisunnuntain jumalanpalvelukseen.

Kirkonmenojen jälkeen saimme kuulla *Soini Hämäläisen* kertovan Mäntsälän historiasta ja nykymenostakin. Kirvun kotiseutumuseo on saanut tilat Mäntsälän kirkon vieressä olevaan vanhaan viljamakasiiniin. Museon perustaja ja puuhamies Hämäläinen tutustutti meidät museon kokoelmiin ja seikkaperäisesti luovutetulle alueelle jääneen Kirvun historiaan. Hämäläinen oli ylpeä siitä, että Kirvun kirkon upea valaisinkruunu oli saatu pelastettua sodan jaloista ja se on nyt saanut arvoisensa paikan Mäntsälän kirkossa.

Museokierroksen jälkeen siirryimme koko joukko seurakuntatalolle, jossa oli tarjolla jouluruokailu. Kerhomme oli saanut jäseniltään ja ystäviltään pieniä arpajaispaketteja, jotka arvoimme arvan ostaneiden kesken. Arpapaketteja oli niin runsaasti, että joku taisi saada parikin voittoa. Kaunis kiitos kullekin arpapaketin lahjoittajalle ja kiitos myös arpajaisiin osallistuneille.

Lahdessa kesällä 2005 järjestettyyn Inkeri-liiton kesäjuhlaan tuodut Inkerin vaakunan ja lipun luovutti Arvo Korkkinen Hyvinkään inkeriläisten tulevan kesäjuhlan toteuttajille Irja Pelkosen välityksellä. Kun Arvo aiemmin oli joutunut kuljettamaan lippua, jonka pitkä salko ei mahtunut henkilöautoon, oli Arvo nikkarimiehenä ottanut sahan käteensä ja katkaissut salon keskeltä. Laittoi siihen kuitenkin teräsholkin, jolla salko saadaan koottua määrämittaansa ja innostutti sisarensa *Marian* ompelemaan kantopussin, jossa lippu ja vaakuna vastedes kulkevat juhlasta toiseen.

Soini Hämäläinen lahjoitti Nastolan karjalaisille yhteiseksi luettavaksi kirjan Kirvun historiasta. Kirjan vastaanotti *Marja Rämö*. Lahden Seudun Inkeri-seura muisti kiitoksella ja pienellä lahjalla kolmea puuhanaistaan Marja Rämöä, *Inkeri Ojalaa* ja *Maria Lahtea*.

Jouluruokailu olikin yhteistilaisuutemme kohokohta: runsas, monipuolinen ja maittava. Jokaiselle keittäjälle ja kokille mitä parhaimmat kiitoksemme.

Ruokailun lomassa oli aikaa seurustellakin, kertoa kokemuksia ja muistella menneitä. Pöytäseurueessani oli mm. *Albert Kirjanen*, johon sain tutustua aiemmin keväällä muutaman päivän ajan Inkeriin suuntautuneella "kotiseutukierroksella". Mielestäni Albert on todellinen Inkerinmaan tuntija ja oppaanakin mitä parhain.

Kaikki loppuu aikanaan, niin myös tämä yhdessäolommekin. Kiitoksien ja toivotusten saattelemana suuntasimme takaisin kohti Lahtea ja kotejamme. Kukaan vaan ei tainnut sanoa minne ensi joulun matkamme suuntaamme. Aika näyttää ja se näkee, joka saa elää.

Väinö Lahti

Virallisia kokousasioita ja vaikuttavaa ohjelmaa Turussa

Turun seudun Inkeri-seura ry piti kevätkokouksensa sunnuntaina 19. helmikuuta Varissuon kirkon tiloissa. Virallisten vuosikokousasioiden jälkeen nautittiin kahvia ja hyviä leivonnaisia. *Lempi Tatti* vastasi tarjoilun ja ohjelman järjestämisestä ryhmänsä eli *Irma Kapasen* ja *Maria Rättelin* kanssa. Maria oli loihtinut pöytään todella suussa sulavia ja kauniita piiraita.

Riitta Sarin soitti kahvihetken päätteeksi flyygeliä ja hän myös säesti juhlassa lauletut virret.

Juhlaosuuden aluksi laulettiin virsi 525, jonka jälkeen Katariinan seurakunnan eli Varissuon kirkon oma kappalainen *Riku Laukkanen* kertoi päivän tekstiin nojautuen sinapinsiemenistä ja kylvöstä. Kasteessakin kylvetään pieni siemen ihmiseen, Jumalan sanan siemen. Se pysyy hengissä ja kypsyy rakkauden lämmössä. Sana kasvaa rauhassa, lämmittää omaa sydäntä ja siitä kasvaen lähipiirinkin lämmöksi. Laukkanen muistutti, että inkeriläiset tietävät, miten siemen pysyy hengissä kovankin roudan alla. Jumalan sanakin säilyi heidän sydämissään, vaikka yhteiskunta sen kielsi. Kun tuli lämmön ja hyväksynnän aika, siemen pääsi kasvamaan. Hänen puheenvuoronsa päätettiin virteen 416.

Irina Peltonen lauloi äitinsä *Galinan* säestämänä kolme laulua, joista viimeinen oli *Laps´ olen köyhän kauniin Karjalan*. Irina laulaa niin kauniisti, että moni kuulija pyyhki silmäkulmiaan liikutuksen kyynelistä. Irina opiskelee tällä hetkellä laulua Turun taideakatemiassa. Hän oli puoli vuotta opiskelemassa Venäjällä ja suunnitelmissa siintävät opinnot Sibelius-Akatemiassa.

Irma Kapanen lausui runon äidinrakkaudesta. Riitta Sarin soitti flyygelillä Irman laulut, *Näin rakkaus kimmeltää* ja *Äidin kehtolaulu*. Sen jälkeen kuultiin *Runo Melissalle* ja viimeiseksi musiikkikappale *Kuutamolla*. Ylimääräisenä ohjelmanumerona *Elsa Jääskeläinen* luki oman runonsa, jossa muisteltiin mennyttä elämää ja kiitettiin nykyisestä ajasta.

Juhlan loppuun laulettiin virsi 338. Sehän on *Päivä vain ja hetki kerrallansa*, joka sopi hyvin Elsan runon tunnelmaan, kuten juhlan organisaattori Lempi Tatti totesi. Jälleen oli vietetty hieno ohjelmallinen hetki yhdessä ja oli kotimatkan aika. Eteispuheissa vielä moni ylisti Irina Peltosen laulutaitoja.

Raili Pajula

Tämän lehden välissä on tilillepanokortti, jolla voi maksaa Inkeriläisten Viestin tilauksen vuodelle 2006. Hinnat nähtävissä lehden etuliepeessä sekä tilillepanokortilla.

Toimitus

Inkerikeskuksen kokouksia

koskeva keskustelu on lehdessämme jo kahteen otteeseen lopetettu. Keskuksen hallituksen nykyinen puheenjohtaja on kuitenkin kokenut tulleensa asiassa loukatuksi, minkä johdosta on paikallaan, että hän voi sanoa sanottavansa:

Hyvä päätoimittaja,
Lehtenne numerossa 12/2005 julkaistiin *Rudolf Pakin* ja *Lilja Kuivasen* syytöksiä minua kohtaan. Numerossa 1/2006 ilmoitettiin Inkerikeskusta koskeva keskustelu päättyneeksi julkaisematta hallituksen tai keskuksen työntekijöiden oikaisua ja vastinetta.

Hyvään tapaan ja lakiin kuuluu oikaista väärät väitteet ja antaa myös syytösten kohteelle oikeus vastata. Tässä tarkoituksessa pyydän tämän oikaisun ja vastineen julkaisemista.

Pakki väitti, että minulle kelpasivat kaikki keinot Inkerikeskuksen puheenjohtajavaalissa. Tällaisina keinoina hän mainitsi jäsenmärän huikean kasvun 1. ja 2. kokouksen välillä, paluumuuttajien tahdon muokkaamisen kolmessa kuukaudessa, oppilaiden kontaktitietojen käytön sekä *Toivo Flinkin* mustamaalaamisen. Nämä väitteet ovat täysin virheellisiä.

Keskuksen jäsenmäärä on kasvanut huikeasti syksystä 2004 lähtien, mutta ei suinkaan eniten 1. ja 2. kokouksen välillä, vaan jo ennen 1. kokousta. Annoin suostumukseni puheenjohtajan tehtäviin vasta kolme päivää ennen kokousta työmatkalla Petroskoista. Oppilaiden kontaktitiedot ovat keskuksen sihteerillä, ei minulla. Missään yhteydessä en ole mustamaalannut Toivo Flinkiä, vaan keskittynyt keskuksen asioihin ja toiminnan kehittämiseen.

Pakin mukaan erästä kantasuomalaista ei olisi hyväksytty jäseneksi, koska hän ei kuulunut *Kapelianin* porukkaan ja tukijoihin. Tämä henkilö oli maksanut jäsenmaksunsa 19.8.2005 ja hänet hyväksyttiin jäseneksi hallituksen kokouksessa 31.8.2005. Hänen osakeyhtiötään ja säätiötään ei voitu hyväksyä jäseneksi ennen kuin päätetään oikeushenkilöiden kannatusjäsenmaksusta seuraavassa sääntömääräisessä kokouksessa.

Pakin mielipiteet asioiden korjaamattomuudesta, jännittyneestä ilmapiiristä ja uskalluksen puutteesta ovat nekin virheellisiä, mutta jääkööt tässä enemmittä kommenteitta.

Lilja Kuivanen syytti myös manipuloinnista vaaleissa ja kymmenien armenialaisten lisätuesta minulle. Kuivasen mukaan olen asunut Suomessa vain kolme vuotta ja olisin paluumuuttajille pääosin tuntematon. Olen asunut Suomessa viisi vuotta ja edustanut Inkerikeskusta vuosien ajan mitä erilaisimmissa yhteyksissä. Armenialaisten lisätuesta en tiedä mitään eikä Inkerikeskuksen jäsenistössä ole tiettävästi yhtään armenialaista. Venäjän kieltä käytettiin 2. kokouksessa niin, että kaikki läsnä olleet ymmärsivät, mitä kokouksessa puhuttiin ja tapahtui. En käyttäytynyt aggressiivisesti Toivo Flinkiä kohtaan, jolla oli ollut kaikki oikeudet allekirjoittaa asiakirjoja toiminnanjohtajan sijaisuusaikana.

Rudolf Pakki ja Lilja Kuivanen eivät ole osallistuneet Inkerikeskuksen käytännön toimintaan. Sitä osoittavat myös tosiasioiden vastaiset syytökset minua ja Inkerikeskuksen toiminnanjohtajaa kohtaan.

Ystävällisesti
Irina Kapelian
Inkerikeskuksen hallituksen puheenjohtaja

Lehden taholta ei Irina Kapelianin edellä esittämää haluta mitenkään kommentoida.

Toimitus

MUUT LEHDET

Helsingin Sanomat (26.1.2006) selostaa ***Euroopan neuvoston kokousta****:*

Euroopan neuvosto (EN) tuomitsi keskiviikkona totalitarististen kommunistivaltioiden tekemät ihmisoikeusrikokset ja vaati jäsenmaidensa kommunistipuolueita tekemään samoin.

Kommunistihallintojen toimet natsien hirmutöihin rinnastava päätöslauselma hyväksyttiin neuvoston parlamentaarisessa yleiskokouksessa Strasbourgissa äänin 99 puolesta, 42 vastaan. Kyseessä on ensimmäinen kerta Euroopassa, kun kansainvälinen järjestö tuomitsee kommunistien rikokset.

”Tämä on historiallinen päivä”, kuvasi mietinnön laatinut ruotsalainen oikeistokansanedustaja *Göran Lindblad* äänestyksen jälkeen.

”Tämä on hyvin tärkeää erityisesti niille ihmisille jotka kärsivät kommunististen hallintojen takia. Nyt he voivat saada moraalisen hyvityksen”, hän sanoi.

Kansanedustajista koostuva EN:n parlamentaarinen yleiskokous väitteli päätöslauselmasta kiivaasti noin kolmen tunnin ajan.

Sitä vastustivat ankarasti kommunistipuolueet muun muassa Kreikassa, Venäjällä ja Ranskassa. Tiistaina noin 200 kommunistien kannattajaa kokoontui Euroopan neuvoston rakennuksen eteen osoittaakseen mieltään päätöslauselmaa vastaan.

Päätöslauselman mukaan kommunistiset järjestelmät tappoivat ainakin 94 miljoonaa ihmistä, lähettivät viattomia keskitysleireille ja tuhosivat kokonaisia ihmisryhmiä, joita pidettiin uhkana uudelle yhteiskunnalle.

”Massiiviset ihmisoikeusloukkaukset leimasivat poikkeuksetta totalitaarisia kommunistihallintoja, jotka hallitsivat Keski- ja Itä-Eurooppaa viime vuosisadalla ja jotka ovat yhä vallassa useissa maailman maissa”, siinä perustellaan.

Päätöslauselman mukaan ihmisoikeuksia ja demokratiaa vaalivan EN:n on syytä ottaa asia esiin, sillä kansalaisten tietoisuus kommunistien rikoksista on niukkaa verrattuna siihen, miten paljon tiedetään natsien tekemistä vääryyksistä.

Venäjää edustavista parlamentaarikoista kaikki lukuun ottamatta kansallismielistä *Vladimir Zhirinovskia* ilmoittivat äänestävänsä mietintöä vastaan.

Venäläinen kommunisti *Gennadi Zjuganov* syytti lehdistötilaisuudessa keskiviikkona sitä ”provokaatioksi” ja haluksi ”elvyttää kommunismi vihollisena” kylmän sodan jälkeen.

Päätöslauselmaa arvosteltiin myös siitä, että historiankirjoitus ei kuulu EN:lle vaan tutkijoille.

”Kommunistiset hallitukset ovat tehneet valtavia virheitä ja rikoksia, mutta niistä kertominen on historioitsijoiden tehtävä”, sanoi Suomen delegaatiota johtava kansanedustaja *Mikko Elo* (sd.), joka äänesti päätöslauselmaa vastaan.

Sitä valmistelleeseen EN:n poliittiseen komiteaan kuuluvan Elon mukaan teksti on ”pelkkää oikeistopropagandaa, jota ei pitäisi hyväksyä”.

Mikko Elon harkinta näyttää pettäneen pahasti, kun hän on hylännyt kaikkien kommunismin sortamien ihmisten tuominneen päätöslauselman oikeistopropagandana.

Seuraavan päivän Helsingin Sanomien pääkirjoitus käsittelee samaa asiaa:

Euroopan neuvosto hyväksyi keskiviikkona lausuman, joka tuomitsee kommunistihallintojen rikokset: ”murhat, kuolemat vankileireillä, nälänhädät, ki-

dutukset, orjatyövoiman käytön ja fyysisen terrorin". Samalla neuvosto kehotti jäsenmaissaan toimivia kommunistisia puolueita tai niiden perillisiä arvioimaan uudelleen historiaa ja omia toimiaan sekä tuomitsemaan väärinkäytökset selkeäsanaisesti.

Linjaus ärsytti monia, erityisesti Euroopan kommunistipuolueita, jotka pelkäsivät, että koko ideologia tulee näin tuomittua. Myös Venäjältä kuului kritiikkiä. Venäjän EN–edustajien johtaja *Konstantin Kosatshov* epäili julkilausuman johtavan dominovaikutukseen: tuomitaan kommunististen hallintojen rikokset, sitten kommunistiset hallinnot määritelmällisesti laittomiksi ja lopulta vaaditaan korvauksia niiden teoista.

Euroopan neuvosto on pian 60 vuotta vanha järjestö, jonka tärkein tehtävä on puolustaa ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatteita. Keskiviikon linjaus sopi järjestön perusperiaatteisiin hyvin ja se oli perusteltu. Kyse oli moraalisesta kannanotosta rikoksia kohtaan, ei ideologian tuomitsemisesta eikä propagandasta. Ainoa miinus tulee siitä, että järjestö havahtuu tällaiseen vasta vuonna 2006.

Erityinen huomio kiintyy Konstantin Kosatshovin kannanottoon, jossa hän epäili dominovaikutuksen lopulta johtavan korvausvaatimuksiin. Joko viimein alkaisi jotain tapahtua?

Saman päivän Helsingin Sanomissa on monille inkerinsuomalaisille valitettavan tuttu nimittely johtanut oikeuteen ja loukkaajan tuomioon asti:

Lahtelaisen yrityksen päällikkö tuomittiin torstaina sakkoihin kunnianloukkauksesta, koska hän oli nimitellyt työntekijää ja tämän vanhempia ryssiksi viime lokakuussa.

Maahanmuuttajapojan lehdenjakelusta oli tullut huomautuksia, ja päällikkö oli pidättänyt pienen osan hänen palkastaan.

Poika tuli vanhempineen kummastelemaan sitä, että hän sai vähemmän rahaa kuin hänen palkkanauhaansa oli kirjattu.

Kun isä oli epäillyt päällikön varastaneen rahat itselleen, tämä käytti perinteistä, halveksivaa sanontaa venäläisistä. Perhe koki nimittelyn erityisen loukkaavaksi, koska se on inkeriläinen.

Nainen tuomittiin maksamaan kunnianloukkauksesta kymmenen päiväsakkoa yhteensä 200 euroa ja oikeudenkäyntikuluja sekä korvaamaan kolmelle uhrilleen henkisistä kärsimyksistä 850 euroa.

Pääkaupunkiseudun maahanmuuttajatyötä halutaan tiivistää

Espoon, Vantaan ja Helsingin yhteistyötä maahanmuutto- ja monikulttuurisuusasioissa halutaan tiivistää. Työministeriön alaisuudessa toimiva Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO esitti monikulttuuriasiain neuvottelukuntien yhteisessä kokouksessa, että pääkaupunkiseudulle perustettaisiin työryhmä pääkaupunkiseudun maahanmuuttoon liittyviä erityiskysymyksiä tarkastelemaan.

ETNOn puheenjohtajan **Meri-Sisko Eskolan** mukaan työryhmän tehtävänä olisi esimerkiksi arvioida pääkaupunkiseudun erityiskysymyksiä ja haasteita sekä tehdä ehdotuksia käytäntöjen kehittämiseksi.

Suomessa asuvia muiden maiden kansalaisia on pääkaupunkiseudulla noin 50 000.

(Länsiväylä 4.2.2006)

Toimitus

UUTISIA INKERISTÄ

Uusi opiskelijaryhmä lähdössä Suomeen

Härmänmaan ammatti-instituutin kanssa solmitun yhteistyösopimuksen mukaisesti rekrytoitiin taas joulukuussa Inkerin Liiton työllistämiskeskuksen kautta opiskelijoita Suomeen. Tällä kertaa haku oli pääosin metallialalle, vaikka muutama nuori on päässytkin opiskelemaan matkailu- ja ravitsemisalaa. Yhteensä opiskelijaksi hyväksyttiin 30 henkilöä.

On sovittu, että opiskelijoiden perehdyttävä opiskelu alkaa 4. tammikuuta Pietarissa. Koulutus toteutetaan Inkerin Liiton voimin.

Tulevien oppilaiden edeltäjät Lapualla ovat jo siirtyneet varsinaiseen ammattikoulutukseen ja tulevat opettajien kanssa toimeen suomen kielellä. Ammatti-instituutin johto on tyytyväinen opetushankkeen ensimmäisiin tuloksiin.

Wladimir Kokko

Rakennusalan inkeriläisopiskelijat Härmänmaan ammatti-instituutissa Lapualla. Kuva Wladimir Kokko

Tapahtuma-kalenteri

Kokouskutsu

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään

26.3.2006 klo 14.00

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Käsitellään säännöissä kevätkokoukselle määritellyt asiat.

Hallitus

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

17.4.2006 pääsiäisjuhla
4.6.2006 helluntaijuhla
1.10.2006 syyskokous ja Mikkelin päivän tilaisuus
4.11.2006 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla inkeriläisten muistomerkillä klo 12.00 ja sen jälkeen juhla klo 13.00
26.12.2006 joulujuhla

Tapahtumat klo 14.00 alkaen, pyhäinpäiväjuhla klo 13.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6
Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello

13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

4.4.2006 klo 14.00 vieraanamme on rovasti Kirsti Mauranen, joka kertoo työstään Suomen Lähetysseurassa Inkerin kirkon hyväksi.
8.–9.7.2006 Suomen Inkeri-liitto ry:n kesäjuhlat Hyvinkäällä

Kesäjuhlan ohjelmasta voi ottaa yhteyttä Irja Pelkoseen, h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai 040–5505712
Toukokuun kerhosta ilmoitetaan myöhemmin.

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30
Inkerikoti
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot Inkerikodissa torstaisin

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

16.3.2006
20.4.2006

Kokoonnumme klo 13. Ohjelmaa, keskustelua ja kahvinjuontia. Tervetuloa mukaan!

Toukokuun kevätretkestä päätämme myöhemmin.
Tiedustelut:
Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

26.3.2006 klo 14.00 kuukausikokous
23.4.2006 klo 14.00 Inkerikuoron kevätkonsertti Karjalatalolla

Tiedustelut:
Toivo Tupin puh. (040) 578 3894
Irma Rautio puh. (09) 753 0864

Inkerikeskuksen hallituksen puheenjohtajan vastaanottoajat

keskiviikkoisin klo 13–14

Inkerikeskus
Hämeentie 103 A
00550 Helsinki

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Aapo Iho
Hietajyvä, 3,50 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €

inkeriläisten VIESTI

4/2006

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796 ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman Linbanev. 6, 43833 Landvetter, ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Sampo 800016-1466601
Nordea 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nihtisalontie 18 D, 02630 Espoo, puh **040 740 0408** (ark. klo 9.00–17.00)
Internet **http://www.inkeriliitto.fi** (avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Iho,
Rauduntie 7 H, 02130 Espoo

Numerossa 12/2005 olleen tiedon sinuttelun Ruotsissa aloittaneesta *Bror Rexedistä* on Suomen Kuvalehden toimituksen sihteeri *Kirsi Kiuru* ystävällisesti etsinyt käyttöömme. Numerossa 11/2005 olleeseen suomalaista konsensusta koskevaan artikkeliin saimme eräitä tietoja SAK:n historioitsijalta *Tapio Bergholmilta*. Kiitokset molemmille!

Toimitus

Kansikuva: Rääpyvän maanviljelysseuran kesäkurssilaisia 1900-luvun alkupuolelta, kuvan lehdelle toimitti Mirja Iho

Numero 5/2006 ilmestyy viikolla 20. Aineisto toimitukselle 26.4. mennessä.

Numero 6/2006 ilmestyy viikolla 26. Aineisto toimitukselle 9.6. mennessä.

Tässä numerossa:

Huhtikuu

Huhtikuu, vuoden neljäs kuukausi, on saanut nimensä metsätöistä, kun keväällä kaadettiin havupuukaski eli huhta. Huhtikuun latinankielinen nimi *aprilis* tullee verbistä *aperio*, joka tarkoittaa "avata".

21.4.753 eaa *Romulus* ja *Remus* tarinan mukaan perustivat Rooman kaupungin
28.4.1686 *Isaac Newtonin* teos Principia Mathematica julkaistiin
25.4.1719 *Daniel Defoen* romaani Robinson Crusoe julkaistiin
7.4.1795 Ranska otti metrin pituuden käyttöön mittayksikkönä
3.4.1882 lainsuojaton *Jesse James* sai surmansa, kun *Robert Ford* ampui häntä takaapäin 5 000 dollarin palkkion takia
14.4.1900 Pariisin maailmannäyttely avattiin
10.4.1912 RMS Titanic lähti kohtalokkaalle neitsytmatkalleen Southamptonista, Englannista New Yorkiin
19.4.1956 Monacon ruhtinas *Rainier III* avioitui amerikkalaisen näyttelijättären *Grace Kellyn* kanssa
24.4.1961 Vasa-laiva nostettiin Tukholmassa
4.4.1968 *Martin Luther King Jr.* kuoli salamurhaajan luoteihin
26.4.1986 Tshernobylin ydinvoimalaonnettomuus
27.4.1994 Etelä-Afrikan ensimmäiset monirotuiset vaalit, *Nelson Mandela* presidentiksi
19.4.2005 saksalainen kardinaali *Ratzinger* valittiin 265. paaviksi, ja hän otti nimekseen *Benedictus XVI*

Katri Einamo

Toivo Iho, Suomen Inkeriliitto ry:n puheenjohtaja

Kysymyksiä identiteetin liepeiltä

Inkerinsuomalaisia käsittelevissä teksteissä puhutaan paljon identiteetistä. Sanotaan, että he ovat identiteetiltään suomalaisia. Mitä identiteetti oikein on? Onko se selkärepun tapainen, niin että sen voi, milloin huvittaa, riisua naulakkoon, vai onko se jotain ihmisessä olevaa kertakaikkisen järkähtämätöntä? Muuttuuko identiteetti? Puhutaan kansallisesta, etnisestä identiteetistä. Kai muita kotikontuun naulaavia identiteetin lajejakin on olemassa? Onko tämän kirjoittaja, joka 20-vuotiaana mielsi itsensä inkeriläisen taustan omaavaksi pohjalaiseksi, viisi vuosikymmentä myöhemmin enää määriteltävissä näin? Olen muuttunut vähä vähältä pohjalaisesta pääkaupunkiseudun asukiksi, kotikylän asiat, jotka vielä 30 vuotta sitten innostivat kovasti, ovat jääneet taustalle ja nyt kiinnostavat lähinnä Tapiolan tienoita koskevat uutiset. On jopa kyseenalaista, osaanko enää kotikylän murretta sellaisena kuin sitä puhuttiin 50–60 vuotta sitten; kuinka aidosti käy tärkeän puoli-h: n ääntämys sanassa *menhän*?

Murre, vielä vahvemmin kieli, liittyy identiteettiin ja on kai osa sitä? Kuinka nopeasti tämä osa-alue voi muuttua? Kaksi USA:ssa ollutta vaihto-oppilasta kertoivat kumpikin kutakuinkin samoihin aikoihin, kolmen kuukauden kuluttua, siirtyneensä ajattelemaan englanniksi, mikä tietysti helpotti, kun nopeaa aivotyötä kääntämisessä ei enää tarvittu. He olivat nuoria lukiolaisia ja liikkeellä nimenomaan kieltä oppiakseen. Kuinka nopsaan käy sama vaihto vanhoilta, vai käykö se lainkaan?

Suomeen tulleiden inkerinsuomalaisten sulautuminen kantaväestöön on näihin saakka ollut – kaikki ongelmat muistaen – lopultakin varsin vaivatonta. Sekä vuosina 1917–1923 Suomeen siirtyneet ja heidän jälkipolvensa että sotavuosina tänne tulleet inkerinsuomalaiset ja heidän perillisensä ovat jo täysin sulautuneet. Vuodesta 1990 lähtien tulleiden paluumuuttajien osalta sulautumisprosessi on vasta aluillaan. Silti voi kysyä etenkin ensimmäisten joukossa tulleilta: missä määrin samaistutte silloiseen itseenne, eikö kantasuomalaisuus ole jo lyömässä läpi? Jos kymmenen - viidentoista vuoden takainen minänne tulisi

kadulla vastaan, kumpi olisi itsetietoisempi? Ja jos silloin puhuitte mieluummin venäjää kuin suomea, mikä on tilanne nyt?

Juuri se, että vuoden 1990 jälkeisistä paluumuuttajista huomattava osa oli kadottanut suomenkielensä joko kokonaan tai osittain, on merkittävästi vaikeuttanut ja hidastanut sulautumisprosessia. Tulijoiden heikonlainen työllistyminen on kärjistänyt ongelmaa, ja aiemmin Suomeen tulleisiin inkerinsuomalaisiin verrattuna tulijoiden identiteetti on pysynyt varsin tiukasti ennallaan. Tätä taustaa vasten paluumuuttajien suomen taidolle säädetyt lisävaatimukset tuntuisivat olevan vain eduksi heille.

Sotavuosina Suomeen siirtyneistä inkerinsuomalaisista niin hyvin Neuvostoliittoon palanneet 55 000 kuin Ruotsiin siirtyneet 4 000–5 000 olivat täysin uudessa tilanteessa. Oli orientoiduttava uuteen maahan, useimmille uuteen kieleen ja outoihin olosuhteisiin. Suomeen jääneet pääsivät monessa mielessä helpoimmalla, vaikka elintasokilpailussa Ruotsiin siirtyneille hävisivätkin. Perheiden huoltajat keskittyivät jokaisessa kolmessa maassa pitämään perheen leivässä, mutta seuraava polvi törmäsi identiteettiongelmiin viimeistään koulussa. Ne lapset, jotka vaurioitta selvisivät kaikesta kiusaamisesta, ovat kehittäneet itselleen lujan panssarin; luulisi, että he menestyvät kaikissa olosuhteissa. On erittäin kunnioitettavaa, jos Neuvostoliittoon siirtyneiden tai Ruotsiin menneiden seuraava polvi on vielä pystynyt säilyttämään jonkintasoisen suomen taidon.

Identiteetin tiimoilta voi Suomen kantaväestössäkin havaita siirtymiä ja muutoksia. Suomenruotsalaiset, etenkin Pohjanmaan rannikkoseutujen asukkaat, ovat hyvin vahvasti integroituneet Ruotsiin ja samaistuvat kernaasti ruotsinruotsalaisiin. Tämä näkyi Suomen äskettäisissä presidentinvaaleissa, kun selkeästi NATO:n puolesta liputtanut *Henrik Lax* sai I kierroksella yllättävän vähän ääniä, selvästi vähemmän kuin RKP:n kannatuspohja olisi edellyttänyt. Yhdeksi syyksi tähän on sanottu, että vuosikaudet vain Ruotsin TV:tä seuranneet Pohjanmaan rannikon asukkaat olivat omaksuneet ruotsalaisten melko kielteisen NATO-kannan.

Kuinka on: jos Venäjältä juuri tullut paluumuuttaja ajattelee NATO:sta venäläiseen tapaan, onko se jotenkin kielteisempää kuin se, jos hän ajattelisi siitä ruotsalaiseen tapaan?

Onko uskonto identiteetin osa? Kysymyksen uskaltaa juuri ja juuri esittää tällaisena pilapiirrosten ja koraanikoulujen aikana, mutta vastauksessa on viisainta pysytellä historiassa, maaorjuuden ajassa. (ks. kuitenkin Muut lehdet – osasto!) Tuolloin inkerinsuomalaisilla esivanhemmillamme oli kodin ulkopuolella vain yksi paikka, jossa heitä kohdeltiin ihmisinä: evankelisluterilainen kirkko. Asia on sanottava juuri näin, siis opinsuuntaa korostaen. Kirkko yhdisti suomalaisuuteen, se opetti lukemaan rippikoulussa, suomeksi, kirkolliset toimitukset olivat suomenkieliset ja papisto enimmäkseen Suomesta tullutta ja siellä koulutettua. Tässä asiassa tsaarivalta näytti parhaat puolensa salliessaan inkerinsuomalaisten pitää uskontonsa.

Venäläiset ja heidän kirkkonsa olivat niitä ”toisia”. Tästä johtuu mm. se, että avioliitot venäläisten kanssa olivat hyvin harvinaisia. Kun tätä asiaa korosti vielä sananparsikin: ”ei piä mennä vellaiselle” jne…, ei uskontorajan ylitys ollut kovin yleistä. (Arvattavasti venäläisillä oli, sananparsineen, vähintään yhtä negatiivinen käsitys ”tsuhnista”.) Suomalaiskylät olivat erikseen, venäläiskylät erikseen.

Toivo Iho

Suomen Inkeri-liitto ry:n kesäjuhlat Hyvinkäällä 8.–9.7.2006

Alustava ohjelmasuunnitelma

Kaupungin pääkirjastossa on kahden viikon ajan Inkeri-aiheinen näyttely. Vierailukohteeksi tarjoamme myös rautatiemuseota, koska monille on tuttua lapsuudesta ratayhteys Pietariin, josta kerrotaan museossa.

Lauantai 8.7.
Aamusta alkaen helsinkiläisten järjestämänä kyykkäkilpailu Asemankoulun kentällä.

Klo 9.30 Juhlakanslia avautuu seurakuntakeskuksessa, jossa myös valokuvanäyttely juhlien ajan. Seurakuntakeskuksessa on mahdollisuus aamupäivän ajan myydä Inkeri-aiheisia tavaroita. Hyvinkään Inkerikerho myy arpoja. Kuvanäyttely!

Klo 9.30–12.00 Hyvinkään Inkeri-kerholaisten kahvio seurakunnan aulakahviossa (kirkon vieressä oleva matala osa). Kahvi ja pulla 2 €.

Klo 11.00–12.00 toritapahtuma Hyvinkään torilla.

Tuulistulla- ja Elvira-tanhuryhmät, Pihapihlaja-kuoro, *Toivo Flink*. Tilaisuuden yhteyshenkilö *Riitta Ovaska* Tuglas-seurasta.

Klo 12.15 viralliset avajaiset kirkossa.
Seurakunnan tervehdys
Inkeri-liiton puheenjohtaja *Toivo Iho*
Pihapihlaja-kuoro

Klo 13.00 lounas seurakuntakeskuksessa

Klo 15.00 juhla Hyvinkää-salissa, kaupungin tervehdys

Hannu Pelkonen kertoo työstään Inkerin kirkossa.

Kahvi lämpiössä väliajalla 3 €.

Tuulistulla- ja Elvira-tanhuryhmät, Pihapihlaja-kuoro.

Juontajana mm. *Toivo Tupin.*

Saliin pääsee vain maksuttomalla lipulla, jonka saa ilmoittautumisen yhteydessä seurakuntakeskuksessa tai ala-aulasta ennen juhlan alkua. Esiintyjät tulevat saliin omalla lipulla esiintyjien tilan kautta, jotta kaikki pääsevät ja mahtuvat mukaan.

Tilaisuuden päätyttyä Hyvinkää-salilla iltamat, jotka päättyvät viimeistään **kello 20.30.**

Klo 19.00 Yhteislaulutilaisuus Vanhassa kirkossa. Mukana *Mooses Putron* ja *Mika Piiparisen* lauluja, illan ohjelmasta vastaa professori *Reijo Pajamo.*

Sunnuntai 9.7.
Klo 10.00 messu, Hyvinkään kirkossa saarna *Erkki Jokinen.*

Klo 12.00 lounas seurakuntasalissa

Klo 14.00 pääjuhla kirkossa, väliajalla Hyvinkään seurakunnan tarjoama kahvi/tee

Juhlapuhe professori *Jouko Talonen*
Inkeri-liiton puheenjohtaja *Toivo Iho*
Tervehdyksiä, tunnustukset,
Rintamerkki ja ohjelmalehti 5 €.

Jos osallistuu juhlaan (on lunastanut rintamerkin), saa lounaan 5 €:lla molempina päivinä. Muuten maksettava seurakunnan normaali lounashinta.

Tähän mennessä on esiintyjiä ilmoittautunut myös Viron Tartosta ja Viljandista.

Irja Pelkonen

Inkeriläisten Viestissä julkaistaan kesäjuhlien tarkentuva ohjelmasuunnitelma kevään mittaan.

Toimitus

Kirkossa, kirjastossa

Jatkoa lehden edellisessä numerossa esiteltyyn Aapo Ihon elämäkertaan

Paavo-veljeni oli esikuvana henkisissä harrastuksissa. Hän tilasi meille oman, kerran viikossa ilmestyvän lehden, jonka nimi silloin oli *Uusi Inkeri*. Se oli tavallisesti vain nelisivuinen lehtiriepu, mutta sen merkitys oli meille suurempi kuin nykyisille lukijoille on monikymmensivuinen *Hesa*. Kun lehti varakoitui, tihensi se ilmestymiskertojaan kahdeksi viikossa. Nimi vaihtui myöhemmin "*Neva*" – lehdeksi. Paavo-veljeni toimi myös lehden asiamiehenä pitkän aikaa, ryhtyipä sen kirjeenvaihtajaksikin, vaikka minä sittemmin sivuutin hänet siinä yleten loppuvaiheessa lehden toimittajaksikin.

Seurakunnalla oli kirkkorakennukseen sijoitettuna lainakirjasto, joka oli auki pyhäisin kirkonmenojen yhteydessä, ja tämänkin valistuslaitoksen käytössä oli Paavo-veli tien näyttäjänä meille nuoremmille. Siinä asiassa minun oli varsin helppo seurata veljen esimerkkiä. Niin pian kuin kirja henkisenä ikkunana avautui, tuli minusta ahkera kirkonkävijä. Tosin meiltä käytiin kirkossa joka pyhä; sääntönä pidettiin, ettei meidän osaltamme saanut kirkon ovi jäädä kiinni ainoanakaan pyhänä. Joku aina lähti siinä mielessä. Mutta meikäläinen meni aina kirjastomielessä vain sitä hartautta harjoittamaan. Valitsin istuinpaikakseni "poikien parvelta" ensimmäisen penkin, koska siitä oli hyvä näköala joka puolelle.

Sieltä, varhaisesta lapsuudesta muistan jo osallistumisen kotoisiin iltahartauksiin. Tapa oli sellainen, että itse kukin aikuinen omine virsikirjoineen kokoontui pöydän ympärille, lapset myös, totta kai. Isä useimmiten haki virren, mikä veisattiin ennen rukouksen lukua, ja virren loppuosa veisattiin rukousten luvun jälkeen. Kirjassa oli jokaiselle päivälle sekä aamu- että ehtoorukous. Päiväyksen perusteella tiesivät kaikki hakea oikean kohdan omasta kirjastaan, ja lukutaitoa tarvittiin ja se kehittyi, kun lukemiset suoritettiin yhteen ääneen, kuorolukuna. Usein veli Paavo säesti tekemällään virsikanteleella.

Vähitellen tämä tapa jäi meillä pois käytöstä, tuli muita harrastuksia. Itse muistan kirjojen viehätyksen niin mukaansa vieväksi, että kaikket vapaa-ajat käytin siihen ja hakeuduin hiljaiseen yksinäisyyteen. Arkiaikaan niitä yksinäisiä, hiljaisia hetkiä ei oikein kosolti ollut tarjolla. Mutta siihen siepattiin ruokapöydässä joku hetki: lusikka toisessa kädessä, toisessa kirja. Ja kun ei pitänyt erityistä kiirettä pöydästä nousemisen kanssa, niin jonkun kauniin ja jännittävän hetken sai elää omissa maailmoissaan, vaikka ympärillä touhusi 9-henkinen perhe aika pienissä tiloissa… Luettava oli aivan satunnaista, sillä kirjastoa käytettiin melko ahkerasti, ja luit, mitä satuit kulloinkin saamaan. Kun aloin sen ahkeroinnin, oli kirjastonhoitajana opettaja *Tuomas Matikainen*, hietamäkeläisiä hänkin ja Kolppanassa aikoinaan valmistunut. Mutta hän muutti pois ja tilalle tuli sellainen tavallinen aikamiespoika, eikä hän osannut juuri kirjan valinnassa ohjata, kuten teki opettaja.

Samassa aiheessa pysyen siirryn venäläiseen kirjallisuuteen. Kansakoulussa opittu lukutaito alkoi jo sammaloitua. Mutta sitten tuli apu itäisiltä mailta: *Matti*-veljeni joutui asepalvelukseen täysin venäläiseen ympäristöön ja ensi kerran lomalle tullessaan hän toi pari, kolme hankkimaansa venäläistä kirjaa tuliaisik-

si. Ensimmäiseksi luettavakseni valitsin jännittävän nimisen *Ellinora Blengheim, naisten kostajatar*. Ja siitä se alkoi. Lähes unohduksiin joutunut vieraan kielen lukutaito alkoi luistaa, ja aloin haeskella luettavaa. Kiitos naapurikoulujen nuorille opettajille, jotka avasivat minulle ovensa ja lainasivat venäläisiä klassikoita! Enpä ollut köyhä enkä kipeä päästyäni tutustumaan sellaisiin neroihin kuin *Pushkin, Lermontov, Leo Tolstoi*…

Muistin kunnioittaa tällaisilla lainamatkoilla myöskin naapuriseurakuntien Skuoritsan ja Tuutarin lainakirjastoja. Skuoritsassa kävin vain pari kertaa, Tuutarissa useammin. Tuutarin lainakirjaston hoitajana oli valistunut, miellyttävä isäntämies *Heikki Rötsä*.

Rivit harvenevat

Göteborgin inkeriläisten ukkokerhon entinen puheenjohtaja *Kalervo Hippeläinen*, joka oli viime numerossakin mainitulla Suomen-matkalla mukana, on siirtynyt ajasta iäisyyteen.

Viktor Suomalainen

Siitä on seitsemänkymmentä vuotta

Ikipirteä Ella Ojala; syntyään "Makaran kakaroita", kuten hän itse määrittelee, on hänelle ominaisella hartaudella muistellut 70 vuoden takaista aikaa Lempaalassa näin:

Minä muistan sen. Olen elävä todistuskappale siitä, kun Lempaalan väki sai lopullisen pakkosiirtokäskyn kotiseudultaan Sisä-Venäjälle. Me, joita ei ollut lähetetty Siperiaan, Kuolan niemimaalle tai Aasiaan, tai vangittu yöllä, koska Neuvostoliitto alkoi jo silloin valmistautua Mainilan laukauksiin ja talvisotaan. Meidän talvisotamme alkoi vain jo paljon aikaisemmin.

Silloin oli kevät. Käet kukkuivat Lempaalan kuusi-havu-koivumetsiköissä. Kaikkialla alkoivat metsät valmistaa maastossaan suurta marja-, sieni, ja tattisatoa. Lempaalan järvi välkkyi peilikirkkaana ja kätki pintansa alle runsaan kalakannan. Mäet ja kukkulat siinsivät kutsuvina, kuten naapuripitäjässä kapean Rajajoen toisella puolellakin. Maisema ei erottunut naapuripitäjistään Kivennavasta, Raudusta, Sakkolasta, Valkjärvestä. Se oli, kuten muukin Kannas, silmiä hivelevän kaunis. Toksova oli kuin Inkerin Sveitsiä.

Se osa Toksovaa, joka oli lähinnä Lempaalaa, sai kokea saman karvaan pakkosiirtokohtalon. Toksova on Lempaalan eteläinen naapuri ja lähempänä Pietaria, joka puolestaan sijaitsee Inkerinmaan sydämessä.

Lempaalan 86 kylää, joista melkein kaikki olivat suomalaisia, pakkosiirrettiin juuriltaan. Mukana oli myös joitakin inkerikkoja, jotka hekin kokivat olevansa suomalaisia, vaikka erottuivat uskonnoltaan ortodokseina. Nämä inkerikot olivat Inkerinmaan alkuperäisiä asukkaita, jotka eivät paenneet Ruotsin vallan määräystä siirtyä luterilaiseen uskoon, jonka Ruotsin kuningas *Kustaa II Adolf* mää-

räsi koko Inkerinmaahan valloittaessaan sen vuonna 1611.

Samana vuonna perustettiin myös Lempaalan seurakunta. En ole niin perehtynyt historiaan, että tietäisin onko tämä Lempaalan seurakunta, joka on eräs Inkerinmaan vanhimpia seurakuntia ja jonka alkunimi on ollut Kuivasin seurakunta, alun perin kuulunut Viipurin hiippakuntaan ja ehkä aikojen alussa ollut samaa Kannasta, joka on kuulunut Käkisalmen lääniin. Kuulunut ehkä samaan Suomeen?

Kuulin radiosta erään esitelmän, jossa sanottiin Suomen viranomaisten pahoitelleen Norjan ja eräitten lappalaisten oikeutta Jäämereen, kun sellaista ei Suomella ole. Niin *Aleksanteri II* oli ehdottanut, että mikäli Suomi luovuttaa Venäjälle alueen jolla sijaitsee tietty rautatehdas ja sen työntekijät puhuisivat venäjää eivätkä ymmärtäisi suomea, niin keisari antaisi Suomelle osuuden Jäämerestä. Niin tehtiin vaihtokaupat ja raja siirrettiin Rajajoelle saakka. Olen kuullut, että rautatehdas sijaitsi Systerbekissä, siis entisten Suomenruotsalaisten alueella, nykyisin Pietariin kuuluvan Sestroretskin alueella.

Lempaalan seurakunnan väkiluku on vuonna 1917 ollut 8 183 henkeä. Siitä minulla ei ole tietoa kuinka paljon heitä oli silloin, kun lopullinen suomalainen siviiliväestö pakkosiirrettiin Sisä-Venäjälle. Apuharvennushan tapahtui jatkuvasti Teräsmiehen käskyläisten toimesta.

Vuosia myöhemmin, kun *Hrusthev* oli rehabilitoinut syyttömästi vangitut ja karkotetut, Lempaalan luterilainen seurakunta on perustettu uudelleen ja siihen kuuluu nyt 80 jäsentä. Heistäkin suurin osa on täysin venäläisiä mummoja, jotka ovat todellisuudessa ortodokseja, jos sitäkään. Seurakuntaan he ovat liittyneet toivossaan saada Suomen suomalaisilta avustuksia.

Itse entinen kaunis Lempaalan ristikirkko jäi vielä pystyyn, kun väki vietiin pakolla pois. Kirkko tosin suljettiin jo paljon tätä ennen ja oli jo rauhan aikana purettu aivan kuten ihmisten asuintalotkin. Kirkon paikalla on nykyisin vain juoksuhaudasta löydetty kirkonristi. Uusi pikkuinen puukirkko on kuin joku venäläinen tsasovna, jonne sopivat ne ihmiset, jotka seurakuntaan kuuluvat, mikäli sattuvat kirkolle samaan aikaan.

Haluan palata omiin muistoihini ja autenttisiin kokemuksiini, aikaan jolloin tämä väestö siirrettiin väkisin pois vuosisatoja vanhoilta synnyinsijoiltaan.

Ihmiset itkivät, mutta minusta, pienestä tytöstä oli jännittävää, että jotain todella tapahtui. Minussa asui seikkailumieli ja ainoa, jonka varmasti halusin mukaani seikkailemaan jonnekin kauas Sisä-Venäjälle, oli meidän kissamme Pörri, joka oli kotoisin samaiselta Siperian suunnalta, jonne meidätkin nyt karkotettiin. Koira, joka aina uskollisesti juoksi vanhempieni perässä, ei lähtenyt mukaan vaikka sen kaulaan köytettiin kettinki. Se irvisteli isälle, ja isä uskoi, että koira halusi jäädä kodin vahdiksi, tehtävään joka sille kuului. Sen se suoritti elämänsä loppuun asti, kulkien pahaisena kapisena ympäri taloa nälkäkuolemaansa saakka.

Kissamme innokkuus synnyinmaalle menosta katkesi heti alkuvaiheessa, sillä se karkasi korista jonne olin sen pannut. Koriin jäi vain kalenteri, jonka äiti repäisi irti seinästä kissankorin täytteeksi. Kalenterissa luki vuosi 1936 ja sitä koristi komeasti tutun viiksiniekan tumma tukka ja läpitunkeva teräksinen katse kuin röntgenlamppu, joka tunkeutui läpivalaisemaan jokaisen salaisimmatkin ajatukset.

Miten paljon tämä teräslamppu poltti? Ah, vaietkoon siitä minun huuleni. Mitkään sanat eivät riitä kuvaamaan niitä kärsimyksiä. Sitä tuskaa! Ja kuitenkin jotkut ihmiset ovat pelastuneet siltä läpitunkevalta valolta.

Ella Ojala

Ammattikorkeakoulujen sosiaali- ja terveysalan Venäjä-verkostossa tapahtuu

Vuonna 2006 verkosto keskittyy erityisesti seuraaviin asioihin:

- Verkko-opintojakson tekeminen inkeriläisten pariin harjoitteluun lähtijöiden tueksi ja taustatiedoksi
- Tietopankin kehittäminen tuleville www-sivuille:
  Harjoittelupaikat
  Rahoitusasiat
  Tulkki- ja asiantuntijapankki
  Hankepankki
  Toimintakalenteri
  Opinnäytetyöt ja raportit
- Maahanmuuttajille suunnattujen orientaatio-opintojen kartoitus ja niistä tiedottaminen
- Yhteistyön kehittäminen maahanmuuttajajärjestöjen kanssa
- Alan valtakunnallisen Venäjä-Suomi-seminaarin järjestäminen Diakissa 15.11.2006
- T&K-yhteistyön kehittäminen

Koordinaattori odottaa sähköpostitse verkkosivujen tietopankkia varten tietoja:

- oppilaitoksessanne tehdyistä Venäjään liittyvistä opinnäytetöistä sekä harjoitteluraporteista
- oppilaitoksenne Venäjällä tapahtuvien projektien, opintokäyntien ja harjoitteluiden aikatauluista

Verkko-opintojakso (3op) harjoittelijoiden tueksi

Kartoitamme edelleen innokkaita tekijöitä verkko-opintojaksotyöryhmään. Opinto-jakso tehdään Venäjälle ja erityisesti Inkerinmaalle harjoitteluun lähtijöiden tueksi. Rahoitus opintojaksoon saadaan virtuaaliammattikorkeakoulun kautta. Todennäköisiä opintojakson osa-alueita tulevat olemaan

- Venäjän terveydenhoito- ja sosiaaliturvajärjestelmä
- poliittinen historia, kulttuuri uskonto ja arvot.

Kysy lisää: soile.anttila@laurea.fi

Verkosto etsii osa-aikaista koordinaattoria (1 pv/vko)

Verkoston koordinaattori jää äitiyslomalle 3.6.2006, joten verkosto etsii tilalle uutta koordinaattoria, joka voisi aloittaa työt toukokuussa 2006. Tehtävä vaatii aitoa kiinnostusta Venäjän sosiaali- ja terveysalan kysymyksiin, idearikasta suhtautumista sekä mielellään aiempaa kokemusta ammattikorkeakoulujen Venäjä-yhteistyöstä.

Työtehtäviin kuuluvat mm. tiedottaminen, erilaisten yhteisten projektien koordinointi, tiedonhaku sekä yhteydenpito yhteistyötahoihin. Vuonna 2006 toteutettavia verkoston projekteja ovat mm. Verkko-opintojakso Venäjälle lähteville harjoittelijoille, jonka tekemisen koordinaatiosta koordinaattori vastaa, sekä valtakunnallinen Venäjä-seminaarin järjestäminen syksyllä. Koordinaattorin tukena toimii idearikas sosiaali- ja terveysalan sekä kansainvälisyyden asiantuntijoiden ohjausryhmä.

Lisätietoja tehtävästä saa koordinaattorilta sähköpostitse ja puhelimitse. Vapaamuotoiset hakemukset palkkatoiveineen

pyydetään 7.4.2006 mennessä: soile.anttila@laurea.fi

Optiman työtila poistuu käytöstä

Verkoston työtila Optimassa jää keväällä 2006 pois käytöstä, kun työtilassa olevat tiedot on siirretty myöhemmin julkaistaville www-sivuille (www.sotevenaja.com). Optiman työtila löytyy toistaiseksi osoitteesta: https://optima.discendum.com/laurea
Tunnus: Venäjä
Salasana: amk

Uusia harjoittelupaikkoja Suomen lähialueilla

Sote-amkien Venäjä-verkosto, Sosiaali- ja terveysjärjestöjen Venäjä-verkosto sekä Kansainvälisen henkilövaihdon keskus CIMO tapasivat 3.3.2006 järjestöjen Venäjä-verkostossa ja sopivat vuonna selvitettävistä uusista Venäjän harjoittelupaikoista. Kun paikat ovat löytyneet Suomen lähialueilta järjestöjen Venäjä-yhteistyön ja -projektien parista, hoitaa CIMO käytännön valtakunnalliset haut, sopimukset ja yhteydenpidon harjoittelupaikkaan. Tarkoituksena on, että paikat on haettavissa jo vuonna 2007. Opiskelijan apuraha näihin paikkoihin tulee toistaiseksi opiskelijan omasta korkeakoulusta. Syksyllä 2006 toteutettaneen ammattikorkeakoulujen henkilöstön tutustumismatka harjoittelu-paikkoja tarjoaviin organisaatioihin.

Yhteystiedot

Verkoston koordinaattori toivoo ehdotuksia ja ideoita, yhteydenottoja niin verkoston ammattikorkeakouluilta, yhteistyötahoilta muilta kuin asiasta kiinnostuneilta.

Verkoston koordinaattori:
Soile Anttila
soile.anttila@laurea.fi
Laurea-ammattikorkeakoulu
Lummetie 2a
FI-01300 VANTAA
Puh: 0205 787 230
GSM: 0400 - 754 942
Faksi: 0205 787 200

Matka Inkerin juhannusjuhlille

Inkerin kulttuuriseura järjestää juhannuksena matkan Toksovaan, Inkerinmaalle juhannusjuhliin 24.6.2006.

Matkalle lähdetään perjantaiaamuna 23.6. ja sieltä palataan maanantai-iltana 26.6. Ohjelmassa on juhlat lauantaina 24.6. ja lähiseutuihin tutustumista sunnuntaina 25.6. Osallistujat voivat ilmoittautuessaan esittää toivomuksia tutustumiskohteista.

Matkan hinnaksi arvioidaan jäsenille 180 € ja muille 190 €. (Lopullinen hinta täsmentyy huhtikuun aikana.) Hintaan sisältyy matkat, majoitus ja aamiainen. Majoitus on 2 h huoneissa joko Toksovan seudulla tai Pietarissa. Lisäksi tulevat viisumikulut.

Ilmoittautumiset huhtikuun loppuun mennessä *Alina-Sinikka Saloselle* puhelimitse 040 743 7042 tai sähköpostitse alina-sinikka@netsonic.fi.

MUUT LEHDET

Ranskalainen avustusjärjestö pitää silavasopalla muslimit loitolla

Ranskalainen solidaarisuus (SDF) – nimisen järjestön kodittomille jakama keitto on valmistettu sian savulihasta, jotta uskovaiset muslimit tai juutalaiset eivät voisi syödä sitä. Järjestön mukaan ensisijaisesti pitää auttaa ranskalaisia kodittomia, koska heitä syrjitään omassa maassaan.

Järjestö jakaa sianlihakeittoaan Pariisissa jo kolmatta vuotta. Tänä vuonna jakelusta on kuitenkin syntynyt kohu, koska aate vaikuttaa leviävän. Paikalliset järjestöt ovat ryhtyneet jakamaan "identiteettikeitoksi" kutsumaansa soppaa Nizzassa ja Strasbourgissa.

(Helsingin Sanomat 12.2.2006)

Suomalaisesta identiteetistä

Kanavan numerossa 2/2006 *Ritva Siikala* kirjoittaa suomalaisesta identiteetistä mm. näin: Ghettoutuneessa Suomessa tänne muuttaneet ihmiset elävät taivaskanavien ja internetin omankielisessä ja – kulttuurisessa todellisuudessa eivätkä täällä. Siellä on heidän maailmansa. Kontulan ostari ja Itäkeskuksen juopot ovat vain paha fyysinen olosuhde, johon sattuma on heidät heittänyt.

Kieli on yksi ongelma, mutta ei ainoa. Luulisi, että asiallinen kielikoulutus on mahdollista järjestää kaikille tänne tuleville. En kykene ymmärtämään, miksi näin ei ole. Jotkut tulijoista ovat suorittaneet akateemisen loppututkinnon, jotkut ovat luku- ja kirjoitustaidottomia, joten haasteet ovat suuret. Mutta ne ovat eriteltävissä. Ja voitettavissa. Onko vikana se, että kursseja järjestämällä voi jopa rahastaa yhteiskuntaa?

Suurin ongelma on, että liian harva on tajunnut kulttuurisen muutoksen positiiviset mahdollisuudet. Suomalainen identiteetti on kohisten muuttumassa, ja sitä on mahdollista rakentaa tietoisesti ja innostuneesti. Kunhan uusiin ihmisiin, uusiin virikkeisiin ei suhtauduta poissulkevasti. On kuljettava kohti. On tutustuttava. On oltava altis muutoksille. Uusi suomalainen identiteetti ei synny sullomalla muualta tulleiden ihmisten minuus, kulttuurinen perimä ja osaaminen kantasuomalaiseen muottiin. Jokainen ihminen on kohdattava yksilönä, häntä on kunnioitettava ja häneltä on otettava opiksi. Samalla kun hänelle voi jakaa omasta osaamisestaan.

(Kanava 2/2006)

Venäjästä keskusteltava enemmän ja paremmin

Turun yliopiston ulkopoliittisen instituutin tutkija *Hiski Haukkala* analysoi Venäjän tilannetta otsikon *Venäjästä keskusteltava enemmän ja paremmin* alla mm. näin:

Olennaista on huomata Venäjän kehitykseen sisältyvä heikkous. Talouskasvusta ja nousussa olevasta itsetunnosta huolimatta on epävarmaa, kykeneekö Venäjä tuottamaan kylliksi resursseja ratkoakseen valtavat yhteiskunnalliset ja taloudelliset ongelmansa.

Ei ole sattumaa, että saamme jatkuvasti kuulla sortuneista rakennuksista ja vuotavista putkista Venäjällä. Yksinomaan neuvostokaudelta periytyvä perusinfrastruktuuri vaatii tähtitieteellisiä investointeja lähivuosina. Hätkähdyttävin esimerkki tästä on Lukoilin *Vagit Alekperovin* lausunto, jonka mukaan ikääntyvät öljynjalostamot ovat vaarassa tehdä

Venäjästä vuoteen 2009 mennessä öljynjalostustuotteiden tuojan.

Tämä lausunto pistää puheet Venäjästä uutena "energiasuurvaltana" oikeanlaisiin mittasuhteisiinsa.

Akuuttien ongelmien hallitsemisen jälkeenkin Venäjällä on vielä pitkä matka sotilaallisesti uhkaavaksi supervallaksi. Puolustusvoimien uudistaminen ei ole edennyt eikä kovaa vauhtia supistuva väestö tarjoa kestäviä reservejä aggressiiviselle sotilaspolitiikalle.

(Helsingin Sanomat 18.3.2006)

Toimitus

LUKIJAIN KYNÄSTÄ

Onnittelumme 70-vuotiaalle Arvo Korkkiselle

Lahden seudun Inkeri-seuran taloudenhoitaja, melontaneuvos *Arvo Korkkinen* täytti 70 vuotta 8.3.2006. Syntymäpäivävastaanotto pidettiin lauantaina 11.3. Lahden Kahvisaaressa.

Arvo on syntynyt Tuutarissa Kippolan kylässä, josta hän äitinsä ja pikkusiskonsa kanssa joutui lähtemään Viron leirien kautta Suomeen. Perhe asettui asumaan Rantasalmelle, josta matka Arvon aikuistuttua johti Lahteen.

Arvoa kävi onnittelemassa suuri joukko melojia, ammattiyhdistysväkeä, entisiä työtovereita, sotaveteraanit ja Suomen Inkeri-liiton puheenjohtaja *Toivo Iho*. Onnittelupuheessaan hän muistutti Arvoa, kuinka tämä on eläessään joutunut monen valinnan eteen. Tärkeimpänä valintana Iho mainitsi päätöksen jäädä Suomeen senkin jälkeen, kun hänen isänsä muiden heimosotureiden lailla luovutettiin Neuvostoliittoon. Iho kiitteli Korkkista hänen suuresta panoksestaan neljän Inkeriläisten kesäjuhlan järjestelyistä. Suomen Inkeri-liitto myönsi Arvo Korkkiselle Inkeri-viirin.

Isättömäksi jäänyt Arvo joutui poikasena elättämään perheensä, muta hänen toimensa suuntautuivat kohden työelämää ja urheilua, josta saavutuksena melontaneuvoksen titteli. Henkisistä harrastuksista mainittakoon näytelmäkerho. Suomen kansalaisuus myönnettiin Arvolle vuonna 1958.

Vielä kerran onnea!

Väinö Lahti

Arvo Korkkisen 70-vuotispäiviä juhlittiin 11.3.2006, kuvassa Arvon lisäksi hänen poikansa Janne Korkkinen sekä Jannen lapset (kuva Väinö Lahti)

Arvon juhlat jatkuivat 13.3.2006, kuvassa Inkeri ja Erkki Ojala, Lilja Vaskioja sekä Leena Korkkinen (kuva Väinö Lahti)

UUTISIA INKERISTÄ

In memoriam
Helvi Pärssinen poissa

Helvi Pärssinen (o.s. *Kukkonen*) syntyi 21.12.1946 Siperiassa. Perhe oli kotoisin Kelton Seltsoista. Helvi puhui suomea äidinkielenään ja opiskelu Petroskoin yliopistossa suomen kielen laitoksella sujui hyvin. Yliopistosta valmistuttuaan hän pääsi työhön Svetogorskin (Enson) paperitehtaan työmaalle. Sen jälkeen 1970–80 -luvulla Helvi työskenteli pitkän aikaa Leningradissa suomenkielisenä oppaana Intourbyrossa, minkä jälkeen hän toimi tulkkina eri yrityksissä. Teknillisenä tulkkina hän oli aikanaan kaupungin parhaimpia ammattilaisia.

Suomalaisuus on ollut Helville aina tärkeää. 1990-luvun alussa hän opetti suomea eräässä Seuluskoin peruskoulussa ja jonkin aikaa Helvi oli työssä myös Inkerin Liitolla hoitaen paluumuuttoasioita. Niistä ajoista moni muistaa hänen ystävällisen ja avuliaan tapansa kohdella asiakkaita. Viime vuosina Helvi opetti suomea paluumuuttovalmennuskursseilla. Inkerin Liiton kunniakirjalla hänet palkittiin vuonna 2004.

Sponsorien klubi sai nimen

Viime vuoden kesäkuussa perustettu Inkerin Liiton sponsorien klubi sai tammikuussa nimen. Tästä lähtien se toimii *Orava-klubin* nimellä. Alituiseen työskentelevä, säästäväinen pieni eläin symbolisoi klubin jäsenten mielestä hyvin heidän elämäntyyliänsä. Nykyään klubiin kuuluu kuusi jäsentä, jäseneksi pääsee maksamalla vähintään 100 euron jäsenmaksun vuodessa. Jäsenyys on avoinna kaikille. Viime vuonna klubin keräämät varat korvasivat noin 80 % juhannusjuhlien kuluista, mikä oli hyvin merkittävä panos yhdistyksen vuosibudjettiin.

Yhden rivin uutiset

- Vuoden 2006 juhannusjuhlat Inkerinmaalla vietetään 24. kesäkuuta Toksovassa.
- 22. tammikuuta juhlittiin Kelton kirkossa piispa Kuukaupin virkaan vihkimisen kymmenvuotisjuhlaa lähinnä seurakunnan ”perhepiirissä”

Wladimir Kokko
Pietari

Tapahtumakalenteri

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

17.4.2006 pääsiäisjuhla
4.6.2006 helluntaijuhla
1.10.2006 syyskokous ja Mikkelin päivän tilaisuus
4.11.2006 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla inkeriläisten muistomerkillä klo 12.00 ja sen jälkeen juhla klo 13.00
26.12.2006 joulujuhla

Tapahtumat klo 14.00 alkaen, pyhäinpäiväjuhla klo 13.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6
Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

8.-9.7.2006 Suomen Inkeri-liitto ry:n kesäjuhlat Hyvinkäällä
Kesäjuhlan ohjelmasta voi ottaa yhteyttä Irja Pelkoseen, h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai (040) 550 5712

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

23.–27.4.2006 *Haapsalun* matka. Vapaita paikkoja voi kysyä Arvo Korkkiselta, puh. (03) 781 7681
8.5.2006 kerhoilta
Yhteyshenkilö Maria Lahti, puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30
Inkerikoti
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo. Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot Inkerikodissa torstaisin

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

20.4.2006 Kokoonnumme klo 13. Ohjelmaa, keskustelua ja kahvinjuontia. Tervetuloa mukaan!
Toukokuun kevätretkestä päätämme myöhemmin.
Tiedustelut:
Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki
23.4.2006 klo 14.00 Inkerikuoron kevätkonsertti Karjalatalolla
Tiedustelut:
Toivo Tupin puh. (040) 578 3894
Irma Rautio puh. (09) 753 0864

Inkerikeskuksen hallituksen puheenjohtajan vastaanottoajat

keskiviikkoisin klo 13–14

Inkerikeskus
Hämeentie 103 A
00550 Helsinki

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €

inkeriläisten VIESTI

5/2006

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter,
ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Sampo 800016-1466601
Nordea 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nihtisalontie 18 D, 02630 Espoo,
puh **040 740 0408** (ark. klo 9.00–17.00)
Internet **http://www.inkeriliitto.fi**
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

MUUT LEHDET

En olisi uskonut, että Muut lehdet – palstalle tulee urheilua, mutta tulipa vain! **Hesa** on 11.4.2006 tehnyt jutun inkeriläisjuoksija *Konstantin Kutilaisesta*, joka sai vuosi sitten Suomen kansalaisuuden, kirjoitti ylioppilaaksi ja on parhaillaan armeijassa (siis Suomen Raskaassa), tarkemmin sanottuna urheilujoukoissa.

Kutilaisen ennätys 5 000 metrillä (14,39) on suunnilleen samaa tasoa , jolla *Hannes Kolehmainen* voitti kultaa Tukholmassa 1912, ja *Paavo Nurmi* Pariisissa 1924. Pääsiäisen jälkeen Kostja Kutilainen menee neljäksi viikoksi Etelä-Afrikan lämpöisiin harjoitusoloihin, missä hän on jo alkutalvesta ollut. Kutilaisen tavoitteena on päästä mukaan Göteborgin EM-kisoihin ensi kesänä. Toivotamme Kutilaisen Kostjalle onnea ja menestystä!

***

Kirjoittaessaan Suomen vähemmistöistä, mm. n. 40 000 hengen suuruiseksi kasvaneesta venäjänkielisten ryhmästä (0,8 % väestöstämme) pitkäperjantain **Helsingin Sanomat** on haastatellut Koskelan sairaalassa sairaanhoitajana toimivaa *Lidia Törröstä*: "Suomessa on osattava suomea. Töitä ei pysty tekemään venäjän kielellä." Lidia painottaa. "Töissä tulee puhuttua venäjää, koska työkavereista moni on venäjänkielinen." IV:n toimituksen mielestä Lidia puhuu järkeä.

***

Olemme saaneet muutamia **Inkerin kirkko** -nimisen lehden numeroita näytille.

Tässä numerossa:

Aarre Kuukaupin päätoimittama ja *Sisko Pörstin* hyvin ammattimaisen tuntuisesti toimittama julkaisu antaa elävän ja monipuolisen kuvan Inkerin kirkon laajasta toimintakentästä. Värillinen kansilehti, ja kaikki… Tilaushintakaan ei ole paha, kestotilaus Suomeen vain 16 e, Ruotsiin 22 e. Jaa, jaa, monesko kuolemansynti se kateus taas olikaan?

***

Yle 24 Teksti TV 22.4.2006 ja **Hesa** 23.4.2006 kertovat, kuinka Katynissa II maailmansodan aikana surmattujen puolalaisten omaiset aikovat nostaa Venäjää vastaan kanteen Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa. Omaisten mukaan Venäjällä ei ole tehty tutkintaa joukkomurhaan syyllisistä.

Noin 20 000 puolalaista jäi puna-armeijan vangeiksi, kun Neuvostoliitto miehitti Itä-Puolan v.1939. Heidät ammuttiin v. 1940 Katynissa.

Neuvostoliiton johtaja *Mihail Gorbatsov* myönsi v. 1990 maansa vastuun surmista. Venäjä lopetti jutun tutkinnan v. 2004 katsoen, ettei kyseessä ole sotarikos eikä rikos ihmisyyttä vastaan.

Toimituksen kommentti: Entä Suomen valtion vastuu siitä, että se v. 1945 suopui yhteistyöhön Neuvostoliiton kanssa edistäen inkerinsuomalaisten palauttamista? Entä Neuvostoliiton ja sen perillisen Venäjän vastuu siitä, ettei palautettuja päästetty kotiseudulleen? Eivätkö nämä ole rikoksia ihmisyyttä vastaan?

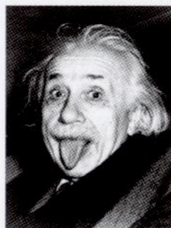
Toimitus

Numero 6/2006 ilmestyy viikolla 26. Aineisto toimitukselle 9.6. mennessä.

Numero 7–8/2006 ilmestyy viikolla 33. Aineisto toimitukselle 27.7. mennessä.

Lilja Kurpan lehdelle toimittamassa kuvassa vietetään Kolppanan seminaarin 100-vuotisjuhlaa Viipurilaisen osakunnan huoneistossa 15.9.1963. Löytyykö kuvasta tuttuja kasvoja?

Einstein vai Stalin?

Einstein, Einstein.... Niin, suhteellisuusteoria! Tuossa on sanottu, ei pähkinänkuoressa vaan absoluuttisesti kaikki, minkä me tietäen ymmärrämme *Albert Einsteinista*. En tiedä, kuuluiko Einstein yhteenkään järjestöön; hän ei tainnut oikein olla järjestömies.

Stalinista tiedämme paljon enemmän. Me järjestöihmiset tajuamme ihan hyvin, että Stalin valtasi erään järjestön, tuhosi kaikki vastustajansa ja hankki näin itselleen ehdottoman vallan sekä tuossa järjestössä että järjestön absoluuttisesti hallitsemassa valtavassa maassa. Tähän, ainakin järjestön sisäisesti, pohjimmiltaan pyrkivät kaikki kunnon järjestöihmiset. Ja kuitenkin täytyisi aina muistaa, että Suomessa ei ole järjestäytymispakkoa vaan järjestäytymisen vapaus. On paljon kelpo väkeä, jota järjestötouhut eivät tippaakaan kiinnosta. Kaikki kunnia heille!

Einsteiniksi en kykene, taidan olla lähempänä Stalinia, se on helpompaa! Olen nyt valtani huipulla. Inkeriläisten Sivistyssäätiön hallituksen edellinen puheenjohtaja, nimeä en mainitse, koska *Makaran Toivo* ei siitä tykkäisi, halusi ehdottomasti luopua tehtävästä, ja niin siinä kävi, että minut valittiin suuriin saappaisiin. Ikävä tulee miestä, jossa joviaalisuus ja terävä liikemiesäly somasti yhdistyivät. Kaikenlaiset kunnianosoitusta yrittävät Toivo kyllä ohjaisi niskasta ulos.

Kun muutama vuosi sitten ajauduin tai ajelehdin liiton puheenjohtajaksi, minulla ei ollut pienintäkään ajatusta siitä, että joutuisin aktiivisesti lehdentekoon, se puoli tuntui olevan hyvissä käsissä. Toisin kävi. Jouduin päätoimittajaksi. Tämän vuoksi viime hallituksen kokouksessa aivan oikein kiinnitettiin huomiota siihen, ettei koskaan tiedä, puhunko tai kirjoitanko päätoimittajana vai liiton puheenjohtajana.

Huomauttaja oli täysin oikeassa. Tilanne on kestämätön. Hallitus ei saa puuttua lehden sisältöön, se on toimituksen asia. Persoonallisuuttani ei voi jakaa. Rakenne on jotenkin purettava.

Olen lehdessä, varmaan liiaksikin, kiinnittänyt huomiota kielikysymykseen ja kansallisuusasioihin. Ainoa niin sanotun kulttuurin osa, josta voin sanoa jotain ymmärtäväni, on kirjallisuus. Toivoisin, että osaisin venäjää niin hyvin, että kykenisin lukemaan *Kuolleet sielut* alkukielellä.

Mikä oli vanhempieni suhde venäläisiin? *Aapo Iho* avusti suojeluskunnan lehteä, mutta teki kotona hyvin selväksi, ettei hyväksynyt vaahtosuisinta ryssävihaa. Hän oli, toisin kuin useimmat suojeluskuntalaiset, ollut melko paljon tekemisissä venäläisten kanssa, ja tiesi, totta kai, että niin venäläisissä kuin suomalaisissakin oli miestä useampaan kuin yhteen lähtöön.

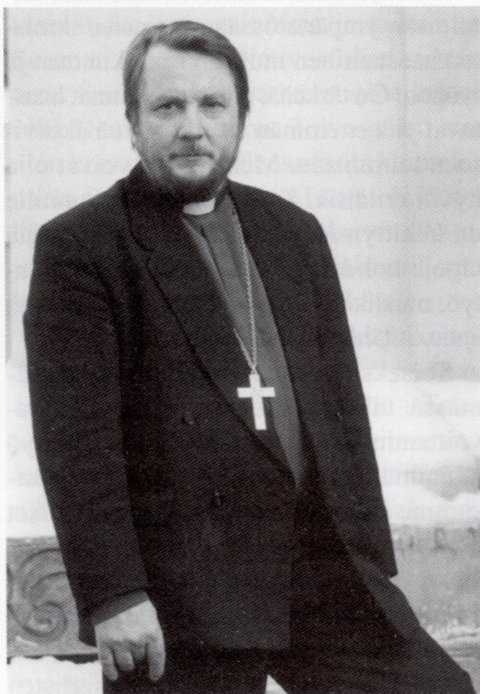
Niin, mutta Einstein? Eikö hänestä pitäisi puhua enemmän? Ei. Kaikki tarpeellinen hänestä tuli jo sanotuksi.

Olen aika paljon kirjoittanut inkerinsuomalaisia ja venäläisiä erottavista tekijöistä, ja tällöin pohjannut esitystäni vanhoilla kansanviisauksilla. Onko mitään yhdistäviä viisauksia muistissa? On.

Sipuli, näet, on frukti sellainen,
Ett itkee siitä tsuhna, vellainen!

Toivo Iho
Kirjoittaja on espoolainen varatuomari

Aarre Kuukauppi kymmenen vuotta piispana

Piispa Aarre Kuukauppi tuli hiljan olleeksi virassaan 10 vuotta. Lehtemme sai asiasta vihiä, ja saimme seuraavan haastattelun. Mainittakoon, että piispa toimii myös Inkerin kirkon kustantaman Inkerin kirkko -lehden päätoimittajana. 15 vuotta täyttävästä lehdestä on viimeiset kolme vuotta tehty suomenkielistä versiota. Lehtemme onnittelee Inkerin nykyistä piispaa hänen menestyksekkäästä toiminnastaan ja toivoo sille hyvää jatkoa.

Mitkä ovat mielestänne suurimmat muutokset 10 vuoden aikana ulkoisissa olosuhteissa Venäjällä?

Olen ollut lapsesta saakka "Inkerin kirkon jäsen". Nuorena miehenä kuuluin Pushkinin seurakunnan pieneen nuorten joukkoon ensi päivistä lähtien. Olen nähnyt koko Inkerin kirkon uuden historian. Haluan vakuuttaa kaikille, että kehitys on ollut hyvin laaja ja syvä ja suurenmoinen.

Ennen kaikkea muutokset näkyvät ulkonaisissa olosuhteissa. Se, mikä oli 20 vuotta sitten mahdoton ajatus, on nyt itsestään selvää. Kirkko saa toimia suuremmassa vapaudessa kuin koskaan aikaisemmin luterilaisten historiassa Venäjällä. Kahdesta seurakunnasta se on kasvanut lähes 80 virallisen seurakunnan kirkoksi, ja lisäksi on noin 100 kappeliseurakuntaa. Esimerkiksi Aunuksen ympäristössä on toimintaa 10 kylässä ja Omskin seudulla 2-3 kylässä. Samalla näkyy kirkon laajentuminen: toiminta ulottuu nyt kauas Siperiaan asti. Tsitan kaupungista saakka on tullut opiskelijoita kirkon kursseille. Olemme rakentaneet oman Teologisen Instituutin, jolla on moderni rakennus ja jossa koulutus on uudenaikaista, vaikka linjamme pysyykin traditionaalisena, koska Venäjän yhteiskunta on konservatiivisempi kuin lännessä. Silti se kehitys, jossa olen saanut olla mukana, on valtava. Vapaus on vaikuttanut siihen, että kotimaassa yhteydet ortodoksikirkkoon ja viranomaisiin toimivat hyvin, samoin ulkomaille on paljon yhteyksiä, kanssakäymistä ja neuvottelumatkoja.

Väitetään etteivät Inkerin kirkon työntekijät käytä työssään suomea vaan venäjää. Mikä on kantanne asiaan?

Ne, jotka väittävät, ettei Inkerin kirkko käytä suomea vaan venäjää, ovat tervetulleita tekemään työtä Inkerin kirkkoon. Tänä päivänä kirkossa toimii useita kymmeniä työntekijöitä Suomesta, kaukana Omskissakin on sieltä kaksi perhettä. Ainakin 25 seurakuntaa käyttää suomen kieltä jumalanpalveluksissaan. On toki

oltava myös rehellinen ja nähtävä todellisuus, joka kuuluu kirkon perustehtävään. Inkerin kirkosta on muuttanut Suomeen asumaan ainakin 20 000 suomea puhuvaa seurakuntalaista. On myös todellisuutta, että venäjän kielen käyttö on kasvanut Inkerin kirkossa.

Esipaimenena tahdon sanoa kaikille, jotka vähänkin lukevat Raamattua, ettei kirkko ole koskaan ollut suomalais-venäläinen kirkko, vaan se on Kristuksen kirkko, jonka tehtävänä on julistaa evankeliumia kaikille kansoille. Niin kauan kuin viimeinen suomalainen on Venäjällä, pidetään suomenkielisiä jumalanpalveluksia. Itse olen aina yrittänyt näyttää esimerkkiä ja omassa perheessäni kaikki puhuvat suomea. Monet seurakunnat, esimerkiksi Keltto, Toksova, Hatsina ja Pyhä Maria, pitävät myös suomen kielen kursseja.

Miten Venäjän valtio ja ortodoksikirkko ovat suhtautuneet Inkerin kirkon työhön?

Melkein kaikkialla valtion viranomaiset suhtautuvat myönteisesti Inkerin kirkon kehitykseen ja uusien kirkkojen rakentamiseen. Muuten nykyinen kehitys ei olisi ollut mahdollinen. Ortodoksikirkko suhtautuu myös melko suurella kunnioituksella, vaikkakaan se ei poista yksityisiä ongelmia, joita joskus voi syntyä. Luterilaiset on poljettu neuvostovallan aikana niin perusteellisesti maahan, että tavalliset kansalaiset tietävät hyvin vähän luterilaisen kirkon historiasta ja sen jäljistä Venäjän historiaan.

Kirkon yksi tehtävä onkin tuoda julki rikas ja syvä historiansa. Käyn vuosittain säännöllisesti tapaamassa sekä Pietarin alueen metropoliitta *Vladimiria* että Moskovan patriarkka *Aleksei II:a* ja osallistun ekumeenisten neuvostojen työhön, esimerkiksi Theobaltin ja Barentsin alueilla ja Euroopan kirkkojen konferenssissa.

Millaisina näet kirkon työn kehittämistarpeet?

Ennen kaikkea niitä ovat seurakuntien kasvattaminen missionaarisesti rohkeiksi toimimaan ympäristössään ja uusien ihmisten haastaminen mukaan seurakuntaan ja työhön. On tärkeää, että seurakunnat haastavat yhä enemmän nuorta väkeä aktiiviseen toimintaan. Menetelmät voivat olla hyvin erilaisia. Kirkolle ja seurakunnille on kehittymismahdollisuus löytää uusia tapoja kohdata uusia ihmisiä. Diakoniatyö, musiikki ja lapsityö eri muodoissaan antavat tähän mahdollisuuksia.

Toiseksi taustalla on koko ajan viriämässä taloudellisen itsenäisyyden tavoittaminen. Se on suuri ja haastava työ lähimmän 10 vuoden aikana. Tähän kutsumme kaikkia ystäviä, ideat ja ihmiset ovat tervetulleita.

Joudutko matkustamaan paljon, onko tässä tapahtunut muutoksia?

Kansainvälisten ja Venäjän maan sisäisten etäisyyksien tähden matkat ovat suuri osa työtäni ja hyvin uuvuttavia. Esimerkiksi kuukauden päästä lähden Tomskiin, jonne avataan uusi saksalainen luterilainen kirkko ja jonne on tulossa myös liittokansleri *Merkel* Saksasta ja Venäjän johtoa. Juhlan jälkeen lennän Saratoviin, jossa vihitään seurakunnalle kappeli. Tämä on viikon keikka. Sitä ennen käyn Suomessa ja sen jälkeen matkustan Karjalaan. Matkustan niin paljon kuin jaksan ja on rahaa, mutta tarvetta olisi enemmänkin.

Miten vietät vapaa-aikasi?

Talvella pidän hiihtämisestä. Vapaapäivinä nukun pitkään. Lasten kanssa vietän mielelläni aikaa ja pidän myös rakentamisesta. Kun asun Keltossa maalla, riittää aina pientä puuhaamista.

Toimitus

Pitkä pako

Toivo Jääskeläinen on yksi niistä elossa olevista inkerinsuomalaisista, jotka selvisivät *Stalinin* vainoista ja taistelivat Suomen puolella Neuvostoliittoa vastaan. Sodan päätyttyä hänet olisi luovutettu Neuvostoliittoon. Toivo päätti monien kohtalotovereidensa lailla kuitenkin paeta Ruotsiin turvaan. Tämä oli jatkoa hänen pitkälle paolleen, joka oli alkanut jo lapsuudessa perheen epäinhimillisestä karkotuspaikasta Keski-Aasiasta.

Tyyne Martikaisen tuore kirja kertoo Toivosta ja hänen vaimostaan *Sannasta*. Sen nimi on Stalinin vainot – Toivo ja Sanna Jääskeläinen – inkerinsuomalaiset selviytyjät. Tyyne Martikainen on aikaisemmin kirjoittanut suomalaisista partisaanien hyökkäysten uhreina ja sotavankileirien koettelemuksissa. Uudessa kirjassaan hän kirjoittaa Stalinin vainoista, jotka kohdistuivat kaikkiin venäjänsuomalaisiin ryhmiin.

Veteraani Toivo Jääskeläinen, 86, tervehtii lämpimästi Inkeri-keskuksen aulassa. Jääskeläinen syntyi Inkerinmaan Keltossa, vain reilun kymmenen kilometrin päässä Leningradista. ”Varhaislapsuuteni oli valoisaa ja onnellista aikaa”, hän kertoo hymyillen. Toivon isä veljineen rakensi perheelle komean puutalon vaahteroiden reunustaman tien varrelle. Kasvatettiin santamaassa perunaa ja myytiin Leningradiin lähes hevoskuormallinen ”omenoiksi” kutsuttuja pottuja per viikko.

Stalinin lujitettua otettaan vallankahvasta 20-luvun lopussa alkoivat hankaluudet Keltossakin. Maataloutta kollektivisoitiin kovakouraisesti, jopa terrorimaisesti. Pakkotyö, poliittinen ja uskonnon vastainen propaganda olivat todellisuutta.

Vuosikymmenen vaihduttua alettiin ihmisiä karkottaa Siperiaan, heidän mukanaan Toivon setä 12-henkisen perheensä kanssa. Pitäjän talonpojat huolestuivat todenteolla ja kirjoittivat Suomen hallitukselle vuonna 1931: ”Pian on kauniista, ihanasta Inkeristämme musta muisto vain jäljellä jos ei heti saavu apua joltain taholta.”

Toivon lapsuuden muistoihin on piirtynyt elävästi kuva siitä, kuinka *Vanja*-setä kiersi vahtimassa taloa, jossa asiakirjaa allekirjoitettiin nimikirjaimin, ja kuinka kirje piilotettiin kotona samovaariin ennen Suomen konsulaattiin vientiä. Myös sen Toivo muistaa, että joku allekirjoittaneista ilmiantoi osan paikalla olleista inkerinsuomalaisista Neuvostoliiton valtiolliselle poliisille.

Antti-isä tuomittiin kuolemaan, mutta tuomio muutettiin myöhemmin kymmenen vuoden vankeustuomioksi. Hänen lisäkseen vangittiin kaksikymmentä muuta allekirjoittanutta miestä. Toivon perhe leimattiin ”kulakeiksi” eli rikkaiksi tilallisiksi. ”Omaisuutemme takavarikoitiin, maata ei enää ollut. Muille köyhille lapsille annettiin koulun kautta ruokaa halvalla tai kokonaan ilmaiseksi, mutta koska meidät oli tehty kulakeiksi niin emme saaneet mitään. Itse piti leipä saada vaikka kiven alta. Elimme metsän antimilla tai ostimme perunoita ja myimme kaupungilla. Jäi koulunkäynti hataraksi.”

Pian härkävaunut lastattiin täyteen, tällä kertaa Keski-Aasiaan karkotetuilla. Karkotuksen syyksi kerrottiin liiallinen varakkuus. Vaunujen kylkeen oli kirjoitettu *vapaaehtoisia siirtolaisia*. Tutkijoiden mukaan raja-alue ja Leningradin ympäristö päätettiin tuolloin tyhjentää inkerinsuomalaisista heidän epäiltyjen Suomen suhteidensa takia. Kaikkiaan 27 000 inkerinsuomalaista karkotettiin vuosina 1934–1937.

Toivon perheen karkotuspaikka oli Uzbekistanin ja Kazakstanin rajalla sijaitseva Pahta-Aralin puuvillasovhoosi. Karkotetut asuivat ankeissa parakeissa, paikalliset islaminuskoiset paimentolaiset helposti siir-

rettävissä majoissa. Peltojen ojat kiemurtelivat korkeiden vallien välissä. Maa halkeili kesällä kuumuudesta. "Talvella satoi puolestaan jatkuvasti vettä. Kadut olivat yhtä savivelliä. Kahdeksan perhettä asui yhdessä ja samassa huoneessa, jossa oli vain yksi hella ruuan laittoon. Puita ei ollut. Ainoastaan puuvillan vartta syksyisin ja vuoden ympäri piikkiheinää, jota kerääntyi tuulen puhureista pieniksi vuoriksi."

Ihmisiä alkoi kuolla joukoittain erilaisiin sairauksiin. Keväällä karkotetut kuokkivat käsin kovaa maata ja kylvettiin puuvillaa. Puuvillankorjuuaikaan pellolle komennettiin kaikki eikä vapaapäiviä tunnettu.

Karkotettujen työnormit olivat 30–50 % korkeammat kuin vapailla työntekijöillä ja ruoka-annokset jäivät usein surkeiksi. "Kaikesta oli normi. Normin mukaan sai palkkaa ja jos ei työnormi täyttynyt niin palkka jäi pieneksi. Jopa matojen keruusta pellolla oli normi. Päivällä kerättiin pulloon ja illalla laskettiin madot."

Juomavesi oli maitokahvin väristä. Ja vaikka se keitettiin, niin vatsataudit kylvivät kuolemaa. Lisäksi yksipuolinen ravinto aiheutti erikoisia oireita: "Moni ei nähnyt mitään illaila vaan sai kanansilmiksi kutsutun näköhäiriön. Pojat kiusasivat toisiaan, taluttivat peltojen ojiin. Harhailimme siellä käsikopelolla", Toivo muistelee nauraen.

Karkaaminen oli yleistä, mutta vain murto-osa onnistui. "Paikalla oli ratsuja ja vartiomiehiä, jotka lähtivät perään aina Taskentiin asti. Senkin jälkeen saattoi jäädä kiinni, mutta ne eivät olleet enää paikallisia takaa-ajajia." Osa karkotettujen palkasta meni suoraan Neuvostoliiton valtiolliselle poliisille. "Itse jouduimme vartioinnista maksamaan! Henkilökohtaiset dokumentit takavarikoitiin eikä meillä ollut oikeutta mennä 18-kilometrin päässä sijaitsevalle rautatieasemalle."

"Sain malarian ja voimakkaan vapinakohtauksen. Lääkäri kuiskasi minulle, että tämä ei parane kuin ilmastoa vaihtamalla." Myös 17-vuotiaan Toivon äiti kannatti karkaamista. Hän keräsi pakorahat myymällä miehensä puvun ja turkin torilla, joka kuhisi elämää: islaminuskoisia paimentolaisia monine vaimoineen, vihannes-, hedelmä- ja lihakauppiaita, aaseja ja kameleita.

"Meitä karkasi illalla kolme poikaa ja yhden pojan sisar. Kävelimme arolla pitkin ojan pohjaa. Äiti siunasi minut kuivassa kastelukanavassa. 8-vuotias sisko olisi halunnut lähteä mukaan, mutta äiti ei päästänyt." Siskonsa Toivo näki seuraavan kerran vasta 45 vuoden kuluttua. Äitinsä Toivo hyvästeli viimeisen kerran. "Meitä eivät painaneet liiat tavarat, vain pala leipää taskussa. Emme uskaltaneet mennä vartioidulle pääasemalle vaan hyppäsimme junan kyytiin Syrdarja-joen sivupysäkiltä. Ostimme aluksi lyhyen matkan lippuja. Taskentin ohitimme raitiovaunussa. Moskovan jälkeen rahani loppuivat ja matkustin jäniksenä laukkujen takana katonrajassa. Hirvasen kylän mäellä erosimme. Odotimme, että tulisi pimeää ennen kuin menisimme kylään. Odotimme ja odotimme, mutta eihän pohjoisessa kesällä tule pimeää niin kuin Aasiassa!", Jääskeläinen virnistää.

Toivo piileskeli Inkerissä kun Stalinin terrori oli huipussaan vuonna 1937. Aika oli hyvin vaarallista karkureille. Ainoastaan Pietarin lähellä sijaitsevaan Levosovskaja Pustos – nimiseen salaiseen kalmistoon haudattiin tuolloin 40 000 henkeä, joista 13 000 oli suomalaista ja inkerinsuomalaista. Ammuttujen joukossa oli kaikkiin sosiaaliryhmiin kuuluneita, kommunisteja, nuoria, vanhuksia...

"Sukulaiset ottivat minut vastaan, mutta heitä pelotti paljastumiseni ehkä vielä

enemmän kuin minua. Nukuin saunoissa kohtalotovereiden kanssa. Mieltäni painoi, etten voinut tehdä töitä leipäni eteen enkä ostaa vaatteita pieniksi jääneiden tilalle." Niin Toivo päätti lähteä Murmanskiin, missä häntä ei tunnettu, mutta päätyi pakomatkallaan lopulta Rautuun. Malariakohtaus iski kuitenkin kesken heinänteon ja lääkäri paljasti sairaalaan kiidätetyn potilaansa. Täysi-ikäisyyden saavuttanut Toivo joutui armeijaan.

Taistelin kaikkia vastaan. "Puna-armeijassa suomalaisia, Suomen armeijassa venäläisiä ja saksalaisia vastaan." Toivo jäi puna-armeijalaisena sotavangiksi vuonna 1941. Vangin nimen ja sujuvan suomenkielen tultua ilmi suomalaiset sotilaat tarjosivat Toivolle makeat löylyt kenttäsaunassa. Samalla paljastui, että pataljoonan pastori *Juhani Jääskeläinen* oli vangitun serkku! Serkkupoika oli ollut opiskelemassa Suomessa papiksi, kun rajat itään sulkeutuivat ja perhe vietiin Siperiaan. Vastapuolilla taistelleet serkukset tapasivatkin jo seuraavana yönä. Toivo anoi vapaaehtoiseksi taistelijaksi Suomen armeijaan. Hänestä tuli Suomen armeijan taistelulähetti ja sotavankien tulkki. Suomen armeijassa hän palveli vuoteen 1945 asti.

Rauhan tultua Suomen puolella taistelleet neuvostoliittolaiset tuli luovuttaa Suomesta. Neuvostoliitossa Toivoa olisi odottanut kymmenen vuotta vankileiriä, ehkä jopa kuolemantuomio.

"Matkalippu Neuvostoliittoon on nyt ilmainen", tokaisi työnjohtaja sahalla vuonna 1946. Valpo oli lähettänyt työpaikalle virallisen etsintäkuulutuslistan. Toivo pakeni kohtalotovereineen soutaen yli Tornijoen Ruotsiin, vaikka ei osannut sanaakaan ruotsia. Haaparannassa he joutuivat karanteenileirille, mutta pian saatiin työluvat ja työtä Etelä-Ruotsin tekstiilitehtaista.

"Unissa juoksen edelleen pakoon ja pelkään jääväni kiinni", Toivo kertoo. Pitkä pako jätti jälkensä, mutta Ruotsissa elämä tasaantui. Toivo tapasi tulevan vaimonsa Sannan ja he perustivat perheen.

Kuolema oli hengittänyt Sannankin kintereillä. Nuorena tyttönä hän pakeni piiritetystä Leningradista. Juoksemalla yli jäätyneen joen lumen tallautuessa huopikkaiden alla. Saksalaiset huomasivat hänet ja tulittivat. Joen toisella rannalla Sanna huomasi, että luoti oli osunut. Mutta vain hameen helmaan. Siihen oli jäänyt siisti pyöreä reikä.

Anni Reuter
VTM, tutkija

Liiton sääntömääräinen kevätkokous

Suomen Inkeri–liitto ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidettiin Inkerikodissa 26.3.2006. Kokouksen järjestäydyttyä esitettiin vuoden 2005 toimintakertomus ja tilinpäätös sekä tilintarkastajien lausunto. Liiton puheenjohtaja selosti hallituksen kaavailemia suunnitelmia taloudellisen tilanteen ratkaisemiseksi. Toimintakertomus sekä tilinpäätös hyväksyttiin ja vahvistettiin ja asianomaisille myönnettiin tili- ja vastuuvapaus.

Hyvinkään Inkeri-kerho ry:n puheenjohtaja *Irja Pelkonen* teki selkoa Hyvinkäällä 8. – 9.7.2006 pidettävien kesäjuhlien valmistelun nykyvaiheesta. Lisätietoa kesäjuhlista julkaistaan Inkeriläisten Viestissä kevään kuluessa.

Muita asioita ei ollut esitetty otettavaksi esille kokouksessa.

Toivo Iho
Anne Tuohimäki

Inkeriläiset ja Karjalaiset heimoveteraanit ry

Aikaistettu kansallinen veteraanipäivä 23.4.2006

Juhlapuhe

Arvoisa juhlayleisö!
Kiitän Inkeriläiset ja Karjalaiset heimoveteraanit ry:tä saamastani kutsusta esiintyä puhujana arvokkaassa juhlassanne.

Jäin eläkkeelle STM:stä vuonna 2000. Päätehtäviäni olivat ministeriön taloushallinnon ja kiinteistöhallinnon esimiestehtävät, joissa palvelin lähes 30 vuotta. Lisäksi tehtäviini kuului mm. veteraaniasioita, joihin liittyen toimin 15 vuoden ajan aina eläkkeelle siirtymiseeni saakka valtakunnallisen rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnan puheenjohtajana.

Eräs sivutehtävistäni 1990-luvun alkupuolella oli osallistuminen Suomen ja Venäjän lähialueyhteistyön osana nk. Inkeriprojektiin, mihin kuului mm. vanhusten palvelutalojen rakentamista Inkerinmaalle ja Karjalaan.

Inkeriläisiin heimoveteraaneihin liittynyt tehtäväni oli olla mukana järjestämässä palvelutaloa inkeriläisille heimoveteraaneille Punkaharjulle. Aloitteen tähän teki Hatsinan Inkeri-seura *Vihtori Hyyrösen* allekirjoittamalla kirjeellä muistaakseni vuonna 1993.

Inkeri-projektin yhteydessä pääsin mukaan siihen ryhmään, joka vieraili Inkerinmaalla ja Karjalassa palvelutalohankkeita edistämässä. Näissä yhteyksissä sain tilaisuuden vierailla joidenkin inkerinsuomalaisten vanhusten kodeissa niin maaseutu- kuin kaupunkiolosuhteissakin. Oli melkoinen yllätys, kun nämä vanhukset puhuivat selvää suomea, vaikka eivät olleet täällä koskaan edes käyneetkään. Toinen merkille pantava havainto oli se, että vaikka olosuhteet muutoin olivat suomalaisittain katsottuna melko puutteelliset, niin asunnot olivat siistejä ja kodikkaita ja meille tarjottu ruoka varsin maukasta. Inkerinsuomalaiset näyttivät elävän niin suomalaisittain, kuin se vallinneissa olosuhteissa oli mahdollista.

Eniten yllätti vanhusten varsin sujuva suomenkielen taito ummikkovenäläisen kielienemmistön keskellä. Sain kuitenkin kuulla, että inkeriläisnuorisosta tuolloin enää vain pieni osa hallitsi ymmärrettävän suomenkielen taidon. Oliko se merkki vähittäisestä sulautumisesta venäläiseen yhteiskuntaan ja sen kulttuuripiiriin? Siitä on siis aikaa yli kymmenen vuotta. Mikä mahtaa olla tilanne tänään?

Inkerinmaalle ja Karjalaan tehtyjen matkojen jälkeen jäin miettimään, mikä on ollut sen sitkeyden ja kestävyyden perimmäinen ylläpitäjä, jonka ansiosta suomalaisen kulttuuriperinteen, suomen kielen ja evankelis-luterilaisen uskonnon säilyminen vieraassa kulttuuripiirissä ja vaikeissa olosuhteissa vuosisatojen ajan on ollut mahdollista. Vastaavaa ilmiötä on tosin ollut havaittavissa eräiden muidenkin kulttuurien kohdalla muissa maissa. Selityksiä on esitetty useitakin, eräs niistä voimakas kaipuu oman kulttuuripiirin yhteyteen, mikä kulminoituu kriisiaikojen yhteydessä.

Historiallisilla tapahtumilla ja ennen kaikkea sodilla on usein ollut merkittäviä vaikutuksia väestön siirtymiin vieraisiin oloihin ja vieraaseen kulttuuripiiriin. Suomalaiset ovat pienenä kansakuntana olleet kautta aikojen suurempien naapureidensa puristuksessa. Ruotsin vallan

aikana suomalaisten osana oli olla emämaansa sotaisan valtapolitiikan "käsikassara" ennen muuta veronmaksajina ja välttämättömänä voimavarana kuninkaidensa sotajoukoissa niin eurooppalaisia kuin venäläisiäkin sotajoukkoja vastaan.

Kuten hyvin tunnettua, Stolbovan rauhansopimuksessa vuonna 1617 Venäjä luovutti Ruotsille Käkisalmen läänin ja Inkerinmaan, kuten sanonta kuului "kaikkine lääneineen, maineen ja ihmisineen". Käkisalmen lääni ja Inkerinmaa eivät kuitenkaan saaneet Ruotsin valtakunnassa samaa asemaa, mikä oli varsinaisella Ruotsilla ja siihen vanhastaan kuuluneella Suomen maakunnalla. Nämä alueet jäivät lähes autioiksi, kun niiden alkuperäisväestö suurelta osin muutti Venäjälle. Kun tilalle muutti sen aikaisen mittapuun mukaan runsaasti suomalaisväestöä, merkitsivät nämä muuttoliikkeet Suomelle ankaraa väestön menetystä. Osan muutoista on arveltu tapahtuneen siinä toivossa, että Ruotsin harjoittamasta ankarasta verotuksesta ja kohtuuttomana pidetystä väenotosta Ruotsin sotajoukkoihin olisi näin voitu päästä eroon. Inkerinmaalle muuttaneet suomalaiset joutuivat kuitenkin pettymään karvaasti, kun kävi selväksi, että suurvalta Ruotsi ei kyennyt eikä ehkä halunnutkaan puolustaa valloittamiaan alueita idässä, vaan suuntasi voimavaransa Keski-Euroopan sotatantereille.

Erityisesti sotaväenotot rivimiehiksi olivat ankaria juuri vähäväkisten suomalaisten kohdalla. Upseeristo oli pääosin ruotsalaista, mikä ei sinänsä ollut ihme, sillä aatelisto, jonka piiristä upseerit rekrytoitiin, oli valtaosaltaan ruotsalaista. On laskettu, että sinä noin 160 vuoden ajanjaksona, jona Ruotsista kasvoi suurvalta, noin 110 vuotta oli sotavuosia. Niissä kuoli noin puoli miljoonaa sotilasta, heistä useimmat erilaisiin sairauksiin, jotka johtuivat äärimmäisen vaikeista rintamaolosuhteista ravinnon, vaatetuksen ja majoituksen suhteen. Tämä merkitsi suurta pulaa miehistä. Niinpä pahimpina aikoina joillakin seuduilla yhtä naimatonta miestä kohti oli kolme naista. Ei siis ihme, että varsinkin suomalaisiin kohdistunut sotaväen otto oli ankara suonenisku tuolloin muutenkin vähälukuiselle, vain muutaman sadantuhannen asukkaan suuruiselle väestölle. Tämä merkitsi sitä, että naiset, lapset ja vanhukset joutuivat yhä useammin vastaamaan siviilielämän ylläpidosta.

Suurvalta-Ruotsin voimien heikentyessä Venäjän sotilaallinen voima samanaikaisesti vahvistui ja sen valtapiiri levittäytyi yhä lännemmäksi. Tämä kehitys sai ratkaisevan sysäyksen, kun tsaari *Pietari I*:n sotajoukot murskasivat kuningas *Kaarle XII*:n ruotsalaiset ja suomalaiset joukot Pultavan taistelussa vuonna 1709. Tästä lähtien alkoi Suomen ja Inkerinmaan irtaantuminen toisistaan, ja Inkerinmaalle muuttanut suomalainen väestö jäi yksin vieraaseen kulttuuripiiriin. Tämä sinetöityi sata vuotta myöhemmin, kun Ruotsi joutui hävityn Suuren Pohjansodan seurauksena luovuttamaan koko Suomen Venäjän tsaarin valtaan. Tsaari *Aleksanteri I* tosin myönsi uudelle suuriruhtinaskunnalleen silloisissa oloissa varsin siedettävän autonomian, ja aikaisempaan verrattuna suomalainen väestö niin Suomessa kuin Inkerinmaallakin sai tarpeellisen "hengähdystauon". Täydellisen vapauden kaipuu ja pyrkimys itsenäisyyteen eivät tietenkään kadonneet suomalaisten mielestä, vaan ne nousivat pintaan erityisesti myöhempinä kriisiaikoina, joita syntyi jo autonomian aikana Suomen venäläistämispyrkimysten johdosta.

Venäjän vallankumouksesta voidaan hyvällä syyllä katsoa alkaneen sen ajanjakson, jonka kuluessa suomalaiset niin Suomessa kuin Inkerinmaallakin joutui-

vat kokemaan kautta aikojen kaikkein dramaattisimmat kriisinsä. Käytiin kaksi maailmansotaa, joissa inkeriläiset sotilaat taistelivat sekä Venäjän että Neuvostoliiton joukoissa, Talvi- ja Jatkosodassa myös suomalaisia vastaan. Maailmansotien välissä inkeriläiset joutuivat ankarien vainojen kohteeksi ja 2. maailmansodan lähestyessä kokemaan väestön pakkosiirtoja, joissa niin inkeriläisiä kuin myös muuta raja-alueiden väestöä häädettiin kodeistaan muualle Neuvostoliittoon. Suomen itsenäisyys jouduttiin lunastamaan sotimalla.

Tervehdyssanoissa jo tuotiin esiin ne olosuhteet, joissa useita satoja inkeriläisiä nuoria miehiä liittyi Jatkosodan aikana Suomen armeijaan ja taisteli sen riveissä Neuvostoliittoa vastaan. He kokivat taisteluissa raskaita menetyksiä niin kaatuneina, haavoittuneina kun kadonneinakin, ja eloon jääneet Neuvostoliittoon palautetut miehet tuomittiin ankariin rangaistuksiin.

Olen pyrkinyt historiallisella tarkastelulla osoittamaan, kuinka sodat ovat olleet ratkaisevassa asemassa kaikkien suomalaisten kohtalon käänteissä vuosisatojen ajan. Mutta parempaan suuntaan on jo pitkään oltu menossa. On kulunut lähes päivälleen 61 vuotta siitä, kun 2. maailmansota maamme osalta päättyi. Viimeisetkin saksalaiset sotajoukot poistuivat Lapin sodan ankarien taistelujen jälkeen maasta 27.4.1945. Mainittu päivä julistettiin vuonna 1986 kansalliseksi veteraanipäiväksi ja ensimmäinen valtakunnallinen veteraanipäivän pääjuhla järjestettiin seuraavana vuonna Lahdessa.

Kansallinen veteraanipäivä on juhlapäivä, jota vietetään ensisijaisesti kansalaisten kiitoksena rintamaveteraaneille maan itsenäisyyden ja valtiollisen vapauden pelastamisesta. Perustelujensa mukaan se on myös sotien päättymisen muistopäivä, millä on haluttu muistuttaa rauhan ensisijaisesta merkityksestä kansojen väliselle yhteistyölle ja turvallisemman elämän rakentamiselle.

Moni asia muuttui, kun Neuvostoliitto hajosi. Inkerinsuomalaiset saivat paluumuutto-oikeuden Suomeen, ja heitä on muuttanut maahamme kymmenin tuhansin, heidän joukossaan myös heimoveteraaneja. Vähitellen käynnistyi myös heimoveteraanien avustaminen oikeuttamalla heidät rintama-avustuksen ja kuntoutuksen piiriin. Vuonna 1995 muutamalle kymmenelle heimoveteraanille ja puolisolle järjestettiin erityinen palvelutalo Punkaharjun Kuntoutuskeskuksen yhteyteen. Nämä tukitoimet symbolisoivat kiitollisuuden osoitusta heimoveteraaneille osallistumisesta maamme vapauden ja itsenäisyyden puolustamiseen.

Näillä sanoilla toivotan heimoveteraaneille ja heidän läheisilleen terveyttä ja onnellista jatkoa elämälle. Samalla toivotan Inkeriläiset ja Karjalaiset heimoveteraanit ry:lle parhainta menestystä toiminnassanne heimoveteraanien hyväksi.

Pekka Pitsinki

Kesäjuhla 8–9.7.2006

Kaupungin pääkirjastossa on kahden viikon ajan, 3.7.–14.7.2006, Inkeri-aiheinen näyttely

Lauantaina 8.7.

9.30 Juhlakanslia avautuu seurakuntakeskuksessa, jossa on myös valokuvanäyttely juhlien ajan. Ilmoittautuminen, rintamerkki ja ohjelmalehti 5 € juhlien ajaksi. Ilmoittautumisen yhteydessä myydään myös lounasliput (5 €) molempina päivinä. Samalla annetaan lippu Hyvinkää-salin tilaisuuteen.

Seurakuntakeskuksessa on myös mahdollisuus aamupäivän myydä Inkeri-aiheisia tavaroita. Hyvinkään Inkeri-kerho myy arpoja. Mahdollisuus tutustua Inkerin suomalaisten sukututkimukseen ala-aulassa (Pekka Vikberg).

9.30–12.00 Hyvinkään Inkeri-kerholaisten kahvio seurakunnan aulakahviossa (kirkon vieressä oleva matala osa). Kahvi ja pulla 2 €.

11.00–12.00 Toritapahtuma Hyvinkään torilla. Lahden inkeriläiset, Tuulistulla- ja Elvira-tanhuryhmät, Pihapihlaja-kuoro, Toivo Flink. Tilaisuuden yhteyshenkilö Riitta Ovaska Hyvinkään Tuglas-seurasta.

12.15 viralliset avajaiset kirkossa: Hyvinkään Inkeri-kerhon puheenjohtaja Irja Pelkonen, Hyvinkään seurakunnan tervehdys pastori Virpi Koivisto, Suomen Inkeri-liiton puheenjohtaja Toivo Iho, Pihapihlaja-kuoro

13.00 Lounas seurakuntakeskuksessa

15.00 Juhla Hyvinkää-salissa

Ohjelmassa mm. kaupungin tervehdys Tuija Linna-Pirinen, Hannu Pelkonen kertoo työstään Inkerin kirkossa kuvien avulla. Tuulistulla- ja Elvira-tanhuryhmät, Pihapihlaja-kuoro, Viljandin Sävel-kuoro, Tarton Kiuru-kuoro, Viljandin Kielo-tanhuryhmä, Tarton Röntyskät, inkeriläinen äänimaisema (Helena Miettinen), Toini Pöllänen: " Muistitiedon siirtäminen sukupolvien välillä".

Kahvi lämpiössä väliajalla, hinta 3 €.

Saliin pääsee maksuttomalla lipulla, jonka saa ilmoittautumisen yhteydessä seurakuntakeskuksessa tai ala-aulasta ennen juhlan alkua, ohjelman suorittajat tulevat saliin ohjelmansuorittajien tilan kautta, jotta kaikki pääsevät ja mahtuisivat mukaan.

Tilaisuuden päätyttyä Hyvinkää-salilla tanssi-iltamat, jotka päättyvät kello **20.30**. Musiikista vastaa Lauri Wivolin.

19.00 Yhteislaulutilaisuus Vanhassa kirkossa, mukana Mooses Putron ja Mika Piiparisen lauluja. Professori Reijo Pajamo, Inkeri-kuoro, kuoro Petroskoista.

Sunnuntaina 9.7.

10.00 messu, Hyvinkään kirkossa saarna Erkki Jokinen, Inkeri-kuoro ja Petroskoin kuoro. Messun jälkeen lähtevät kukkastervehdykset Puolimatkan hautausmaalle.

12.00 Lounas seurakuntasalissa

14.00 Pääjuhla kirkossa, väliajalla Hyvinkään seurakuntakeskuksessa kahvi/tee Ohjelmassa mm.

juhlapuhe professori Jouko Talonen, Suomen Inkeri-liiton puheenjohtaja Toivo Iho, tervehdyksiä, Viljandinmaan Inkeri-Suomi Kulttuuriseuran puheenjohtaja Valeri Luukka, Viron Inkerinsuomalaisten Liiton puheenjohtaja Toivo Kabanen, juhlilla mukana olevat kuorot. Tunnustuksia.

Vierailukohteeksi ehdotamme vieraillemme myös rautatiemuseota, jossa on nähtävillä runsaasti inkerinsuomalaisia kiinnostavia asioita. Pääsylipun hinta 6 €.

Irja Pelkonen

Tapahtuma-kalenteri

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

4.6.2006 helluntaijuhla
1.10.2006 syyskokous ja Mikkelin päivän tilaisuus
4.11.2006 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla inkeriläisten muistomerkillä klo 12.00 ja sen jälkeen juhla klo 13.00
26.12.2006 joulujuhla

Tapahtumat klo 14.00 alkaen, pyhäinpäiväjuhla klo 13.00
Varissuon kirkko
Kousankatu 6
Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

23.5.2006 toukokuun kokous klo 14 Hyvinkään kirkon yläsalissa (huomaa muutettu paikka!). Mukaan myös kaikki kesäjuhlien talkoolaisiksi lupautuneet!
8.-9.7.2006 Suomen Inkeri-liitto ry:n kesäjuhlat Hyvinkäällä
Kesäjuhlan ohjelmasta voi ottaa yhteyttä Irja Pelkoseen, h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai (040) 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

8.5.2006 kerhoilta

Yhteyshenkilö Maria Lahti,
puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikoti
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot Inkerikodissa torstaisin

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Kokoonnumme klo 13. Ohjelmaa, keskustelua ja kahvinjuontia. Tervetuloa mukaan!

Tiedustelut:
Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Tiedustelut:
Toivo Tupin puh. (040) 578 3894
Irma Rautio puh. (09) 753 0864

Inkerikeskuksen hallituksen puheenjohtajan vastaanottoajat

keskiviikkoisin klo 13–14

Inkerikeskus
Hämeentie 103 A
00550 Helsinki

Tuttavia ja sukulaisia etsitään

Kuvassa on *Arvo Pekonen* (pikku poika oikealla) käymässä Lohjalla 1950- tai 60-luvulla äitinsä (*Maria*) ja isän (*Mikko*, Arvon takana) kanssa tapamassa tuttuja luultavasti Venjoelta, joita kaksi naista oikealla. Naiset vuokrasivat asunnon luultavasti *Leevin* (poika vasemmalla) isältä (takana vasemmalla). Arvo haluaa saada yhteyden Leevin ja kuvan naisiin tai heidän sukulaisiinsa.

Arvo haluaa myös tietoja äitinsä siskosta (*Katri Susi*), joka Saksan kautta tulon jälkeen joutui johonkin laitokseen/hoitolaan Vaasaan. Kaikki tiedot otetaan kiitollisena vastaan.

Arvo Pekonen
Strand 170
SE-83 395 Strömsund
Sverige
Puh. +46 670 31016

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta

Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä

Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €

Karttoja

Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225

Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €

inkeriläisten VIESTI

6/2006

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter, ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Iho
Rauduntie 7 H, 02130 Espoo
puh. 050 505 2335
Sampo 800016-1466601
Nordea 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nihtisalontie 18 D, 02630 Espoo,
puh **040 740 0408** (ark. klo 9.00–17.00)
Internet http://www.inkeriliitto.fi
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

Oikaisu

Numeron 5/2006 kansikuvan toimittajaksi oli virheellisesti ilmoitettu *Lilja Kurppa*. Kuvan toimitukselle lähetti *Kerttu Susi*, josta kuva ohessa. Pahoittelumme kummallekin sekaannuksesta. Näin käy, kun on hatara pää: sotkee kaksi erinäköistä ihmistä toisiinsa.

Lisätietoutta Kertun kuvassa esiintyneistä henkilöistä:

Eturivissä vasemmalla Suomen Inkeriliiton (silloinen yhdistys) puheenjohtaja *Jukka Savolainen*, eturivissä kolmantena ja neljäntenä vasemmalta opettajapariskunta *Arvo* ja *Raakel Suominen*, heidän jälkeensä rouva *Peräläinen*, *Aale Tynni-Haavio* ja *Martti Haavio*. Toisella rivillä oikealla *Aino* ja *Aapo Iho*. Kolmannella rivillä tuuheaviiksinen *Matti Virolainen*, neljännellä *Aila Parkkinen* vieressään *Kerttu Susi*.

Toimitus

Kerttu Susi

Lilja Kurppa

Tässä numerossa:

Numero 7–8/2006 ilmestyy viikolla 33. Aineisto toimitukselle 27.7. mennessä.

Numero 9/2006 ilmestyy viikolla 37. Aineisto toimitukselle 24.8. mennessä.

Kansikuva: Pölkylän muistomerkillä hiljentyneinä Palditskin kautta Suomeen pelastuneet (vas.) Maria Lahti, Arvo Korkkinen, Marja Rämö, Lempi Toijanaho ja Irja Kokko sekä Lahden Inkeri-seuran varapj Inkeri Ojala, jonka molemmat vanhemmat saapuivat täältä Suomeen. (ks. matkakertomus s. 12–14)

Tempus fugit – aika rientää

Ensi joulun alla, 21.12.2006 tulee kuluneeksi 15 vuotta siitä, kun suuri ja mahtava Neuvostoliitto virallisesti lakkasi olemasta, siis se sama, jonka mahdin piti kansallishymnin suomennoksen mukaa säilyä aikojen taa. Kun tuo liittovaltio synnytettiin v. 1922 tehdyllä päätöksellä, sen eliniäksi tuli vajaat 70 vuotta. *Hitlerin* Saksan piti oleman tuhatvuotinen valtakunta, mutta se pysyi pystyssä runsaat 20 vuotta.

Saksan natsien kolmas valtakunta loppui täydelliseen tappioon. Sen jälkeen Saksassa ja sen alaisuuteen kuuluneissa maissa on jossain määrin korjattu niitä vääryyksiä, joita Hitlerin hallinto oli saanut aikaan. Juutalaiset ovat saaneet edes hieman korvauksia kärsimyksistään, natsien ryöväämää omaisuutta on palautettu, myös kiinteistöjä on palautettu niiden oikeille omistajille. Neuvostoliiton hajottua odotukset olivat korkealla: nyt alkaa kommunistien tekemien vääryyksien oikaisu. *Jeltsinin* kaudella jotain tapahtuikin, mutta sen jälkeen jarrut on lyöty päälle. Mistä kiikastaa?

Aika rientää, näin on. Kenen hyväksi se rientää, on vaikeampi kysymys. Kommunistien hallitessa maat vietiin niiden omistajilta; vuonna 1917 kartanoluokan omistajilta ja 1930-luvun kollektivisoinneissa talonpojilta. Onko näitä menetyksiä edes aiottu korvata mitenkään? Inkerinsuomalaisten osalta kysymys on noin

450 000 hehtaarin alueesta. Ehkä ajatus on tämä: odotetaan niin kauan, että viimeinenkin kolhoosiin maata luovuttanut ja myös hänen perheensä on kuollut, sitten vasta aloitetaan maauudistus, ikään kuin puhtaalta pöydältä. Toinen suuri kysymys on vainoissa koettujen kärsimysten korvaaminen. Suomesta sodan jälkeen palanneet inkerinsuomalaiset eivät päässeet koteihinsa, vaan heidät ripoteltiin eri puolille Venäjää, vailla oikeutta siirtyä Inkeriin. Jotkut inkerinsuomalaiset ovat saaneet edes vähäisen korvauksen sotavuosina kärsimistään vääryyksistä, eivät kuitenkaan Venäjältä vaan Saksalta, oltuaan siellä palkattomassa työssä. On vaikea uskoa, että energialla vaurastunut ja edelleen vaurastuva Venäjä oma-aloitteisesti ryhtyisi korvauksia suorittamaan, ainakaan ilman kansainvälistä painostusta. Tässä olisi ihmisoikeustuomioistuimelle pala purtavaksi.

Toivo Iho
Kirjoittaja on espoolainen varatuomari

Inkerinsuomalaisten paluumuuttajien elämäkertahaastattelut Suomen Kansallisarkistoon

Viktor Husu

Inkerinsuomalaisten monivaiheinen historia, kuten muidenkin kansojen ja heimojen historia on filosofisesti tärkeä. Inkeriläisten kohtaloksi tuli olla saarena venäläisen kulttuurin meressä. Mutta oliko se "kulttuuri", joka kommunistisen neuvostovallan aikana vei suurimman osan Inkerin suomalaisista osaksi ns. neuvostokansaa eli "neukkuja", ollut osana marxilaista poliittisen teknologian kulttuuria, vaiko osana jotain muutakin kokonaisuutta? Tavallisten ihmisten muistissa olevat tiedot tapahtumista siis ovat historiallisen tiedon tärkeinä lähteinä.

Inkeriläisten Viestin numerossa 5/2005 tohtori *Toivo Flink* esitti ajatuksen inkerinsuomalaisten paluumuuttajien elämänvaiheiden kartoittamisesta haastatteluina Suomen Kansallisarkistoon. Haastattelut ovatkin jo käynnissä. Esimerkiksi Tampereen yliopiston Slavistiikan laitoksella tämä projekti on suunniteltu vuosiksi 2006–2009. Itse olen tekemässä lisensiaattityötä aiheesta "Bolshevikit ja Inkerin suomalaiset. Miten kansallisuuskysymystä käsiteltiin kommunistisissa lehdissä vuosina 1918–1938?". Olen siis kiinnostunut myös kyseessä olevista haastatteluista.

Inkerinsuomalaisten onneksi on juridisia asiakirjoja, jotka kertovat heidän kansallisen identiteettinsä suojelusta. Vuonna 1920 Suomen ja Neuvosto-Venäjän välisen Tarton rauhansopimuksen yhteyteen oli laadittu lisäpöytäkirja, jolla Neuvosto-Venäjä takasi inkerinsuomalaisten kulttuuriautonomian. Asiantuntijoiden mielestä tämä lisäpöytäkirja oli verrattavissa Kansainliitolle annettuun vakuutukseen

vähemmistökansallisuuksien oikeuksista. Inkeri-lisäpöytäkirjan päivänpolttavasta merkityksestä kertoo sekin, että juuri ennen vuonna 1991 tapahtunutta romahdustaan Neuvostoliitto oli mitätöinyt Tarton rauhansopimuksen.

Kysymys on inkerinsuomalaisten identiteetin historiasta, siitä, miten stalinistisesta vainosta huolimatta kansallista omanarvontunnetta oli vaalittu sekä siitä, mitä sille oli tapahtunut sovjetisoinnin seurauksena. Ns. neuvostokansan luominen oli bolshevikkien päämääränä. NKP:n puolueohjelmaan kuului tavoitteena kansojen sulauttaminen yhteen. Jo *Marxin* ja *Engelsin* Kommunistisen puolueen manifestissa luvattiin, että "proletariaatin valta tulee jouduttamaan kansojen kansallisten eroavaisuuksien häviämistä."

Tiedämme hyvin, että monet inkeriläiset paluumuuttajat eivät puhuneet kotona "ommaa kot'kieltä", saattoivat ehkä vain kuulla sitä vanhemmiltaan tai isovanhemmiltaan. He oppivat sukunsa kirjakieltä, suomen kirjakieltä ainoastaan paluumuuton yhteydessä järjestetyillä kielikursseilla. Suomenkielinen koululaitos oli hävitetty Inkerissä jo 1930-luvulla, on ollut myös aikoja, jolloin Inkerissä ei ollut inkerinsuomalaisia lainkaan. Näin ollen inkerinsuomalaisten elämänvaiheiden kartoituksen kannalta katsoen haastattelujen kieli on tärkeä. Joissakin tapauksissa haastattelun tulisi ehkä tapahtua jopa kahdella kielellä, koska haastateltavan saattaa olla helpompi ilmaista joitakin asioita suomeksi, toisia venäjäksi. Vain ne inkerinsuomalaiset, jotka ovat lukeneet suomea korkeakoulussa, pystyvät ilmaisemaan kaikki asiat suomeksi.

Eräs mielenkiintoinen seikka: vuonna 2005 Venäjän hallitus hyväksyi kolossaalisen ja totaalisen "Venäjän kansalaisten patrioottisen kasvatuksen ohjelman vuosille 2006 – 2010". Neuvostovallan aikanahan oli ollut voimassa vakituinen ns. "työtätekevien kommunistisen kasvatuksen ohjelma". Voidaankin kysyä, onko mahdollista, että vuosia 2006 – 2010 koskeva Venäjän kansalaisten patrioottisen kasvatuksen ohjelma olisi unohtanut Neuvostoliitto/Venäjän entiset kansalaiset?

Viktor Husu

Kesäjuhlaohjelma 8.–9.7.2006

Kaupungin pääkirjastossa on kahden viikon ajan, 3.7.–14.7.2006, Inkeri-aiheinen näyttely

Lauantaina 8.7.

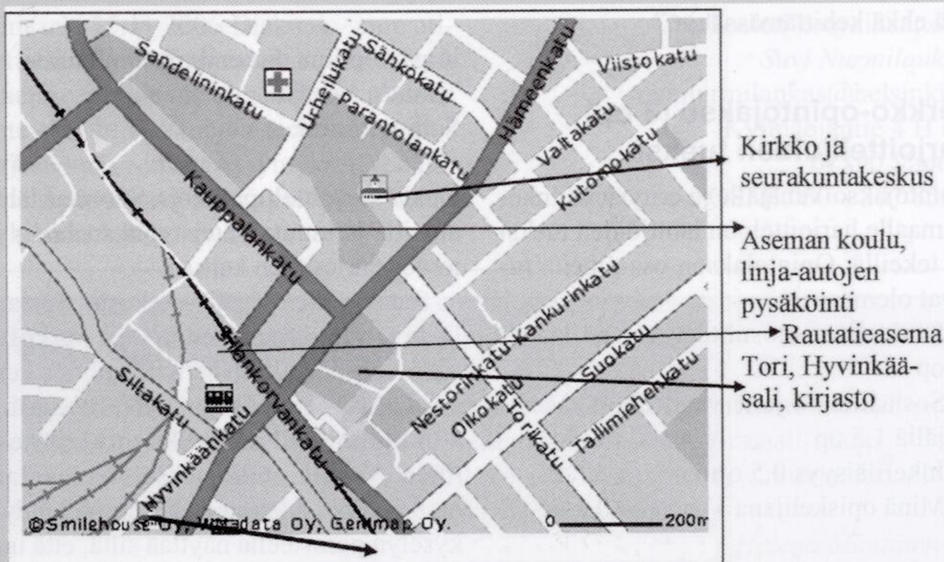
9.30	**Juhlakanslia** avautuu seurakuntakeskuksessa, jossa on myös valokuvanäyttely juhlien ajan. Ilmoittautuminen, rintamerkki ja ohjelmalehti 5 € juhlien ajaksi. Ilmoittautumisen yhteydessä myydään myös lounasliput (5 €) molempina päivinä. Samalla annetaan lippu Hyvinkää-salin tilaisuuteen. Seurakuntakeskuksessa on myös mahdollisuus aamupäivän myydä Inkeri-aiheisia tavaroita, Hyvinkään Inkeri-kerho myy arpoja. Mahdollisuus tutustua Inkerin suomalaisten sukututkimukseen ala-aulassa (Pekka Vikberg)
9.30–12.00	**Hyvinkään Inkeri-kerholaisten** kahvio seurakunnan aulakahviossa (kirkon vieressä oleva matala osa). Kahvi ja pulla 2 €
11–12	**Toritapahtuma** Hyvinkään torilla. Tuulistulla- ja Elvira-tanhuryhmät, Pihapihlaja ja Pietarin Inkeri-kuoro, juontajana Pekka Vikberg. Tilaisuuden yhteyshenkilöt Riitta Ovaska ja Maija Lilja Hyvinkään Tuglas-seurasta
12.15	**Viralliset avajaiset** kirkossa: Ohjelmassa mm. Hyvinkään Inkeri-kerhon puheenjohtaja Irja Pelkonen, Hyvinkään seurakunnan tervehdys rovasti Tauno Tuominen, Suomen Inkeri-liiton puheenjohtaja Toivo Iho, Pihapihlaja kuoro, Petroskoin Inkeri-kuoro.
13.00	**Lounas** seurakuntakeskuksessa
15.00	**Juhla Hyvinkää-salissa.** Ohjelmassa mm. kaupungin tervehdys Tuija Linna-Pirinen, Hannu Pelkonen kertoo työstään Inkerin kirkossa kuvien avulla, Tuulistulla- ja Elvira-tanhuryhmät, Pihapihlaja-kuoro, Viljandin Sävel-kuoro, Inkeri-kuoro, Tarton Kiuru-kuoro, Viljandin Kielo-tanhuryhmä, Tarton Röntyskät, Inkeriläinen äänimaisema (Helena Miettinen), Toini Pöllänen: ”Muistitiedon siirtäminen sukupolvien välillä” Kahvi lämpiössä väliajalla, hinta 3 €. Saliin pääsee maksuttomalla lipulla, jonka saa ilmoittautumisen yhteydessä seurakuntakeskuksessa tai ala-aulasta ennen juhlan alkua, ohjelman suorittajat tulevat saliin ohjelmansuorittajien tilan kautta, jotta kaikki pääsevät ja mahtuisivat mukaan. Tilaisuuden päätyttyä Hyvinkää-salilla iltamat, jotka päättyvät kello **20.30**. Musiikista vastaavat Lauri Wivolin ja Pietarin Inkeri-kuoro sekä musiikkiryhmä.

19.00	**Yhteislaulutilaisuus Vanhassa kirkossa**, mukana Mooses Putron ja Mika Piiparisen lauluja. Professori Reijo Pajamo, Inkeri-kuorot Helsingistä ja Petroskoista.

Sunnuntaina 9.7.

9.00	**Juhlakanslia** ja oheistapahtumat kuten lauantaina seurakuntakeskuksessa
10.00	**Messu** Hyvinkään kirkossa. Kimmo Hujanen, Erkki Jokinen, Inkeri-kuorot Helsingistä ja Petroskoista. Messun jälkeen lähtevät kukkatervehdykset Puolimatkan hautausmaalle.
12.00	**Lounas** seurakuntasalissa
14.00	**Pääjuhla** kirkossa, väliajalla Hyvinkään seurakuntakeskuksessa kahvi/tee Ohjelmassa professori Jouko Talonen, juhlaesitelmä "Baltian ja Inkerin kirkot uudessa Euroopassa" Ella Ojala, lausunta Suomen Inkeri-liiton puheenjohtaja Toivo Iho Tervehdyksiä: Viljandinmaan Inkeri-Suomi Kulttuuriseuran puheenjohtaja Valeri Luukka, Viron Inkerinsuomalaisten Liiton puheenjohtaja Toivo Kabanen, kuorot Sävel ja Kiuru yhdessä sekä Petroskoin kuoro ja Pietarin Inkeri-kuoro Tunnustuksia

Tilaisuuksien esiintymisjärjestys ilmenee juhlaohjelmasta, joka jaetaan ilmoittautumisen yhteydessä.

Vanha kirkko, jonka lähellä linja-autoasema

Ammattikorkeakoulujen sosiaali- ja terveysalan (Sote-amkien) Venäjä-verkostossa tapahtuu

Suvi Nurmilaukas verkoston koordinaattoriksi

Verkoston ohjausryhmä valitsi kokouksessaan 25.4.2006 koordinaattorin äitiysloma-ajan sijaiseksi *Suvi Nurmilaukaksen*. Jouluna sairaanhoitajaksi valmistuva alan Venäjä-toimija on aloittanut tehtävässä 8.5.2006 ja miettii tulevasta urakastaan seuraavaa: "Mielenkiintoisia, ja varmasti myös haasteellisia työtehtäviä vaikuttaa olevan edessä. Aikaisemmin olen osallistunut Laurea-ammattikorkeakoulun Venäjä-toimintaan ollen mm. harjoitteluvaihdossa Venäjällä sekä mentorina oppilaitoksen projekteissa. Mielenkiinto Venäjä-yhteistyötä kohtaan on kasvanut kaiken aikaa, ja aloitankin erittäin mielelläni koordinaattorin tehtävät, sillä näin voin entistä aktiivisemmin osallistua Venäjä-toimintaan ja olla omalta osaltani sitä ehkä kehittämässäkin."

Verkko-opintojakso (3 op) harjoittelijoiden tueksi

Opintojakso Venäjälle ja erityisesti Inkerinmaalle harjoitteluun lähtijöiden tueksi on tekeillä. Opintojakson osa-alueita tulevat olemaan

- Sosiaaliset olosuhteet Venäjällä 0,5 op
- Sosiaaliturva ja terveydenhoito Venäjällä 1,5 op
- Inkeriläisyys 0,5 op
- Minä opiskelijana Venäjällä 0,5 op

Opintojaksotyöryhmän ensimmäinen tapaaminen pidettiin Tikkurilan Laureassa 10.4.2006. Tuon jälkeen on ilmoittautunut vielä uusia tekijöitä. Opintojakson projektisuunnitelmaa muokataan vielä verkoston ohjausryhmässä. Suunnitelma lähetetään kiinnostuneille tekijöille, ammattikorkeakouluihin ja muihin materiaalista kiinnostuneisiin tahoihin toukokuun 2006 aikana. Opintojakson on tarkoitus olla valmiina käytössä syksyllä 2007.

Verkoston WWW-sivut

Verkoston www-sivut julkaistaan pian osoitteessa www.sotevenaja.com. Sivuille on kevään ja kesän aikana tulossa vielä paljon lisää tietoa ja kuvamateriaalia.

Verkoston työtila Optimassa jää keväällä 2006 pois käytöstä, kun työtilassa olevat tiedot on siirretty verkoston www-sivuille (www.sotevenaja.com). Optiman työtila löytyy vielä toistaiseksi osoitteesta:

https://optima.discendum.com/laurea
Tunnus: Venäjä
Salasana: amk

Uusia harjoittelupaikkoja Suomen lähialueilla ja muuta yhteistyötä sosiaali- ja terveysjärjestöjen kanssa

Sote-amkien Venäjä-verkosto, Sosiaali- ja terveysjärjestöjen Venäjä-verkosto sekä Kansainvälisen henkilövaihdon keskus CIMO ovat jatkaneet yhteistyötään.

Yhteistyöryhmä kokoontui järjestöjen Venäjä-verkostossa maanantaina 8.5.2006. Alan järjestöihin on tehdyn kyselyn perusteella näyttää siltä, että uusia Venäjän harjoittelupaikkoja on tulossa myöhemmin valtakunnalliseen hakuun

CIMOn kautta. Opiskelijan apuraha näihin paikkoihin tulee toistaiseksi opiskelijan omasta korkeakoulusta. Harjoittelupaikkoihin järjestetään myöhemmin ammattikorkea-koulujen henkilöstön tutustumismatka.

Muun yhteistyön alueelta järjestöjä kiinnostivat erityisesti opinnäytetyöt, koulutus- ja asiantuntija- sekä hankeyhteistyö. Tarkempia tietoja kyselyn tuloksista voi kysyä verkoston koordinaattorilta: suvi.nurmilaukas@helsinki.fi.

Yhteistyöpalaverissa keskusteltiin myös ammattikorkeakoulujen vanhoista harjoittelupaikoista. Jos omasta koulusta ei löydy Venäjän harjoittelupaikkoihin tarpeeksi lähtijöitä omasta oppilaitoksesta, voi tarjota omia harjoittelupaikkojaan valtakunnalliseen hakuun verkoston koordinaattorin kautta:
suvi.nurmilaukas@helsinki.fi

Valtakunnallinen Venäjä-seminaari 15.11.2006 Diakissa

Verkosto järjestää ammattikorkeakouluille ja yhteistyötahoille yhteisen Venäjä-seminaarin 15.11.2006 Diakonia-ammattikorkeakoululla. Seminaarin todennäköisiä aihepiirejä tulevat olemaan venäläinen yhteiskunta ja Venäjän terveydenhoitojärjestelmä, eettiset kysymykset Venäjä-yhteistyössä sekä T&K-yhteistyö Venäjä-hankkeissa.

Tilaisuuden ohjelmaa työstetään verkoston ohjausryhmässä. Ohjelmaa varten voi toivomuksia lähettää verkoston koordinaattorille: suvi.nurmilaukas@helsinki.fi.

Kartoitus ammattikorkeakouluihin syksyllä 2006

Verkosto uusii vuonna 2005 tehdyn Venäjä-yhteistyökyselyn ammattikorkeakouluihin elokuussa 2006. Kyselyssä kartoitetaan hanketoimintaa Venäjälle ja tarvetta AMK-yhteistyöhön. Kyselyssä tullaan pyytämään myös tietoja kouluissa tehdyistä alan Venäjään liittyvistä opinnäytetöistä sekä harjoittelu-raporteista.

Yhteystiedot

Verkoston koordinaattori toivoo ehdotuksia ja ideoita, yhteydenottoja niin verkoston ammattikorkeakouluilta, yhteistyötahoilta muilta kuin asiasta kiinnostuneilta.

Verkoston koordinaattori:
Suvi Nurmilaukas
suvi.nurmilaukas@helsinki.fi
Kylmäojantie 4 H 60
01390 Vantaa
GSM: 050 – 307 8526

Virtuaali-Inkeri internetissä

Inkerin kulttuuriseuran toimittama Virtuaali-Inkeri on nyt internetissä. Siihen pääsee sivustolta www.inkeri.com klikkaamalla painiketta Virtuaali-Inkeri.

Toivomme hauskaa matkaa ja myös täydentäviä kommentteja, kuvia, tarinoita. Sivuston täydentyminen on meistä jokaisesta kiinni.

Helena Miettinen
Inkerin kulttuuriseura

Припять – Население ноль
Pripyat – asukasluku nolla

26.4.1986 Tshernobylin kaupungissa silloisessa Neuvostoliitossa tapahtui maailman tähän asti suurin ydinvoimalaonnettomuus. Kaksikymmentä vuotta tämän jälkeen, sydäntalvella 2006, suomalainen valokuvaaja *Lasse Arkela* matkusti alueelle tarkoituksenaan kuvata voimalaitoksen yhteyteen rakennettua Pripyatin kaupunkia.

Pripyatista löytyy lähes kaikki, mitä kaupungista voisi olettaa löytyvän; sairaala, päiväkoti, kouluja, teatteri, uimahalli... mutta sieltä ei löydy ainoatakaan asukasta. Kaikki kaupungin 47 000 asukasta evakuoitiin onnettomuuden seurauksena.

Matkalla otetuista kuvista koottiin näyttely, *Припять – Население ноль, Pripyat – asukasluku nolla*, joka oli esillä Kauhajoella galleriassa 23.4.–14.5. välisenä aikana. Näyttelyn internet-sivut ovat yhä avoinna osoitteessa www.4life.fi/pripyat.

Toimitus
Kuva Lasse Arkela

LUKIJAIN KYNÄSTÄ

Jyväskylän yliopiston Seniorikuoron konserttimatka Pietariin 13.–16.5.2005

Ahkeran toimintakauden päättyessä, kesän kynnyksellä, kuorollemme tarjoutui mieluisa tilaisuus lähteä konserttimatkalle Pietariin. Sitä edelsi vilkas yhteydenotto kahteen luterilaiseen suomalaiseen seurakuntaan Pietarissa. Pietarin Pyhän Marian kirkkoon ja Pyhän Johanneksen kirkkoon Tyrössä. Saimme kummaltakin seurakunnalta ystävälliset kutsut konsertoimaan kirkkotiloissa.

Matkaan lähdimme matkatoimisto *Leena Sillgrenin* erinomaisesti järjestämälle ja pätevästi johtamalle linja-automatkalle, jota turvallisesti ohjasi *Aaro Kuokkanen*. Kesän läheisyyden johdosta Seniorikuorolaiset eivät kaikki päässeet mukaan lähtemään, joten kutsuimme mukaan JTY:n sekakuoron Aallon Laulajat ja sen lauluryhmän Aksentin sekä Niemettäret Kangasniemeltä. Tämän laulavan, yli 50 hengen joukon yhteisenä vaikuttajana toimi meidän pitkäaikainen pätevä ja rakastettu kuoronjohtajamme *Küllike Vaatmann*.

Pietarissa majoituimme isoon siistiin ja valoisaan Sovjetskaja-hotelliin, jossa nautimme illallisen. Lauantaina aamulla oli kaupungin kiertoajelu, jolloin kävimme Piskarjovin hautausmaalla, jonne on joukkohautoihin haudattu 900 000 leningradilaista, jotka menehtyivät Leningradin piirityksen aikana vv. 1941–1943. Syvän, sanattoman vaikutuksen täydensi alueella hillitysti soiva musiikki.

Matka jatkui Pietarin keskustaan, Pyhän Marian kirkkoon harjoituksiin ja ruokailuun, joka tapahtui kirkon tilavassa, siistissä kellariravintolassa. Pöydät oli valmiiksi katettu ja meitä palveli suomea puhuva kirkkoravintolan henkilökunta.

Pyhän Marian kirkossa konsertin aloitti Seniorikuoro laulamalla *P. J. Hannikaisen* "Pyhäaamun rauha". Sitten seurasi joukko muita suomalaisia lauluja. Yleisön mielenkiinto selvästi valpastui, kun esitimme *P. I. Tsaikovskin* säveltämän laulun "Pieni kultapilvi" venäjäksi ja suomeksi. Kun esitimme *Mooses Putron* säveltämän "Nouse Inkeri" – laulun, nousi yleisö kunnioittaen seisomaan – se oli vaikuttavaa! Jokainen kuoro esitti oman ohjelmansa ja sitä riittikin kahdeksi tunniksi.

Kun konserttiurakka oli ohi, meille järjestyi mahdollisuus Neva-risteilyyn Baltika-jokilaivalla, jossa oli tarjolla shampanjaa ja kaviaarivoileipiä, hedelmiä ym. Ohjelmana oli venäläisten nuorten artistien esittämiä tansseja ja lauluja sekä musiikkia. Niin päättyi ensimmäinen, runsasohjelmainen lauantaipäivä Pietarissa, monelle meistä ensikertalaisena matkassa olleelle ahaa-elämyksiin.

Koitti sunnuntai ja matka Tyrön Pyhän Johanneksen kirkkoon noin 30 km:n päähän Pietarista. Matkalla poikkesimme Pietarhoviin, joka on kirjoittajan syntymä- ja koulukaupunki. Pienen ajelun aikana näytin mm. kouluni kauniin rakennuksen, joka toimii yhä peruskouluna ja lukiona No 416. Koulu perustettiin v. 1906 tsaarin hovin perheiden lapsille sisäoppilaitokseksi. Tärkein oppiaine oli silloin ranskan kieli, joka on edelleen kunniassa kyseisessä koulussa.

Kerroin Pietarhovin saksalaisten miehityksestä ja perheeni dramaattisista hetkistä rintaman jaloissa ja raskaasta poislähdöstä kotoa Saksaan ja leireille, sieltä aikanaan Suomeen. Synnyinkaupunkini

Pietarhovi on kautta aikojen ollut kuuluisa kesänviettokaupunki, josta löytyy mm. tsaarin kesäpalatsi ja runsaasti suihkulähteitä. Nyt kävimme joukolle ihailemassa suihkulähteitä ja kirkkaasti auringossa kimaltelevia, maailmankuuluja veistoksia Suomenlahden eteläranalla.

Nyt kääntyi bussin nokka kohti Tyröä ja sen Pyhän Johanneksen kirkkoa, joka on muutama vuosi sitten kunnostettu joidenkin Suomen seurakuntien avustuksella. Kirkko on kaunis palatsimainen, runsailla pylväillä ja kauniilla parvikaiteilla varustettu vaaleasävyinen valoisa kirkko; tsaari *Nikolai I*:n rahoittama 1800-luvun toteutus. Minut on kastettu tässä kirkossa.

Tyrön evankelisluterilaisella seurakunnalla on pitkä ja raskas historia. Seurakunta syntyi Kronstadtinlahden eteläpuolella vuonna 1642. Pyhän Johanneksen kirkko on Tyrön kolmas kirkko. Aikaisemmat olivat puukirkkoja, joista toisen rakennutti keisarinna *Elisabet Petrovna* 1700-luvulla.

Kirkossa pidetään nykyään jumalanpalveluksia suomeksi ja venäjäksi. Jumalanpalveluksen jälkeen Seniorikuoro aloitti konsertin, taas P. J. Hannikaisen "Pyhäaamun rauhalla", joka soi nyt tässä tilassa erittäin kauniisti. Siinä, erittäin hyvän akustiikan kirkkosalissa oli helppoa ja nautinnollista laulaa. Ja taas "Nouse Inkeri" – laulun soidessa yleisö nousi seisaalleen kunnioittamaan kuuluisan inkerinsuomalaisen säveltäjäneron Mooses Putron sävellystä. Taas näkyi tyytyväisiä ja nauttivia ilmeitä, kun lauloimme venäjäksi ja suomeksi "Pieni kultapilvi" – laulun. Konserttimme otettiin hyvin lämpimästi vastaan ja meidät toivotettiin molemmissa kirkoissa uudelleen tervetulleksi.

Onnistuneen konsertin jälkeen nautimme vielä Tyrön kirkon parville katetun maukkaan lounaan. Kirkon edustajalle ojensimme tuomamme lahjat ja tuomiset jaettavaksi niitä tarvitseville. Kiitimme, ja kiitämme vieläkin sydämellisestä vieraanvaraisuudesta ja vastaanotosta. Lupasimme tulla uudestaan ja hyvästelimme. Jälleen meitä onnisti: saimme Kirovin teatteriin liput illaksi Joutsenlampi-balettiin. Tämä ohjelma täydensi kulttuurimatkan antiamme yli kaikkien odotuksien.

Seuraavana päivänä olikin jo kotiinpaluu, mutta matkalla poikkesimme matkanjohtajamme suosituksesta Kronstadtiin, ja sehän kannatti! Pääsin nyt ensimmäistä kertaa käymään siellä, sillä paikka oli ennen sotaa suljettu varuskuntasaari. Nyt näin miten siisti ja vauraan näköinen se on ja kuinka paljon mielenkiintoista nähtävää siellä ajan kanssa olisi. Keskellä saarta on Iisakin kirkon piirustuksilla rakennettu saaren oma upea kirkko, jossa on mm. ihmeellinen valurautakatu.

Kotimatkalla vielä pysähdyimme talvisodan Summan muistotaistelupaikassa kunnioittamaan suurten tappioiden muistoa.

Voisi sanoa, että konserttimatkamme Pietarin kirkkoihin oli hyvin, hyvin monipuolinen kulttuuri- ja opintomatka. Antoisaa ja moninaista ohjelmaa oli runsaasti eikä se unohdu aivan heti. Hieman väsyneinä, mutta onnellisina palasimme terveinä kotiin onnistuneelta matkaltamme. Kiitos kaikille mukana olleille, sillä me yhdessä onnistuimme.

Pietarin konserttimatkan terveisin
Olga Kallio
yksi matkanjärjestäjistä, kuoron laulaja

Kirjoittaja, FM, on eläkkeellä oleva kieltenopettaja ja virallinen kielenkääntäjä

Keväinen Vironmatka 2006

Lahden Inkeri-kerholaisten Viroon suunniteltu kevätmatka toteutui 24.–27.4. Matkan olivat suunnitelleet *Arvo Korkkinen*, *Toivo Puronen* ja *Hilma Tervonen*. Kuten monilla

edellisilläkin matkoillamme olemme aina saaneet ystäviämme mukaan, niin myös nyt veteraanijärjestöstä ja Nastolan karjalaisista. Ryhmämme koko oli 27 henkeä.

Aamulla kokoonnuimme Lahteen ja suuntasimme Orimattilan kautta Helsinkiin. Meloodia-laiva vei meidät ja bussimme hetkessä Tallinnaan, jossa vastassa oli oppaaksemme lupautunut Länsi-Viron Inkerin Suomalaisten seuran puheenjohtaja Hilma Tervonen.

Ensimmäisenä matkapäivänämme kiertelimme Kloogan leirialueella ja Paldiskissa, jonka kautta inkeriläisiä tuotiin Suomeen. Vaikuttavin tutustumiskohde oli Pölkylässä oleva leireillä menehtyneiden inkeriläisten muistomerkki. Kuin uuden elämän ja toivon airueina näin kevään ensimmäiset sinivuokot koristamassa muistomerkille vievää tietä. Lahden seudun Inkeri-seuran puheenjohtaja *Marja Rämö* piti sydämellisen puheen, jossa muisteli inkeriläisten raskasta matkaa Suomeen ja Hilma Tervonen luki *Salli Savorina-Iivarisen* kirjasta *Runoja Nevan rannoilla* runon *Pölkylän haudalla.*

Matkamme jatkui ja kävimme tutustumassa taiteilija, taidekriitikko ja opettaja *Ants Laikmaan* (1866–1942) talomuseoon. Monet oppaan kertomat asiat unohtuivat heti, mutta mieleen jäi Laikmaan 2600 km:n kävely Riiasta Düsseldorfiin. Tätä Taeblassa sijaitsevaa virolaista kansanperinnettä ilmentävää kotiaan Laikmaa rupesi rakennuttamaan jo 1920-luvulla, mutta se ei ollut vielä valmistunut Laikmaan kuollessa.

Haapsalussa majoituimme keskustan lähelle pieneen huoneistohotelli Päeva Villaan.

Toisen matkapäivän kohteena oli Haapsalun keskustassa oleva Piispanlinna puistoineen. Kiipesimme vartiotorniin, jonka korkein kohta on 38 metriä. Linnan yhteydessä on osaksi jo vuonna 1279 valmistunut Tuomiokirkko. Samana vuonna sai Haapsalu kaupunginoikeudet. Kirkkoon tutustuessamme *Kyllikki Stenborg* luki siellä päivän sanan.

Kirkko on erinomaisessa kunnossa ja siellä toimitetaan jumalanpalvelukset, häät ja kasteet. Saimme kuulla myös tarun kirkon Valkeasta neidosta, joka on Viron kuuluisin kummitus. *Valge Daam* ilmestyy kastekappelin ikkunaan vuosittain elokuussa täysikuun paisteella, eikä häntä voi nähdä päivänvalossa.

Aivan linnan vieressä oli seuraava tutustumiskohteemme: vanha raatihuone, nykyisin Länsi-Viron museo. Huvittuneena luin pääsylipusta, että ”täiskasvanu” joutuu maksamaan sisäänpääsystä 10 Ekr. Museossa on esineistöä jo viikinkiajalta lähtien.

Kaupunkikierros jatkui meren rantaan Promedaanille, johon on 1898 valmistunut Kuursaal-niminen kaunis puupitsikoristeinen kesäravintola. Rantakadulla on myös paikka, jossa säveltäjä *Pjotr Tsaikovski* (1840–1893) istui kesällä 1867 nauttimaan meren äänistä. Paikalle on tehty kaunis penkki ja viereen laite, josta penkillä istuja voi valita Tsaikovskin säveliä kuullakseen.

Haapsalussa on myös rautatieasema, tosin siellä ei junia ole näkynyt kymmeneen vuoteen. Asemarakennuksesta tehtiin hulppeat 216 metriä pitkä, jotta junalla saapuvien ylhäisten kylpylävieraiden ei tarvinnut kulkea säiden armoilla poistuessaan junasta. Vuonna 1906 valmistunut rakennus on entisöity kauniiksi ja toimii nykyisin rautatiemuseona.

Vielä ehdimme ajella Rohukülan satamassa, josta Hiidenmaan laivat lähtevät. Illaksi olivat Haapsalun inkeriläiset järjestäneet meille tapaamisen merkeissä iltajuhlan. Musiikillisesta ohjelmasta vastasivat *Ûlle Meister*, hanuri, ja hyppykepillä tahtia antanut *Lempi Kaev* (Lempinen). Herkulliset salaatit oli valmistanut

Haapsalun inkeriläisten salaattimestari *Gertu Vääster*. Puheitten ja esitelmien välissä muistettiin myös 80-vuotispäiväänsä viettävää *Astrid Mägiä* sekä hieman nuorempaa allekirjoittanutta.

Kolmantena matkapäivänä tutustuimme Länsi-Viron luonnonsuojelualueeseen Lihulassa, jossa saimme oppaaksemme luonto-opas *Aarre Lepikin*. Kiertokäynnillä tutustuimme Kasarijoen suistoon korkeasta lintutornista käsin sekä Maatsaluun erikoiseen viitapuistoniittyyn. Puistossa oli kota, jollainen lienee ollut malliltaan ensimmäinen kiinteä asumus. Puiston eläimistä meille näyttäytyivät hirvi, peura, kettu, joutsen, jänis, hanhi ja valtaisa joukko lintuja, joita en tuntenut, sekä jokin käärme ja sammakko. Penijoen kartanossa näimme luonnontieteellisen museon ja elokuvaesityksen. *Erik Kumari* perusti vuonna 1957 koko valtavan 8 000 hehtaarin kokoisen luonnonsuojelualueen.

Vielä kävimme Lihulan linnassa, jonka Yhdysvalloissa asuva iäkäs omistaja on testamentannut Viron valtiolle. Lihulan kaupungissa teimme ostoksia ja ruokailimme maantien varressa pienessä Birgitmotellissa. Ateriana oli jotakin siskonmakkarakeiton tapaista ja päälle kahvit, santsata sai niin paljon kuin halusi. Hinta aterialle oli 30 Ekr eli hieman alle 2 € (kun laivassa maksoi pelkkä kahvi 1.70 €). Motellin isäntä tarjosi joillekin ruokaa kiitelleille naisille ilmaiseksi leivoskahvit. Itse olisin ostanut matkamuistoksi kolpakon, mutta isäntä määräsi hinnaksi vain lämpimän kädenpuristuksen.

Illaksi oli oppaamme järjestänyt juhlan läheisessä kylpylähotelli Laineessa. Allekirjoittanut oli kuitenkin jo niin uupunut päivän retkistä, etten lähtenyt tapahtumaan. En kuitenkaan malttanut olla paikallani, vaan lähdin vaimoni *Marian* ja *Heikki Sarkkilan* kanssa kävelylle kaupungin keskustaan. Postitimme ystävillemme kortit ja tutustuimme keskustassa olevaan vanhaan kalmistoon.

Neljäs matkapäivä oli matkan paras osuus, eli kotiin paluu. Aamiaisen jälkeen suuntasimme automme kohden Tallinnaa, jossa meillä oli hyvää aikaa kierrellä kaupungilla ostoksilla. Linja-autolla liikkuessamme viihdytimme itseämme laulaen, runoille ja koettihan jokunen vääntää vitsejäkin. Autonkuljettajanamme toimi erinomaisen hyvä ja rauhallinen *Mikko Karhila*. Kierrellessämme suurella linja-autolla Haapsalun kapean kapeita kujia tuli useasti mieleen vanha sanonta, että meni niin läheltä ettei sunnuntain Helsingin sanomatkaan mahtuisi väliin. Mikko kaarteli tyylikkäästi autoaan ja löysi pysäköintipaikatkin tutustumiskohteidemme läheltä. Vielä kiitos kärsivällisyydestäsi.

Lopuksi muistutuksena tuleville matkoille: olkaa tarkkoina tavaroittenne ja passienne kanssa. En tällä tahdo sanoa, että niitä anastettaisiin, vaan että oma huolimattomuutemme on hyvin usein syynä matkan epäonnistumiseen.

Väinö Lahti

Tapahtuma-kalenteri

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

1.10.2006 syyskokous ja Mikkelin päivän tilaisuus
4.11.2006 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla inkeriläisten muistomerkillä klo 12.00 ja sen jälkeen juhla klo 13.00
26.12.2006 joulujuhla
Tapahtumat klo 14.00 alkaen, pyhäinpäiväjuhla klo 13.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6
Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

8.–9.7.2006 Suomen Inkeri-liitto ry:n kesäjuhlat Hyvinkäällä
Kesäjuhlan ohjelmasta voi ottaa yhteyttä Irja Pelkoseen, h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai (040) 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

Yhteyshenkilö Maria Lahti,
puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30
Inkerikoti
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot Inkerikodissa torstaisin

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Kokoonnumme klo 13. Ohjelmaa, keskustelua ja kahvinjuontia. Tervetuloa mukaan!
Tiedustelut:
Pirkko Huurto puh. (09) 783 391

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Tiedustelut:
Toivo Tupin puh. (040) 578 3894
Irma Rautio puh. (09) 753 0864

Inkerikeskuksen hallituksen puheenjohtajan vastaanottoajat

keskiviikkoisin klo 13–14

Inkerikeskus
Hämeentie 103 A
00550 Helsinki

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €

inkeriläisten VIESTI

7–8/2006

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796 ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman Linbanev. 6, 43833 Landvetter, ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Iho
Rauduntie 7 H, 02130 Espoo
puh. 050 505 2335
Sampo 800016-1466601
Nordea 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nihtisalontie 18 D, 02630 Espoo, puh **040 740 0408** (ark. klo 9.00–17.00)
Internet http://www.inkeriliitto.fi
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

Pääkirjoitus

Teksti Toivo Iho

Esitetty Hyvinkään kirkossa 8.7.2006

Pitkäperjantain Helsingin Sanomista luin kiinnostuksella *Päivikki Antolan* näkemyksiä ev. lut. kirkon nykyisistä saarnoista. Tämä ei ole saarna, mutta pari Antolan teeseistä on silti syytä palauttaa mieleen. Ensinnäkin: pitäisi pystyä luomaan ensiefekti, eli paukauttaa heti alkuun sellainen ajatus, että kuulijoiden kiinnostus heräisi. Ja toinen teesi: on kuulijoita loukkaavaa, jos puhuu paperista.

Se, että otan nyt paperin esiin, ei ole tarkoitettu loukkaamaan, eikä liioin ensiefektiksi. Paperin käyttöön on kaksi syytä. Ensimmäinen on muistin huonontuminen. Joskus nuorempana olisin voinut puhua ilman paperien suomaa tukea, vaan en enää. Toinen syy: Pyrin sanomaan joitakin asioita hyvin täsmällisesti ja siten, että sanojani ei käsitettäisi mitenkään väärin. Ainakin ne kohdat haluan lukea ja myös luen mustasta valkoisella.

Samaisessa Hesan numerossa oli juttu Suomen nykyisistä vähemmistöistä. Venäjää puhuvien ryhmä oli kolmanneksi suurin, 40 000 luokkaa eli 0,8 % kokonaisväestön määrästä. Kysymykseni kuuluu: suuriko osa tästä joukosta on niitä, jotka ovat tulleet inkerinsuomalaisina paluumuuttajina Suomeen? Sanon heti, että en tavoittele mitään sellaista, joka pahallakaan tahdolla voitaisiin tulkita syrjinnäksi tai rasismiksi; vapaassa maassa jokainen puhuu sitä kieltä, mitä osaa ja haluaa. En siis yritä estää ketään puhumasta ranskaa, italiaa, espanjaa, enkä varsinkaan venäjää.

Venäjää puhuvien joukossa taitaa olla noin 20 000 inkerinsuomalaista paluumuuttajaa, eli yli puolet kaikista tähän mennessä tulleista paluumuuttajista. Tarkkaa tietoa

Tässä numerossa:

Numero 9/2006 ilmestyy viikolla 37. Aineisto toimitukselle 24.8. mennessä.

Numero 10/2006 ilmestyy viikolla 42. Aineisto toimitukselle 28.9. mennessä.

Kansikuva: Keskellä kesäjuhlilla puhunut Hyvinkään kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja miehineen, oikealla Suomen Inkeri-liiton puheenjohtaja Toivo Iho

on mahdoton saada irti, asiasta on vain erilaisia käsityksiä, tämä on yksi niistä. Mitä sanottavaa minulla voisi olla venäjää puhuville paluumuuttajille? Voin viitata samassa Hesan numerossa olleeseen erään Venäjältä tulleen haastatellun näkemykseen, jonka mukaan Suomessa ei työmaalla toimiessaan pärjää venäjällä, vaan suomea täytyy osata. Juuri näin asia on. Nuori väki, kouluikäiset ja sitä nuoremmat, he tulevat kyllä oppimaan suomen ihan "ite eestään", ilman merkittäviä ponnistuksia, mutta työikäisten pitäisi jaksaa paneutua asiaan.

Suomi ja tänne tulleet paluumuuttajat joutuvat tietysti selvittämään monia kohtaamiaan vaikeuksia, kielivaikeudet niistä päällimmäisinä, mutta verrattuna miltei mihinkä tahansa muuhun pakolaisia vastaanottavaan maahan Suomi kuitenkin on päässyt ja tulee pääsemään melko vähällä. Näin ajatellen Suomen kannattaisi lisätä tukeaan paluumuuttajien suomen opinnoille. Toisaalta: Kun useimmilla paluumuuttajista on ollut ja edelleen tulee olemaan joko jonkinlainen sukuperäinen kontakti suomalaisuuteen ja suomenkieleen tai ainakin jonkinasteinen lukkarinrakkaus niitä kohtaan, asenteiden puolesta ei pitäisi olla ylitsekäymättömiä vaikeuksia, ja asenteethan näissä asioissa ovat kaikkein tärkeimmät! Siis: Inkerinsuomalaisten jälkeläiset, opiskelkaa suomea, se kannattaa! (Toim. huom. viimeinen lause esitettiin venäjäksi, kiitos *Lilja Kuivasen* käännöksen.)

Kirjoittaja on espoolainen varatuomari, joka toimii nykyisin Suomen Inkeri-liiton puheenjohtajana

Inkeri-liiton kesäjuhlat Hyvinkäällä 8.–9.7.2006

Teksti ja kuvat Katri Einamo

Tämän vuoden kesäjuhlat vietettiin edelliskesän tapaan helteisissä merkeissä. Hyvinkäällä näytti lämpömittari molempina päivinä likipitäen +30 astetta ja aurinko paistoi pilvettömältä taivaalta. Järjestäjille erityiskiitokset hyvin ilmastoiduista juhlatiloista! Omat kikkailunsa perille pääsemiseen ainakin Helsingistä päin toi usean kilometrin mittainen moottoritien päällystystyö, minkä johdosta toimituskin ehti nipin napin paikalle. Kiirehtiessämme pysäköintipaikalta kirkkoon näimme torilla jo juhlakansaa, jonka joukossa mm. *Arvi Kemppi* (ks. Muut lehdet).

Seurakuntakeskuksessa oli jo aamulla avattu valokuvanäyttely ja juhlakanslia sekä kahvio. Toritapahtumassa esiintyivät ohjelman mukaan (toimitus ei siiheksi vielä paikalle ehtinyt, vrt. tietyöt) tanhuryhmät Tuulistulla ja Elvira, Pihapihlaja ja Pietarin Inkeri-kuoro, *Pekka Wikberg*, *Riitta Ovaska* ja *Maija Lilja*.

Lauantaina juhlallisuudet aloitettiin Hyvinkään kirkossa veisaten Suvivirren kaksi ensimmäistä säkeistöä arviolta 250–300 hengen voimin. Virren jälkeen saimme kuulla *Anna Miandinan* lausuntaa, ja tämän jälkeen oli vuorossa noin 15 hengen tuttu esiintyjä Pihapihlaja-kuoro sinivalkoisissa asuissaan. Kuulimme heleää kuorolaulantaa osin pianomusiikin säestyksellä.

Kuoroesityksen jälkeen mikrofonin varteen asteli Hyvinkään Inkeri-kerhon puheenjohtaja *Irja Pelkonen*, joka toivotti juhlaväen tervetulleeksi mainiten vastaavia juhlia vietetyn Hyvinkäällä ainakin vuosina 1991 ja 1995. Hän mainitsi puheessaan perheystävänsä *Marja Jorosen*, jolta oli saanut 1980-luvulla Inkerin lipun ja *Juhani Jääskeläisen* kirjan, joita ei antajansa mukaan sopinut laittaa näkyville. Lahjat saivatkin olla aikansa vaatekomerossa, josta ne aikanaan otettiin esille ja

Tauno Tuominen toi seurakunnan tervehdyksen juhlaväelle

Hyvinkään Inkeri-kerhon puheenjohtaja Irja Pelkonen

Petroskoin upea Inkeri-kuoro

paremmin ansaitsemalleen paikalle, lippu Suomen lipun rinnalle Pelkosten olohuoneeseen. Marja Joronen testamenttasi omaisuutensa Hyvinkään seurakunnalle, josta se annettiin eteenpäin Hyvinkään Inkeri-kerholle.

Juhlaväkeä tauolla kirkon pihamaalla

Korukauppaa seurakuntakeskuksessa

Puhuja kysyi onko yleisön joukossa niitä, jotka joutuivat Hyvinkään asemalta lähtemään kohti Siperiaa 60 vuotta sitten, ja käsiä nousikin pystyyn. Vuonna 2006 nämä samaiset ihmiset ovat paikalla vapaaehtoisesti. Pelkonen lopetti tervehdyksensä kiittäen juhlien järjestelijöitä sekä toteamalla juhlien kasvaneen vuosi vuodelta. Se on merkki siitä, että inkerinsuomalaiset tarvitsevat yhteyttä toisiinsa yli rajojen.

Seurakunnan tervehdyksen toi pastori *Tauno Tuominen*, joka kietoi puheensa ao. kirkkoviikon teeman ympärille. Teemana oli ”kadonnut ja jälleen löytynyt” (Luuk. 15), jossa kerrotaan Jumalan pelastussuunnitelmasta, jolla tämä pelastaa koko ihmiskunnan. Tuominen sanoi inkerinsuomalaisten kokeneen kautta vuosien löytymisen ilon aina uudelleen ja tehneet mahdottoman mahdolliseksi. Inkerin kirkko jatkaa etsintätyötään edelleen aina Uralia myöten.

Tuomisen jälkeen kuulimme Petroskoin Inkeri-kuoron esittämänä kaksi laulua, joista eritoten *Karjalan kunnailla* ansaitsee erityismaininnan. Sillä esityksellä kelpaisi lähteä suuremmillekin lavoille, laulu oli näiden juhlien helmi. Kuo-

ron edustaja mainitsi puheessaan kuoron vaalivan suomen kieltä ja kulttuuria lämmöllä.

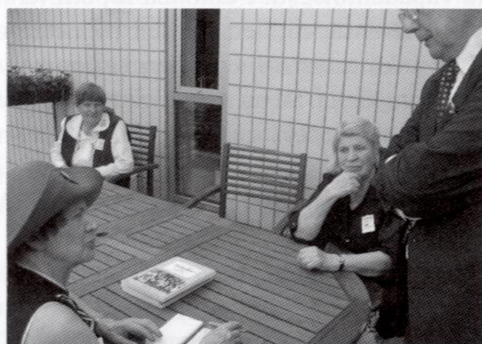
Ennen lounastaukoa kuulimme vielä Suomen Inkeri-liitto ry:n puheenjohtajan *Toivo Ihon* tervehdyksen, jossa keskityttiin kielitaidon merkitykseen ja asenteisiin (ks. pääkirjoitus).

Lounaaksi oli seurakuntakeskuksen yläkerrassa tarjolla maukasta lihakeittoa ja marjakiisseliä, joiden päälle pullakahvit. Kiitos tarmokkaille ja kohteliaille emännille! Toimituksen pöytäseuraksi osui Tauno Tuominen ja Pietarin Pyhän Marian seurakunnan kirkkoherra *Juhani Pörsti*, joiden kanssa kävimme mielenkiintoisen keskustelun mm. maahanmuuttajiin ja kirkollisiin toimituksiin liittyen.

Ohjelma jatkui torin toisella puolella sijaitsevassa Hyvinkää-salissa. Juhlatilan alakerrassa, kuin myös aiemmin seurakuntakeskuksessa, oli myyntipöydillä esillä kirjoja, lehtiä, CD-levyjä, arpoja, käsityönä tehtyä koruja ja kortteja ym. Toimitussihteerillä kävi flaksi, voitin arvalla hienot neuletöppöset.

Salissa oli iltapäivällä silmämääräisesti arvioiden 500–550 henkeä. Ensimmäiseksi esiintyjäksi lavalle juonnettiin *Toivo Tupinin* ja Irja Pelkosen toimesta Viljandin Sävel-kuoro stetsoneissaan, valkoisissa paidoissaan ja sinisävytteisissä mekoissaan. Kuoro kajautti komeasti viisi soljuvaa laulua.

Hyvinkään kaupungin tervehdyksen toi kauniiseen Tuutarin kansallispukuun sonnustautunut kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja *Tuija Linna-Pirinen*, joka aloitti lukemalla katkelman *Eemeli Munukaisen* muistelmista ja jatkoi kertoilemalla tunnetuimmasta inkeriläises-

Tyyne Martikainen esitteli kirjaansa Toivo Iholle

Ilmoittautumisia otettiin ystävällisesti hymyillen vastaan helteestä huolimatta

Valokuvanäyttelyä ihailtiin kovasti

Väliajalla Hyvinkää-salissa

Väliajalla Hyvinkää-salissa

Arvat tekivät kauppansa hyvin

Viljandin Sävel-kuoro

tä, Lempaalasta kotoisin olevasta *Larin Paraskesta*, jolta kirjoitettiin muistiin yli 30 000 runonsäettä. Linna-Pirinen korosti miten tärkeää on muistojen vaaliminen, kun kotimaa ja äidinkieli on viety, ja kertoi vielä miten sodan jälkeen yhteyttä inkerinsuomalaisten kesken pidettiin epävirallisesti ja kuinka sittemmin toiminta on muuttunut avoimeksi.

Seuraavana puhujavuorossa oli Hyvinkään eläkkeellä oleva kirkkoherra, vapaaehtoistyössä Inkerin kirkossa jo 10 vuoden ajan toiminut *Hannu Pelkonen*, joka esitteli työtään kiinnostavan valokuvaesityksen avulla. Pelkonen kertoi glasnostin ja perestroikan ajan avanneen mahdollisuuden vapaaehtoistoimintaan, jota ennen uskonasioista Inkerissä kertominen oli hänen mukaansa lähinnä "mummoista kiinni". Hannu Pelkosen esityksessä tiivistyi hienosti se myötäeläminen, joka on leimannut etenkin Inkerin kirkon vapaaehtoistyöntekijöiden toimintaa.

Kuvakollaasin jälkeen lavalle asteli Petroskoin Inkeri-kuoro ja esitti neljä kaunista laulua, joista ensimmäinen latinaksi. Kuoro lupasi seuraavalla kerralla esittää ao. laulun myös suomeksi, sillä he olivat edellispäivänä Lahdessa palvelutalossa esiintyessään saaneet siihen suomenkieliset sanat eräältä palvelutalon asukkaalta. Jäämme odottamaan!

Hyvinkään Inkeri-kerhon edeltävä puheenjohtaja *Toini Pöllänen* muisteli nuoruutensa tapahtumia ja sitä mitä oli vanhemmilta sukulaisiltaan kuullut otsikolla "Muistitiedon siirtäminen sukupolvien välillä". Pöllänen kertoi, etteivät häntä niinkään vanhat asiat nuorena kiinnostaneet, mutta vanhemmiten kyllä sitäkin enemmän. Muistitieto on ensiarvoisen tärkeää, sillä muita lähteitä ei monesti ole. Tämän todistaa sekin, että esitelmöitsijän kirjoituksia ja muisteluita käytettiin avuksi eräässä viime vuonna julkaistussa väitöskirjassa. Pöllänen päätti esityksensä sitaattiin "sellainen ihminen, jota ei menneisyys kiinnosta, ei ole tulevaisuudenkaan arvoinen".

Ennen väliaikaa kuulimme vielä Tarton 25–30 hengen vahvuisen Kiuru-kuoron kauniisti keinuvia lauluja, joista osan

Inkerin kirkon vapaaehtoistyössä ansioitunut Hannu Pelkonen

Toini Pöllänen muistelee

Pihapihlajat Helsingistä

haitarin säestyksellä. Kiurun kanssa lavalle saapuivat laulujen jälkeen myös Röntyskät ja esittivät kolme tanssia erään tanssijansa pitämän pitkähkön yllätyspuheen jälkeen.

Väliajalla oli aulassa tarjolla kahvia ja monen sorttista vehnästä.

Ohjelma jatkui Pihapihlaja-kuoron osin myös pianon säestyksellä hienosti esittämällä kolmella laululla, joista yhden sanat kuulimme suomennettuina ennen sen venäjänkielistä esitystä.

Inkerin kulttuuriseuran puheenjohtaja *Helena Miettinen* piti seuraavaksi herättelypuheenvuoron inkeriläisen äänimaiseman puolesta ja kertoi syksyllä käynnistettävistä työpajoista. Miettinen viestitti, että jokainen Inkerinmaalla asunut voisi miettiä mitä ääniä siellä on kuulunut ja sitä minkälaisia ääniä kuuluu korvissa, kun asuu vähemmistönä joko siellä tai täällä. Lisäksi voisi myös miettiä sitä miten toisesta paikasta tullut kuulee täällä häntä ympäröivät äänet.

Seuraavana esiintymislavalle asteli Tuulistulla-tanhuryhmä Helsingistä johtajanaan Arvi Kemppi. Ryhmä esitti seitsemän reipasta tanssia ja laulua.

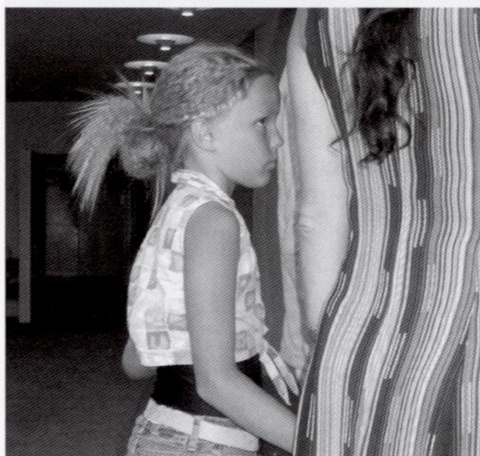
Illalla järjestetyssä yhteislaulutilaisuudessa professori *Reijo Pajamo* kertoi *Mooses Putrosta* ja *Mika Piiparisesta*, ohessa teksti kokonaisuudessaan.

Mooses Putro – Inkerin Fredrik Pacius

Kansanvalistusseuran järjestämillä yleisillä laulu- ja soittojuhlilla Viipurissa v. 1908 voitti ensimmäisen palkinnon kuorokilpailussa Pietarin suomalainen lauluseura, jonka esitykset herättivät ansaittua huomiota suomalaisissa kuoroasiantuntijapiireissä. Kuoron johtaja Mooses Putro syntyi 30.10.1848 Inkerinmaalla Tuutarissa, Nurkkalan kylässä. Isä *Matias Putro*

Kiuru ja Röntyskät

Juhlaväkeä nuorimmasta päästä

Helena Miettinen kertoo inkeriläisestä äänimaisemasta

(Putronen) oli varakas talollinen ja pyrki antamaan lapsilleen turvallisen koulupohjan. Mooses oli hyvin musikaalinen herättäen huomiota raikkaalla lauluäänellään. Juuri hyvän lauluäänen ansiosta hänet hyväksyttiin Kolppanan seminaariin, vaikka poika oli vasta 15-vuotias. Opettajaksi hän valmistui keväällä 1866 ollessaan vasta 17 ja puolen vuoden ikäinen. 20-vuotiaana Putrosta tuli Kolppanan seminaarin laulun ja soiton opettajana v. 1868. Putro kävi kevätlukukaudella 1871 Suomessa tutustuen mm. Jyväskylän seminaarin musiikin opetukseen.

Vuonna 1872 Putro valittiin suomalaisen Pyhän Marian luterilaisen seurakunnan urkuriksi Pietariin ja samalla kirkon yhteydessä toimivan koulun opettajaksi. Putro jatkoi opintojaan Pietarin konservatoriossa opettajinaan mm. *Ludvig Homilius* ja *Nikolai Rimski-Korsakov*. Suoritettuaan v. 1878 konservatorion täydellisen kurssin hän sai käyttää arvonimeä ”vapaa taiteilija”.

Pietarissa oli ennen vallankumousta n. 20 000 suomalaista, joista 15 000 kuului Pyhän Marian seurakuntaan. Kirkko oli valmistunut 1804 ja sinne mahtui 2 000 henkeä. Kirkosta tulikin vähitellen suomalaisen siirtokunnan henkinen keskus, jossa kukoisti vilkas kulttuuritoiminta. Putro perusti Pietariin suomalaisen lauluseuran, joka aluksi toimi mieskuorona, mutta muuttui parin vuoden kuluttua sekakuoroksi. Siinä oli parhaimmillaan 80 laulajaa. Kuoron konsertit Pietarissa olivat usein loppuunmyytyjä. Putro johti kuoroa 47 vuotta. Kuoro levytti 1902/03 mm. laulut *Boreniuksen* Muisto, *Merikannon* Oma tupa, *Sibeliuksen* Isänmaalle sekä Kalannista muistiinmerkityn koraalitoisinnon Nyt ylös sieluni. Kuoron suoritus jäi historiaan ensimmäisenä suomalaisena äänilevynä.

Mooses Putron toimittama ensimmäinen laulukokoelma Vanhaa ja uutta suo-

Tuulistulla Helsingistä

malaisen laulun harrastajille ilmestyi 1879. Putro kustansi kokoelman käytännössä itse, mikä oli varmasti suuri taloudellinen uhkayritys. Kokoelmassa on 20 laulua, niistä yhdeksän Putron omia sävellyksiä. Putron vihkoja kustansi myös Raittiusyhdistys Inkeri, jonka johtokuntaan Putro kuului.

Putron aloitteesta ryhdyttiin myös Inkerissä pitämään laulujuhlia. Ensimmäiset pidettiin 1899 Skuoritsassa. Laulujuhlia varten valmisteltiin vihko Raittiusyhdistys Inkerin laulukokoelma I, johon sisältyi mm Puron säveltämä laulu Nouse Inkeri. Ensimmäisen säkeistön oli kirjoittanut Putro ja toisen op. *Paavo Räikkönen*. Sensuuri pyyhki kuitenkin laulun alusta sanan Inkeri muuttaen sen muotoon Nouse, kansani ja herää työhön. Laulusta tuli sittemmin Inkerin kansallislaulu. Inkerin seuraavat laulujuhlat pidettiin 1901 Tuutarissa, sen jälkeen 1902 Venjoella, 1908 Tyrössä, 1910 Keltossa ja 1913 Kolppanassa seminaarin 50-vuotisjuhlien yhteydessä. Ne jäivät Inkerin viimeisiksi laulujuhliksi ennen vallankumousta.

Vuonna 1906 valmistui Sävelmistö Venäjän ev. lut. seurakuntien kirkkokäsikirjaan. Se on vieläkin käytössä Inkerin seurakunnissa. V. 1910 ilmestyi Hengellisiä lauluja sekakuorolle, joka *Heikki Klemetin* mukaan on painavinta Putron sävellystuotantoa. Sävellyksistä tunnetuin Ole kanssamme Jeesus esitettiin 1937 Viipurin laulujuhlilla ja joulukuussa 1940 presidentti *Kyösti Kallion* hautajaisissa. Heikki Klemetti teki Putroa tunnetuksi kirjoittaen hänestä 1938 artikkelin Suomen musiikkilehteen. Putron sävellys Tule kanssani, herra Jeesus (*Hilja Haahti*) otettiin sittemmin kokoelmaan Hengellisiä lauluja ja virsiä.

Vuoden 1917 maaliskuun vallankumouksen seurauksena suurin osa Pietarin suomalaisista muutti takaisin Suomeen. Putron perhe jäi Pietariin, samoin hänen veljensä. Seurakunnan papit muuttivat myös, jolloin Putron perhe toimi seurakunnassa pappeina, lukkareina ja kirkonpalvelijoina. Mooses Putro lähti 24.11.1919 siunaamaan erästä seurakunnan jäsentä haudan lepoon. Surutaloon hän ei koskaan tullut. Minne katosi 71-vuotias säveltäjä, Inkerin musiikkielämän Fredrik Pacius? Siitä ei ole tietoa. Ei myöskään tiedetä, missä on hänen viimeinen leposijansa.

(Suomen kirkkomusiikin historia; WSOY 2004)

Sunnuntai 9.7.

Edelleen helteisen sunnuntain messun avasi Helsingin Inkeri-kuoron esitys, jonka jälkeen Irja Pelkonen johdatti alttarille messun suorittajat. Saarnan piti *Erkki Jokinen*, joka onnistui erittäin luontevasti kytkemään päivän evankeliumitekstin nykyaikaan vertaamalla parintuhannen vuoden takaisia kuulopuheita nykyisten iltapäivälehtien lööppeihin. Kolehti kerättiin Suomen Inkeri-liiton toiminnan tukemiseksi, ja pyhän ehtoollisen viettoon osallistui merkittävä osa messuväestä.

Pääjuhla vietettiin Hyvinkään kirkossa. Tilaisuuden aloitti Helsingin Inkeri-kuoro ja heidän jälkeensä kuultiin professo-

Professori Jouko Talonen

Sävel ja Kiuru musisoivat

Lounastauon tunnelmaa seurakuntakeskuksessa

ri *Jouko Talosen* juhlaesitelmä *Baltian ja Inkerin luterilaiset kirkot uudessa Euroopassa.* Talonen pohti miten kirkot kestivät kommunismin vuodet ja toisaalta miten Baltian ja Inkerin luterilaiset kirkot ovat löytäneet paikkansa uusissa yhteiskunnallisissa oloissa ja selviytyneet uudessa kansainvälispoliittisessa kehityksessä vuoden 1991 jälkeen.

1980-luvun puolivälissä tuli muutos uskonnonvapauden myötä kun kulttivapaus muuttui uskonnonvapaudeksi ja vuosia 1985–1991 voidaankin hyvällä syyllä kutsua luterilaisen kirkon murrosvuosiksi Baltiassa ja Inkerissä. Tämän ajanjakson jälkeinen uusi tilanne on tuonut uudet haasteet, joskin uskonnonvapaus ja astuminen yhteiskunnan normaaliin kehityskulkuun on merkinnyt kirkoille valtavasti uusia mahdollisuuksia. Kirkko näkyy mediassa, sen työntekijöiden koulutus on uudistunut ja laajentunut, kirkot ovat liittyneet kansainväliseen kirkkoliikkeeseen ja Inkerin kirkolla on oma teologinen instituutti. Toisaalta kirkot elävät edelleenkin osin ulkomaisen avustuksen varassa ja tämä ei ole täysin ongelmatonta, sillä taloudellisesti omavarainen voi olla myös henkisesti ja teologisesti itsenäinen. Jäsenistön lukumäärän nousu on mielenkiintoinen seikka, sillä esim. Suomessa kehitys on ollut päinvastainen.

Inkerin kirkko on Talosen mukaan ollut rohkea muuttuessaan kaksikieliseksi, sillä aika ei palaa enää entiselleen. Kyse ei ole vain tulevaisuuden työstä uuden sukupolven parissa, vaan myös laajemmasta kansainvälisestä aspektista. Jännite isänmaanrakkauden ja kansainvälisyyden välillä on ratkaistu hienosti; evankeliumin julistaminen venäjäksi Inkerin kirkossa on kädenojennus.

Talonen päätti puheensa siteeraamalla Inkerin piispa *Aarre Kuukauppia*: ”Tässä maailmassa kaikki muuttuu; ihmiset valittavat Siperiassa ja Muurmanskissa, että jopa talvisäät eivät ole enää yhtä vakaat kuin ennen. Herra ei muutu. Hän on sama eilen, tänään ja iankaikkisesti. Hän rakas-

taa, Hän antaa uuden elämän, Hän antaa iankaikkisen elämän toivon."

Ennen kahvitaukoa kuulimme Sävel- ja Kiuru-kuoroja yhdessä. Laulajat esittivät kaksi todella kaunista kappaletta, joista jälkimmäinen *Mooses Putron* sävelmällä. Kahvittelun jälkeen kirkon parvella esiintyi Petroskoin Inkeri-kuoro.

Lausuntaa esitti *Ella Ojala*, joka kertoi 70 vuotta kuluneen siitä, kun hänen kotikuntansa Lempaalan väki pakkosiirrettiin Sisä-Venäjälle. Ojala halusikin omistaa lausuntansa Lempaalalle ja edesmenneelle äidilleen *Liisa Makaralle* sekä juhlaväen äideille ja isille. Kuulimme Liisa Makaran runot *Muistojeni Lempaala* ja *Kukka* sekä Ella Ojalan runon *Muistojeni Inkeri*.

Tämän jälkeen olivat vuorossa tervehdykset, joita esittämään saapuivat Viljandinmaan Inkeri-Suomi Kulttuuriseuran puheenjohtaja *Valeri Luukka*, Viron Inkerinsuomalaisten Liiton puheenjohtaja *Toivo Kabanen*, ja Ruotsin inkerinsuomalaisten edustaja *Toivo Jääskeläinen*.

Tervehdysten jälkeen Suomen Inkeriliiton puheenjohtaja Toivo Iho esitti liiton puolesta kiitokset Hyvinkään Inkeri-kerholle ja Hyvinkään kaupungille hyvistä järjestelyistä ja/tai sponsoroinnista. Iho mainitsi kesäjuhlien olleen kautta aikain suuri menestys, joten kerran vuodessa pidettävät juhlat taitavat edelleen olla aivan paikallaan. Kuulimme myös vetoomuksen Inkeriläisten Viestin puolesta. Lehtemme on pyrkinyt vuosien varrella avaamaan kanavia useaan suuntaan, mutta kieli tulee pysymään edelleenkin suomena. Jotta lehti saadaan pysymään hengissä, tarvitaan paitsi julkaistavia juttuja, myös tilaajia. Lopuksi Toivo Iho vihjaisi, kuten tapana on, seuraavien kesäjuhlien pitopaikasta. Mitään ei ole vielä lyöty lukkoon, mutta painetta Turun suuntaan on!

Lounasemäntien neuvottelua

Ella Ojala esitti lausuntaa

Irja Pelkonen

Kirkkokansaa

Manne Kallio

Kunniamerkeillä palkitut

Pastori Tuominen ja liiton viiri

Tämän jälkeen jaettiin tunnustukset kunniamerkkien muodossa 11 ansioituneelle työstään sen Inkerin hyväksi, jonka me kaikki tunnemme omaksemme. Luettelo palkituista julkaistaan seuraavassa numerossa. Merkin saanut *Manne Kallio* piti kiitospuheen.

Huomionosoituksen arvokkaasta työstään Inkerin hyväksi sai lisäksi Hyvinkään seurakunta, jonka edustaja, pastori Tuominen vastaanotti liiton viirin.

Juhlan lopuksi laulettiin kaikkien kuorojen johdolla *Nouse Inkeri* ja *Maamme*.

Kiitos Hyvinkäälle erittäin hyvin järjestetyistä juhlista!

Suomen Inkeri-liitto ry:n jäsenmaksu 2006

Tämän lehden välissä on tilillepanokortti, jolla ne yksityiset henkilöt, jotka haluavat kuulua Suomen Inkeri-liitto ry:hyn henkilöjäseninä, voivat maksaa tämän vuoden jäsenmaksun 5 €. Niillä paikkakunnilla, missä toimii Suomen Inkeri-liiton jäseneksi kuuluva paikallinen seura, kerätään seuran toimesta siihen kuuluvilta jäseniltä oma erillinen jäsenmaksu.

Suomen Inkeri-liitto ry:n hallitus

Matka Siperiaan ystävien luokse

Teksti ja kuva Reino Letonsaari

Matkan toteutus

Olen käynyt Siperiassa neljä kertaa vuosina 1992 ja 1993. Krasnojarsk, miljoonakaupunki Jenisei-joen varrella oli ollut yksi Neuvostoliiton suljetuista kaupungeista, minne ulkomaalaisilla ei ollut mahdollisuutta matkustaa. Tiesimme vain, että se on ollut suuren määrän Siperiaan karkotettujen ihmisten pääteasema. Tästä toisten matka jatkui jokea pitkin etelään tai pohjoiseen. Jotkut vietiin edemmäksi Lena-joen varsille.

Ensimmäiset suomalaiset Inkerin kirkon edustajat saapuivat kaupunkiin v. 1990. Heitä muistettiin jumalanpalveluksessa 15 vuotta myöhemmin. Itse menin sinne ensimmäisen kerran vuonna 1992 junalla työtovereiden kanssa. Meistä tiedettiin jo odottaakin. Junalla menimme siitä syystä, että veimme mukanamme suuren määrän Raamattuja ja virsikirjoja. Silloin pidettiin ensimmäinen jumalanpalvelus kulttuuritalolla, kastettiin joitakin inkeriläisiä ja käytiin hautausmaalla siunaamassa hautoja. Vuosia olen halunnut mennä takaisin tapaamaan vielä vanhoja ystäviä, ja nyt matkani toteutui.

Lentomatka venäläisillä sisämaanlennoilla

Meidän piti aluksi lähteä matkaan pienellä kokeneella ryhmällä, mutta muille tuli esteitä ja lopulta päätin lähteä yksin 14.5.2006. Matka hieman jännitti ja varustauduin siihen erityisen huolellisesti. Taisin olla ainoa ulkomaalainen, joka hortoili keskellä yötä Pietarin sisämaanliikenteen terminaalissa oikeaa lähtöporttia etsien. Portti löytyikin lopulta helposti, koska yöllä oli vain vähän liikennettä.

Krasnojarskilaisen kuvanveistäjä Zinitsh Konstantin Mihailovitshin veistos kuvaa virallisesti Leningradin piirityksen ja sodan lapsia. Patsaan paljastusjuhlasta tuli alueen inkeriläisten juhlat.

Pietarista lensimme Novosibirskin kautta Krasnojarskiin.

Kone oli vanha, täynnä ihmisiä ja istuimet minun kokoiselleni matkustajalle aivan liian lähekkäin, joten tunnelma oli todella tiivis. Ihmiset olivat kuitenkin ystävällisiä ja matka meni hyvin. Tulomatkalla minulla oli jo rutiinia, niin että välilaskulla Novosibirskissä oikeassa joukossa pysyminen ei ollut vaikeata. Informaatiota oli niukasti, mutta se ei haitannut, kun ystävän apu toimii. Eipä tällaisissa matkoissa mitään erikoista ole silloin kun kaikki toimii niin kuin on ajateltu. Se oli kuitenkin vanhasta muistista harvinaista.

Perillä olikin sitten paljon ystäviä, kotikäyntejä, uusia mielenkiintoisia tutta-

vuuksia ja jumalanpalvelus inkeriläisten ja armenialaisten kanssa.

Matkan erikoisin kokemus oli yhteinen jumalanpalvelus Inkerin kirkon ja paikallisen armenialaisen kirkon kanssa. Pienessä toimintaa aloittelevassa armenialaisseurakunnassa on noin 60 jäsentä. Melkein kaikki olivat paikalla, lisäksi inkeriläisiä. Näin "sanannälkäistä" seurakuntaa en ole aikoihin nähnyt. He kuuntelivat vierasta saarnaajaa hievahtamatta, hyvässä etunojassa. Aiheena oli rukous, sydämen puhetta Jumalan kanssa.

Pyhäkoululaiset siunattiin alttarin edessä, samoin sairaat saivat polvistua alttarille siunattavaksi kokouksen lopussa. Eräs inkeriläinen mies tuli kertomaan, että hänen äitinsä oli kuollut ja haudattu, mutta pappia ei ollut siunausta toimittamassa. Siunattiin hyppysellinen Siperian multaa, jonka siunatun poika vie äitinsä haudalle. Näin toimitaan muuallakin Inkerin kirkossa, kun työntekijöitä ei ole. Jumala sitäkin poikarukkaa siunatkoon, hänen avuton katseensa on vieläkin mielessäni.

Joka tapauksessa Krasnojarskissa on nyt seurakunta, johon ihmiset voivat kokoontua sanan kuuloon. Pahin hengellinen nälänhätä on ohi entisessä suljetussa kaupungissa. Seurakunta lähetti Suomeen paljon terveisiä ja kiitoksia kaikesta tuesta. "Tulkaa vielä."

Kirjoittaja toimii Inkerin kirkon pappina

MUUT LEHDET

Referaatit toimituksen

Puna-armeijan solistista "puoliryssäksi" Espooseen

Espoossa, Tapiolan keskustassa katulaulajana silloin tällöin esiintyvä *Arvi Kemppi* lauloi itsensä suuremmankin yleisön mieliin 1970-luvulla Finlandia-talossa Puna-armeijan kuoron solistina (sävelmä oli silloin Löylyä lissää). Kemppi syntyi Inkerin Himakkalassa 1931, ja joutui karkotetuksi kotikylästään 23.3.1942. Matka vei härkävaunussa aina Jäämeren rannalle, Lena-joen suistossa sijaitsevan Tit-Aryn liepeille liki asumattoman saaren joentörmälle. Hän kertoo haastattelussa karkotusta edeltävän ajan raskaasta ruokapulasta, ihmisten menehtymisestä ja ns. Pohjolan taudista, joka aiheutuu yksipuolisesta ruoasta ja vitamiinien puutteesta.

Monien vaiheiden ja vaikeuksien jälkeen Arvi Kemppi pääsi palaamaan Karjalaan helmikuussa 1952 ja asettui Petroskoihin, jossa näki isänsä ensi kerran 14 vuoteen. Velipuoltaan hän ei ole tavannut sitten karkotuksen, joskin jälkikäteen on selvinnyt veljen asuneen sotien jälkeen Virossa.

Kempin laulutaidot huomattiin armeijapalveluksen aikana ja hänet pestattiin ammattilaulajaksi Puna-armeijaan, jossa uraa kesti 27 vuotta. Hän asui yhdeksän vuotta Itä-Saksassa ja toimi sikäläisistä kuoroista suurimman solistina kunnes muutti Leningradiin. Kyseinen kuoro vieraili Suomessa 1970- ja 1980-luvuilla ja vierailujen aikana tutuiksi tulleet suomalaiset kehottivat lopulta Kemppiä muuttamaan Suomeen. "En ollut ajatuksesta ollenkaan innostunut ja sanoinkin, että tulen, jos minulle löytyy työtä, sillä en ha-

lua asua kenenkään niskoilla. No, tulimme kokeillaksemme ja jäimme." Muuttoa edesauttoi, että Himakkalan identiteetti oli läpeensä suomalainen.

Arvi Kemppiä on haukuttu ryssäksi vain kerran. "Se oli yksi sotaveteraani. Sanoin hänelle mistä olen kotoisin ja mies läksi kotiinsa. Seuraavana päivänä hän tuli taas laulupaikalleni ja katsoi minua silmiin. Veteraani totesi ystävällinen sävy äänessään miettineensä asiaa ja tulleensa siihen tulokseen, että olenkin vain puoliryssä", nauraa Kemppi.

Arvi Kempin ohjelmisto koostuu suomalaisista kansanlauluista ja tutut laulut herättävätkin ohikulkijoiden mielenkiinnon. Rahan takia Kemppi ei laulujaan laula, vaan kertoo, että laulaminen pitää hänet vireessä ja kiinni elämässä.

(Länsiväylä 14.6.2006)

Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen vähemmistökielten osaston johtaja *Klaas Ruppel* kirjoittaa, että myös maahanmuuttajilla olisi oltava valtakielen eli suomen tai ruotsin taito, koska se on olennaisen tärkeää opiskelussa, työnhaussa ja yhteiskunnallisessa toiminnassa yleensä.

(Helsingin Sanomat 11.7.2006)

Salon seudun inkeriläiset vierailivat Inkerikodissa 17.6.2006

Teksti Toivo Iho
Kuvat Anne Tuohimäki

Heitä vastaanottamassa olivat allekirjoittaneen lisäksi *Anne* ja *Juha Tuohimäki*, *Kerttu Susi* sekä *Irma Rautio*. Vieraita oli yhteensä 48 henkilöä ja heidän joukossaan olivat matkaa järjestelleet Salo-Uskelan seurakuntayhtymän kaksi edustajaa. Ryhmää veti *Irma Iho*, joka on Salon kaupunginvaltuuston jäsen.

Isännät esittelivät vieraille kahvitarjoilun aikana Suomen Inkeri-liiton toimintaa sekä kertoivat lyhyesti Inkeristä ja inkeriläisyydestä. Rattoisan yhteisen hetken jälkeen vieraat siirtyivät lounaalle ja tutustumaan Helsingin muihin kohteisiin.

Väestöliitolta uusi malli tukemaan maahanmuuttajataustaisten perheiden vanhemmuutta

Teksti Anne Alitolppa-Niitamo

Väestöliitossa on etsitty keinoja tukea maahanmuuttajataustaisia perheitä, joissa on pieniä lapsia. Usein maahanmuuttajataustaiset vanhemmat tuntevat hämmennystä ja neuvottomuutta kasvattaessaan lapsiaan heille uudessa ja oudossa ympäristössä. Näin on varsinkin silloin, jos heidän oma lapsuudenympäristönsä on selvästi eronnut ympäristöstä, jossa he nyt kasvattavat omia lapsiaan. Tukea Väestöliitto tarjoaa nyt uudella vanhempienryhmän mallillaan, jonka tarkoituksena on vahvistaa vanhemmuutta tiedon ja vertaistuen avulla. Väestöliitto lähtee ajatuksesta, että vuorovaikutus vaikuttaa positiivisesti hyvinvointiin ja jaksamiseen. Sen kautta vanhemmille välittyy myös tietoa, tukea ja kuulumisen tunnetta.

Vertaistuen malli koostuu vanhempien tapaamisista ja ryhmäkeskusteluista, joissa keskitytään vanhemmuuteen ja lapsen kehitykseen. Käytännön kehittämistyötä Väestöliitto on tehnyt Espoon kaupungin Perhekeskus-projektin ja lastenneuvoloiden kanssa. Mallista on tuotettu tuore opaskirja niille, jotka työssään kohtaavat maahanmuuttajataustaisia perheitä. Oppaan toivotaan rohkaisevan esimerkiksi neuvoloiden, päiväkotien ja järjestöjen työntekijöitä järjestämään vertaistuenryhmiä maahanmuuttajataustaisille vanhemmille, joilla on alle kouluikäisiä lapsia.

Väestöliitto pitää tärkeänä, että vanhemmuuden ja lapsen kehityksen tukemiseen keskitytään perheen kotoutumisvaiheessa. Vanhempien vertaistuen ryhmät ovat tavoitteellista ja ennaltaehkäisevää toimintaa. Ryhmäkeskusteluissa ei painoteta niinkään kulttuurisia eroja vaan kotoutumiseen liittyvän haastavan elämäntilanteen vaikutuksia vanhemmuudelle.

– Suomalainen yhteiskunta on monimutkainen monille tänne muuttaneille, sanoo monikulttuurisuusasioiden päällikkö *Anne Alitolppa-Niitamo* Väestöliiton Kotipuusta. – Kulttuurisesta taustasta riippumatta kielitaidon puute, yhteiskunnan rakenteiden ja toiminnan puutteellinen tunteminen ja sosiaalisten suhteiden vähäisyys asettavat vanhemmat tilanteeseen, jolla voi olla negatiivisia vaikutuksia heidän kykyynsä toimia kasvattajina.

Vertaistuen ryhmissä pohditaan, miten maahanmuutto vaikuttaa vanhemmuuteen ja millaisia erityistarpeita lapsella on kaksikulttuurisessa ympäristössä. Ryhmissä annetaan myös tietoa alueellisista perhepalveluista ja toimijoista ja luodaan vertaistukea, joka voi jatkua myös järjestettyjen tapaamisten jälkeen. Paitsi vanhemmat, myös ryhmänohjaajat hyötyvät, sillä heille välittyy tietoa ja ymmärrystä maahanmuuttajataustaisten perheiden tarpeista oman ammatillisen työnsä tueksi ja kehittämiseksi. Uudessa oppaassa annetaan ohjeita vertaisryhmien käytännön organisoimiseen sekä tapaamiskertojen teemojen käsittelyyn.

Julkaisu: Anne Alitolppa-Niitamo, Mohamed Moallin & Anita Novitsky: Monikulttuuriset vertaistuenryhmät. Ohjaajan opas. Ryhmämalli pikkulapsiperheiden vanhemmille. Väestöliitto, Väestöliiton Kotipuu, 2006. Hinta 11 euroa + postikulut. Opasta voi tilata Väestöliitosta netin kautta http://www.vaestoliitto.fi/nettikauppa/.

Lisätietoja: Monikulttuurisuusasioiden päällikkö Anne Alitolppa-Niitamo

Väestöliiton Kotipuu, (09) 2280 5142, (050) 301 3015

LUKIJAIN KYNÄSTÄ

Runot Maria Abramova (os.Kabanen)

Pietari - vieras linna

Ovat miun jalkoin alla
Pietarin kiviset katut.
Kuin ämmäin ja äiäin kuaskut,
kuin äidiin ja issäin muistot.
Pietari- satunmainen, sorja,
vieras ja ikunomainen.

Mie kävelen, olen ja muistan.
Niä - Neva ja Nevski ja sillat!
Seläs raskaat maitokuksinat, säkit.
Ja kotti jäi läsimää laps.
Mies rautatieasemal töissä.
Siun osaks on - pitkät illat
ja ikävä valvointa öissä.
Pietari - kovan leivän linna,
vieras ja ikunomainen.

Mie kävelen, olen ja muistan.
Fontanka,Kresti i Kronshtadt!
Ja sit oll viel se -
mistä muuilma sanoi:
Bolšoi Leningradski blokad.

Miätkö Katri sisko sie linna?
Viel viikoksi fuabrikka jiät.
Vie terveiset, perunat sinne!
Jäit pois nyt mein Oskan hiät.
Kati männ ja ennä ei tullut.
Vierailta vettä ja leipää kysyi.
Porstuvan nurkissa yövyi.
Mihin jäi, mihin hävis -
ei keneltkä kuullut.
Pietari - vihatut, vieras linna
ja aina ikunomainen.

Mie kävelen olen ja muistan.
Että joka katulla tässä:
On inkerin pellon kivet.
On Inkerin metsien puut.
On vnhenpien verinen hiki.
On - Inkerin kansan luut.
Pietari - vihatud vieras linna,
sydämessä aina ikunomainen.

Röntyskä vieraili Pietarissa keväällä 2005. Runo on sepitetty Pietarin Inkerin Liiton 15-vuotispäiväksi.

Rukous

Antais taivas, että
vieressä olisi
se joka hyvin tietää:
mitä uattelet, suvatset,
pelkäät,
mitä vihaat ja ettet voi
sietää.

Vielä se hetki kestää -
vieressä istuu se, kuka
ymmärtää siun sanan ja mielen,
muista siun kodin ja kielen.
Ja välilä sala itköö
INKERIN pitkiä teitä.
Ja kaikkia sitä, mikä

merkitse - MEITÄ.

Kiitän, se hetki viel kestää,
tänään - voi olla huomeen.
Vieressä henki istuu,
sisulta oikea - SUOMEN.

Miun Inkeri

En ossa itkee Inkeri.
En ole elänt siel.
Se Tuutari, se Hatsina,
se Kommola ja Kekkilä-
vua nimet kartal on.

En ole elänt Inkeris.
En itke Inkeri.

Miun Inkeri on äitini,
on isäni, on ämmäni,
on veikkoni, on sisoni.
Miun Inkeri - uon mie.

Miun Inkeri on lapsemme,
on seuramme, on talomme,
on kuoromme.
Miun Inkeri - uot sie.

En ossa itke Inkeri.
En ole elänt siel.

Mut ossan itkee äitijäin,
mie ossan itke isäjäin ja
ämmäjäin ja ääjäin.
Mie ossan itkee sisojain ja
ossan itkee veikkojain-
hyö kaikki männyt on.

En ossa itkee Inkeri.
En ole elänt siel.
On liian paljon itketty
ja liian - vähän on.

Tarton Inkerisuomalaisten Seuran 10-
vuotispäiväksi sepitetty, lokakuu 1998

Tuais toisella puolella

Kati sisko, sirkku pieni,
lapsuuten hyvä ystävä.
Mitävard en kuule sinnu,
Mitävard en nijä sinnu?
Missä laulat, missä itket,
omat virret vieretelet?

Siskoseni, sirkku pieni,
Isän, äitin lempikukka.
Mänit ettää mtsän tuakse,
nousit korken vuoren harjaan.
Lensit harman meren yli,
läksit rajan toista puolta.

Kata sisko, sirkku pieni,
lapsuuten rakas ystävä.
Tuais ollaan rajan kahta puolta,
tuais meren eri rannoilla.
Yhen äitin lapset,
saman pesän penikat.

8.7.2006
Hyvinkäällä
(Suomen Inkeri-Liiton kesäjuhlat)

UUTISIA INKERISTÄ

Teksti Wladimir Kokko
Kuvat Uusi kaarti, Wladimir Kokko, Slava Väisänen, Olga Konkova, Andrei Kuznetsov

Valokuvanäyttely Inkerin Liiton tiloissa

Kymmenisen nuorta valokuvaajaa kuuluu *Uusi kaarti* -nimiseen ryhmään, joka on toiminut yli vuoden Inkerin Liiton yhteydessä. Heidän ensimmäinen näyttelynsä esitettiin viime syksynä Suomen Pietarin instituutissa. 1. maaliskuuta uusittu näyttely *Suomalaisia lähtökohtia* avattiin IL:n tiloissa.

Näyttely koostuu 64 isokokoisesta värivalokuvasta. Se osoittaa, kuinka nuoret näkevät kotimaansa ja kuinka he tuntevat inkeriläisiä sukujuuriaan. Valokuvien aiheet yllättävät: niissä on luonnon kauneutta ja nostalgiaa, nykypäivä suruineen ja iloineen sekä kosketusta ikuisuuteen.

Inkerin Liitolla on aikomus esittää tämä jatkuvasti kehittyvä näyttely laajasti Inkerinmaalla ja Suomessa. Jatkotyöhön nuoria rohkaisi avajaisissa liiton puheenjohtaja Aleksanteri Kirjanen.

U. K. Työkalusto. Luutsa, Narvusi-Kosemkina, 2005.

Suomalais-ugrilaisia kansoja tutkittavaksi

Komin tasavallan pääkaupungissa Syktyvkarissa pidettiin 6.-7. maaliskuuta tutkimusprojektin työryhmän kokous. Suomalais-venäläisen hankkeen tavoitteena on selvittää Venäjällä asuvien suomalais-ugrilaisten kansojen nykytilanne.

Eero eroaa

Inkerin Liiton Pietarin osasto (Pietarin Inkerin Liitto) piti 15. maaliskuuta oman vuosikokouksensa. Kokouksessa järjestöä 14 vuotta johtanut *Eero Pellinen* ilmoitti eroavansa puheenjohtajan tehtävistä. Kokouksessa kiitettiin Pellistä tämän panostuksesta inkeriläistyöhön. Paikallisjärjestön uudeksi puheenjohtajaksi valittiin *Wladimir Kokko*.

Palvelutalot selviytyivät

Tämän vuoden alusta alkaen Venäjällä otettiin käyttöön palvelulaitosverkoston uusi rahoitusmalli. Sen mukaan kaikki palvelutalot on jaettu kahteen ryhmään. Toiset ovat valtion omistamia ja ne rahoitetaan täysin valtion budjetista, siis paikallisella tasolla Leningradin alueen ja Pietarin kaupungin hallitusten kautta. Toiset ovat yksityisiä ja ylläpitävät toimintaansa itse, mutta niiltä valtio voi ostaa joitakin palveluita. Uusi rahoitusmalli on vaikuttanut suomalaisten varoilla rakennettujen palvelutalojen toimintaan Inkerinmaalla.

Taaitsan ja Kelton vanhusten palvelutalot, joiden kiinteistö on vastaavasti Hatsinan Inkeri-Seuran ja Kelton seurakunnan omaisuutta, siirtyvät kokonaan Inkerin kirkolle ja kuuluvat jatkossa yksityislaitosten ryhmään. Inkeriläistahot eivät suostuneet luopumaan omaisuudestaan ja kirkko on meillä ainoa, jolla on

varaa talojen ylläpitoon. Kikkerin vanhusten palvelutalo siirtyy kokonaan Villa Inkeri ry:lle, joka on sen rakentanut. Näiltä kaikilta valtio ostaa palveluita eri muodossa (esimerkiksi Kikkerissä se maksaa 10 täyshoidon asiakaspaikkaa, jossa pisin hoitokausi on kaksi kuukautta). "Uusi järjestelmä synnyttää kauheata sekasotkua, nyt meillä on kolme sorttia vanhuksia ja kirjanpito sekä jopa päivän ruokalistat hoidetaan erikseen. Se vaikuttaa vanhusten välisiin suhteisiin ja voi aiheuttaa suomalais-venäläistä jännitystäkin talon sisällä", pahoitellaan Villa Inkerissä.

Rahoitusta Liteinillä, jonka kiinteistö on aina ollut kaupungin omaisuutta, supistettiin niin, että avopalvelut (käynnit vanhusten kodeissa) jouduttiin lopettamaan kokonaan ja palvelupiste jatkuu päiväkeskuksena. Vain Tervolan Mariakodin toiminnassa muutoksia ei tapahtunut, sillä tämä palvelutalo on aina toiminut itsenäisesti eikä kuulu paikalliseen sosiaalilaitosverkostoon.

Toimintahäiriöistä huolimatta kaikki vanhusten palvelutalot selviytyivät uuden siirtokauden vaikeuksista.

Kokkikoulutus Keltossa

11.–13.1. pidettiin Keltossa sijaitsevalla kirkon teologisessa instituutissa kokkien täydennyskoulutus. Monissa paikoissa Inkerinmaalla ruokitetaan suomalaisia turisteja, miten voisimme palvella heitä parhaiten, mitä täytyy ottaa huomioon valmistettaessa ruokaa suomalaisryhmälle? Nämä kysymykset olivat koko koulutuksen lähtökohta.

Inkerin seurakunnista ja palvelutaloista saatiin 12 ammattikokkiosallistujaa suomalaisen keittiömestari *Bruno Stalderin* oppiin. Hänen johdollaan valmistettiin karjalanpaistia, merimiespihviä ja tilli-

W. K. Ruokaa suomalaisittain valmistettiin yhdessä. Oikealla keittiömestari Bruno Stalder.

lihaa. Yllätyksekseen inkeriläiset saivat myös tietää, että Suomessa suolakurkkuja syödään smetanan ja hunajan kera.

Kaikki inkeriläiset naiskokit pitivät Brunosta ja toivoivat koulutukselle jatkoa. Yhdessä mm. pohdittiin mikä voisi olla inkerinsuomalaisten keittiön brändinä, joka tarjottaisiin joka paikassa. Kysymys jää auki ainakin seuraavaan koulutusjaksoon asti.

Kausityövoimasta iso tarve

Suomen työministeriön aloitteesta järjestettiin 19. tammikuuta Helsingissä päivän mittainen kausityövoimaseminaari, jossa olivat edustettuina työhallinto, työnantajajärjestöt ja Suomen Pietarin pääkonsulaatti. Kutsun tilaisuuteen oli saanut myös Inkerin Liiton työllistämiskeskus, jonka johtaja *Natalja Troshinan* esitelmästä kävi mm. ilmi, että yli 400 työntekijää Suomeen lähettävä IL:n työvoimatoimisto (jossa on vain 2,5 virkaa) on koko Luoteis-Venäjän suurin yksikkö, joka toimittaa kausityövoimaa Venäjältä Suomen maatiloille saakka. Seminaarissa todettiin, että eri paikkakunnissa kausityövoiman ongelma ratkennee eri tavoin eikä Suomessa ole asiaan mitään valtakunnallista ratkaisua.

Historianäyttely

Suomen Pietarin instituutin tiloissa avattiin 1. helmikuuta Suomen, Ruotsin ja Venäjän yhteisestä historiasta kertova näyttely. Suomessa 14 vuotta asunut projektijohtaja *Natalia Ershova* korostaa, että projekti tavoittelee ennen kaikkea nuoria, joiden historian tuntemus kaikissa kolmessa maissa tältä osin on melko olematonta.

Paluumuuttajien kielitutkinto koneen äärellä

Suomeen aikovien inkeriläispaluumuuttajien kielitaito testattiin ensimmäistä kertaa 9.-10. helmikuuta Pietarissa tietokoneen äärellä. Kaikille kielitestiin kutsutuille järjestettiin DIPAKI:n (digitaalisen inkerinsuomalaisten paluumuuttajien kielitutkinnon) harjoittelumahdollisuus kokeen esittelyversiolla Inkerin Liiton toimistossa.

Pyhän Marian kirkon kryptassa pidettyyn kielitutkintoon kutsuttiin noin 40 ihmistä. Kukaan testattavista ei moittinut kokeen uutta muotoa. Helmikuun lopussa pääkonsulaatin kautta saatiin kielitutkinnon tulokset: 80 % testattavista läpäisi kokeen. Se on DIPAKI:n lyhyen historian paras tulos ainakin Pietarissa.

Kuulumisia Jakutiasta

Nuorehko jakuuttitutkija *Semjon Grigorjev* on jo muutaman vuoden ajan ottanut selvää Stalinin vainovuosien "erikoissiirtolaisten" kohtaloista Jakutian tasavallassa. Arkistoaineistoa tutkiessaan Grigorjev havaitsi, kuinka paljon karkotettujen joukossa oli suomalaisia. Tutkijaryhmä pystyi keräämään tiedot 4 439 sodan aikana Jakuniassa olleesta suomalaisesta. Heidän nimensä lyhyine tietoineen on julkaistu kookkaassa kirjassa *Kniga pamjati (Muistokirja),* jonka yhdistyksemme sai Grigorjevilta lahjaksi. On kuitenkin todettava, että uhrien listassa on paljon puutteita.

Inkeroisten muinaisuus- näyttely

12. helmikuuta Pietarin niin sanotussa Nevanlinnan museossa avattiin *Inkeroisten muinaisuus* – niminen näyttely. Pien-

kokoisessa näyttelyssä esitetään viime vuosina pääosin Mujajoen laaksosta löydettyjä arkeologisia esineitä. Niistä kävijöiden katseen vangitsevat kaksi 1300-luvun miekkaa ja eläinaiheiset pronssikorut. Aineisto osoittaa inkeroisten kuuluvuutta muinaissuomalais-ugrilaisten maailmaan ja heidän pitkälle kehitettyä käsityötaitoansa. Omassa vitriinissään kimaltelee Sampo-koruja, jotka esiintyvät vanhojen käsityöperinteiden jatkona. Seinillä on suomalais-ugrilaisten kansojen myyttien inspiroimia maalauksia, puuveistoksia ja nahkatöitä.

W.K. Inkeroisten keskiaikaisia miekkoja ja muita aseita.

Näyttelyn järjestävät yhdessä Nevanlinnan museo, Venäjän tiedeakatemian historian tutkimuslaitos, Suomen Pietarin instituutti ja Suomen Pietarin pääkonsulaatti, pääsponsorina oli Okhta Group Oy.

Pyöreitä vuosia

26. huhtikuuta tuli Tshernobylin ydinvoimalaonnettomuudesta 20 vuotta. Pietarissa onnettomuuden uhreja muistettiin ja säteilyä saaneita remonttimiehiä kunnioitettiin erilaisissa virallisissa tilaisuuksissa. Kävi mm. ilmi, että vähintään 20 inkerinsuomalaista oli eri syistä onnettomuuspaikalla. Inkerin Liiton nykyisessä kokoonpanossa on kaksi Tshernobylin veteraania (*Irina Ostonen* ja *Valeri Koivanen*), joista Irina oli huhtikuussa 1986 töissä Pripjatin kaupungissa ja räjähdyksen hetkellä 1,5 kilometrin päässä reaktorista. Inkeriläinen *Raisa Anisimova* (os. Vanhanen) sai osallistumisestaan remonttitöihin Venäjän Urhollisuuden kunniamerkin.

Saappaan ennätyslennot Tuutarissa

6. toukokuuta kolmisenkymmentä saappaanheittäjää tuli pitämään MM:n Venäjän turnauksen Inkerinmaalle Tuutariin. Kilpailijoiden joukossa oli Suomen, Ruotsin ja Venäjän edustajia, mutta kaikki puhuivat keskenään suomea.

Eeva Niva Ruotsista (ikäluokka yli 45 vuotta) heitti 37,95 metriä, mikä on uusi maailmanennätys! Toisen maailmanennätyksen päivitti 47,15 metriin suomalainen *Olavi Väänänen* (ikäluokka yli 70 vuotta). Suomen saappaanheittoliiton presidentti *Jari Isokorppi* voitti miesten kilpailun ikäluokassa yli 45 vuotta.

Kulttuurikilpailu Suomen instituutissa

17 yksityishenkilöä ja yhtyettä kilpaili keskenään 11.5. Suomen Pietarin instituutin tiloissa pidetyssä kulttuuritilaisuudessa. Kulttuurikilpailun nimi oli *Suomen ja Inkerinmaan kansan viisautta*. Kilpailuun otettiin vastaan erilaisia taidekappaleita: runoja, käännöksiä, lauluja jne. "Esitettyjen kappaleiden taso oli huomattavasti korkeampi kuin viime vuonna, niin taiteen kuin suomen kielitaidon kannalta", huomaa tuomariston jäsen *Alina Otti*.

Inkeriläisseminaari Turussa

Turun kaupunki, Turun seudun inkeriläiset paluumuuttajat ry ja Venäjän ja Itä-

Euroopan instituutti järjestivät Mauno Koivisto -keskuksessa Turussa 12. toukokuuta *Mikä on tämä kansa? – Inkerinsuomalaisuuden monikulttuuriset kasvot* -seminaarin. Seminaarin tavoitteena oli perehdyttää suomensuomalaisia inkeriläisten problematiikkaan.

Seminaarin alussa puheenvuoron piti Inkerin Liiton puheenjohtaja *Aleksanteri Kirjanen*, joka kuvasi inkerinsuomalaisten nykytilanteen koti-Inkerissä ja esitti Inkerin Liiton näkemyksen heidän asemastaan uudessa kansainvälistyvässä maailmassa. Inkerinsuomalaisten kulttuurielämästä Neuvostoliiton Leningradissa kertoi pietarilainen tohtori *Tamara Smirnova*. Suomalaisista tutkijoista seminaarissa puhuivat tohtori *Pekka Nevalainen* ja tohtori *Helena Miettinen*, jonka esitelmä kohdistui inkeriläisten identiteettikysymyksiin. Turun kaupungin puolesta puheen *Muutto Suomeen, mahdollisuus vai uhka?* piti kaupunginvaltuuston puheenjohtaja ja Ulkosuomalaisparlamentin puhemies *Pertti Paasio*.

Seminaarin osallistui myös Pietarin inkerinsuomalaisten kuoron lauluryhmä.

Suomen kielen ja kulttuurin päivät

18. ja 19. toukokuuta Pietarin valtionyliopiston filologisen tiedekunnan tiloissa Turun ja Tampereen yliopistojen professorit pitivät luennot kielestä ja kulttuurista. Yliopiston suomalais-ugrilaisen filologian laitos sai Suomen viranomaisilta torstaina 18.5. arvokkaan lahjan – kahdeksalla tietokoneella varustetun suomen luokan. Sen juhlallisiin avajaisiin saapui Suomen kauppa- ja teollisuusministeri *Paula Lehtomäki*, joka mm. yllätti yleisöä sujuvan venäjän kielitaidolla.

Vuonna 2006 yliopiston suomen kielen laitos täyttää 80 vuotta, niistä 34 sen johtajana toimi nyt jo eläkkeellä oleva professori *Zinaida Dubrovina*, joka pääsi osallistumaan tilaisuuteen avajaispäivänä.

Tuutarissa taas oma kirkko

Viime sota ei ollut rintamalinjalle jääneelle, vuonna 1836 vihitylle kirkkoraken-

S. V. Uuden Tuutarin kirkon ulkonäkö.

nukselle armollinen. Sodanjälkiset rauniotkin tekivät katsojaan vaikutuksen, kunnes *Hrushtshevin* aikana ne räjäytettiin maan tasolle. Kirkkomäen juurella Inkerin Liitto piti muutaman kerran juhannusjuhlat ja silloin huolehdittiin jonkin verran vanhasta hautausmaasta, mutta nykyään hautausmaakin häviää laajenevan Tuutari Park – nimisen urheilukeskuksen tieltä.

Elpyneen Tuutarin seurakunnan uusi kirkkokylä on nyt Pikkola. Siihen rakennettiin yhteistyössä Kouvolan kaupungin seurakunnan kanssa paljon aiempaa vaatimattomampi kirkkorakennus. Vuonna 1998 kirkon rakentamista varten hankittiin maatontti ja rakennustyöt alkoivat vuonna 2000. Arkkitehti *Pentti Kärjen* suunnitelman mukaan saman katon alla on sekä kirkkosali että pappila, seurakunta- ja aputilat.

Helatorstaina 25. toukokuuta 2006 Tuutarin Pikkolassa pidettiin uuden kirkon vihkimistilaisuus. Ristikulkuetta seurasi juhlallinen jumalanpalvelus. Kirkon vihki käyttöön piispa *Aarre Kuukauppi* Mikkelin piispa *Voitto Huotarin*, Tuutarin kirkkoherra *Yrjö Tryggin*, rovasti *Sergei Tatarenkon*, Kouvolan kirkkoherra *Keijo Järdströmin*, rovasti *Arvo Soitun* ynnä muiden avustuksella.

Vistinässä dokumentin ensi-ilta

27. toukokuuta Vistinissä esitettiin uusi dokumenttielokuva nimeltä *Inkeroiset. Tuuli kantoi heille laulut.* Filmi kuvattiin vuonna 2005 Soikkolan niemimaan maisemissa sekä Taipaleenjoella, missä asui *Larin Paraske*. Dokumentin tekijä on pietarilainen *Etnos-* elokuvayhtiö, käsikirjoitus on *Olga Konkovan*.

Kirjoituspaja

Toukokuun 29.–31. päivinä Petroskoissa pidettiin kirjoituspaja, joka tarjosi täydennyskoulutusta inkeriläislehtien kirjeenvaihtajille. Tilaisuuteen osallistui neljä koulutettavaa Karjalan suomalaisten Inkeri-liitosta ja neljä Inkerin Liitosta. Opettajina toimivat *Irina Kapelian* Inkerikeskuksesta ja *Mikko Nesvitzki* Karjalan Sanomista.

Kaupungilta rahoitusta kulttuurityöhön

Pietarin kaupunginhallituksen nuorisopolitiikkavirasto rahoittaa Inkerin Liiton Pietarin osaston kulttuuri- ja nuorisotyötä noin 5 300 eurolla. Laaditun suunnitelman mukaan IL:n Pietarin osaston voimin on vuoden 2006 loppupuoliskolla tehtävä "kannettava interaktiivinen museo *Pietarin alueen kantakansat*". Museoesineiden lisäksi on luotava tarpeiden mukaisesti muuttuva sivistävä seminaarin kaltainen opetusohjelma, joka voitaisiin toteuttaa missä tahansa. Hanke suoritetaan nuorten inkerinsuomalaisten voimin.

Kupanitsan 350. vuosijuhla

Helluntaipäivänä 4.6. Kupanitsan kirkossa juhlittiin seurakunnan 350. vuosijuhlaa. Keskellä Inkerinmaata sijaitseva luterilainen seurakunta syntyi Ruotsin vallan aikana, kun Inkerinmaan kohtalosta sodittiin Venäjän ja Ruotsin välillä. Nykyinen kirkko valmistui Venäjälle merkittävänä vuonna 1861, kun talonpojat vapautettiin maaorjuudesta. Vuonna 1938 kirkko panttiin kiinni, mutta sota-aikana 1941–1943 se avasi ovensa uudestaan. Kolhoosin varastona toiminut kirkkorakennus palautettiin seurakunnalle vuonna 1989 kehnossa kunnossa.

Juhlapäivänä kirkko oli väkeä täynnä. Kunniakutsuvieraana oli uudelleensyntyneen seurakunnan ensimmäinen kirkkoherra pastori *Arvo Survo*. Juuri hänen innostuksensa Inkerin kirkon elpymisestä kannusti 1980-luvun lopussa monia tahoja ja yksityishenkilöitä uhraamaan varoja Kupanitsan kirkon kunnostamiseen. Jumalanpalveluksen toimitti Kupanitsan nuori kirkkoherra *Andrei Savolainen* ja saarnasta vastasi piispa *Aarre Kuukauppi*.

Laulajat Pietarista Narvassa

10.–11. kesäkuuta Narvassa pidettyihin Viron inkerinsuomalaisten liiton järjestämiin laulu- ja tanhujuhliin osallistui parisenkymmentä yhtyettä, joista kaksi Pietarista. Lauantai-iltana juhlaväkeä tanssittivat Pietarin kuoro ja Suolaa ja pippuria –trio.

Juhannus ol' meillä herttainen

Inkerin Liiton järjestämät kesäjuhlat pidettiin juhannuksena kolmatta kertaa Toksovassa. Vuoden 1991 juhlat Toksovassa olivat osallistujien lukumäärältä historiassamme suurimmat, yli 6 000 ihmistä eri maista juhlivat silloin yhdessä. 15 vuotta sitten juhlittiin kylän ulkopuolella kukkaniityillä.

Vuoden 2006 juhlat pidettiin vuonna 1994 kunnostetun valkoisen kirkon pihalla. Jumalanpalveluksessa toimi liturgina kirkkoherra *Eero Kuukauppi* ja tervehdyspuheen lausui Suomen Pietarin pääkonsuli *Juhani Väänänen*. Kunniakirjan saivat mm. Hietamäen kirkkoherra *Väinö Kuosti* ja Inkerin kirkon teologisen instituutin rehtori *Tapio Karjalainen*. Puheet kuultiin myös *Eino Pitkäseltä* ja *Aleksei Pahomovilta*.

Juhlaohjelman pääaiheena oli Pohjois-Inkeri, jonka historian vaiheista ja vaikuttajista kertoivat konsertin kuluessa juontajat *Olga Konkova* ja *Wladimir Kokko*.

IL:n tämän vuoden kunniakirjan uhrautuvaisesta työstään inkerinsuomalaisten hyväksi saivat Karjalan suomalaisten Inkeri-liiton puheenjohtaja *Vadim Byrkland,* suomen opettaja *Irina Harpak,* suomen opettaja *Lilja Petrovitsheva,* Viron

O.K. Pietarin inkeriläiset marssivat juhlapaikalle Narvan puistojen läpi.

inkerinsuomalaisten liiton Tarton osaston puheenjohtaja *Ester Pruul*, Inkerin kirkon diakoniatyönjohtaja *Lilja Stepanova*, kameramies *Viktor Tilkku*, työllistämiskeskuksen johtaja *Natalja Troshina* sekä Pietarin inkerinsuomalaisten kuoro.

O. K. Juhlaväki Toksovan kirkko taustalla.

A. K. Inkerinsuomalaisten perheyhtye Sateenkaari Tveristä.

O.K. On tanssittu makeasti nuorten seurassa.

Yhden rivin uutiset

- *Stalinin vainot* -nimisen kirjan tekijä Tyyne Martikainen vieraili toukokuun alussa Inkerissä. Hän kävi mm. Keltossa, josta kirjansa "Selviytyjät" Jääskeläiset ovat kotoisin.
- Inkerinsuomalaisten paluumuuttajien kielitutkinto (IPAKI) pidettiin 16. ja 17. toukokuuta Pietarissa Nevan kieli- ja kulttuurikorkeakoulun tiloissa. Testatuista 80% läpäisi kokeen.
- Toukokuun lopussa Taaitsan vanhusten palvelutalon johtaja vaihtui, yli 10 vuotta taloa johtaneen *Paavo Suomalaisen* sijalle astui *Mirja Vypiralenko*. Muutos tehtiin Inkerin kirkon päätöksellä, kirkkohan omistaa laitoksen kiinteistön ja vastaa täysin sen toiminnasta. Myös Kelton palvelutalo sai uuden johtajan samasta syystä.
- Kesäkuussa Pietarissa pidetyillä Jalokiven maailma –messuilla Sampo-keskus sai kunniakirjan korujensa "muodikkaasta trendistä, joka kehittää perinteistä kansankäsitaitoa".

Kreivi Sievers johtaa maanmittaustoimitusta

Teksti Aapo Iho, ote muistelmista

Isäni, *Andrei Petrovits* vähine koulutuksineen täydensi tietojaan sekä taitojaan alinomaa terävänä havainnoitsijana. Käytäntö perehdytti hänet myös venäjänkieleen, niin ettei hän venäläisten kanssa asioidessaan tarvinnut tulkkia. Kieliopilliset virheet puheessa soljahtelivat hupaisina kuperkeikkoina, mutta eipä niistä kukaan moittinut eikä riidellyt…

Muistan hänen käyneen kuntakokouksissa ”desjättidvornoi” (kymmenen talon edustaja) nimisessä luottamustehtävässä. Sitten hän aikaansa seuraavana miehenä oli *Stolypinin* pääministerikaudella saanut tietoonsa, että kaikki ne talonpojat, jotka lähettävät anomuksen omistamansa maan pinta- alan suuruisen palstan saamiseksi yhteen paikkaan, tulevat saamaan kyläänsä maanmittarin, joka asian järjestää.

Neuvoteltuaan kyläläisten kanssa Andrei Petrovits toteutti tämän ylhäältä päin annetun vihjeen. Kyllähän se kentällä käsitettiin, mikä isällisellä hallituksella oli takana, sillä olihan eri puolilta Venäjää alkanut kuulua huhuja talonpoikien liikehtimisestä: lisää maata vaativat musikat! Mutta kun kylien kesken saatiin itämään eripuraisuuden siemen, saatiin tyytymättömien huomio käännetyksi pois kipeimmästä koko valtakuntaa järkyttävästä epäkohdasta. Maan nälkä alkoi talonpoikaiston keskuudessa olla huutava, sillä maaorjuuden lakkautuksen jälkeen suoritettu maiden jako oli jo ajan mitätöimä. Silloinhan perheelle merkittiin niin monta maayksikköä (dush) kuinka monta perheessä silloin oli miehen puolta.

Niinpä niin. Tämä uusi maanjakotouhu merkitsi itse asiassa samaa, mitä merkitsee pölyn heittäminen silmille. Mutta tähän leikkiin kuitenkin eri puolilla maata ryhdyttiin. Niin Heimosin kylässäkin. Andrei Petrovits, yhdenmiehen maan omistaja, lähetti anomuksen, eikä kulunut pitkää aikaa, kun tuli ilmoitus, että kylän isäntien oli kokoonnuttava määrättynä aikana määräpaikkaan.

Ellen väärin muista, tämä tapahtui huhti-toukokuulla 1911. Kylän ukot kokoontuivat Rist'emon tilavaan paasitupaan. Lienen ainoa elossa oleva silminnäkijä, jolla on mahdollisuus tämän tilaisuuden kuvaamiseen.

Rist'emon pihaan ajoi upea parivaljakko (autot olivat vielä harvinaisia), jonka vetämistä vaunuista nousi kaksi herraa. Toinen niistä tiedusti vastaanottamaan kiiruhtaneelta isännältä, että tämäkö on kokouspaikka? Herrat saateltiin sisään ja siellä sen pidemmittä seremonioitta toinen heistä esittäytyi: ”Minä olen kreivi *Sievers* ja olen tullut siitä maanjakoasiasta neuvottelemaan ja päättämään, mitä ja milloin tehdään. Toinen herra oli sihteeri, koska otti papereita salkustansa ja rupesi kirjoituspuuhiin.

Ukoista joku asettelihe jo penkille istuskelemaan, mutta kreivipä ärähti: ”Kun minä seison, niin ette tekään istu!” ja ukot nouseskelivat noloina pystyyn. Tilaisuus jatkui. Kreivi selitteli sitä uutta lakia ja ukot kuuntelivat. Sattuipa vielä toinenkin nolo välikohtaus: *Poalamatin Poavo*, yksi niistä heikoimmista meidän Herramme musikoista (kuin myöskin muusikois-

ta, sillä Poavo saattoi repiä hanurista ulos katrillin monipolviset sävelet), niin, hän saapui paikalle myöhästyneenä, sisään astuessaan sanoi tuollaisen yhteisen hyvän päivän ja tallusteli sitten pöytää kohti ojentaen kämmentänsä kreiville… ”Mitä sinä hölmö sitä likaista käpälääsi minulle ojentelet! Painu ulos siitä!” Ja Poavo-parka perääntyi tuvan pimeimpään soppeen toisten taakse säikähtäneenä ja nolona.

Kokouksen päätökseksi tuli suunnilleen tämä: ”Koska tämän Heimosin kylän isännät kannattavat Andrei Petrovitsin esittämää maanjakohanketta, se hyväksytään vitkastelematta toteutettavaksi. Kylän hajallinen sarkajako mitätöidään, ja jokaiselle talolle mitataan sille kuuluva maaosuus yhteen palstaan. Jos rakennuksia on muutettava, annetaan valtion puolesta muuttokustannusavustusta harkinnan mukaan.”

Niin sitten tapahtui. Heimosin kylä, tiiviisti kahden puolen kylänkatua rakennettu, hajosi siten, että *Juhansedän Poavo*, *Vanhanjuoslan Heikki* ja *Yläpekkolan Poavo* muuttivat talonsa toisiin paikkoihin. Entinen yhteislaidun metsineen joutui jakoon myöskin, ja siitä saivat osansa jo aiemmin Ropsun tien varteen muuttaneet *Rist'emon* veljekset, sekä *Seppä* ja Juhansedän Poavo ja Vanhanjuoslan Heikki. Suunnilleen 2/3 tästä metsälaitumesta meni näille taloille, loput kylään jääneille. Olikin ankara työ sitä pelloksi raivatessa. Mutta pelloksi se muuttui.

Nyt on kylän paikalla soraläjiä…

Tapahtuma-kalenteri

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

1.10.2006 syyskokous ja Mikkelin päivän tilaisuus
4.11.2006 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla inkeriläisten muistomerkillä klo 12.00 ja sen jälkeen juhla klo 13.00
26.12.2006 joulujuhla

Tapahtumat klo 14.00 alkaen, pyhäinpäiväjuhla klo 13.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6
Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Yhteyshenkilö Irja Pelkonen, h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai puh. (040) 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

Yhteyshenkilö Maria Lahti, puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikoti
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot jatkuvat taas syksyllä

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Yhteyshenkilö Pirkko Huurto,
puh. (09) 783 391

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Yhteyshenkilöt
Toivo Tupin puh. (040) 578 3894
Irma Rautio puh. (09) 753 0864

Inkerikeskuksen hallituksen puheenjohtajan vastaanottoajat

keskiviikkoisin klo 13–14
Inkerikeskus
Hämeentie 103 A
00550 Helsinki

Inkerin kulttuuriseuran tapahtumia

10.9.2006 Syyskonsertti Kallion kirkossa

Balalaikkaorkesteri Kalinka soittaa nostalgisia sävelmiä Kallion kirkossa 10.9. klo 18 järjestettävässä konsertissa. Solistina on iki-ihana ja upeaääninen *Viktor Klimenko*. Ohjelmia saatavana kirkon ovelta hintaan 5 euroa. Tilaisuuden järjestää Inkerin kulttuuriseura.

14.9.2006 *Eila Lahti-Argutina* kertoo Stalinin vainoissa kadonneiden suomalaisten etsinnöistään

Eila Lahti-Argutina, joka on koonnut mm. kirjan Olimme joukko vieras vaan, kertoo työstään ja vainoissa kadonneiden suomalaisten etsinnöistään 14.9. klo 17 alkavassa tilaisuudessa *Karjalatalon Inkerikodissa*. Tervetuloa joukolla kuuntelemaan ja kyselemään!

Osallistu Muistorasiatyöpajaan
Muistot ja muisteleminen on keskeinen osa inkeriläistä kulttuuria. Inkerin kulttuuriseura järjestää syksyn myötä Muistorasiatyöpajoja, joiden aikana on mahdollista muistella omaa elämäänsä ja tehdä yhdessä alan ammattilaisen kanssa muistorasia, jossa elämän tärkeät tapahtumat saavat näkyvän muodon. Jututtajina on Suomen Punaisen ristin vapaaehtoistyöntekijöitä ja visualistina lavastaja *Marina Kajava*.

Kyseessä on uusi ja mielenkiintoinen työskentelytapa. Muistorasioista on tarkoitus tehdä näyttely ja osallistujien elämäntarinoista julkaisu. Tule mukaan, jos haluat kertoa elämäntarinasi ja saada sen myös muiden kuultavaksi.

Tiedotustilaisuus järjestetään *Inkerin kulttuuriseuran toimistolla Koivussa ja tähdessä osoitteessa Kaarlenkatu 3-5 A* (Helsingin paloaseman naapurissa) **tiistaina 5.9.** klo 17.

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta

Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä

Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €

Karttoja

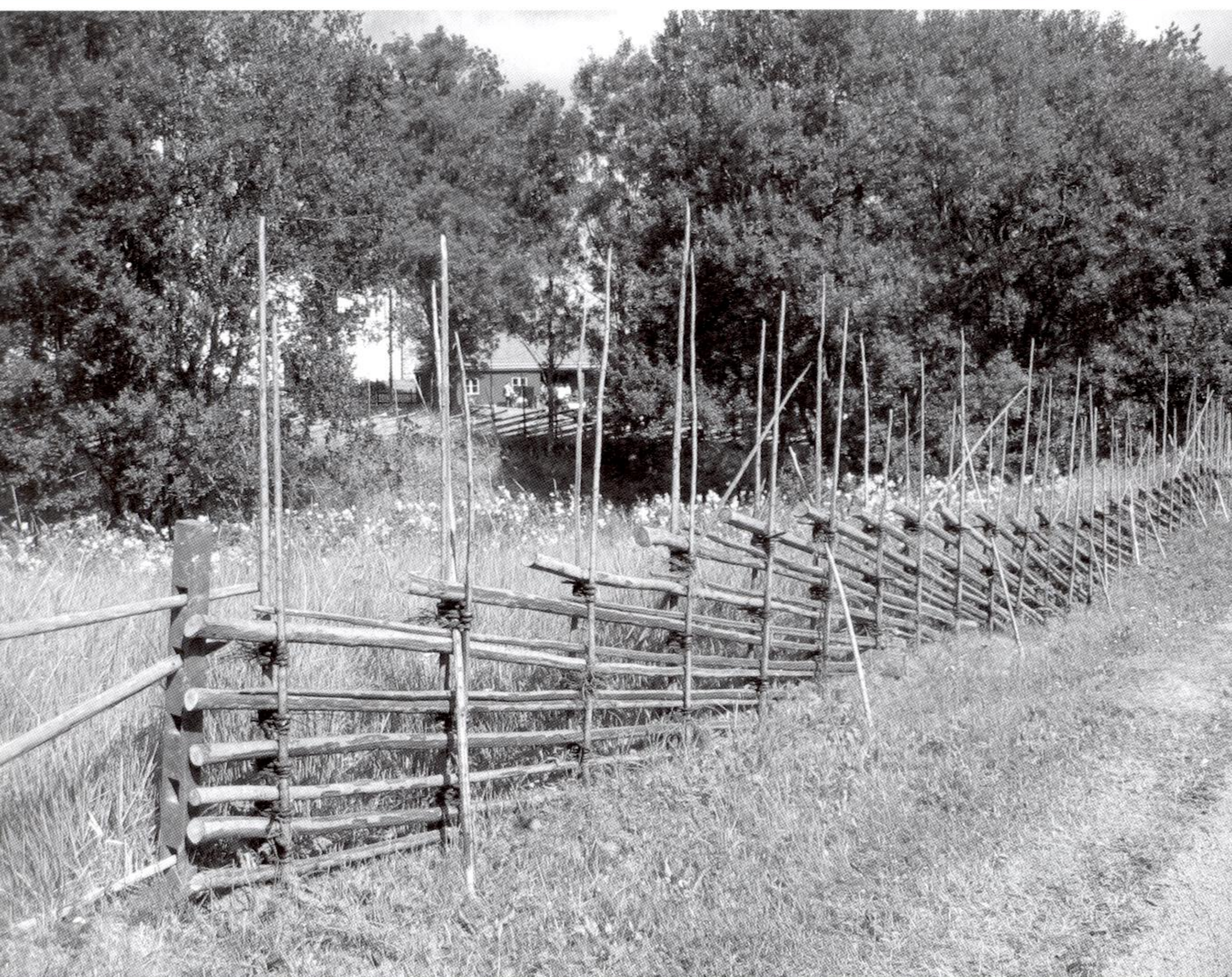
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225

Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €

inkeriläisten VIESTI

9/2006

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter, ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Iho
Rauduntie 7 H, 02130 Espoo
puh. 050 505 2335
Sampo 800016-1466601
Nordea 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nihtisalontie 18 D, 02630 Espoo,
puh **040 740 0408** (ark. klo 9.00–17.00)
Internet http://www.inkeriliitto.fi
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

Kuivinta sataan vuoteen

Teksti Katri Einamo

Kaikki jo varmaan tietävätkin Suomen kesän olleen kuivin sataan vuoteen. Sadetta taisimme saada keskimäärin peräti seitsemän sentin verran. Sata vuotta, seitsemän senttiä.

Sata vuotta sitten, kesäkuun 1. päivänä 1906 säädyt hyväksyivät uuden valtiopäiväjärjestyksen ja vaalilain. Tätä ennen Suomi oli osa Venäjän keisarikuntaa ja säädyt edustivat vain pientä osaa kansasta. Valtiopäiväjärjestyksen ja vaalilain uudistuksella vielä itsenäistymätön Suomi sai maailman nykyaikaisimman kansanedustuslaitoksen.

Venäjältä Suomeen levinnyt poliittinen levottomuus suurlakkoineen loi pohjan tälle radikaalille eduskuntauudistukselle. Suomen 1600-luvulta periytyvä nelisäätyinen valtiopäivälaitos korvattiin yksikamarisella eduskunnalla, joka oli silloisen Euroopan kansanvaltaisin. Lokakuun ensimmäisenä päivänä voimaantulleen valtiopäiväjärjestyksen mukaan äänioikeus oli yleinen ja yhtäläinen, ja Suomen naiset saivat täydet valtiolliset oikeudet ensimmäisinä maailmassa. Äänioikeus- ja vaalikelpoisuusikäraja oli 24 vuotta. Uudistuksen myötä äänioikeutettujen lukumäärä kymmenkertaistui nousten noin 1,2 miljoonaan.

Ei sata, vaan kaksisataa vuotta sitten (1803) presidentti **Jefferson** osti **Napoleonilta** Louisianan 15 miljoonalla dollarilla. Kauppahinnaksi tuli siis noin seitsemän senttiä hehtaarilta. Tuolloisen Louisianan pinta-ala oli noin puolet Euroopan koosta.

Mitähän Napoleon nyt tuumaisi?

Tässä numerossa:

Numero 10/2006 ilmestyy viikolla 42. Aineisto toimitukselle 28.9. mennessä.

Numero 11/2006 ilmestyy viikolla 46. Aineisto toimitukselle 26.10. mennessä.

Kansikuva: Kesähelteitä Ahvenanmaalla (Kuva: Katri Einamo)

Inkeriläisten Sivistyssäätiön ansiomerkit vuonna 2006

Teksti Katri Einamo

Inkeriläisten Sivistyssäätiön ansiomerkit jaettiin Suomen Inkeri-liiton kesäjuhlassa Hyvinkäällä heinäkuussa. Merkit myönnettiin seuraaville henkilöille:

Marja Karhula, Helsinki
Tytti Piironen, Nurmijärvi
Elma Puidet, Helsinki
Lilja Aaltonen, Hyvinkää
Manne Kallio, Naantali
Tuula Kallio, Naantali
Lilja Kuivanen, Helsinki
Irja Pelkonen, Hyvinkää
Toini Pöllänen, Hyvinkää
Leila Salo, Hyvinkää
Matti Munonen, Kaarina

Lisäksi tilaisuudessa luovutettiin vuonna 2004 myönnetty ansiomerkki **Erkki Jokiselle** Helsingistä.

Velanmaksua savussa

Teksti Toivo Iho

Suomen Pankilla on yleisölle avoin (maksuton) jatkuva näyttely, jossa esitellään maamme rahatalouden historiaa. Siellä voi mm. siihen halukas kokeilla taitojaan keskuspankin johtajana. Näyttelyssä on myös osio, joka kertoo, kuinka Suomi sai USA:ssa kosolti mainetta pelkästään pitämällä sitoumuksensa: kun muut ensimmäisen maailmansodan yhteydessä velkaantuneet valtiot jättivät velkansa USA:lle maksamatta, Suomi hoiti maksut säännöllisesti. Lehdistö kiinnostui asiasta, ja Suomi nautti Amerikassa kauan aikaa suurta arvostusta maana, joka maksoi velkansa. Tämä saattaa olla yhtenä syynä siihen, että Suomessa arvostetaan kovasti niitä, jotka maksavat velkansa ja pitävät sitoumuksensa, ja kääntäen: ei pidä luvata sellaista, mitä ei kykene täyttämään.

Moni aikaansa seuraava piti varmana etusivun uutista asiasta, kun Venäjä maksoi ennenaikaisesti Suomelle Neuvostoliiton aikaiset velkansa, yli 220 milj. euroa. Jos vaikkapa 10 vuotta sitten olisi sanottu, että tuo velka on poistunut kuvioista nyt, moniko olisi uskonut? – Olihan Helsingin Sanomissa aihetta koskeva uutinen, muutama rivi taloussivuilla. Lehden pääuutinen koski kylläkin Venäjää, mutta ei velanmaksua, vaan Helsingin täyttänyttä, Venäjältä kulkeutunutta savua. Näyttää siltä, ettei siellä suhtauduta metsäpaloihin ihan samoin kuin vaikkapa Suomessa.

On joka tapauksessa syytä nostaa hattua Venäjän taloudesta vastaaville siitä, että he ovat vastuuntuntoisesti hoitaneet pois neuvostovallan aikaiset velat. Näin kävi, kun toisena osapuolena olivat ulkovallat. Tämä antaa hyviä toiveita Venäjän vastuuntunnosta myös oman maan kansalaisia, esimerkiksi inkerinsuomalaisia kohtaan. Mitäs Venäjä on heille velkaa?

Lyhyesti vastaten: **Stalinin** aikaisen pakkokollektivisoinnin ja terrorihallinnon aiheuttamien vääryyksien verran.

Inkerin kirkko laajenee Marien keskuudessa Bashkiriassa

Piispa Aarre Kuukauppi vihki käyttöön Birskin seurakunnan kirkon

Teksti ja kuva Irja Pelkonen
(aiemmin julkaistu Inkerin kirkko -lehdessä)

Joskus 1990-luvun loppupuolella tuli kotiimme Hyvinkäällä Joskhar-Olan kirkkoherra **Juha Väliahon** mukana insinööri **Jura Saitiev** Bashikirian Neftekamskista. He kutsuivat meitä tutustumaan Bashkiriassa Uralin läheisyysessä asuviin marilaisiin.

Toteutimme tutustumismatkan Bashkiriaan elo-syyskuussa 1999. Vierailimme pääasiassa marikylissä, niiden kouluissa ja kodeissa, kerroimme elämästä Suomessa ja kirkostamme. Vastaanotto oli kaikkialla lämmin ja vieraanvarainen. Tällöin totesimme, ettei näissä kylissä ollut minkäänlaisia jumalanpalvelusrakennuksia. Islamilaisissa kylissä oli moskeijoita, marien luonnonuskonnon lehdot olivat rappiolla.

Matkan jälkeen mieheni, **Hannu Pelkonen**, Hyvinkään kirkkoherranvirasta eläkkeellä olevana, ennätti töihin myös Baskortostanin marikyliin ja kaupunkeihin. Työhön hän lähti sinne, mistä kutsu tuli. Työ oli tavallista papintyötä, rippikouluja ehkä 13 eri kylässä, jumalanpalveluksia, kasteita mutta myös rakennusmiehen työtä, kirkon rakentamista. Tapasin siellä useita henkilöitä, joille olemme lähettäneet joulutervehdyksiä. Olen tiennyt olevani heidän kumminsa, mutta en ollut tavannut heitä kaikkia aikaisemmin. Nyt näimme, kuinka Taivaan Isä on pitänyt heistä huolta.

Lähdin Baskortostaniin seuraavan kerran viime kesänä, jolloin Birskissa matkaseurueemme näki tulevan kirkon paikal-

Birskin kirkon vihkivät kylänjohtaja (vas.) Anatoli Kutlusatov, Alpo Järvi, diakoni Slava Abdullin, Juha Väliaho, piispa Aarre Kuukauppi, Hannu Pelkonen ja Harry Ruotsalainen.

la olevan montun. Tuntui mahdottomalta ajatella, että sillä paikalla olisi vuoden kuluttua lähes valmis kirkko. Yhdessä marilaisten kanssa suomalaiset talkoomiehet ja -naiset ovat tehneet hyvää työtä. Perniön rovastikunnan, Laukaan seurakunnan ja Herättäjäyhdistyksen ja monet muut vapaaehtoiset ovat olleet ihmettelyn kohteita paikallisille viranomaisillekin. "Eivätkö saa palkkaa työstään, he maksavat ruokansakin itse! Mitä tämä oikein on?"

Elokuussa 2006 piispa **Aarre Kuukauppi** saapui Pietarista yhdessä meidän suomalaisten ystävien kanssa kirkon vihkijäisjuhlaan. Tässä juhlassa talo olisi saanut olla suurempikin. mutta ainahan ei ole juhlaa. Seurakunnan tarpeisiin kirkko on riittävä ja käytännöllinen, kirkkosalin alapuolella on keittiö ja tarjoilutilat, yläkerrassa asunto työntekijälle.

Juhlan aluksi piispa vihki diakoniksi **Slava Abdullinin**. Vihkijäisjumalanpalvelus toimitettiin osittain kolmella kielellä, venäjäksi, mariksi ja suomeksi, **Anu Väliahon** toimiessa tulkkina. Jos oli mahdollista, niin samasta virrestä laulettiin säkeistöjä kaikilla kolmella kielellä. Itse vihkimisessä toimivat piispan avustajina kylänjohtaja **Anatoli Kutlusatov**, **Alpo Järvi**, diakoni Slava Abdullin, Juha Väliaho, Hannu Pelkonen ja **Harry Ruotsalainen**.

Juhlan loppupuolella piispa toimitti vielä Slava Abdullinin ja hänen puolisonsa avioliiton siunaamisen sekä asetti katekeetaksi **Anatoli Trefilovin** Udmurtiasta.

Birskin seurakunnan kirkkoherrana toimii Juha Väliaho. Työ jatkuu marien parissa ja työmiehiä tarvitaan.

Parrin Toivo muistelee

*Ruotsissa, Sandaredissä, elävä, 80-vuotias **Toivo Parri** on kirjannut paperille muistojaan sota-aikana tapahtuneesta siirtymisestä Inkeristä Suomeen. Näin Toivo muistelee lähtöä:*

Kevättalvella 1941 meille tuli saksalainen upseeri ja sanoi, että teidän on lähdettävä tästä pois., koska me tarvitsemme lisätilaa ammuksille. Koko kylä oli jo täytetty ammuksilla, niin myös meidän navetta.. Kylässä oli enää vähän siviileitä; me saimme viipyä muita kauemmin, koska meillä asui kaksi fritziä: autonkuljettaja ja keittäjä.

Saksalaiset ryhtyivät valmistelemaan keväthyökkäystä Leningradiin, mutta eivät ehtineet, kun toverit aloittivat ensin, ja fritzeille tuli lähtö. Me olimme silloin jo kaukana, Kingisepissä, kun kuulim-

me, että hyökkäys oli alkanut. Kaikki inkeriläiset tuotiin junalla Viroon. Meidän matka kesti kaksi viikkoa. Kun pääsimme Kingiseppiin, loppui kelkkakelikin; viimeinen osuus käveltiin ojaa pitkin, kun muualla ei ollut lunta. Kingisepissä kuulimme, että Viron raja suljettiin, emmekä päässeet sinne, vaan meidän oli jäätävä Kingiseppiin ja kaikkien piti mennä töihin: auttamaan saksalaisia valloittamaan maailma.

Toivo Parri kuvailee perheensä olikkeita Kingisepissä: Meille annettiin asunnoksi käytävä, joka oli jaettava toisen perheen kanssa. Asunto oli Kingiseppin halki virtaavan joen toisella puolen, mutta isä sai kohta hommattua asunnon kaupungin puolelta. Muistan, kun menin viimeisen kerran joen yli tukkeja myöten; uitto kun oli jäätynyt syksyllä kiinni. Piti mennä lujaa, mutta se kannatti, kun sillä tavoin vältti kolmen kilometrin kiertomatkan! Kingisepissä jouduimme töihin: isä uittoon, sisko konttoriin, minä Mitroskinin prikaatiin maanteitä korjaamaan. Palkaksi saatiin ns. pajokka päivää kohti:200 g jauhoja, saman verran leipää, 50 g margariinia tai marmelaadia, joskus matoista juustoa.

Seuraava muistelusten jakso kertoo Kingiseppin siirtoleiristä: Parin kevätkuukauden mentyä kuulimme, että inkeriläisiä ruvetaan viemään Suomeen, ja sitä varten piti mennä leiriin, josta kuljetetaan aikanaan laivalla Suomeen. Näin menimme leiriin, jossa puhkesi lavantauti! Oli sota-aika, eikä meille riittänyt lääkkeitä. Ei muuta kun vartomaan, kuka selviää hengissä, kuka kuolee. Meitä oli leirillä kaiketi n. 2 000 henkeä; moni perhe kuoli kokonaan, meiltä kuolo korjasi isän 41-vuotiaana ja siskon 17-vuotiaana. Henkiin jäi **Sparren** perheestä äiti, ja kaksi poikaa, Toivon lisäksi nuorempi **Reino**. Vietimme leirillä kesän, ja hautasimme kuolleet joukkohautaan, jota minäkin olin kaivamassa, ja myös ajamassa hautaan saksalaisen ajomiehen kanssa; ajamista riitti aamusta iltaan parilla hevosella. Vainajat kääritttiin ruskeaan paperiin ja ladottiin kuin sillit hautaan. Ei ollut saattajia, ei veisaajia…

Toivo Parri jatkaa leirielämän kuvaustaan: Ihmettelenpä, vieläkö löytäisin tämän hautuumaan; olin itsekin jo kovin kuumeinen, kun viimeksi kävin hautoja kaivamassa. Sieltä palatessa maailma pyöri silmissäni, kuin olisin ollut humalassa. Seuraavana päivänä otin isän takin, ja läksin sairaalan virkaa muka toimittavaan erilliseen parakkiin. Siskoni **Aino** kuoli samana yönä; kuulin hänen korahtavan kahdesti, ja sitten oli hiljaista. Aamulla äiti sanoi, että Aino on kuollut; sanoin kuulleeni ja lähdin sairasparakkiin. Sieltä ei moni palannut, vaan minä palasin, kun äiti onnistui toimittamaan minulle nokkossoppaa. Jotkut onnistuivat poistumaan leiristä aidan alitse; jos jäi kiinni, tiesi se pari päivää putkaa ilman balantaa. (Balanta = ruisjauhojuoma, jota sai 75 cl.).

Toivo Parri ihmettelee kovasti, ettei Kingiseppin leiristä ole mitään kirjoitettu, eikä liioin Veimarista, joka oli vastaava kuolemanpaikka. Sieltä tuotiin henkiin jääneet Kingiseppin leirille ennen Viroon kuljetusta; silloin oli eloonjääneitä vähän yli 800 henkeä. Kaikki kuljetettiin Baltiskin leirille, entisiin venäläisiin pommituksilta säästyneisiin sotilasparakkeihin. "Siellä onnistuin pääsemään töihin kulkutautisairaalaan yhdessä toisen pojan kanssa. Saatiin 12-tuntisesta päivästä palkaksi ylimääräinen ruoka-annos päivässä. Hyvä hanke", *kuittaa Toivo.*

Sparren jäljelle jääneen perheen elämässä seurasi vaihe Virossa: Siirryimme pois leiriltä; meidät komennettiin härkävaunuihin, ja matka alkoi, ei kukaan

tiennyt, mihin. Junamme pysähtyi paikkaan nimeltä Kiviöli. Vastassa ollut virolainen johti meidät suureen yleiseen saunaan, missä oli suuria torakoita. Yöllä nämä lensivät seinästä seinään, niin että kolahti. Pureksivat meidät punaisille läiskille, olimme niiden syötävinä kaksi viikkoa. Taas vaunuihin ja matka jatkui, tällä kertaa ei kovin pitkälle. Tämän paikan nimi oli Kohtla-Järvi. Jouduimme asumaan samassa huoneessa toisen perheen kanssa, meitä oli siinä huoneessa kaikkiaan 20 henkeä. Äiti joutui töihin Kävään; se oli raskasta työtä, kun käsipelissä lastattiin rautatievaunuja palavallakivellä. Minä menin rautatielle, mutta ajoivat pois viikon kuluttua todettuaan, etten ollut täysi-ikäinen. Näin oli tultava toimeen yhdellä tilillä; minä tosin kävin kylän yhdessä talossa töissä, kun tarvitsivat, sain päiväruuan ja jonkin verran ruokatarpeita.

Toivo Parri kuvaa Viroa ja sikäläistä byrokratiaa: Täällä Kohtlajärvellä lämmitettiin hellatkin palavallakivellä. Helloissa ei ollut renkaita, kuten puuhelloissa, vaan yhtenäinen paksu rautalevy, mikä tuli punaiseksi lämmittäessä. Kevätpuolella kuulin yhdeltä nuohoojalta, että inkeriläisiä ruvetaan viemään Suomeen. Sitä varten piti mennä virastoon ja täyttää anomukset. – Minähän painelin sinne jo seuraavana päivänä. Nämä virolaiset lomakkeet eivät olleetkaan suomalaiselle niin helpot ymmärtää: kysyttiin perekont ja esinimi; minulle täyttä hepreaa, mutta vähän mietittyämme päädyimme siihen, että ne tarkoittavat suku- ja etunimeä. Niin lähti tämä rääkiminen käymään!

Sitten seurasi Sparren perheen elämässä seuraava siirto: Muutaman viikon päästä tuli tieto, että määrättyyn aikaan tulee juna meitä hakemaan; ei muuta kuin pillit pussiin ja rautatien varteen! Tällöin alkoi meidän kohdalla pisin nälkäaika; meiltä loppui korttiannokset heti alkuunsa, ja matka kesti neljä vuorokautta, ilman ruokaa! Välillä seistiin metsässä pitkiä aikoja, kun veli venäläinen pommitti saksalaisia Virossa. Tallinnassa seistiin kaksi vuorokautta, kun rata oli poikki. Viimein oltiin perillä; Baltiskissa, jossa olimme jo olleet. Emme kuitenkaan joutuneet entiseen parakkiin. Laivan Suomeen piti lähteä jo seuraavana päivänä, mutta laivassa ei ollutkaan miehistöä: kerrottiin suomalaisen miehistön humalapäissään tappaneen pari saksalaista vartiomiestä, koska nämä pitivät viattomia ihmisiä piikkilankojen sisällä. Parin päivän päästä saatiin virolainen miehistö. Näin pääsimme lähtemään, ja pääsiäisaamuna 1942 olimme Suomessa. Välillä tosin piti pysähtyä, kun ruotsalaiset kävivät tarkastamassa laivan. Meidän laivamme oli yhdestoista lasti Virosta Suomeen.

Toivo Parri kertoo nyt, kuinka Sparret muuttuivat Parreiksi: Hankoon tultuamme vastassa oli mm. sotilaspastori. Meidän kohdalla hän, kysyttyään nimeämme, katsoi papereitaan todeten, ettei aikaisemmin ole tullut Sparreja, vaan on Parreja; kysyi, pannaanko teidänkin nimeksenne Parri?

Me neuvottelimme äidin kanssa, ja niin meistä tuli Parreja: vähän karkumatkalla kun olimme. Ison naapurin tai sanoisinko isänmaan pelko oli aina mukana!

Toivo Parrin kertomus päättyy: Hangossa olimme muistaakseni pari viikkoa. Sieltä meidät siirrettiin Tampereelle, Alapispalaan, missä olimme kuukauden karanteenissa. Kun ei mitään tauteja ilmennyt, serkkuni **Mirja Iho** haki meidät Vetelin Isonkylän koululle. Näin alkoi elämämme Suomessa.

Salainen satu

Teksti Ella Ojala (Aiemmin julkaistu Kirjo 2/2006)

Lapsena kuulin vain salaisia satuja. Niitä ei ollut tarkoitettu minun korviini, mutta minä kuulin kuitenkin aina pätkän sieltä, toisen täältä ja annoin mielikuvitukseni muodostaa sitten niistä eräänlaisia kokonaisuuksia. Kuulin, kun vanhemmat ihmiset kuiskuttelivat: "Silloin, kun se Vihreä armeija lompsi tiäll Lempaalas meijän pelloil, se käi tiäl Varsalan kyläskii."

Sitten seurasi katkos sadussa. Puhuttiin jotain muuta. Mutta minun päässäni raksutti: "Vihreä armeija." Millainenhan se mahtoi olla? "Lompsi pelloill." Millä lailla "lompsi"? Lensikö se jotenkin kömpelösti? Tallasi viljaa? Oliko se koostunut heinäsirkoista? Ja oli siis heinäsirkka-armeija. Sellaisista olin kuullut joskus jonkun lukemana Raamatusta.

Sitten satu saattoi saada jatkon.: "Poloset luuliit, jot hyö vapauttaat Inkerinmaan bolshevismin ikeest, jot talonpojat suaavat itse viljellä maataan ja mantujain. Eivät raukat ymmärtäneet kuin vahva olj Puna-armeija."

Siihen aikaan en vielä tiennyt puna-armeijastakaan. Puna-armeija, mietin pienessä päässäni: Oliko se koottu luteista? Olin joskus kuullut, kun joku luki Pravdan "lozungin": kaikkien maiden proletaarit, yhtykää! Ehkä se tarkoittikin juuri, että kaikkien maiden mökkien luteet, yhtykää?

Sitten kuului puheen sorinaa: "Myö ehittin ellää uuves talos vast yheksän kuukautta, ko se poltettiin." Kenen talo poltettiin? Ja miksi? Olin kuullut sananparren: Lystiist käi lutikkaisiil vaik lie talloinki palant."

Sitten muistin, että isäni kotitalohan se oli ja isä oli vasta pojannulikka. Ehkä isä oli niin vallaton, että sytytti uuden talon palamaan, kun kaikkien mökkien luteet säntäsivät yöllä isänisän uuteen kotitaloon, eikä isä sietänyt yöllistä puna-armeijaa kimpussaan, kun aamulla ani varhain piti mennä paimeneen.

"Inkerin lippu laskettiin viimeisen kerran saloost Kirsalos täs meijän Lempaalas, ko vihreä armeija pakeni Suomeen." Tämä kuiskaus oli salaisista kuiskauksista salaisempi. Mikä lippu? Missä se Kirsalo täällä Lempaalassa oli?

Kysyinkin sitä äidiltä. Hän sanoi sen olevan virallisesti Kirjasalo ja sijaitsevan niin Lempaalan rajalla, että oli melkein Suomen sisällä, Kivennavan ja Raudun ympäröimä kolkka. Inkerin lipusta en uskaltanut kysyä mitään, sillä ymmärsin, että se salaisuus oli yhtä vaarallinen kuin sekin satusalaisuus, jonka möläytin julki Juholassa, naapurissa. Juholoita piti aina pelätä. Siellä ei saanut kertoa salaisia satuja, **Juholan Jussi** oli urkkija. Urkkijan oli palkannut joku NKVD. Tuo kirjainyhdistelmä ei sanonut minulle mitään, mutta ymmärsin sen olevan jonkinlaisen erittäin salaisten satujen kokoojan.

Niinpä, kun kerran näin Juholassa kalenterikuvan, jollainen meilläkin oli, siinä kalenterissa oli täsmälleen kaksi samanlaista viiksiniekkaa äijää. (Muuten: meillä sanottiin isoisää äijäksi. Äidin isää vieläpä kylä-äijäksi, koska morsiamet naitiin tavallisesti vieraasta kylästä ja morsiamen isästä tuli siten kylä-äijä.) Sellaiset viiksiniekat koristivat meidän kalenteria. Toisella viiksiniekalla vain oli paksu musta tukka, toinen oli kalju, sen tukka oli kasvanut pukinparraksi.

"Äiti, äiti, huusin riemuissani havainnoistani: tiälläkin ovat kylä-äijän syöjät"! Äiti tuli luokseni, otti kalenterin kädestä-

ni, ja kiidätti minut nopeasti ulos. "Muista sie, jot niist viiksiniekoist et ikinä sua sannoo missään mittää." Kyläreissu päättyi siihen. Minä olin tyhmyyttäni paljastanut salaisten satujen sankareitten kuvat.

Sillä aikaisemmin kotona, kun äiti kuori perunoita ja minä istua kiehnäsin äidin sylissä samanlainen kalenteri kädessäni, kun muita satukirjoja ei ollut. Kalenterissa oli vain kaksi kuvaa ja minusta molemmat kuvat olisivat voineet kuvata kylä-äijääni. En muistanut miltä hän näytti, kun hänet olivat yöllä vieneet nämä kalenterinsankarin miehet jonnekin parempaan talteen. Se oli erittäin salainen paikka. Silloin, kun äiti vilkaisi kuvia, hän sylkäisi: "Ovathan ne nyt kylä-äijän kuvia, kyläaijän syöjiä ne ovat." Nyt siis ymmärsin: Kylä-äijän olivat syöneet viiksiniekat. Jos Juholan Jussi olisi ollut paikalla, minutkin olisi karkotettu yöllä salaiseen paikkaan ja syöty. Sitä en halunnut. Halusin elää.

Tosin minut karkotettiin myöhemmin, mutta lempeämmin: Me saimme ottaa mukaan karkotuspaikalle tavaroitakin. Minusta se satu oli jo paljon hauskempi, kuin ne lukemattomat sadut, joista vain salaperäisesti kuiskailtiin. Serkkuni olivat kuolleet juuri tällaisilla karkotuspaikoilla. Jotkut serkut jopa matkalla, koska viiksiniekkojen miehet kyttäsivät makeaa lihaa pomoilleen.

Minua ei varmasti syötäisi, koska sain ottaa mukaan kissankin. Meillä olikin maailman kaunein kissa, aito siperialainen kissa. Ja koska karkotusmiehet tulivat hakemaan meidän tavaroitamme ensimmäisenä pienellä kuorma-auton rämisköllä ja ihmiset saivat kävellä perässä. Minut ne kelpuuttivat kissakorin kanssa kyytiin. Minusta se oli niin jännittävää, että unohdin pelkoni satujen saaresta, jossa syödään ihmisiä, koska minulla oli kissa mukanani, ja jos ne haluaisivat syödä minut, minä tarjoaisin niille alkupaloiksi kissan ja karkaisin itse sillä välin jonnekin piiloon.

Kävi kuitenkin niin, että kissa karkasi korista. Ja minut sullottiin samaan vaunuun minne koko kylän väkikin sullottiin. Onneksi vanhempani ja pikkuveljeni olivat mukana.

Sitten kasvoin ja menin umpivenäläiseen kouluun, jossa suomen kieli oli kielletty. Suomenkielinen kirjallisuus oli hävitetty. Koulussa oli sata oppilasta ja minä yksin suomalainen. Opin hyvin venäjän kielen.

Opin arvostamaan **Pushkinin** satuja, jotka olivat aivan toisenlaisia kuin se satu, joka oli elettävää todellisuutta. Ironista tässä todellisuudessa oli se, että satuin tulemaan myös kouluni parhaaksi oppilaaksi ja sain luokkani priimuksen paperit. Kunniakirjassa komeilivat nämä varhaislapsuuteni pelätyt satuhahmot.

LUKIJAIN KYNÄSTÄ

Teksti Lidia Inkeri Soittu

Laulaa, laulaa lintu pieni
Laulaa meille väsyneille
Sinun laulu on niin kaunis
Se on lääke sydämelle
Kun sä laulat laulaa sydän
Tämä pieni sydänlaulu
Kertoo meille väsyneille
Kuinka ihana on kesäkuu
ja miten kaunis on tämä maa.

Aurinko nousee ja aurinko laskee
Katso! Kun nousee auringon valo
Kirkastuu taivas, maailman peili
Kestää tuo päivä, illalla laskee
Katso! Kun laskee auringon valo
Taivas on kuin kultainen sateenkaari.

Syksyn värit ovat erilaisia
Maa on kuin iso erivärinen matto
Tämä matto on niin arvokas ja kallis
Ihana kävellä tämän maton päällä
Syksy on kaikkien vuodenaikojen kuningas
Kultainen ja värikäs kuningas

Pitkä tie uuden elämän
Joka askel on niin vaarallinen
Aina katson taaksepäin
Oliko se oikea askel
Vaikka nyt en voi laskea
monta askelta olen tehnyt eteenpäin
Mutta nämä askeleet ovat oikeat
Ihanaa kun lopussa pääset uuteen elämään
ja tiedät kuinka vaikea oli astua
joka askel eteenpäin.

Kunnioitan näitä ihmisiä, jotka aina menevät eteenpäin, vaikka kuinka vaikea tuo tie on uuteen elämään.

UUTISIA INKERISTÄ

Teksti ja kuvat Wladimir Kokko

Ajankohtaista inkeriläistä
Uutiskolumnistin kannanotto

Suomen ulkosuomalaispolitiikalla selvät linjaukset

Vuosisatoja Suomi on ollut maastamuuttomaana, ulkomailla asuvien suomalaisten lukumäärä on *Suomi-Seuran* arvion mukaan 1,3 miljoonaa. Eri vaiheissa maasta muuttaviin Suomessa suhtauduttiin eri tavoin, joskus heitä pidettiin kevytmielisinä onnenonkijoina, joskus jopa maanpettureina, mutta melkein aina kielteisesti. Tilanne on muuttunut 1980-luvulla, kun elämän kansainvälistymisen välttämättömyys on tullut kaikille selväksi. Kymmenisen vuotta sitten Suomen hallitus alkoi kehittää ulkosuomalaispoliittista ohjelmaa esittääkseen virallisesti oman kannanottonsa ulkomailla asuviin suomalaisiin. Ohjelman käsittely edistyi hyvin hitaasti eikä mennyt ulkosuomalaisparlamentin ohi. Inkeriläisliitoillakin oli mahdollisuus lähettää hallitukseen omia kommentteja ja toivomuksia sen sisällöstä.

Suomen hallitus hyväksyi vähän aikaa sitten ulkosuomalaispoliittisen ohjelman. Valtio huomioi ulkosuomalaiset ja pitää heitä rakentavana tekijänä, ohjelma julistaa, että *"Ulkosuomalaiset muodostavat moniulotteisen voimavaran Suomelle"*. Inkerinsuomalaisten kannalta tärkeintä on se, että asiapaperissa meidät luokitellaan ulkosuomalaisiksi, vaikkemme ole Suomen kansalaisten jälkeläisiä. Kansalaisuudella ei ohjelman mukaan ole merkitystä siinä, kuuluuko henkilö ulkosuomalaisiin vai ei. Korostetaan kuitenkin, että *"Henkilöiden tulee kuitenkin itse pitää itseään suomalaisina"*.

Ohjelmassa on määrätty Suomen politiikkalinjaukset ja toimenpiteet ulkosuomalaisten suhteen. Hallitus sitoutuu tukemaan Suomi-kouluja sekä seuraamaan ja edesauttamaan suomen opetusta ulkomaiden koululaitoksissa. Suomi haluaa kehottaa ulkosuomalaisnuoria opiskelemaan Suomessa, mikä on inkerinsuomalaisille mielestäni erittäin tärkeää. Paluumuutto on tarkoitus kanavoida enemmän Suomen työmarkkinoiden tarpeisiin. Hallitus on velvollinen jatkossakin ylläpitämään ulkosuomalaisparlamentin toimintaa.

Suomen hallituksella ja sen ulkomaanedustustoilla on ohjelman mukaan aikomus tukea ulkosuomalaisten järjestötoimintaa. Inkeriläisliitot on mainittu ohjelmassa erikseen, vaikka maailmassa toimii noin 1 500 ulkosuomalaisyhteisöä. Olen varma, että tämä poliittinen linjaus edistää myös Inkerin Liiton yhteistyötä Suomen hallituksen kanssa tulevaisuudessa. Pienenä kritiikkinä voisin vain todeta, että ohjelmassa lukee *Venäjän Inkerinliitto*, minkä nimistä yhdistystä ei ole olemassa.

Ylipäänsä hallituksen ulkosuomalaispoliittisessa ohjelmassa (2006–2011) on paljon hyvää. Se vahvistaa ulkosuomalaisjärjestöjen varmuutta heimotyön tarpeellisuudesta, ei ainoastaan omien kohderyhmien näkökulmasta, vaan maailman suomalaisuuden kannalta.

Suomi-klubi

Pietarissa on alkanut toimintansa 26.4.2006 perustettu Suomi-klubi. Klubin tarkoituksena on toimia yhdistävänä linkkinä suomalaisille ja venäläisille Pietarissa. Se kehittyy opiskelijajärjestön pohjalta, mutta jäseniksi toivotaan kaikki Suomesta ja suomalaisuudesta kiinnostuneet. Aloite Suomi-klubin perustamisesta on tullut mm. pääkonsulaatilta, joka tukien suomalaisyritysten toimintaa haluaa herättää pietarilaisten opiskelijoiden kiinnostusta työllistymisestä suomalaisiin yrityksiin. Niin sanottuina mentori-yrityksinä Suomi-klubissa toimivat *Nokian Renkaat*, *Fazer*, *Elcoteq*, *Avenir* ja *YIT*. Nämä suomalaisyritykset kaipaavat itselleen Pietarissa päteviä työntekijöitä ja ovat valmiit seuraamaan heidän kasvuansa opiskeluvaiheesta alkaen.

Suomi-klubissa on tällä hetkellä 58 aktiivista jäsentä, puheenjohtajaksi on valittu Pietarin talous- ja finanssiyliopistossa opiskeleva **Joonas Turkama**. Ensimmäinen klubin tapahtuma pidettiin 30. kesäkuuta, se oli juhannusjuhla Suomenlahden rannalla.

"Mansikka on punanen marja..."

Tänä kesänä työllistämiskeskuksen välityksellä Suomeen lähti noin 410 työntekijää eli hiukan vähemmän kuin viime vuonna. Työnantajien lukumäärä on taas kasvanut viime vuoteen verrattuna, IL:n kautta poimijoita kutsui noin 35 suomalaista maatilaa. Noin 85 % kausityövoimasta menee mansikanpoimintaan, mut-

ta tällä kertaa 40 ihmistä lähetettiin myös metsämarjaan.

Piispa Kuukauppi uskontokuntien huippukokouksessa

3.-6. heinäkuuta Moskovassa pidettiin maailman uskontokuntien huippukokous. Huippukokouksessa ei ollut tarkoitus keskustella uskonnollisista asioista, vaan "antaa uskovaisten vastaus nyky-yhteiskunnan uusiin haasteisiin". Avajaiskokouksessa kuultiin presidentti **Putinia** ja Patriarkka **Aleksi II**:sta. Venäjän luterilaisia uskontokuntien huippukokouksessa edusti Inkerin kirkon piispa **Aarre Kuukauppi**.

Pietarin kuoro Suomen inkeriläisjuhlilla

Inkerinsuomalaisten kuoro Pietarista kävi esiintymässä Hyvinkäällä 8.–9. heinäkuuta pidetyissä kesäjuhlissa. Kuorolla oli yhteensä kolme esitystä: kaupungin kauppatorilla, Riihimäen vanhainkodissa ja yhteisiltamilla Hyvinkää-salissa.

Juhlien pääjärjestäjänä oli *Hyvinkään Inkeri-kerho*, joka oli saanut merkittävää tukea kirkkopiiriltä. Kuorolaiset olivat hyvin tyytyväisiä mukavaan majoitukseen seurakunnan kesäleiritaloon Kesijärven rannassa Lopella. Juhlilla esiintyivät myös *Petroskoin Inkeri-kuoro*, muutama musiikkiryhmä Virosta ja Helsingin *Tuulistulla*.

Inkeroisjuhlat

9. heinäkuuta Soikkolan niemimaalla sijaitsevassa Vistinän kylässä, jota voidaan pitää inkeroisten pääkaupunkina, pidettiin perinteiset inkeroisjuhlat. Juuri Vistinässä on inkeroisten kansanmuseo ja inkeroisseuran päätoimipaikka. Juhlien kulttuuriohjelmassa esiintyi muutama inkeroismusiikkiyhtye sekä Pietarin inkerinsuomalaisten kuoron *Korpi-lauluryhmä*. Sen johtaja **Olga Konkova**, joka edustaa inkeroisia suomalais-ugrilaisten kansojen koordinaatiokomiteassa, lausui mm. juhlapuheen.

Kirjontakerho

IL:n Pietarin osaston tiloissa on alkanut kirjontakerhon toiminta. Kerran viikossa kokoontuvaan kerhoon on ilmoittautunut 28 naista ja kolme miestä.

Inkerin äyrämöisten naistenpukujen kirjonta ihastutti asiantuntijoita jo 150 vuotta sitten, ja tämä taidonnäyte on osittain säilynyt kaikille tutussa Tuutarin puvussa. Nyt kerholaisten on tarkoitus tutkia ja valmistaa omin käsin kirjontakankaita ommellakseen niistä kansallispukuja. Alkuvaiheessa auttavat Venäjän, Suomen ja Viron museokokoelmista saadut alkuperäisten kirjontakappaleiden valokuvat ja arvokkaat aidot kankaat. Varsinaista käsityötaitoa kerholaisille opettaa **Natalja Romanova**.

Kirjonta voi olla niin naisten kuin miesten harrastus

Kesäleiri yhteistyön tuloksena

10 inkerinsuomalaista ja kahdeksan Vanhan Laatokan sosiaaliviraston lähettämää

eri-ikäistä lasta pääsi heinäkuussa Suomeen kesäleirille. Ryhmä vietti kolme päivää Helsingissä ja sitten viisi päivää Perttelin luterilaisen seurakunnan leirikeskuksessa Varsinais-Suomessa. **Irina Ostosen**, **Linda Rähmösen** ja **Olga Malyninan** johdolla lapset kävivät useassa museossa, mm. *Turun linnassa* ja ainutlaatuisessa *Salon lehmämuseossa,* Naantalin *Muumimaailmassa*, *Turun tuomiokirkossa* jne.

Leiri ei olisi toteutunut ilman Inkerin Liiton yhteistyötä muiden tahojen kanssa. Helsingin Inkerikeskus ja eritoten **Arja Tahvanainen** auttoivat järjestelyissä, päiväkoti *Idelia* tarjosi tilat Helsingissä, Perttelin seurakunta vuokrasi leirin, Salossa asuvat inkeriläispaluumuuttajat toimivat oppaina ja tulkkeina, ja Varsinais-Suomen pelastusarmeija järjesti kerran lasten iltaohjelman ja toi heille lahjoja.

Kaikki lapset pitivät kovasti Suomen kesäleiristä. Leirin päätyttyä 9-vuotias **Ilmi Paavilainen** Pietarista sanoi: "Nyt tiedän, etten ole venäläinen vaan suomalainen". Jos näin, niin leiri on saavuttanut tavoitteensa. Seuraava vastaava lasten kesäleiri alkaa 11. elokuuta.

Yhden rivin uutiset

- 7. heinäkuuta pidettiin kansallisuus- ja uskontokuntien neuvottelukunnan kokous, jossa pääaiheena oli kaupungin suvaitsevaisuusohjelman käsittely. Neuvottelukunta on neuvoa-antava elin, johon kuuluvat kansalaisjärjestöjen ja uskontokuntien edustajat. Kokoukseen osallistui myös IL:n puheenjohtaja **Aleksanteri Kirjanen**.
- Taidenäyttely, joka on omistettu inkeriläistaiteilija **Toivo Rännälin** 85. vuosijuhlalle, on avattu Moskovski-piirin näyttelykeskuksessa Pietarissa.

Tapahtuma-kalenteri

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

1.10.2006 syyskokous ja Mikkelin päivän tilaisuus
4.11.2006 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla inkeriläisten muistomerkillä klo 12.00 ja sen jälkeen juhla klo 13.00
26.12.2006 joulujuhla

Tapahtumat klo 14.00 alkaen, pyhäinpäiväjuhla klo 13.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6, Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Yhteyshenkilö Irja Pelkonen,
h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai
puh. (040) 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

Yhteyshenkilö Maria Lahti,
puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikoti
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo. Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot syksyllä 2006

Kokoonnumme torstaina **12.10.** sekä torstaina **16.11.** klo 13.00. Muistellaan kesää ja suunnitellaan talven ohjelmaa. Tervetuloa!

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Tiedustelut: Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Yhteyshenkilöt
Toivo Tupin puh. (040) 578 3894
Irma Rautio puh. (09) 753 0864

Inkerikeskuksen hallituksen puheenjohtajan vastaanottoajat

keskiviikkoisin klo 13–14

Inkerikeskus
Hämeentie 103 A, 00550 Helsinki

Inkerin kulttuuriseuran tapahtumia

14.9.2006 Eila Lahti-Argutina kertoo Stalinin vainoissa kadonneiden suomalaisten etsinnöistään

Eila Lahti-Argutina, joka on koonnut mm. kirjan Olimme joukko vieras vaan, kertoo työstään ja vainoissa kadonneiden suomalaisten etsinnöistään 14.9. klo 17 alkavassa tilaisuudessa *Karjalatalon Inkerikodissa*. Tervetuloa joukolla kuuntelemaan ja kyselemään!

Osallistu Muistorasiatyöpajaan
Muistot ja muisteleminen on keskeinen osa inkeriläistä kulttuuria. Inkerin kulttuuriseura järjestää syksyn myötä Muistorasiatyöpajoja, joiden aikana on mahdollista muistella omaa elämäänsä ja tehdä yhdessä alan ammattilaisen kanssa muistorasia, jossa elämän tärkeät tapahtumat saavat näkyvän muodon. Jututtajina on Suomen Punaisen ristin vapaaehtoistyöntekijöitä ja visualistina lavastaja **Marina Kajava**.

Kyseessä on uusi ja mielenkiintoinen työskentelytapa. Muistorasioista on tarkoitus tehdä näyttely ja osallistujien elämäntarinoista julkaisu. Tule mukaan, jos haluat kertoa elämäntarinasi ja saada sen myös muiden kuultavaksi.

Tiedotustilaisuus järjestetään *Inkerin kulttuuriseuran toimistolla Koivussa ja tähdessä osoitteessa Kaarlenkatu 3-5 A* (Helsingin paloaseman naapurissa) tiistaina **syyskuun 5 päivänä** klo 17.

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €

inkeriläisten VIESTI

10/2006

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter, ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Iho
Rauduntie 7 H, 02130 Espoo
puh. 050 505 2335
Sampo 800016-1466601
Nordea 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nummitie 30 A, 02730 Espoo,
puh. 040 740 0408 (ark. klo 9.00–17.00)
Internet http://www.inkeriliitto.fi
(avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

Isä jakoi appelsiinin

(sota – ajan ja sen jälkeisen säännöstelyajan muistoja)

Teksti Toivo Iho

Varhaisiin lapsuuden muistoihini lukeutuu tapahtuma syyskesältä 1939: isä oli ostanut lähikaupasta appelsiinin ja jakoi sen perheelleen. Muistan hyvin, kuinka huolella hän ensin kuori hedelmän ainaisella, joskus kirkkomatkallekin vyölle unohtuneella puukollaan, ja sen jälkeen jakoi lohkoihin, joista yksi oli minun osani. Hyvältä ja makealta se maistui, ja hyvä oli, että minä, ahne pikkupoika, tuon lohkon sain ja söin, sillä seuraavan kerran taisin tuollaista herkkua maistella vasta joskus 10–11 vuoden kuluttua.

Miten opettajaperhe eli ja sai ravintonsa sota-aikana Suomen maaseudulla? Korttiannokset olivat olemattoman pienet eikä tavaran jakelu tuntunut ainakaan suosivan syrjäseutuja, miten lienevät olleet helsinkiläisten asiat? Onneksi musta pörssi toimi, eivätkä sen paikallishinnat olleet aivan pilvissä. Huomattakoon: kyse ei ollut mistään TV-kaupasta, nimi kirjoitetaan pienin, ei suurin alkukirjaimin. Entä sopiko opettajan asioida siinä pörssissä? Huonostihan se kävi päinsä, ja niin vähitellen kävi niin, että minusta, viattomasta, joka lapsista olin ainoana kotosalla (nuorin veli, **Pekka** syntyi 1943) sukeutui kuin sukeutuikin perheen hankintapäällikkö. Ei se ollut vaikeaa: piti vain osata oikeaan taloon ja nöyrästi kysyä: oisko teillä voita myörä? Hevosmies taas, silloin kun sellaisen tarve oli, saatiin liikkeelle tupakan avulla: tupakoimattomat veljet **Yrjö** ja **Antti** olivat rintamalta lähettäneet annostupakkansa, ja niissä oli hevosvoimia!

Muu särvin oli kehnonpuoleista, paitsi kesäisin, järven ollessa sula: lahnaa tuli huonoillakin verkoilla hyvin. Savus-

Tässä numerossa:

Numero 11/2006 ilmestyy viikolla 46. Aineisto toimitukselle 26.10. mennessä.

Numero 12/2006 ilmestyy viikolla 51. Aineisto toimitukselle 24.11. mennessä.

Kansikuva:
Sotilaspastori Juhani Jääskeläinen Laukaanjoen Kosemkinassa 1942 keskustelemassa paikallisen inkerinsuomalaisen kanssa. Museoviraston arkisto.
Kuva: Antti Hämäläinen

tettu lahna oli ja on hyvää, mutta vuosina 1945–55 söin sitä tarpeekseni; sen jälkeen olen kohteliaasti kieltäytynyt: kiitos vain, olen jo osani saanut. Entä säännöstelyn purku? Ensimmäisen kahvilaivan tulon (**Herakles** v.1946) muistan hyvin, niin paljon siitä puhuttiin; kahvia aloin kyllä juoda vasta myöhemmin. Saatavien ja syötävien piiriin tulivat myös kananmunat, kun yhden kaverini äiti rupesi kanafarmariksi. Makaronit vapautuivat, ja se, arkisen ja mitättömän tuntuinen asia, oli aika merkittävä: siihen saakka vain peruna oli ollut perusruoka-aine, ja millainen peruna? Säilytystilat ja -menetelmät eivät olleet lähelläkään nykytasoa, ja niinpä perunat olivat kunnollisia vain jonnekin joulun tietämille. Makaronit olivat niitä pitkiä, onttoja luiruja, mutta oikein hyviä kuitenkin! Karkinnälkä tyydytettiin joskus jopa kuivatuilla juureksilla, suuresta herkusta kävi etenkin puuronkastikkeen nimellä tunnettu, äglön makea tuote. Marjoja tietysti syötiin, mansikoita oli heinä-elokuulla ja muita marjoja myöhemmin; kotikylän erikoisuutena olivat syyskuiset tuomenmarjat.

Joskus kansakouluaikanani alkoi kouluruokailu. Se merkitsi tietysti lämmintä, hyvää ateriaa, siis lähinnä keittoa tai velliä. Silloin myös loppui toisten koululaisten eväiden vahtiminen; eväät kun eivät saaneet olla liian huonoja, mutta eivät myöskään liian hyviä!

Suomalaiset eivät suinkaan olleet ainoat vaille hedelmiä jääneet. Äskettäin luin, kuinka Saksassa, silloisella Ranskan miehitysvyöhykkeellä asunut, Suomessa sodan aikana ollut Marskin päämajan saksalainen yhdysmies, kenraali **Erfuhrt** oli liikuttunut kyyneliin, kun marsalkka **Mannerheim** käydessään häntä Sveitsistä käsin tervehtimässä, oli tuliaisina vienyt tuoreita hedelmiä. Tämä tapahtui v.1948.

Muistelus koskee vuosia 1939–55. Olisiko Ruotsiin siirtyneillä lukijoilla tai Venäjällä tuolloin olleilla lukijoilla vastaavia arkipäivään liittyviä kokemuksia?

Luontaistaloudesta kerskakulutukseen

Teksti Toivo Iho

Vuodet 1867–1868 muistetaan Suomessa viimeisinä nälkävuosina. Pohjoisesta etelään liikkuivat silloin kerjäläisjoukot, joista osa kuoli suorastaan tielle, osa päätyi häthätää pystytettyihin kunnallisiin työpisteisiin – kuollakseen siellä. Hallitus, etenkin valtiovaraintoimituskunnan päällikkö **Snellman** yritti kyllä saada viljaa maahan, mutta apu tuli hieman myöhässä, pahin oli jo ehtinyt tapahtua. Tästä J. V. Snellman on saanut moitteita, sekä aikalaisiltaan että myöhemmin. Tämän jälkeen ryhdyttiin maataloutta monin tavoin tehostamaan, eikä yhtä pahoja aikoja sittemmin ole jouduttu kokemaan. Kansalle yritettiin nälkävuosina myös jakaa erilaisia hätäapuneuvoja, joista päällimmäisinä olivat poronjäkälän käyttöä koskevat ohjeet. Niinkin viisas ja valistunut mies kuin **Elias Lönnrot** oli sitä mieltä, että poronjäkälä jauhettuna oli hyvää leivänjatketta! – Nykypäivän lääkärit taitaisivat tuomita jäkälän käytön ihmisravintona jopa hengenvaaralliseksi.

Inkerinsuomalaiset selvisivät näistä vuosista selvästi paremmin: hiljattain saavutettu henkilökohtainen vapaus oli niin suuri asia, että se sai ihmiset yritteliäiksi; saattoi olla, että Inkerin pellot olivat niin suojatut, ettei halla niillä vieraillut, ja suurkaupungin läheisyys takasi hyvän tuotteiden menekin. Inkerin asukkaat olivat myös oppineet käyttämään tarkkaan luonnon antimet, marjat ja etenkin sienet. Sienten käytössä oli suuri ero: kun Suomessa jaettiin auliisti jäkäläreseptejä, sienten käyttöä vierastettiin. Sananparsien tasolla viljeltiin jopa rasistisia näkemyksiä: "ryssät niitä syö"! Montako ihmishenkeä olisi pelastunut, jos jäkäläohjeiden sijaan olisi vaikkapa *Suomettaren* palstoilla jaettu kunnollisia sienten käyttöä koskevia ohjeita? Tuskin nämäkään olisivat ainakaan Pohjanmaalla mitään auttaneet; siellähän torjuttiin jopa ilmaiset lantunsiemenet, koska lantun käyttöön ei ollut totuttu. – Paljon myöhemmin, sotavuosina, kun koululaiset oli organisoitu erilaisiin talkoopuuhiin, sain Vetelin kunnan sienimestarin arvon oikein kunniakirjan kera; meidän taloutemme taisi vuonna 1943 olla sen kunnan ainokainen sieniä käyttävä kotitalous.

Inkerinsuomalaiset pitivät sitkeästi kiinni sienistään ja marjoistaan. Ne, jotka siirtyivät sotavuosien jälkeen Ruotsiin, lihapatojen, banaanien ja muiden herkkujen pariin, veivät vanhat tottumukset mukanaan. He elivät tarkasti: ei vain niin, että miehet saattoivat ensi alkuun tehdä kahta työtä, jos vain siinä onnistuivat, vaan myös siten, että naiset ottivat omakseen Ruotsin metsät ja niiden hyvät marja- ja sienivarat. Ruotsalaiset saattoivat viettää kulutusjuhlia, mutta sinne siirtyneet inkerinsuomalaiset elivät paljolti luontaistaloudessa.

Nykypäivän ihminen elää lainaten: siis oikeastaan syömällä tulevaisuuttaan. Se on kehittyneen pankkitoimen ja pitkään jatkuneen rahanrunsauden ansiosta mahdollista, eikä siinä mitään pahaa voi nähdä, kunhan kaikki pitävät järjen päässään säilyttäen suhteellisuudentajunsa. Pahan päivän vara on aina säilytettävä, vaikkapa sitten kunnon tattikeittoreseptin muodossa!

Inkeriläispastori Juhani Jääskeläisen jalanjäljillä Inkerinmaalla

Teksti Juhani Jääskeläinen
Kuvat Juhani Jääskeläinen ja Antti Hämäläinen

Isäni Juhani Jääskeläinen syntyi Keltossa 1907. Ensi vuonna tulee siis kuluneeksi 100 vuotta hänen syntymästään. Jääskeläinen kävi Pietarissa keskikoulun, tuli Suomeen 1925, pääsi ylioppilaaksi Käkisalmen yhteiskoulusta, valmistui papiksi, teki päätyönsä Luumäen kirkkoherrana. Hän väitteli teologian tohtoriksi v.1980. Väitöskirjan aiheena oli "Inkerin suomalainen evankelis-luterilainen kirkko neuvostojärjestelmän ensimmäisenä vuosikymmenenä 1917–1927".

Keväällä 1942 hän oli suomalaisen komission mukana tutustumassa inkeriläisten oloihin Inkerissä saksalaisten miehittämällä alueella. Syksyllä 1942 hän pääsi papiksi samalle alueelle, toimien siellä puolitoista vuotta melkein vuoden 1943 loppuun asti.

Viime kesäkuussa teimme, Jääskeläisen lapset, **Juhani**, **Inkeri**, **Mirjam** ja **Osmo** Pietarin-matkan Suomenlahden ympäri isän jalanjälkiä seuraten: Tallinna–Narva–Skuoritsa–Hatsina–Keltto-Pietari. Olimme Vihdin liikenteen järjestämällä matkalla, asiantuntijaoppaana kenraali **Pentti Lehtimäki**.

Matka Helsingistä Tallinnaan tehtiin nopealla Nordlandia-laivalla, isä teki matkat vielä nopeammin, Malmin lentokentältä lähteneellä lentokoneella. Tallinnassa eivät muodollisuudet juuri haitanneet, isän oli sen sijaan aina Tallinnaan tultuaan mentävä paikalliseen saksalaisten turvallisuuspoliisiin (Sicherheitspolizei) saadakseen liikkumisluvat (Ausweis).

Narvassa

Narva oli isän keskuspaikkana. Hän yöpyi siellä aina Narvan kanttorin **Aatami Hyrrin** luona. Yritimme etsiä tämän entistä osoitetta Lesestrasse 2, mutta kukaan

JJ: Skuoritsan kirkkoa kunnostetaan. Keskellä Skuoritsan srk:n talouspäällikkö Aleksanteri Saveljev, vasemmalla Kurkolowon radiotiedusteluasemalla palvellut Paul Voss, oikealla Juhani Juhaninp. Jääskeläinen. Taustalla näkyy samainen saarnatuolin aukko, josta sotilaspastori Juhani Jääskeläinen saarnasi v.1942.

ei tuntunut tietävän mistä kadusta nykyisin olisi kysymys. Etsimme Narvasta Pyhän Mikaelin kivikirkkoa ja ortodoksista katolista katedraalia. Edellinen oli varsin huonossa kunnossa mutta oli korjauksen alaisena. Katedraaliin emme valitettavasti päässeet sisälle ihailemaan isän muistiinpanoissaan mainitsemaa saarnatuolia:

Kun vuonna 1943 kävin Narvassa kreikkalais-katolisessa Spasso-Preobranskin katedraalissa, niin havaitsin ihmeekseni, että siellä oli saarnatuoli, sehän aina puuttui kaikista kr.katolisista kirkoista. Oppaana toiminut venäläinen pappi kertoi, että kirkko on Ruotsin vallan aikuinen luterilainen kirkko. Katedraali oli ollut roomalais-katolinen, perustettu 15. vuosisadalla. Se muutettiin 16. vuosisadalla luterilaiseksi kirkoksi, jossa piispa Gezeliuskin on vihkinyt monta suomalaista pappia Inkeriä varten. Narvan joutuessa Venäjän vallan alle, muutettiin kirkko v.1708 tsaari Pietari Suuren käskystä kr. katoliseksi.

Narvassa on kaksi linnaa vastakkaisilla puolilla Narvajokea: Hermannin linna ruotsalaisten rakentama ja Iivananlinna venäläisten tekemä. Historia tietää kertoa myös Iivanan linnan ja Vaske-Narvan luterilaisista seurakunnista 1600-luvulla, mutta ne hävisivät, kuten aikanaan seitsemän muuta Inkerin seurakuntaa 1600-luvun lopulla. Sota, nälkä ja julma vihollinen ovat ennenkin Inkerin suomalaista kansaa ja sen seurakuntia tuhonneet.

JJ: Pyhän Marian kirkossa jumalanpalveluksen jälkeen, vasemmalta lukien Juhani Jääskeläinen, Inkeri Papp, Mirjam Jokiranta, Osmo Pietari Jääskeläinen ja jumalanpalveluksen pitänyt rovasti Pertti Huttunen.

Suomalaisilla oli sodan aikana radiotiedusteluasema Kurkulanniemellä Eestin Inkerissä, Kosemkinassa. Matkaseurueessa oli eräs henkilö joka oli palvellut alikersanttina Kurkulan (saks. Kurkolowo) radiotiedusteluasemalla. Tämä henkilö oli nimeltään **Jaakko Valtanen**. Myöhemmin hänestä tuli kenraali ja Puolustusvoimien komentaja. Isä kertoo muistiinpanoissaan, että hän kävi suomalaisella radiotiedusteluasemalla Kurkolassa. Kenraali Valtanen muisteli myös että siellä oli käynyt suomalainen sotilaspastori.

Matkaseurueeseen kuului myös radiotiedusteluasemalla ollut **Paul Voss**. Hän löysi sotapäiväkirjoistaan seuraavanlaisia merkintöjä:

15.10.1942: Ust-Lugasta (Laukaa) soitti suomalainen pastori Jääskeläinen ilmoittaen tahtovansa järjestää jumalanpalvelusta täkäläisessä kylässä. Alikersantti Wähälä meni häntä noutamaan hevosella puolimatkaan. Klo 21.00 iltahartaus. 15.12.1942: Iltapäivällä Nurmi ja ja Koskenoja kävivät kylässä levittämässä tietoa suomenkielisestä jumalanpalveluksesta, joka pidetään Kosemkinan kirkolla ensimmäisenä joulupäivänä klo 8.00. Tieto tästä otettiin joka puolella suurella ilolla vastaan.

Skuoritsassa

Tunnusomaista Skuoritsan kirkolle ovat mahtavat pylväät pääoven edessä. Kirkkoa parhaillaan korjataan ja kaiken pitäisi olla valmiina vihkiäisiin 8.10.2006. Oli jotenkin historian siipien havinaa ilmassa kun totesin ryhmällemme että edellisen kerran kirkkoa korjattiin isäni johdolla. Skuoritsan seurakunta ja kirkkorakennus olivat olleet keskeisiä isäni toiminnassa

AH: Sotilaspastori Juhani Jääskeläinen Laukaanjoen Kosemkinassa 1942 keskustelemassa paikallisen inkerinsuomalaisen kanssa. Museoviraston arkisto.

vuosina 1942–43, kuten hänen muistiinpanoistaan käy ilmi:

Skuoritsan kirkko on rakennettu Inkerin maaperästä kaivetusta kalkkikivestä ("paasikivestä") v.1839 keisari Nikolai I:n toimesta. Siinä oli ollut 1300 istumasijaa. Siinä kuuluivat olleen myös Inkerin parhaat urut. Bolsheviikit olivat muuttaneet kirkon klubiksi tuhoten barbaarimaisesti kirkon sisustuksen, myös urut. Miehelle, joka oli kirkontornista sahannut ristin poikki, oli maksettu palkkioksi kolme litraa votkaa. Syksyllä 1942 kunnosti seurakunta kirkkonsa jälleen pyhään tarkoitukseen käytettäväksi.

9.12.-42 Työhön kutsutut rippikoululaiset tänään poissa. Illalla toi Aatami Kukko tiedon, että Kuidusin Ortsk:n komendantti on käskenyt hakemaan rippikouluun menneet kaikki pois. Hän ei anna yhdellekään lupaa mennä rippikouluun eikä yhdellekään lupaa mennä Skuoritsan kirkkoon sunnuntaina jumalanpalvelukseen. On huomenna soitettava Hatsinaan. 13.12.-42 Jumalanpalvelus Skuoritsan kirkossa, väkeä noin 1000 henkeä. 5.3.-44 kirje Mikko Pelliltä Mellunkylästä: "Ne viimekesäiset kirkolliset jumalanpalvelukset joita vietettiin yhdessä siellä Skuoritsan kirkossa eivät koskaan jää unhotuksiin, muistatte varmaan kuka minä olen. Te toimititte jumalanpalveluksen täytellisesti, minä vaan vähäinen urunsoittaja, hauskat olivat ne hetket jotka kumminkin kohta loppuivat".

7-20.9.-42 Kesäkuussa 1937 oli Skuoritsan kirkossa pidetty vielä hartaushetkiä. Seurakunnanhoitaja Jaatinen oli vangittu kesällä 1937. Kirkonkirjat bolsheviikit veivät 1939. Ehtoolliskalustosta ei tietoa. Kivikirkko päältä melko vahva, sisustus puuttuu. 29.11.-42 Kello 7 aamulla matka saksalaisella autolla Skuoritsaan, jossa kirkossa jumalanpalvelus ja kirkonkokous, jossa valittiin seurakunnan esimies ja kirkkoneuvosto ja rakennustoimikunta. Päätettiin jatkaa kirkon korjausta. Pidin saarnan saarnatuoliaukosta.

3.12.-42 Olin johtamassa Skuoritsan kirkon korjaamista. 26.11.purkivat Skuoritsan miehet kirkostaan näytelmälavan ja laudoista, ent. kirkonpenkeistä, laittoivat 22 pitkää kirkonpenkkiä, 500 hengelle istuimet sekä väliaikaisen alttarinkin. Särkyneisiin ruutuihin luvattiin Hatsinasta myös lasia. Kirkon sisusremontti, siedettävään kuntoon saakka, ei ole kovinkaan suuri. Peltikattokin on varsin ehjä, vain tornin puolelta on pahoin rikki, mutta tornin alla on eteinen, joten kirkkoon ei ainakaan pääse satamaan.

20.12.-42 Konfirmaatio ja jumalanpalvelus Skuoritsan kirkossa. Väkeä kirkossa n. 2000 henkeä. Kerrottiin että Kuidusin kyläläiset olivat lähteneet yhteisestä

sopimuksesta kirkkoon, vaikka olikin komendantti jyrkästi kieltänyt kaikki kulkuluvat. Eniten ehtoollisvieraita elämässäni rintamatilaisuutta lukuun ottamatta. Skuoritsan kirkonkorjaus jatkuu. Siellä on innostuttu melkein liikaa: alttariin ja saarnatuoliin kuulemma käytetään pronssiväriäkin, jota on jo hankittu.

13.6.-43: Helluntaina Skuoritsan kirkko kaunistettu koivuilla oikein hyvin. Aamulla ensin hautauksia, mm. siunattu vanha hauta, jossa äiti ja 3 lasta jotka isä murhasi. Kirkko ääriään myöten täynnä väkeä, tuli kuumaksi vaikka korkea. Jumalanpalveluksen jälkeen vihitty kirkossa 6 paria ja kastettu n. 20 lasta.

Skuoritsan kirkko kunnostetaan uudelleen vuonna 2006. Seurakunnan talouspäällikkö **Aleksanteri Saveljev** kertoi mitä kirkolle oli tapahtunut syksyllä 1944: Puudostin kylästä oli tullut joukko punasotilaita kirkkoon, olivat katsoneet siellä jonkun elokuvan ja ammuskelleet. Aamulla kirkko oli palanut. Tapahtuman oli nähnyt eräs 8-vuotias poika Puudostin kylästä.

Hatsinassa

Hatsinan kunnostetussa kirkossa toimistonhoitaja **Alvina Minaseva** piti hienon esityksen kirkon kunnostamisesta ja oli hyvin kiinnostunut tietämään isämme ja yleensäkin seurakunnallisesta toiminnasta Hatsinassa vv.1942–1943. **Antti Hämäläisen** kuvateoksessa ”Kadonnutta Inkeriä”” on tunnettu rippikoulukuva, jossa sotilaspastori Juhani Jääskeläinen seisoo Wehrmachtin elokuvateatterin edessä usean sadan rippikoululaisen ympäröimänä. Yritimme etsiä tätä paikkaa, mutta kinosalia ja ”Teatterikadun ja Berliner U:n kulmaa” ei löytynyt. Minasevan kertoman mukaan teatteri on purettu. Entinen paikka löytyi Puistokadun kulmasta. Isämme muistiinpanoista löytyy mm. seuraavanlaisia katkelmia Hatsinasta:

-Tammikuussa 1942 suomalainen Komissio matkasi Narvan kautta Grasno-Gvardeiskiin eli Hatsinaan. Komissio totesi, että Inkerin suomalaisten luettelointi oli saksalaisten toimesta jo viety melko pitkälle. Komissio tapasi kenraalimajuri Stahleckerin, joka toimi Saksan turvallisuuspoliisin päällikkönä kaikissa pohjoisilla vallatuilla alueilla. Stahlecker suhtautui inkeriläisten avustamiseen erittäin myönteisesti. Hatsinassa oli pakolaisleirissä suuren suuressa lautaparakissa 36 henkeä, 9 perhettä. Parakki oli kylmä, pimeähkö ja täynnä savua, jota kamina tup-

AH: Koprinan kirkonmiehiä ja sotilaspastori Juhani Jääskeläinen 1943. Museoviraston arkisto.

rusi. Kaminan ympärillä kyyköttivät nämä täysissä pukimissa itseään lämmitellen. Lapset itkivät, että heillä on nälkä. Hatsinassa pääkadun varrella puiston kulmassa nähtiin 3 miestä hirtettynä, vakoilijoita. Kauppatoriksi muodostuneen portin edessä myös 3 miestä hirtettynä. Olivat varastaneet joululahjapaketteja 1000 kpl.

Olen saanut saksalaisilta luvan järjestää tammikuun alussa jumalanpalveluksen ehtoollisen kera saksalaiseen elokuvateatteriin Hatsinaan.

Hatsinan suomalais-virolais-saksalainen kirkko on pienennetty jäljennös Skuoritsan kirkosta.. Siinä olivat lisänä vain sivuparvekkeet, jotka Skuoritsan kirkosta puuttuivat. Bolsheviikit polttivat kirkon perääntyessään. Vuosiin ei sekään ollut seurakunnan käytettävänä. Kirkko oli rakennettu ja ylläpidetty Hatsinan keisarillisen hovin varoilla. Toimituksia ei ole ollut Hatsinan väliaikaisessa kirkossa noin lokakuun lopulta 1941, kun pommituksessa särkyivät lasit, sitten jotkut veivät raamitkin pois. Hatsinan kirkossa oli ollut viimeinen tilaisuus 20.12.1938, sitten suljettiin kirkko, kaikki sisustus kelloineen revittiin.

4.1.-43 Jumalanpalvelus Hatsinassa Propaganda Staf. Kino-Saalissa. 15.3.–43 pk: Rippikoulu Hatsinassa, 2 viikkoa, Kinosalissa Teatterikadun ja Berl.U. kulmassa, teatterin eteisaulassa. Majailin komendantin asuintalossa. – Useita päiviä oppilaat seisoivat, ei penkkejä, kun komendantti oli unohtanut. Uusia oppilaita tuli koko viikon. Häiriöitä: päiviä poissa saksalaisten töissä, erilaisia todistuksia, käynti WiKo:ssa, pommin ja it:n jyrähdyksiä, penkkien siirtämiset koulun päättyessä, laatikkojen rikkoutuminen, kirjojen puute.

28.3.-43 Tänään päätin Hatsinan rippikoulun, oppilaita vähän vailla 250. Konfirmoin Hatsinan teatterissa, jossa oli myös parveke. Rippikoululaiset täyttivät melkein koko lattian, vain 40 henkeä mahtui heidän taakseen istumaan. Muu yleisö oli parvekkeella. Niitäkin sai päästää kovin vähän: vain yksi jokaisen konfirmoitavan omainen, ei ollut muuta tilaa. Piti järjestää pääsy lipuilla. Koulua pitäessä oli monenlaiset vaikeudet: muutamia päiviä kaikki oppilaat seisoivat tunneilla, ei ollut penkkejä, kuka istua kyykötti tiilien päällä, kuka halon, kuka oli kohonnut melkein katonrajaan jonkun laatikon päälle.

Konfirmaatiojumalanpalveluksen päätyttyä puristin jokaisen rippikoululaiseni kättä ja sanoin erojaisiksi: "Nuoret! Tämä voi olla viimeinen kerta, kun näemme toisiamme tässä elämässä. Jumala teitä siunatkoon ja varjelkoon."

10.10.-43 Tänään oli minulla Hatsinassa ehtoollisjumalanpalvelus. Täällä on kiihkeä Suomeen siirtymishalu. Rintama on täällä ollut suhteellisen rauhallista, mutta Hatsinan lähellä tai Hatsinaan heittää silloin tällöin jonkun pommin tai tykin ammuksen. Missään hengenvaarassa en ole ollut. 26.10.-43 Viimeinen suomalaisten kuljetusjuna lähdössä Hatsinassa, n. 1000 henkeä. Viemme siihen junaan kirkkojen tavarat. Hatsinassa rippikoulua pidettiin tykkien jylinässä ja ikkunoiden täristessä. Muutamat kranaatit ja pommit putosivat itse kaupunkiin. Oppilaat ovat joutuneet rippikoulumatkalla niin lähelle räjähtäviä kranaatteja että ovat saaneet multaa päälleen.

Keltossa ja Pietarissa

Isäni on syntynyt Keltossa Taurun kylässä Tahvalan talossa v.1907. Talo purettiin 1950-luvulla. Kelton uutta koulutuskeskusta esitteli **Sulo Jääskeläinen** – ehkä kaukaista sukua.

Isämme oli oli toiminut Luumäen kirkkoherrana ja samainen Luumäen seura-

kunta on myöhemmin ollut paljolti mukana Kelton kirkon rakentamisessa. Kelton uudessa kirkossa ihailimme mm. lasista alttaritaulua, johon varat lahjoitti aikoinaan isämme perikunta. Etsimme sen vanhan kirkon (rak.v.1768) paikkaa missä isä oli poikana kirkossa käynyt. Ruohottunut paikka löytyi paikallisen oppaan johdolla läheiseltä mäeltä.

Isä kertoo muistelmissaan käynnistään tässä kirkossa jouluna:

Ihan pienestä pitäen olin aina mukana joulukirkossa, hartaasti lauloin penkissä. Muistan kerran, minähän olin pieni poika, matkustin kirkkoon isän kanssa samassa reessä, niin oli hyvin kirkas tähtitaivas aamulla. Isä näytti tähtiä että tuollainen tähti ensimmäisenä joulunakin paistoi. Rupesin kuvittelemaan, että se on se sama tähti joka ilmestyy joka joulu.

Pietarissa pääkohteena oli Pyhän Marian kirkko Suurella Tallikadulla. Isämme keskeisiä tavoitteita aina 1950-luvulta kuolemansa asti oli saada Pyhän Marian kirkko jälleen seurakunnalliseen käyttöön ja saada Inkeriin suomalainen pappi. Näistä asioista hän jatkuvasti puhui, lähetti kirjeitä arkkipiispoille ym. ja muutenkin pyrki vaikuttamaan että seurakunnallinen toiminta Inkerissä elpyisi. Esimerkkinä kirje arkkipiispa Simojoelle tammikuussa 1975:

Anottava, esitettävä, pyydettävä olisi jatkuvasti ja väsymättä...

Kirkkojen avaamisessa voisi ensi tavoitteeksi varmaan ottaa Leningradin, sitten Spankkovan ja ehkä Kupanitsan. Pappi olisi saatava lähetetyksi Pietariin ja Petroskoihin. Suomalaiset siellä toivovat saavansa käyttöönsä entisen Pietarin p. Marian suomalaisen kirkon ent. Ison tallikadun varrelta, n:o 6. Kadun nykyinen nimi on Zeljabovan katu...

Nämä tavoitteet ovat toteutuneet. Sisarusten kesken osallistuimme suomenkieliseen ehtoollisjumalanpalvelukseen Pyhän Marian kirkossa.

Isämme kävi keskikoulun kirkon vieressä olevassa rakennuksessa. Sisään rakennukseen yritimme mutta ovet olivat lukossa:

Vuosina 1923–1925 kävin Pietarin entistä suomalaista 7-luokkaista yhteiskoulua. Koulu oli ollut P. Marian seurakunnan omistama ja nauttinut Suomen valtion avustusta. Koulun nimenä oli nyt Pietarin I ja II asteen työkoulu, erikoisnimeltään IV vähemmistökansallisuuksien työkoulu.

Vuoden 1925 jälkeen seuraavan kerran isämme näki Pyhän Marian kirkon turistimatkalla syyskuussa *1981:*

Pyynnöstäni tehtiin linja-automatka Zeljabovan kadulle (ent.S. Tallikatu) katsomaan ent. suomal. p.Marian kirkkoa. Yritettiin mennä sisälle, mutta kirkosta tuli juuri silloin ulos mies ja nainen, he eivät päästäneet sisälle, vaikka pyrimme. Minä käytin hyväksi sitä vähäistä venäjän kielen taitoa. Kirkko on nyt kasvihuoneena. Menin sitten vasemmalle talon pihaan nro 6-8. Siellä on mm. ent. pappilat ja khran virasto, samoin siellä toisella puolella eri kerroksissa ovat suomal. yhteiskoulun 7 luokkahuonetta sekä alakerrassa suuri juhlasali, mutta kaikki ovat käyttämättömiä.

Isämme kuoli v.1988. Hän uskoi elämänsä loppuun asti että ”vielä Inkerin kirkko nousee”.

Nähtyämme Skuoritsan kirkon uudistamisen, Hatsinan, Kelton ja Pyhän Marian kirkot voimme todeta että näin on käynyt.

Kirjoittaja on rovasti Juhani Jääskeläisen vanhin poika, Juhani Jääskeläinen, joka valmistelee parhaillaan isästään muistelmateosta.

Kaunis Inkerin lippu liehui lyhyen ajan

Teksti Ella Ojala (julkaistu Aamulehdessä 8.9.2006)

Inkerin lippu on hieman Suomen lippua nuorempi. Se liehui Inkerissä vuosina 1919–1920. Lipun otti käyttöön Inkerin pataljoona vapaustaistelussa vuonna 1919. Lipun on piirtänyt kapteeni **E.J. Haapakoski** ja se on saanut värinsä Inkerin vaakunasta. Lipun keltaisen värin sanotaan muistuttavan Inkerin viljavia peltoja, sinisen ristin virtaavaa Nevajokea ja punaisen värin muistuttavan savea, josta tehtiin tiiliä.

Lippu sai suopean vastaanoton vapautetuilla alueilla. Lipulla haluttiin kuulua samoihin pohjoismaisiin luterilaisiin ristilipputunnuksiin. Vaikka se alun perin oli pataljoonalippu, siitä tuli rakas niille ihmisille, jotka ehtivät nähdä lipun, sillä tällä lipulla oli Inkerissä hyvin lyhyt elinaika.

Ja Inkerin itsenäisyyshaaveet loppuivat siihen, kun synnyinpitäjässäni Lempaalan Kirjasalossa Inkerin lippu laskettiin salosta viimeisen kerran, kun niin sanottu vihreä armeija pakeni rajan yli Suomeen armeijan komentajansa **Jussi Sihvon** johdolla.

Näin lipun vasta ensimmäisen kerran Tampereella Tammelan kansakoulun pihalla inkeriläisten kesäjuhlilla 60-luvun puolella, kun se liehui Suomen lipun vieressä. Sydämeni oli pysähtyä, vaikka kukaan ei kertonut mikä lippu se oli.

Sillä ymmärsin samassa, kun lippu liehui kauniina kuin auringonvalo siniristeineen Suomen siniristilipun rinnalla, että se on meidän oma lippumme. Me inkerinsuomalaisethan olimme maailman hartaimpia luterilaisia, kun meillä ei muuta turvaa ollut kuin Jumala.

Inkerinmaalla ei varsinaista omaa lippua ollut koskaan, koska Inkeri on aina kuulunut Venäjän vallan alaisuuteen. Siksi hämmästyin, kun kävin Vapriikissa. *Kansain kohtaloita* – näyttelyssä ja Inkerin lipun kohdalla kerrottiin vain inkerikoista. Inkerikot olivat varsinaisia Inkerinmaan asukkaita, ennen kuin Ruotsin kuningas **Kustaa II Adolf** valtasi Inkerinmaan vuonna 1611, jolloin Lempaalan luterilainen seurakunta perustettiin.

Ruotsin kuningas halusi luterilaistaa koko Inkerinmaan, mutta nämä ortodoksi-inkerikot eivät siihen suostuneet ja pakenivat suuremmaksi osaksi Tverin Karjalaan tai Itäkarjalaan. Heidän tilalleen Ruotsi määräsi Suomesta autioon maahan suomalaisia asukkaita.

Tokihan Inkeriin muutti Suomesta paljon vapaaehtoista väkeäkin. Inkerinmaan kohtaloksi koitui sitten Neuvostoliiton aikana täydellinen eristyneisyys.

Ortodoksi-inkerikot eivätkä inkerinsuomalaisetkaan ehtineet nähdä omaa lippuaan, sillä heidän yläpuolellaan on aina liehunut Venäjän tai Neuvostoliiton lippu.

Inkerin lippua en olisi nähnyt minäkään, jos emme olisi onnistuneet pääsemään karkotuspaikaltamme pois. Sillä koko Lempaalan rajapitäjän 86 suomalaista kylää karkotettiin lopullisesti jo vuonna 1936 Sisä-Venäjälle ja passit otettiin pois. Olimme kansalaisluottamusta vailla olevia kansalaisia, joilla ei ollut oikeutta matkustaa minnekään.

Siitä on nyt 70 vuotta, kun **Stalin** piti meitä kaikkia erityisen vaarallisina ja alkoi valmistelut jo silloin talvisotaan. Omaisem-

me määriteltiin jo aikaisemmin kulakeiksi ja vietiin Kuolan niemimaalle tai Siperiaan ja Aasiaan. Miehet vangittiin sielläkin, keitä ei ollut vangittu vielä kotona. Lempaalasta tuli suljettu raja-alue, jonne oli asiaa vain sotilashenkilöillä ja heidän perheillään.

Olen pahoillani, kun emme ole kelvanneet nyt kansojen evakkonäyttelyyn Berliinissä. Meillä inkerinsuomalaisilla kun ei ole ollut omaa valtiolippua, kärsimyksemme ei ole ollut näin ollen yleisen huomion arvoista.

UUTISIA INKERISTÄ

Teksti Wladimir Kokko

Ajankohtaista inkeriläistä
Uutiskolumnistin kannanotto

Inkeriläisyys ja kieliongelma

Inkerinsuomalaisten äidinkieli on kiistatta suomi. Esi-isämme puhuivat kotikylissään tietenkin omaa murretta, mutta se oli vain yksi monista itäsuomen murteista. Kirkoissa ja kouluissa käytettiin aivan samaa kirjekieltä kuin Suomessakin. Suomen kieli on aina ollut merkittävänä osana inkerinsuomalaisten identiteettiä. Nykytilanteessa, kun Venäjällä, Virossa ja Ruotsissa inkerinsuomalaiset muodostavat vain vähälukuisen vähemmistön, suomen kielen unohtuminen siellä epäilemättä osoittaa myös entisen identiteetin osittaista menettämistä.

Seuraavaksi esille nousee kysymys voiko olla inkeriläinen suomea osaamatta? Kokemukseni sanoo, että kyllä voi, vaikka kielitaidolla se on paljon helpompaa. Kielihän ei ole identiteetin ainoa osa, ja jos ihminen on todella kiinnostunut omista sukujuuristaan ja Inkerinmaan historiasta, jos perheessä ylläpidetään suomalaisia tapoja ja säilytetään luterilainen uskonto, niin ihminen jää inkeriläiseksi. Tiedän monta tapausta, kun syntyperäänsä arvostava, mutta kielitaidoton kaksikymppinen inkeriläinen kymmenen vuoden kuluttua puhui jo sujuvaa suomea. Identiteetti voi kuolla pois, mutta se pystyy myös kehittymään! Inkeriläisliittojen tärkeimpiä tehtäviä on juuri suomen kieltä ja suomalaista kulttuuria opettamalla edesauttaa tätä kehittymistä, nimenomaan tällä tavalla voimme yhdistysten voimin vaikuttaa inkeriläisyyden säilymiseen.

Mutta onko vain suomen kielellä merkitystä inkeriläisyydessä? Minusta ei, meidän kaikki koti-Inkerissä asuneet esiisämme osasivat myös venäjää, rehellisesti sanoen jotkut puhuivat sitä aika huonosti. Ilman taitavasti (ja hauskasti!) venäjästä lainattujen sanojen käyttöä inkerin murretta ei voi kuvitellakaan. Se tarkoittaa mm. että venäjää ymmärtämättä ei voi oikein ymmärtää murretta puhuvaa inkeriläistä. Venäjänkielinen ympäristö on merkittävästi vaikuttanut inkeriläisyyteen. Muistan, kun yli 10 vuotta sitten tutustuin erääseen Ruotsissa asuvaan sukulaiseeni, joka evakuoitiin Suomeen 11-vuotiaana. Vaimoni kanssa hän sai puhua venäjää ja piti siitä oikein paljon. Hän selvästi piti venäjän kielen taitoansa arvossa. Suomi-venäjä -kaksikielisyys on ollut aina rikkauttamme, joka nykyäänkin korottaa inkeriläistyövoiman hintaa työmarkkinoilla. Aikaa myöten joillakuilla kaksikielisyys on ke-

hittynyt suomi-venäjä-viron tai suomi-venäjä-ruotsin (tämä on jo aika harvinaista) kolmikielisyydeksi. Onko monikielisyydessä tuleva kohtalomme? Kansainvälistyvässä maailmassa se tuntuu tarpeelliselta ja ajankohtaiselta.

Kun kesäjuhlilla tapaavat eri maissa asuvat inkerinsuomalaiset, suomi toimii heidän välillään "esperantona", muita kieliä käytetään vain apuvälineinä. Luulen, että jatkossakin varsinkin kasvavan Suomessa asuvan inkeriläisväestön vaikutuksella suomen kieli säilyttää roolinsa inkeriläisyydessä, toisin kuitenkin on tilanne inkerin murteella. Pelkään, että se vaikenee varsin pian, viimeiset murteen osaajathan ovat viisikymppisiä muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Ongelma on se, ettei inkeriläisliitoilla ole toimivia menetelmiä, miten murre voitaisiin säilyttää eikä sillä ole sen entistä käyttöympäristöä. Valitettavasti murteemme kirkas väri inkerinsuomalaisten identiteetissä sammuu.

Tapahtumakalenteri

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen syyskokous

pidetään **marraskuun 26. päivänä 2006** klo 14.00

Inkerikoti
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Hallitus

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

4.11.2006 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla inkeriläisten muistomerkillä klo 12.00 ja sen jälkeen juhla klo 13.00
26.12.2006 joulujuhla

Tapahtumat klo 14.00 alkaen, pyhäinpäiväjuhla klo 13.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6
Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Sunnuntaina **5.11.2006** kello 14 Lilja Kuivanen kertoo Leonid Gildin kirjasta. Kirja käsittelee inkerinsuomalaisten kohtaloita Stalinin vainoissa.

Sunnuntaina **3.12.2006** kello 14 joulujuhla seurakuntakeskuksen isossa salissa.
Yhteyshenkilö Irja Pelkonen,
h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai
puh. (040) 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

Yhteyshenkilö Maria Lahti,
puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikoti
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot syksyllä 2006

Kokoonnumme torstaina **16.11.** klo 13.00. Muistellaan kesää ja suunnitellaan talven ohjelmaa. Tervetuloa!

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Tiedustelut: Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Yhteyshenkilöt
Toivo Tupin puh. (040) 578 3894
Irma Rautio puh. (09) 753 0864

Inkerikeskuksen hallituksen puheenjohtajan vastaanottoajat

keskiviikkoisin klo 13–14

Inkerikeskus
Hämeentie 103 A
00550 Helsinki

Inkerin kulttuuriseuran tapahtumia

Tule tekemään muistorasia
Inkeriläisillä on suuri tarve kertoa omista ja sukunsa elämänvaiheista. Nyt siihen on mahdollisuus Inkerin kulttuuriseuran Muistorasiatyöpajassa, jonka aikana osallistujien on mahdollista muistella oma elämäänsä ja tekemään muistot näkyviksi muistorasiaan yhdessä pajan vetäjien kanssa.

Kynnys tulla mukaan on matala. Jokainen on oman elämänsä asiantuntija, sen sijaan visuaalista ja käytännön apua muistorasian tekemiseen tarjoaa Inkerin kulttuuriseuran taiteilijat - toki yhteistyössä elämäntarinan kertojan kanssa.

Jututtajina toimivat Suomen Punaisen Ristin koulutetut vapaaehtoistyöntekijät. Ensimmäinen ryhmä **4.10**, kokoontumisia on kerran viikossa neljä kertaa. Toinen muistorasiatyöpaja aloittaa *Keravalla* **26.10.** ja kokoontumiset ovat *Talkoorenkaan Hyvinvointiakatemiassa.*

Ilmoittautumiset puhelimitse Inkerin kulttuuriseuraan puh (045) 132 9191, tai poikkeamalla henkilökohtaisesti toimistoomme, osoite *Kaarlenkatu 3–5 A* arkisin klo 10–15.

Tilkkutarinat näytteillä Stoassa
Viime talvena pidetyn Tilkkutarinatyöpajan tuotokset ovat näytteillä *Stoassa*

23.10.–3.11. TIlkkutarinoissa inkeriläisjuuriset naiset kertoivat elämäntarinoitaan painamalla kuva kangastilkuille. Tuloksena oli viisi peitettä. Stoassa ovat ne ja rypäs uusia tilkkuteoksia. Stoa on auki arkisin klo 10–20, perjantaisin klo 18:een. Viikonloppuisin Stoa sulkee ovensa jo klo 16.

Kevään Inkerimatkoille otetaan vastaan ilmoittautumisia

Länsi- ja Keski-Inkeri I, **17.–20.5.2007**
Alustavan suunnitelman mukaan Matkalle lähdetään Helatorstaina 17.5. Matkustamme kantosiipialuksella Tallinnan kautta Narvaan, jossa ylitämme rajan ja olemmekin jo entisellä Inkerinmaalla.

Ensimmäisen päivän tutustumiskohteina ovat Suomenlahden rannalla olevat pitäjät Kosemkina, Kattila, Soikkola ja Kaprio, mikäli alueille pääsy on sallittua. Osa entisestä Inkerinmaasta kuuluu rajavyöhykkeeseen. Ensimmäinen yöpyminen on Villa Inkerin palvelutalossa hostel-tyyppisissä oloissa (saatavilla vain 4 hengen huoneita). Matka jatkuu aamulla ja mahdollisuus on tutustua Skuoritsaan, Tuutariin, Hietamäkeen, Venjokeen sekä mahdollisuuksien mukaan myös muihin Keski-Inkerin pitäjiin. Toinen yö on Hotelli Hatsinassa kahden hengen huoneissa. Kolmantena päivänä kierrellään sekä Hatsinan ympäristön inkeriläiskylissä että tutustumme alueen keisarillisiin palatseihin. Yöpyminen Hotelli Hatsinassa. Neljännen päivän aamulla lähdetään paluumatkalle kohti Narvaa ja Tallinnaa. Oppaana Inkerissä on tutkija **Aleksej Krjukov**, joka tuntee Inkerin paikallishistorian tarkemmin kuin moni muu. Koko matkan punaisena lankana on, että matkalaisilla olisi mahdollisuus poiketa sukujensa entisillä paikoilla, joten lopullinen matkareitti muotoutuu lähtijöiden mukaan. Arvioitu hinta ilman yhteisviisumia on noin 250 euroa. Matkalle mahtuu mukaan enintään 24 henkilöä. Matkanjohtajana **Helena Miettinen**.

Ennakkoilmoittautumiset
email: koivujatahti@inkeri.com
tai puhelimitse **Tytti Piiroselle**
(050) 529 0756.

Keski- ja Itä-Inkeri II, **4.–7.6.2007**
Edellisen kanssa samansisältöinen matka tehdään 4.–7.6. Tutustumiskohteina ovat erityisesti Inkerin eteläisimmät ja itäisimmät pitäjät kuten Liissilä ja Järvisaari. Arvioitu hinta ilman yhteisviisumia on noin 250 euroa. Matkanjohtajana on **Alina-Sinikka Salonen**.

Ilmoittaudu email: koivujatahti @netti.fi
tai puhelimitse Alina-Sinikka Saloselle
(040) 743 7042.

Inkeriläisiä lautanauhoja tekemään

Upea ja innostava neulakintaiden opettajamme **Laura Hämäri** on lupautunut opastamaan meitä lautanauhojen tekemiseen kaksi-iltaisella kurssilla **7. ja 14.11.** klo 17–20. Kurssimaksu on 8 euroa (molemmat illat).

Lautanahoja tehtiin aikoinaan Inkerissä vaatteiden somistukseksi ja nyt meillä on mahdollisuus uudelleen perehtyä tähän esiäitiemme käyttämään tekniikkaan. Laura tuo mukanaan tarvittavat työvälineet. Tilaisuus pidetään *Karjala-talon Inkeri-kodissa, osoite Käpylänkuja 1.*

Inkerin kulttuuriseuran toimisto
Koivu ja tähti
Kaarlenkatu 3-5 A
00530 Helsinki

Yhteyshenkilö Helena Miettinen

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta

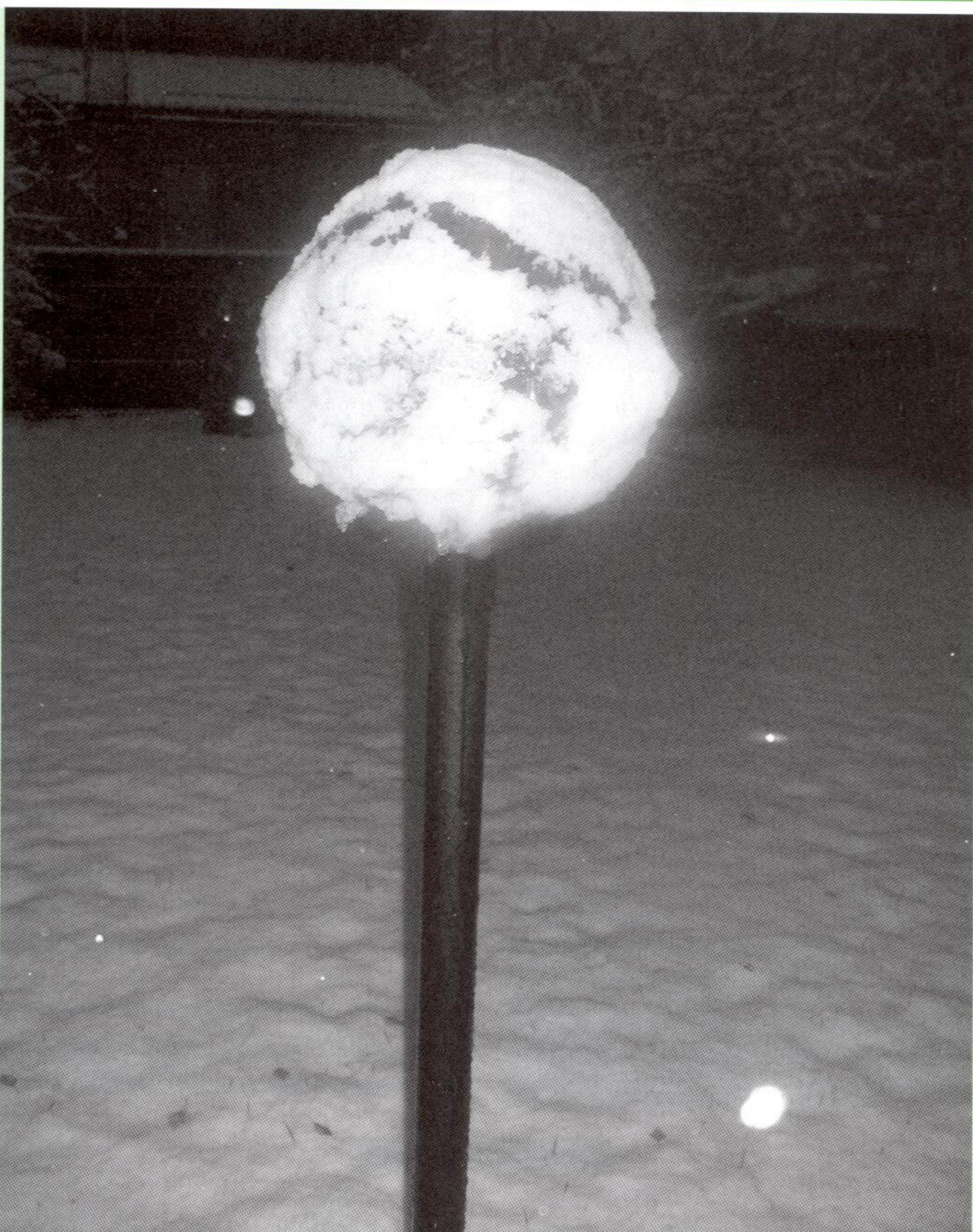
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

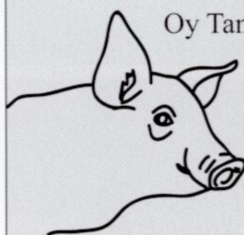
Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €

inkeriläisten VIESTI

11/2006

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796 ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter, ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Iho
Rauduntie 7 H, 02130 Espoo
puh. 050 505 2335
Sampo 800016-1466601
Nordea 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nummitie 30 A, 02730 Espoo, puh. 040 740 0408 (ark. klo 9.00–17.00)
Internet http://www.inkeriliitto.fi (avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

Numero 12/2006 ilmestyy viikolla 51. Aineisto toimitukselle 24.11. mennessä.

Numero 1–2/2007 ilmestyy viikolla 5. Aineisto toimitukselle 5.1. mennessä.

Kansikuva:
Ensilumi Espoossa 31.10.2006.
Kuva: Katri Einamo

Tässä numerossa:

Ensilumi

Lähde: http://yle.fi/saa/artikkelit/id12210.html

Tyypillisenä vuotena ensilumi ehtii sataa lokakuun loppuun mennessä ainoastaan Pohjois-Suomen alueella. Tihkusadetta lukuun ottamatta Suomen sateet kehittyvät nk. jääkideprosessissa. Tämä tarkoittaa sitä, että keskikesälläkin ylhäällä ilmakehässä sade on yleensä lunta, mutta se sulaa alas pudotessaan ensin rännäksi ja sitten vedeksi. Jo syksyllä ilmakehän alimmat kerroksetkin voivat olla niin kylmiä, että maahan asti sataa räntää tai lunta.

Rannikolla sateen olomuotoon vaikuttaa huomattavasti tuulen suunta. Jos rannikolla tuuli puhaltaa lämpimältä (tai alkutalven aikana sulalta) mereltä, sateet muuttuvat yleensä vedeksi vaikka sisämaassa tupruttaisi sakeasti lunta. Tuulen suuntaan vaikuttaa puolestaan matalapaineen reitti. Matalapaineen keskuksen tarkkaa reittiä on vaikea ennakoida varsinkaan useita päiviä aiemmin; toisinaan jo reitin muuttuminen parisenkymmentä kilometriä pohjoisemmas saattaa ”muuttaa” etelärannikolle ennustetut lumisateet vesisateeksi - ja päinvastoin.

Koska ensilumi tulee keskimäärin?

Keskimääräisenä vuotena ensimmäinen ehjä lumipeite (lunta aamulla maassa vähintään 1 cm) tulee Pohjois-Suomeen lokakuun aikana, Oulun läänin länsiosaa lukuun ottamatta. Jos Pohjois-Lapissa ensilumi valkaiseekin maan tyypillisenä vuotena jo lokakuun alussa, niin yleensä lounaisrannikolla ja -saaristossa lunta pitää odotella marras-joulukuun vaihteeseen asti. Hitaasti jäähtyvän meren vaikutuksesta rannikolla sateet tulevat usein alkutalvestakin vetenä, jos mereltä puhaltavat lauhat tuulet.

Pysyvän lumen tulo

Lumet ehtivät yleensä sulaa moneen otteeseen ennen kuin saadaan pysyvä lumi. Keski- ja Pohjois-Lapissa pysyvä lumi tulee tilastojen valossa jo lokakuun puolella. Tyypillisesti pysyvän lumipeitteen raja etenee kohti Lounais-Suomea niin, että lumi jää viimeisimpänä maahan meren äärellä. Keskimääräisenä talvena pysyvän lumipeitteen raja yltää marraskuun viimeisenä päivänä Oulun läänin lounaisosasta Pirkanmaan pohjoisosaan ja edelleen Etelä-Karjalaan. Lounaisimmassa Suomessa pysyvä lumipeite saadaan yleensä vasta vuodenvaihteessa - siellä keskimäärin joka toinen joulu on valkea.

Paluumuuttojonon katkaisu

Teksti Toivo Iho

Suomen linja inkerinsuomalaisia kohtaan muuttui, kun hallitus päätti katkaista jonon siten, että uusia tarjokkaita ei enää jonoon oteta, eli siis vähitellen lopettaa inkerinsuomalaisten v. 1990 alkaneen paluumuutto-oikeuden. Noin 25 000–30 000 henkeä ehti päästä Suomeen kuudentoista vuoden aikana, nyt tie on tässä systeemissä poikki. Suunnitelman mukaan jonon purkua kuitenkin nopeutetaan. Tarvittavaa ulkomaalaislain muutosta käsiteltäessä on eri tahoilla mahdollisuus vielä lausua asiassa kantansa.

Inkerinsuomalaisten ensi aalto tuli tänne vuosina 1917–1923, sen jälkeen raja sulkeutui jokseenkin tarkoin; harvoihin vuoden 1923 jälkeen paenneisiin Suomi sovelsi rajalla sen mukaista kohtelua kuin kulloisetkin välit itäisen rajanaapurin kanssa edellyttivät. Voi kuitenkin sanoa, että sotavuosiin asti Suomeen saakka päässeisiin nähden linja oli yhtenäinen: *Pakolaisapu* – niminen organisaatio antoi ensi hätään elannon, sitten jokainen sulautui ja sopeutui omin avuin, samalta lähtöviivalta kantaväestön kanssa.

Sotavuosien mittavien väestönsiirtojen vaiheita on näillä palstoilla käsitelty perusteellisesti jo useaan kertaan. Tässä riittää sen toteaminen, että lähinnä **Linkomiehen** hallituksen toteuttama n. 63 000 inkerinsuomalaisen siirto sotavuosina perustui osittain työvoiman tarpeeseen, osittain haluun siirtää heimoveljet pois sodan jaloista, kun taas **Paasikiven** hallituksen toimesta tapahtunut 55 000 ihmisen palauttaminen – ei Inkerinmaalle, vaan Neuvostoliittoon – oli hävityn sodan aiheuttama pakkoratkaisu; ei kuitenkaan välirauhansopimuksesta johtuva.

Mitkä olivat tasavallan presidentti **Koiviston Holkerin** hallituksen aikana esittämän paluumuuttokutsun motiivit? Kukaan valmisteluvastuussa olleista ei ole niistä mitään virkkanut, minkä vuoksi arvailut ovat vaihdelleet. Päätöksen taustoja arvioidessa on syytä muistaa, että Neuvostoliitto oli tuolloin vielä olemassa, vaikkakin viimeisillään. Ainakin seuraavia paluumuuttopäätöksen perusteita kuulee esitettävän:

– päättäjien altruismi ja halu hyvittää sotavuosien virheet
– työvoiman tarve
– pyrkimys välttää joko täällä tai jossain kansainvälisessä instanssissa mahdollisesti esitettävät korvausvaateet: vain muutamaa vuotta palautusten jälkeen, eli 1951 solmittu kansainvälinen pakolaissopimus selvästi kieltää pakolaisten luovutuksen maahan, jossa nämä voisivat joutua vainon kohteeksi. Tällä kohtaa on syytä muistuttaa paitsi siitä, että Suomi pystyi ratifioimaan tuon sopimuksen paljon myöhemmin, myös siitä, että saattaa olla kyseenalaista, olivatko sotavuosina tänne siirretyt inkerinsuomalaiset pakolaisia käsitteen kansainvälisoikeudellisessa mielessä.

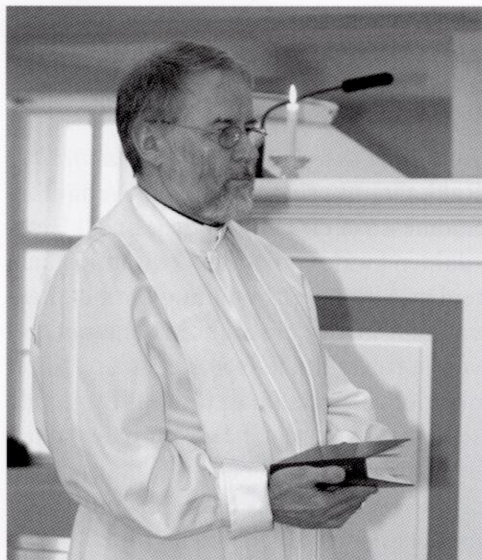
Näiden motiivien perään joutuu kyselemään taas nyt, kun paluumuuttojärjestelmää ollaan muuttamassa. Jos kyse v. 1990 oli sotavuosina pakon alla tehtyjen virheiden hyvityksestä, on syytä muistaa, että ani harvoille silloin palautetuille on voitu enää suoda uutta tuloa Suomeen; aika on tehnyt työnsä. Tämäntyyppisissä ratkai-

suissa on tietenkin typerää tuijottaa päälukuun, päätöksen on perustuttava muunlaisiin arvoihin. Joka tapauksessa näyttäisi siltä, että Suomen oikeusvaltion sodanjälkeisen lamaantumisen aikana **Zdanovin** ja **Kosyginin** toimesta **Stalinin** kynsiin luovuttaman 55 000 inkerinsuomalaisen tilalle saadaan lähinnä Venäjältä poistuvaa väkeä paluumuuton kautta samaa luokkaa oleva määrä, kun jonossa jo olevat otetaan lukuun mukaan. On myös syytä muistaa, että Suomi on vuoden 1990 jälkeen eri tavoin avustanut Inkerinmaan alueella asuneita inkerinsuomalaisvanhuksia.

Pari seikkaa olisi otettava huomioon. Ensinnäkin päätöksen perustelut olisi huolella julkistettava, ettei sen motiiveista vain syntyisi väärää kuvaa, ettei esimerkiksi sitä nähtäisi osana Suomen sisäpoliittista taistelua. Linjauksista ei pitäisi myöskään luoda niin ehdottomia, että ne täysin sulkevat pois perheiden yhdistämisen tai muuten vaikeuttavat myöhemmin ehkä tarvittavan hyvän työvoiman maahan pääsyä. Kuten **Juha Riikosen** Hyvinkään Aamupostin jutusta (s. 7–8) näkyy, myös suomenkieltä taitavissa inkerinsuomalaisten vanhemman polven edustajissa voi olla väkeä, joka on halukas paluumuuttoon.

Haastateltavana Juhani Pörsti

Kysymykset Katri Einamo, kuva Juhani Pörsti

Miten tulit lähteneeksi työhösi Inkeriin ja Pietariin?
Olin alun pitäen kiinnostunut Inkerin ev. lut. kirkon työstä Venäjällä. Suomen ev.lut. kirkon kirkkohallituksessa toimiessani osallistuin Inkerin kirkon lähetystyötä käsitteleviin kokoontumisiin ja näillä matkoilla tutustuin Inkerin kirkon johtaviin työntekijöihin ja lähetyksen vastuunkantajiin. Piispa **Aarre Kuukauppi** kehotti minua hakemaan avoinna ollutta Pietarin Pyhän Marian seurakunnan kirkkoherran virkaa. Hain sitä ja tulin valituksi.

Mitä teit sitä ennen?
Kuten edellä mainitsin, toimin vuosina 1994–2001 kirkkohallituksessa mm. lähetysteologina, jolle kuuluivat kirkon lähetystyötä ja uskontodialogia koskevat tehtävät.

Mitkä ovat suurimmat haasteet työssäsi?
Pyhän Marian kirkko on Inkerin kirkon tuomiokirkko, joka sijaitsee Bolshaja Konjushennaja -kadulla keskellä vanhaa Pietaria. Siinä järjestetään kaikki kirkon suuret kokoontumiset: kirkolliskokoukset, juhlat, konsertit ja seminaarit. Kirkossa käy myös paljon vierailevia ryhmiä. Pyhän Marian kirkossa järjestetään viikoittain kolme jumalanpalvelusta: suomenkielinen sunnuntaina klo 10.30 ja venäjänkielinen klo 13.30, lisäksi on ve-

näjänkielinen viikkojumalanpalvelus keskiviikkoisin klo 19.00. Kuukauden ensimmäisenä lauantaina klo 17.00 on kirkossa Tuomas-messu. Näiden tilaisuuksien järjestäminen on keskeinen osa työtäni. Seurakunnassa on kaikkiaan 18 työntekijää, jotka kaikki osaltaan huolehtivat kirkon toiminnasta ja palveluista.

Toimin myös työntekijöiden esimiehenä ja olen vastuussa seurakunnan toiminnasta ja taloudesta, jonka käytännön yksityiskohdista huolehtii seurakunnan pääkirjanpitäjä.

Mitä normaali työviikkosi pitää sisällään?
Työviikkoon sisältyy monia kokouksia, joissa käsitellään esim. seurakunnan henkilöstöön ja talouteen liittyviä asioita. Myös toimintaan liittyviä palavereita pidetään säännöllisesti. Toimin seurakuntaneuvoston puheenjohtajana ja valmistelen yhdessä hallintosihteerin kanssa neuvoston kokoukset, joita pidetään 1–2 kertaa kuukaudessa. Osallistun myös seurakuntavaltuuston kokouksiin, joita pidetään 4–5 kertaa vuodessa. Teen kotikäyntejä etenkin liikuntakyvyttömien vanhusten luona, joille annan pyydettäessä Herran Pyhän ehtoollisen. Otan vastaan seurakunnassa vierailevia muiden seurakuntien ja yhteisöjen edustajia. Pidän yhteyttä myös Pietarissa sijaitsevaan Suomen pääkonsulaattiin ja Suomen Pietarin instituuttiin, joiden kanssa seurakunta tekee yhteistyötä. Pyhän Marian kirkkoon suunnitellaan uusia urkuja ja osallistun urkutoimikunnan työhön varsinkin Venäjällä.

Luonnollisesti toimin vuorollani jumalanpalveluksissa liturgina ja saarnaajana sekä huolehdin kirkollisista toimituksista.

Ketkä tai mitkä ovat tärkeimmät yhteistyökumppanisi?
Pyhän Marian seurakunnalla on ystävyysseurakuntia Venäjällä, Suomessa, Yhdysvalloissa ja Ruotsissa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös Inkerin Liitto, Suomen pääkonsulaatti ja Suomen Pietarin instituutti.

Miltä tulevaisuudensuunnitelmasi näyttävät?
Omat tulevaisuudensuunnitelmani ovat auki: jatkan toistaiseksi nykyisessä tehtävässäni. Toivon että Pyhän Marian kirkko saisi kehittyä pyhäksi paikaksi, johon lapset ja nuoret, kaikenikäiset ihmiset voisivat tulla etsimään yhteyttä Jumalaan ja toinen toisiinsa.

Käytätkö työssäsi paljon venäjää? Millainen on venäjän kielen taitosi?
Haluaisin käyttää venäjää enemmän, mutta vajavainen kielitaitoni asettaa sille rajoituksia. Onneksi työtovereissani ja seurakuntalaisissa on suomea ja muitakin kieliä taitavia, joiden apuun voin tarvittaessa turvautua.

Terveisesi Inkeriläisten viestin lukijoille?
Rakkaat inkerinsuomalaiset Venäjällä, Suomessa ja eri puolilla maailmaa! Luterilainen kirkko on ollut vuosisatojen ajan teidän Äitinne, joka on huolehtinut, kasvattanut ja vaikeina aikoina antanut toivoa ja rohkeutta katsoa eteenpäin. Jos et ole vielä seurakunnan jäsen, liity ja tule sen eläväksi jäseneksi. Näin ovat monet jo tehneet ja saaneet siitä lujan pohjan omaa elämäänsä varten. Myös seurakunnat Suomessa ja Venäjällä tarvitsevat teidän panostanne, teidän kokemustanne ja tulevaisuudenuskoanne.

”Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit, Herra, kuka silloin kestää? Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi, että me eläisimme sinun pelossasi.” (Psalmi 130: 3–4)

Juhani Pörsti toimii kirkkoherrana Pyhän Marian seurakunnassa Pietarissa.

Hyvinkään Inkeri-kerhossa toivotaan vanhoille suomea puhuville muutto-oikeutta

Teksti Juha Riikonen (julkaistu aikaisemmin Hyvinkään Aamupostissa)

Moni inkerinsuomalainen lähti viimeiselle matkalle Hyvinkään asemalta

Inkerinsuomalaiset eivät enää vastaisuudessa voi yhtä helposti anoa Suomen kansalaisuutta, kuten vuodesta 1990 on ollut mahdollista. Nyt jonossa olevat hyväksytään, mutta uudet halukkaat joutuvat pärjäämään ominensa.

Hyvinkään Inkeri-Kerho ry:n puheenjohtaja **Irja Pelkonen** on sitä mieltä, että kaikille vanhoille, suomea puhuville inkeriläisille pitäisi tarjota halutessaan tilaisuus muuttaa pikimmiten Suomeen.

–Osa on jonossa, osa ei ole uskaltanut tai osannut liittyä. Inkerinsuomalaiset ovat aitoja suomalaisia, kuten mekin ja heille pitäisi taata turvattu vanhuus, jos he vain tänne tulla haluavat. Irja Pelkonen kuuluu miehensä **Hannu Pelkosen** kanssa Inkerin piispan vihkimänä ja kirkkohallituksen kutsumana Inkerin kirkon vapaaehtoistyöntekijöihin.

Vuonna 1991 Suomeen muuttanut **Anna-Lempi Miändina** ja pari vuotta myöhemmin tullut **Albert Kirjanen** ovat olleet paluumuuttajia. He ehtivät sodan aikana asua pari vuotta evakossa Suomessa, ennen kuin heidät piti rauhanehtojen

Albert Kirjanen, Hyvinkään Inkeri-kerhon puheenjohtaja Irja Pelkonen ja Anna-Lempi Miändina os. Virolainen antaisivat kaikkien vanhan polven inkerinsuomalaisten muuttaa Suomeen ilman jonotusta.

mukaan palauttaa takaisin Neuvostoliittoon. – Moni meistä teki työtä Suomessa ja karkotettiin sen jälkeen Keski-Venäjälle. Elämä on ollut todella kovaa. Vanhat inkerinsuomalaiset ovat sydämeltään suomalaisia ja he kuuluisivat tänne. Tunsin, että pääsin muuttamaan tänne omaan synnyinmaahani, Hyvinkäällä asuva Miändina sanoo. – Sen sijaan monet venäjää puhuvat nuoremmat vaativat tänne pääsyä kaukaisten sukulaissuhteiden perusteella tai jopa tekaistuilla papereilla. Sellaiset tulevat vaan tänne etuuksia vaatimaan, Miändina vertaa.

Kirjanen on Inkeri-seuran perustajia **Gorbatsovin** aikana. Hän on Suomeen tulostaan lähtien omistautunut heimoveteraanien auttamiselle. Viimeksi hän oli viemässä eläkerahoja Tverin Karjalassa asuvalle Suomen puolesta taistelleelle heimoveteraanille. Maanantaina hän lähtee taas Karjalaan viemään joulunaluslahjoja vähäosaisille suomensukuisille. – Kaikille heimoveteraaneille pitäisi järjestää heti pääsy tänne, jos he vain itse haluavat, tai varmistaa, että heillä on kotonaan rajan takana hyvät vanhuuden päivät, tähdentää Kirjanen, joka asuu Mäntsälässä, mutta kuuluu Hyvinkään Inkeri-kerhoon. – Jotkut sanovat, ettei Suomi ole heille mitään velkaa, mutta he ovat samoja suomalaisia, jotka ovat vaan joutuneet väärälle puolen rajaa.

Anna-Lempi Miändina os. Virolainen on syntynyt Tuuterin seurakunnassa Hieprolan kylässä. Hän oli 17-vuotias, kun Saksa jyräsi Inkerinmaan. Äiti, Anna-Lempi ja kaksi sisarusta pakenivat Viroon ja sieltä edelleen Suomeen. – Täällä oli hyvä olla. Olisimme voineet mennä Ruotsiin, mutta äiti pelkäsi **Stalinin** vainoja, kun isä oli vankilassa ja veli Neuvostoliiton puolella. Meille luvattiin pääsy kotiseudulle, mutta rajalla vaunut lukittiin ja meidät kyydittiin Keski-Venäjälle.

Albert Kirjanen on syntynyt Skuoritsan seurakunnassa Tehvinän kylässä. Hänkin tuli evakkona perheensä kanssa Viron kautta Suomeen. Ensin perhe oli Oitissa leirillä, josta evakot jaettiin maataloihin ja tehtaisiin töihin. Äidin yksi veli oli puna-armeijassa, toinen taisteli Suomen puolesta. – Kun lähtö tuli, rajalta meidät kuskattiin suoraan Pihkovaan. Pakkanen oli hirmuinen ja jouduimme asumaan pienessä parakissa. Ruokaa ei saatu, mutta onneksi ihmisillä oli Suomesta otettua evästä, jotka jaettiin. Sitten meidät haettiin kolhoosiin töihin.

Tarinat ovat pitkiä ja pysähdyttäviä ja kyyneleet virtaavat heidän niitä kertoessaan. Ihmeellinen yhteensattuma on, että Hyvinkään naapurin Hausjärven entinen kirkkoherra **Jalmari Laurikkala** on kastanut Anna-Lempi Miändinan Tuuterissa. Laurikkala oli viimeinen inkerinsuomalainen pappi, joka karkotettiin Suomeen.

Hyvinkään asema oli yksi kokoamispaikoista, mistä moni inkerinsuomalainen lähetettiin takaisin Neuvostoliittoon kovia kokemaan. Myös Kirjaset lähetettiin Hyvinkäältä pitkälle matkalle naapurimaahan. – Neuvostoupseeri oli meitä kokoamassa ja lupasi pikaista paluuta kotiseudulle. Isäni sanoi aina, ettei ryssän sanaan ole luottamista ja hän oli siinä aivan oikeassa, Kirjanen juttelee.

Inkerin Kirkko ilmestynyt kahdella kielellä 15 vuotta

Teksti Sisko Pörsti

Joulukuussa 1991 ilmestyi Inkerin Kirkko -lehden ensimmäinen numero, joka enteili Inkerin evankelis-luterilaisen kirkon syntymistä 1.1.1992. Kyse oli itse asiassa 380 vuotta vanhan kirkon toiminnan elpymisestä kommunismin vuosikymmenten jälkeen. Vuonna 1991 vielä Viron kirkkoon kuulunut Inkerin rovastikunta perusti lehden, jonka päätoimittaja oli **Leino Hassinen** ja vastaava toimittaja **Tatjana Paas**.

Lehteä on toimitettu vuoroin kaksikielisenä, vuoroin kahtena erillisenä lehtenä.

Aluksi ilmestyivät erikseen 18-sivuiset suomen- ja venäjänkieliset versiot. Vuonna 1994 erikieliset lehdet yhdistettiin 28-sivuiseksi julkaisuksi. Toimitussihteeriksi tuli **Timo Kivioja**, mutta 1996 Tatjana Paas palasi vastuuseen. Kymmenvuotiaana lehti eriytyi jälleen kahdeksi versioksi, joissa oli sama materiaali: suomenkielinen julkaisu oli lähinnä venäjänkielisen käännös. Vuosina 2001–03 toimitussihteerinä oli **Svetlana Kuukauppi**, ja pari vuotta venäjänkielistä lehteä julkaisi Moskovassa Luterilainen tunti, joka lisäsi siihen omaa aineistoaan.

Vuoden 2004 alusta venäjänkielisen lehden vastaavaksi toimittajaksi tuli **Pavel Krylov** ja suomenkielisen **Sisko Pörsti**. Lehtiä alettiin toimittaa omina julkaisuinaan, koska niillä on suurelta osin eri kohderyhmät. Venäjänkielinen lehti painetaan Pietarissa ja se leviää lähinnä Inkerin kirkon seurakuntiin Venäjälle. Suomenkielisen lehden 900 tilaajasta valtaosa on Suomessa asuvia kirkon tukijoita ja ystäviä, ja loput 1500 kappaleen painoksesta myydään irtonumeroina Venäjällä asuville suomentaitoisille seurakuntalaisille ja turisteille. Jonkin verran lehteä tilaavat myös Ruotsissa asuvat inkeriläiset.

Molempien lehtien päätoimittaja on Inkerin kirkon piispana Hassisen jälkeen 10 vuotta toiminut **Aarre Kuukauppi**, joka on nuoresta asti seurannut läheltä kirkon syntyä ja kehitystä. Hän toteaa kirkostaan, jossa puhutaan suomen ja venäjän lisäksi nykyisin myös mordvaa, maria ja useita muita kieliä: ”Se ei ole suomalais-venäläinen kirkko, vaan osa Kristuksen kirkkoa, jonka tehtävänä on julistaa evankeliumia kaikille kansoille. On tärkeää, että seurakunnat haastavat yhä enemmän nuorta väkeä aktiiviseen toimintaan. Olemme rakentaneet oman Teologisen Instituutin. Sillä on uusi rakennus ja koulutus on ajanmukaista, vaikka linjamme pysyykin traditionaalisena, koska Venäjän yhteiskunta on konservatiivisempi kuin lännessä. Silti se kehitys, jossa olen saanut olla mukana, on valtava.”

Seurakuntia Kuolan niemimaalta Siperiaan

Ennen vallankumousta Inkerin kirkko oli hallinnollisesti sidoksissa Pietarin saksalaiseen kirkkoon. Seurakuntia oli silloin 32 ja niissä jäseniä 147 000. Neuvostovallan aikana erityisesti 1930-luvulla karkotukset, vankileirit ja teloitukset tuhosivat seurakuntien elämän ja kirkot suljettiin.

Petroskoin ja Pushkinin seurakuntien syntyminen 1970-luvulla virittivät uudelleen kirkollista elämää. Seurakuntia hoitivat virolaiset papit, ja 1990 Viron kirkolliskokous perusti Inkerin rovastikunnan, johon tässä vaiheessa kuului jo 15 seurakuntaa entisen Inkerin alueelta ja luovutetusta Karjalasta. Pappeja alettiin pikakouluttaa Helsingin yliopistossa ja diakoneja Pushkinissa. Myös diakoniatyö vanhusten parissa virisi nopeasti.

Piispaksi myöhemmin valittu Leino Hassinen kertoi Inkerin Kirkko -lehden ensimmäisessä numerossa kirkon lähivuosien kehittämisohjelmasta, että siinä korostuvat "jumalanpalveluselämä ja työntekijäin koulutus, oppimateriaalin valmistaminen ja tiedottaminen". Venäjänkielinen materiaali todettiin välttämättömäksi, koska vain vanhempi sukupolvi osasi enää hyvin suomea.

Viron itsenäistyminen nopeutti myös Inkerin kirkon uudelleensyntymistä. Lähetystyö Venäjällä asuvien suomensukuisten kansojen keskuudessa ja inkeriläisten sirottelu ympäri laajaa maata ovat kasvattaneet kirkkoa niin että siihen kuuluu tällä hetkellä yli 70 seurakuntaa Kuolan niemimaalta Siperiaan. Aktiivisia seurakuntalaisia on noin 15 000.

Lehden ensimmäisessä numerossa julkaistiin **Arvo Survon** runo "Nouse, oi kadonnut Inkeri, kirkkosi raunioista". Tämä säe oli vuoden 2003 loppuun asti myös lehden kannessa, ja yhä edelleen sen käännös on säilytetty venäjänkielisen lehden logossa. Inkeriläisten paluumuutto on siirtänyt suuren osan suomenkielisestä Inkeristä takaisin emämaahan.

Piispa Kuukauppi on kuitenkin toiveikas: – Työtä tehden Inkerin kirkko tavoittaa yhä uusia jäseniä kaikista kansallisuuksista. Näin toteutuu Vapahtajan Sana: "Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon."

Lehden voi tilata sähköpostiosoitteella inkerinkirkkolehti@yahoo.com ja vuosikerta (neljä numeroa) maksaa 16 e.

Kylänpatsas ja lyhesarrain (Inkerin, etenkin Heimosin kyläkuvasta)

Teksti Aapo Ihon muistelmista

Inkeriläinen kylärakennelma oli omalaatuinen. Maastosta johtuen siinä saattoi olla poikkeuksiakin. Tavallinen kyläkuva käsitti kahden puolen suoraa katua rakennettuja taloja, joiden edustalla tietä vasten oli pieni puistikko. Talojen välit olivat 10–30 metrin mittaisia. Säleaita saattoi erottaa alueet toisistaan. Tässä katurintamassa sijaitsivat tuparakennukset, joita saattoi olla kaksi peräkkäin: silloin etu- ja takatupa. Välittömästi tuparakennuksen vieressä siten, että kattojen räystäät olivat n. metrin päässä toisistaan sisäpuolelta katsoen, oli kujarakennus, jonka katon alle oli sovitettu navetta, talli ja kalustovaja. Kujan päätyseinä käsitti saranallisen kaksipuolisen portin, josta saattoi ajaa sisään isonlaisen kuorman; kujarakennuksen yläosaa käytettiin olkisäiliönä. Välikattona saattoi olla vain riukuja. Kujarakennuksen ulkoseinä oli joko hirsinen tai laudoista tehty. Sisäsivulla ei ollut seinää, vaan kattorakennelma oli pylväiden varassa.

Näitä rakennuksia seuraavan rivistön kadulta katsoen muodostivat heinäladot eli *sarraimet*, jotka olivat niin tilavat, että talven mittaan tarvittava rehu mahtui niihin, ja ne täytettiin heinänteon aikana. Heinät kuivattiin lopullisesti ladon läheisyydessä karheilla.

Seuraavana, hieman latorivistöä kauempana, oli saunojen rivistö. Saunat olivat sisäänlämpiäviä, ja joka talolla oli omansa. Ulommaisimpana rakennusrivistönä olivat riihet. Riihi saattoi olla kahden, jopa kolmenkin talon yhteinen. Siihen kuului varsinainen riihi, jossa vilja kuivatettiin, sen jatkona "*kuomina*" eli *luuva*, ja sen jatkona taas *rummenus*. Kuominaa vastapäätä saattoi olla suoja puimatonta viljaa varten, nimeltään "*lyhesarrain*". Maaston salliessa kylän taustalla oli vielä kellarien yhtenäinen rakennusryhmä; mieluusti mäkirinteessä, ettei vesi päässyt niihin.

Lisäksi kuului kyläkuvaan vielä "*kylän patsas*", ts. pylväs, jossa oli venäjäksi kylän nimi, ja montako "sielua" sen maa-alueeseen kuuluu. (Merkintä oli venäjäksi *dush*, tarkoittaen maayksikköä, suomeksi sana merkitsee sielua).

Heimosin kylä oli poikkeus: maaston vuoksi katu jakautui keskivaiheilla kahteen suuntaan. Muodostuneen välikolmion oikea sivusta aleni rakennuksille soveltumattomaksi rämäköksi. Kadun molemmat päät olivat kahta puolta rakennetut, mutta keskusta vain yhdeltä puolen. Kadun haaraumaan jäävän kolmion kantaan jäi pieni, *Lakiaksi* kutsuttu tasanne, joka oli mieluisa lasten leikkipaikka, olletikin kun sen alalaidassa oli kylän yhteinen savikuoppa. Toisetkin savikukot siinä muovailtiin ja savikakut paistettiin… Rämäkön toisessa laidassa oli kylän yhteinen pyykkipaikka, "*tiikki*", kehyksillä varustettu, "*lähekaivon*" nimellä tunnetusta kirkasvetisestä lähteestä virtaavan veden puhtaana pitämä.

Viljelmät alkoivat heti ulkorakennusten ympäriltä ja jatkuivat naapurikylien viljelmiin asti. Heimosin naapurikyliä olivat Routeela, Maksima, Törölä, Kaprla (venäläinen), Alakylä ja Kokatsju eli Mihailofka (venäläinen). Vaikka venäläiset kylät olivat aivan naapureina, ei niiden kanssa ollut juuri minkäänlaista kanssakäymistä. Isäni, sepän, paja-asiakkaina niiden asukkaista olivat monet, vaikka molemmissa venäläiskylissä oli omat seppänsä ja pajansa. Isä oli kai taksoissaan sopivampi ja oli tunnettu luotettavasta työstään.

UUTISIA INKERISTÄ

Teksti Wladimir Kokko

Ajankohtaista inkeriläistä
Uutiskolumnistin kannanotto

Ikuinen kulkurikansa?

"Inkerläiseks' olen syntynyt, koditonna kuljeskelen nyt...", tunnetun romanilaulun olen muistanut lapsuudestani asti. Tohtori **Helena Miettinen** on joskus sanonut inkerinsuomalaisia maattomaksi kansaksi. Pitääkö paikkansa, että kansamme on tuomittu ikuisen kulkurin kohtaloon?

Mikä on inkerinsuomalaisten kotimaa? Kysymys ei ole uusi. Jos luettaisiin sadan

vuoden vanhaa inkeriläislehdistöä, niin kysymys nousee jatkuvasti esille. Onko se Suomi, ja Venäjälle esi-isämme joskus eksyivät vain? Onko se Inkerinmaa, jossa kansamme erikoispiirteet ovat muodostuneet ja jossa isovanhempamme nousivat Golgataan? Kelpaavatko inkerinsuomalaisten kotimaiksi Karjala, Viro ja Ruotsi, joihin moni inkeriläinen on juurtunut maailman sodan jälkeen?

Vastatakseni näihin vaikeisiin kysymyksiin ryhdyin analysoimaan juutalaisten kokemusta. Heitä todella sanotaan ikuiseksi kulkurikansaksi. Juutalaisten ja inkerinsuomalaisten kohtaloissa on paljon yhteistä. Ikivanha esi-isien maa jossain kaukana, uusi kotimaa ja pakollinen karkoitus sieltäkin, vankina vieraalla maalla, joukkomurhat ja kaipuu kotimaahan, unohtuva äidinkieli ja siirtyminen toiseen kieleen sekä "uuden luvatun maan" kutsu... Juutalaisilla oli vuosisatoja sopeutuakseen näihin olosuhteisiin. Mitä voimme oppia heidän kohtalostaan?

1. Kansa voi jäädä eloon asuen sirpaleina eri maissa, jos se pysyy esi-isiensä uskossa ja säilyttää hengelliset suhteet esi-isiensä maahan.
2. Kansa voi viihtyä ja menestyä ollessaan vähemmistönä, jos se on tarpeeksi suvaitsevainen ja oppii enemmistökansan kielen.
3. Pois kuoleva kieli voi elpyä uuteen eloon.
4. Ihmisessä voi elää sovussa kaksi kansallisidentiteettiä.

Inkerinsuomalaisten tapauksessa ihminen voi jäädä suomalaiseksi, asuipa hän sitten missä tahansa, jos hän samastuu suomalaisuuteen. Olen huomannut, ettei tähän vaikuta "suomalaisen veren" prosenttiosuus. On ihmisiä, joiden molemmat vanhemmat ovat inkerinsuomalaisia, mutta he sanovat itsensä venäläisiksi. On vain "neljännesinkeriläisiä", jotka kielitaitoisina ovat epäilemättä suomalaisia.

Jakutiaan sodan aikana joutunut isotätini osasi vähän jakutian kieltä Kelttoon palattuaan. Selviytyäkseen inkerinsuomalaisten oli pakko olla suvaitsevia Jakuatiassa ja Etelä-Kazakstanissa, Virossa ja Ruotsissa. Joka paikassa opittiin paikallisten kieli.

Tiedättekö, että nykyheprea on uudestaan "keksitty" ja "viljelty" kieli? 120 vuotta sitten sitä ei puhunut kukaan. Meidän on paljon helpompaa jäädä suomenkielentaitoisiksi; lähellähän on Suomi, jossa esi-isiemme kieli kukkii ja kehittyy.

Eräs Ruotsissa syntynyt inkerinsuomalainen kertoi minulle, että hän selvästi tuntee itsensä niin inkeriläiseksi, kuin ruotsalaiseksi. Kaksoisidentiteetistä kuulin monesti myös Virossa asuvilta inkeriläisiltä. Tuntuu siltä, että minussakin elävät sekä suomalainen että pietarilainen (venäläisten erikoisrotu).

Joka ihmisellä on koti, on mukavaa, että nykyään inkerinsuomalainen itse päättää, missä se on. "Joka kodin ikkunasta näkyy vain kotimaa", on kirjoittanut inkeriläisrunoilija **Armas Mishin**, joka minusta on ihan oikeassa.

Kirjoituspaja Pietarissa

Uusien suomenkielisten toimittajien saaminen on kirjoituspajojen päätavoitteena. Inkeriläisaiheista kirjoittavia koulutetaan, jotta saataisiin enemmän niitä, jotka osaavat kertoa, mitä tapahtuu "inkerinsuomalaisten maailmassa".

Hankkeen projektipäällikkö **Matti Arminen** Helsingin Inkerikeskuksesta oli kutsunut Pietarin syyskuisen kirjoituspajan kouluttajiksi mm. YLE:n toimittaja **Marja Mannisen**, Suomessa ilmestyvän

venäjänkielisen *Spektr*-lehden päätoimittaja **Elina Gusiatinskyn** sekä Inkerikeskuksen hallituksen puheenjohtaja **Irina Kapelianin**.

Yhden rivin uutiset

- Vatjalainen museo Luutsan kylässä paloi tuhoisassa tulipalossa 16. syyskuuta. Museo on palanut jo toisen kerran sen lyhyessä historiassa.
- Lokakuussa aloitettiin IL:n kautta opetusmateriaalien postitus niille kaukana asuville paluumuuttoa jonottaville, jotka eivät voi käydä paluumuuttovalmennuskurssilla.
- Jalkalan museossa Karjalan kannaksella pidettiin 30. syyskuuta professori **Vladimir Baryshnikovin** vetämä suomalais-venäläinen historiaseminaari, johon osallistui noin 20 tutkijaa. Pastori **Aleksei Uimanen** kertoi tilaisuudessa Inkerin kirkon seurakuntien historiasta.

Tapahtuma-kalenteri

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen syyskokous

pidetään **marraskuun 26. päivänä 2006** klo 14.00

Inkerikoti
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Hallitus

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

26.12.2006 joulujuhla klo 14.00 alkaen

Varissuon kirkko
Kousankatu 6
Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Sunnuntaina **3.12.2006** kello 14 joulujuhla seurakuntakeskuksen isossa salissa. Yhteyshenkilö Irja Pelkonen, h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai puh. (040) 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

9.12.2006 joulumatka Valkealaan
15.1.2007 klo 15.00 kerhoilta
12.2.2007 klo 15.00 kevätkokous
12.3.2007 klo 15.00 kerhoilta
10.4.2007 klo 15.00 kerhoilta
14.5.2007 klo 15.00 kerhoilta Kahvisaaressa (kyykkäharjoitukset)
11.6.2007 klo 15.00 kerhoilta Kahvisaaressa (kyykkäharjoitukset)
heinäkuussa matka inkeriläisten kesäpäiville
13.8.2007 klo 15.00 kerhoilta
10.9.2007 klo 15.00 kerhoilta

8.10.2007 klo 15.00 syyskokous
12.11.2007 klo 15.00 kerhoilta
9.12.2007 joulumatka Pertunmaa / Mäntyharju
Kerhoillat ilman erityismainintaa ja kokoukset osoitteessa *Kirkkokatu 5, Lahti*
Yhteyshenkilö Maria Lahti,
puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikoti
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot syksyllä 2006

Kokoonnumme torstaina **16.11.** klo 13.00. Muistellaan kesää ja suunnitellaan talven ohjelmaa. Tervetuloa!

Joulujuhla Inkerikodissa torstaina **7.12.** klo 13.00 joulumuistojen tunnelmissa. Kahvitarjoilua kuten aina. Tervetuloa, vanhat ja nuoret!

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Tiedustelut: Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Yhteyshenkilöt
Toivo Tupin puh. (040) 578 3894
Irma Rautio puh. (09) 753 0864

Inkerikeskuksen hallituksen puheenjohtajan vastaanottoajat

keskiviikkoisin klo 13–14

Inkerikeskus
Hämeentie 103 A
00550 Helsinki

Inkerin kulttuuriseuran tapahtumia

Tule tekemään muistorasia

Inkeriläisillä on suuri tarve kertoa omista ja sukunsa elämänvaiheista. Nyt siihen on mahdollisuus Inkerin kulttuuriseuran Muistorasiatyöpajassa, jonka aikana osallistujien on mahdollista muistella omaa elämäänsä ja tekemään muistot näkyviksi muistorasiaan yhdessä pajan vetäjien kanssa.

Kynnys tulla mukaan on matala. Jokainen on oman elämänsä asiantuntija, sen sijaan visuaalista ja käytännön apua muistorasian tekemiseen tarjoaa Inkerin kulttuuriseuran taiteilijat – toki yhteistyössä elämäntarinan kertojan kanssa.

Jututtajina toimivat Suomen Punaisen Ristin koulutetut vapaaehtoistyöntekijät. Ensimmäinen ryhmä **4.10**, kokoontumi-

sia on kerran viikossa neljä kertaa. Toinen muistorasiatyöpaja aloittaa *Keravalla* **26.10.** ja kokoontumiset ovat *Talkoorenkaan Hyvinvointiakatemiassa*.

Ilmoittautumiset puhelimitse Inkerin kulttuuriseuraan puh (045) 132 9191, tai poikkeamalla henkilökohtaisesti toimistoomme, osoite *Kaarlenkatu 3–5 A* arkisin klo 10–15.

Kevään Inkerimatkoille otetaan vastaan ilmoittautumisia

Länsi- ja Keski-Inkeri I, **17.–20.5.2007**
Alustavan suunnitelman mukaan Matkalle lähdetään Helatorstaina 17.5. Matkustamme kantosiipialuksella Tallinnan kautta Narvaan, jossa ylitämme rajan ja olemmekin jo entisellä Inkerinmaalla.

Ensimmäisen päivän tutustumiskohteina ovat Suomenlahden rannalla olevat pitäjät Kosemkina, Kattila, Soikkola ja Kaprio, mikäli alueille pääsy on sallittua. Osa entisestä Inkerinmaasta kuuluu rajavyöhykkeeseen. Ensimmäinen yöpyminen on Villa Inkerin palvelutalossa hostel-tyyppisissä oloissa (saatavilla vain 4 hengen huoneita). Matka jatkuu aamulla ja mahdollisuus on tutustua Skuoritsaan, Tuutariin, Hietamäkeen, Venjokeen sekä mahdollisuuksien mukaan myös muihin Keski-Inkerin pitäjiin. Toinen yö on Hotelli Hatsinassa kahden hengen huoneissa. Kolmantena päivänä kierrellään sekä Hatsinan ympäristön inkeriläiskylissä että tutustumme alueen keisarillisiin palatseihin. Yöpyminen Hotelli Hatsinassa. Neljännen päivän aamulla lähdetään paluumatkalle kohti Narvaa ja Tallinnaa.

Oppaana Inkerissä on tutkija **Aleksej Krjukov**, joka tuntee Inkerin paikallishistorian tarkemmin kuin moni muu. Koko matkan punaisena lankana on, että matkalaisilla olisi mahdollisuus poiketa sukujensa entisillä paikoilla, joten lopullinen matkareitti muotoutuu lähtijöiden mukaan. Arvioitu hinta ilman yhteisviisumia on noin 250 euroa. Matkalle mahtuu mukaan enintään 24 henkilöä. Matkanjohtajana **Helena Miettinen**.

Ennakkoilmoittautumiset email: koivujatahti@inkeri.com tai puhelimitse **Tytti Piiroselle** (050) 529 0756.

Keski- ja Itä-Inkeri II, **4.–7.6.2007**
Edellisen kanssa samansisältöinen matka tehdään 4.–7.6. Tutustumiskohteina ovat erityisesti Inkerin eteläisimmät ja itäisimmät pitäjät kuten Liissilä ja Järvisaari. Arvioitu hinta ilman yhteisviisumia on noin 250 euroa. Matkanjohtajana on **Alina-Sinikka Salonen**.

Ilmoittaudu email:
koivujatahti@netti.fi tai puhelimitse Alina-Sinikka Saloselle (040) 743 7042.

Inkeriläisiä lautanauhoja tekemään

Upea ja innostava neulakintaiden opettajamme **Laura Hämäri** on lupautunut opastamaan meitä lautanauhojen tekemiseen kaksi-iltaisella kurssilla **7. ja 14.11.** klo 17–20. Kurssimaksu on 8 euroa (molemmat illat).

Lautanahoja tehtiin aikoinaan Inkerissä vaatteiden somistukseksi ja nyt meillä on mahdollisuus uudelleen perehtyä tähän esiäitiemme käyttämään tekniikkaan. Laura tuo mukanaan tarvittavat työvälineet. Tilaisuus pidetään *Karjalatalon Inkerikodissa, osoite Käpylänkuja 1.*

Inkerin kulttuuriseuran toimisto
Koivu ja tähti
Kaarlenkatu 3-5 A
00530 Helsinki

Yhteyshenkilö Helena Miettinen

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta

Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €

inkeriläisten VIESTI

12/2006

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796 ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2006
30 € kotimaahan, Ruotsissa 315 kr, muualle 36 €/v (360 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman Linbanev. 6, 43833 Landvetter, ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Iho
Rauduntie 7 H, 02130 Espoo
puh. 050 505 2335
Sampo 800016-1466601
Nordea 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nummitie 30 A, 02730 Espoo, puh. 040 740 0408 (ark. klo 9.00–17.00)
Internet http://www.inkeriliitto.fi (avataan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana)
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.

Ilmoitus

Oli kerran Antti,
jolla oli tantti,
iso elefantti,
jolta loppui kantti,
kun hanttiin pani Antti,
anna lantti intti Antti,
jolla oli tantti,
iso elefantti...

Oy Tantti, tarkan lantti.

Numero 1–2/2007 ilmestyy viikolla 5. Aineisto toimitukselle 5.1. mennessä.

Numero 3/2007 ilmestyy viikolla 11. Aineisto toimitukselle 16.2. mennessä.

Kansikuva:
Rauhallista joulua!
Kuva: Katri Einamo

Tässä numerossa:

Tervetuloa ja näkemiin

Jo viime numerossa käsittelimme paluumuuttojonon uutta tilannetta. Tällä kertaa asiaa pohtii FM Irina Kapelian, joka toimii Inkerikeskuksen hallituksen pj:nä.

Perjantai 20.10.2006 oli uutisten suhteen huippupäivä: Lahden EU-huippukokous, presidentti **Putin**, mielenosoittajat, Venäjä - Gruusia, energialähteet ja... inkeriläiset paluumuuttajat saman tien. Tarkemmin sanottuna inkerinsuomalaisten paluumuuton lopettaminen.

Helsingin Sanomilla tuskin oli tarkoitus nostattaa kohua inkeriläisten keskuudessa, mutta asiat vain sattuivat yhteen. Vastakaikua, jota Hesarin artikkeli herätti, eivät odottaneet itse inkeriläisetkään. Inkerinsuomalaiset, yleensä hieman varovaisina ilmaisemaan tunteitaan, harkitsivat tällä kertaa yhtäkkiä jopa mielenosoituksen järjestämistä.

Kohun nouseminen on ymmärrettävää. Lakkautuspäätöksen seuraukset tulevat olemaan epäinhimilliset. Inkerinsuomalaiset tietävät sen aiheuttavan perheiden jakoa, yksinäisiä vanhuksia ja kyvyttömyyttä vaikuttaa tulevaisuuteen. Onhan heidän kotimaansa historiassa sivuja, jolloin asuminen eri maassa tarkoitti elinikäistä eroamista läheisistä. Arvet ovat vieläkin arkoja. Pelko ja suru ovat huonoja neuvojia. Tilanteen pitäisi nyt antaa rauhoittua.

Mihin sitten olen pyrkimässä viestilläni? En suinkaan osoittamaan kiittämättömyyttä maalle, joka on osannut vuonna 1991 luoda upean paluumuutto-ohjelman. Siihen perustuen Suomi on ottanut vastaan ihmisiä, jotka tulevat tänne etsimään kadonnutta henkistä yhteyttä suomalaisiin ja kohentamaan suomalaista identiteettiään, joka heiltä on yritetty viedä pois heidän synnyinmaassaan. Traagisinta on, että paluumuutto-ohjelmasta on tullut tavallisesta, pienestä ihmisestä välittävän demokraattisen Suomen symboli.

Muistuu mieleen vanhemmat paluumuuttajat, jotka ovat uhmakkaasti pitäneet kiinni uskonnostaan ja identiteetistään. Tai ne nuoremmat, jotka säilyttivät tai jopa opettelivat kielen, vaikka muut pitivät sitä tarpeettomana ja menneisyyden merkkinä.

Nyt valtion ja median antama viesti on selkeä: valtio pyrkii työperäiseen maahanmuuttoon eikä paluumuuttajan statuksella muuttavista ole siihen. Heistä on vain huumerikollisuuteen tai muuhun rikollisuuteen.

Mihin tavallisten kansalaisten ja poliitikkojen näkemys perustuu? Onko olemas-

sa tilastotietoa siitä, paljonko rikollisten luvuissa on inkerinsuomalaisia paluumuuttajia? Paljonko heitä on työssä tai työttöminä? Miten tutkimus on tehty? Tosiasia kuitenkin on: inkerinsuomalaisia ei voida tilastoissa mitenkään erotella omaksi ryhmäkseen. Äidinkielen perusteella heidät merkitään joko suomalaisiksi, venäläisiksi, tai virolaisiksi... Viralliset tilastot eivät siis tunne lainkaan inkerinsuomalaisten vähemmistöryhmää. Tilastoja on yksinkertaisesti mahdotonta tehdä!

Siitä huolimatta tiedotusvälineet luovat paluumuuttajista kuvaa Suomelle haitallisena tulijamassana. Eivät he ole sitä. He tekevät työtä, maksavat veroja, synnyttävät Suomelle lapsia. Lapsia, joista Suomi kasvattaa niitä "oikeita"; suomalaisia työntekijöitä, vaikuttajia tai mitä kulloinkin tavoitteena on.

Totta kai, inkerinsuomalaiset on elävä yhteisö, jossa on vajavaisuuksiakin. Mutta miksi tiedotuslähteet tuovat esiin vain negatiivisia uutisia? Missä ovat rakentavammat uutiset: inkeriläisten paluumuuttajien menestystarinat, nuorten opiskelu- ja työsaavutukset?

Inkerinsuomalaisten mentaliteetti on läheinen suomalaisille - myös he pitävät matalaa profiilia, tekevät sisukkaasti työtä, eivätkä hekään pyri itse julkisuuteen, jos ei ole erityistä sanottavaa. Jos ja kun heillekin joskus annetaan suunvuoro, niin silloin he saavat lausua vain muutaman sanasen. Näyttääkseen, että kyllä ne puhuakin osaavat. Uutiskanavat kuvaavat maahanmuuttajia ainoastaan poliitikkojen haastattelujen tai maahanmuuttolakien uudistuksista kertovien uutisten mykkänä taustakuvana.

Tasavertaiseen keskusteluun pyrkivät vain tietyt, maahanmuuttajille tarkoitetut tai maahanmuuttajien voimin tehdyt tiedotusvälineet. Moniko suomalainen seuraa niitä? On syytä epäillä, että niiden lukija- ja katsojakuntakin koostuu itse maahanmuuttajista ja ihmisistä, joiden työn kohderyhmänä maahanmuuttajat ovat. Miten suomalaisille annetaan monipuolista tietoa paluumuuttajista? Vai eikö ole tarkoitustakaan?

Inkeriläiset ovat joutuneet prässin väliin: toisaalta pyritään työpainotteiseen maahanmuuttoon, toisaalta pelätään, että he vievät työpaikkoja ja siksi maahanmuuttoa halutaan rajoittaa.

Olettaisin, että Suomen on pyrittävä tasavertaisuuteen luomalla työpaikkoja, työllistymisohjelmia, etteivät ihmiset turhaantuisi kurssikierteessä tai kotiseinien sisällä. Mitä jos paluumuuttajille annettaisi pikkuisen laajempi valinnan vara kuin pelkkä työllistyminen siivousalalle? Näin heistäkin saadaan tavoitettua työvoimaa. Tuntuu kurjalta lukea erään paluumuuttajan perheenjäsenen kurssihakemuksesta: Venäjällä lääkäri, Suomessa siivooja. Kunnioitan tämän henkilön valintaa, mutta eikö tämä ole voimavarojen ja osaamisen haaskausta?

"Ette ole toivottuja" on huono viesti kaikin puolin. Se on erittäin haitallista omaa identiteettiä vasta rakentavalle, täällä asuvalle nuorten inkerinsuomalaisten sukupolvelle. Katkeruus on huono kasvattaja. Uskon vanhemmankin sukupolven salaa pyyhkivän poskelta voimattomuuden kyyneleen.

Kiellot ja lakkauttamiset eivät ole koskaan tehneet hyvää jälkeä. Jos niitä käytetään, niin ne pitää perustella hyvin. Pelkkä pelottelu tänne muuttavien lukumäärällä ei riitä. Mitä jos vain jatkettaisiin jonossa (jopa lähes 10 vuotta) olevien käsittelyä? Ja jätettäisiin mahdollisuus lopuille, harvoille inkerinsuomalaisille, hakeutua tänne paluumuuttajana.

Vakaa näkemykseni on, että median tuhoava asenne ei tee hyvää Suomelle eikä kieltojen ja lakkautusten avulla edistetä moniarvoisen, monikulttuurisen ja syrjimättömän yhteiskunnan kehittymistä.

Haastattelussa Antti Kokkinen

Teksti Katri Einamo, kuva www.brv.com

Palkka, eläke, opintotuki ja toimeentulotuki. Näiden puitteissa me yleensä puntaroimme taloutemme tulo- ja menoarviot. Riittääkö raha vuokraan, voinko ostaa viikonvaihteeksi vähän parempia ruokia? Miksi sähköyhtiöissä kääritään optioita, mutta kuluttajahinnat sen kun nousevat? Sanotaan, että raha pyörittää maailmaa, mutta onko näin? Pyörittääkö maailma sittenkin rahaa? Miten se raha oikeastaan maailmalla liikkuu?

Inkeriläisten Viestin tässä ja edeltävässä numerossa on esiintynyt ilmoituksen muodossa yritys nimeltä Tantti Oy. Mistä on kyse? Näin joulun alla ja veronpalautusten ja mätkyjen jälkilaineissa on mielenkiintoista kurkistaa hieman toisenlaiseen maailmaan, ja seuraavassa henkilöhaastattelussa kysymmekin Tantin vetäjältä mikä hän on miehiään ja miten hän rahan liikkeet maailmalla näkee.

Kuka olet ja mitä teet?
Nimeni on Antti ja olen ns. *venture capitalist* (pääomasijoittaja). Olemme muitten partnereitteni kanssa lainanneet ison säkillisen rahaa; tätä rahaa käytämme rakentaaksemme uusia yrityksiä ja siten työpaikkoja ympäri maailmaa. Tyypillinen kohdeyrityksemme on kehittänyt uuden palvelun tai uuden teknologian: meidän painopisteemme yrityksen kehityksessä on rahoituksen lisäksi löytää oikeat ihmiset kehittämään näistä yrityksistä menestyksellisiä.

Uusien asioiden kehittäminen on aina vaikeata; niinpä tyypillisesti vain yksi kymmenestä yrityksestä menestyy. Onnistumisten tuotot ovat toisinaan hyvinkin suuria: näin ollen yksi onnistuja enemmän kuin maksaa yhdeksän epäonnistujan viulut; jää vielä voittoakin. Meidän toimintamme perustuu siihen, että löydämme näitä onnistujia, ja se ei onnistu riskejä välttämällä.

Oma toimintani kanavoituu Tantti Oy -nimisen suomalaisyhtiön kautta. Sivutoimisesti olen myös Tantti Oy:n toimitusjohtaja ja olen päättänyt käynnistää markkinointikampanjan, jossa käytän tätä lehteä tärkeänä kommunikaatiovälineenä.

Mitä normaali työviikkosi pitää sisällään?
Olen tavallisesti noin neljäsosan työajastani matkoilla. Tällä hetkellä paimennan kahta yritystä Etelä-Koreassa, yhtä UK:ssa, yhtä Kaliforniassa ja yhtä Israelissa. Teen tavallisesti töitä klo 6–10 aamulla (Kaliforniaan ja itään) ja klo 18–22 illalla (Kaliforniaan). Koetan pitää päiväl-

lä urheilutauon ja nukun toisinaan myös päiväunet. Hoidan tavallisesti myös lapset aamulla kouluun ja vastaanotan heidät koulusta kotiin.

Jo olemassa olevien yritysten lisäksi tärkeä osa työtäni on uusien yritysaihioiden etsiminen. Tämä tapahtuu lukemalla uusien yritysten toimintasuunnitelmia. Työssäni käytän sähköpostia ja puhelinta; joskus laskin olevani yli 15 tuntia viikossa puhelimessa. Käytännössä konttori kulkee mukanani.

Miten olet päätynyt nykyiseen työhösi?
Olen ollut samoissa töissä vuodesta 1998 asti. Oltuani ensin noin 10 vuotta Nokian palveluksessa päätimme partnerieni kanssa perustaa ensimmäisen rahastomme.

Koulutukseltani olen DI ja MBA. Näitä opiskeltuja ammattitaitoja tärkeämmäksi olen oppinut ymmärtämään kotona opetetut käyttäytymisen perusteet: kodin opeilla olen pärjännyt niin myrskyssä kuin tyynessäkin ja monella eri mantereella.

Ketkä tai mitkä ovat tärkeimmät yhteistyökumppanisi?
Työyhteisössäni on 16 ihmistä ympäri maailmaa. Kalifornian piilaakso, Hertzlia Israelissa, Peking ja Shanghai Kiinassa, Seoul Koreassa. Näiden ihmisten kanssa olen tekemisissä päivittäin, vaikken näekään kaikkia heistä kuin kerran kolmessa kuussa.

Omien työkaverieni lisäksi olen lähes päivittäin tekemisissä kaikkien paimentamieni yritysten johtohenkilöiden kanssa; yhteydenpito vaihtelee sen mukaan minkälaisia ongelmia kulloinkin ollaan ratkomassa.

Mitkä ovat suurimmat haasteet työssäsi?
Vaikeinta ja mielenkiintoisinta työssäni on oikeiden ihmisten löytäminen oikeille paikoille. Ihminen pitää sisällään niin paljon yllätyksiä, että joka päiväksi löytyy uutta ihmeteltävää.

Miltä tulevaisuudensuunnitelmasi näyttävät?
Koetan nauttia elämästä jokaisena päivänä, koskaan kun ei tiedä milloin hiekka loppuu tiimalasista. Koetan auttaa lapsiani kasvamaan kunnon ihmisiksi.

Mikä on suhteesi inkeriläisyyteen?
Äitini vanhemmat olivat molemmat inkeriläisiä. Tämä on herättänyt kiinnostusta ja kunnioitusta inkeriläisyyteen; olen aina ollut kiinnostunut historiasta ja olen viime aikoina lukenut paljon inkeriläisten ankaraan kohtalon tarinoita. Tuntuu välillä aivan ihmeelliseltä, että tämän kohtalon lihamyllyn läpi on saattanut selvitä!

Terveisesi Inkeriläisten Viestin lukijoille?
Toivotan kaikille hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta.

Tähän toivotukseen yhtyy myös Viestin toimituskunta. Oikein hyvää joulua ja onnentäyteistä, rauhaisaa uutta vuotta teille, lukijamme!

Suomen Inkeri-liitto ry:n syyskokous pidettiin 26.11.2006

Tehdyt päätökset:

1. Vuonna 2007 ei peritä liittymismaksua.
2. Jäsenyhdistyksen jäsenen maksu (2 e), henkilöjäsenen jäsenmaksu (5 e) sekä kannattavan jäsenen jäsenmaksu (17 e) päätettiin v. 2007 pitää ennallaan.
3. Inkeriläisten Viestin tilausmaksut päätettiin pitää ennallaan, eli Suomeen 30 e/vsk, Ruotsiin 315 SEK/vsk sekä muihin maihin 36 e/vsk tai 360 SEK/vsk.
4. Esitettiin ja vahvistettiin vuoden 2007 toimintasuunnitelma ja 28 060 euroon päättyvä talousarvio hallituksen esitysten mukaisina.
5. Päätettiin, että hallituksen jäsenille ei makseta v. 2007 palkkioita. Tilintarkastajien palkkiot maksetaan laskun mukaan.
6. Valittiin **Toivo Iho** yksimielisesti Suomen Inkeri-liitto ry:n puheenjohtajaksi vuodeksi 2007.
7. Erovuoroiset hallituksen jäsenet **Maria Lahti** ja **Anne Tuohimäki** valittiin uudelleen varsinaisiksi jäseniksi vuosiksi 2007–2009. Mainituiksi vuosiksi valittiin hallituksen uudeksi varsinaiseksi jäseneksi **Lilja Kuivanen** ja varajäseneksi samaksi ajaksi **Tytti Piironen**.
8. Tilintarkastajiksi vuodeksi 2007 valittiin **Yrjö Luukkonen** ja **Annakaisa Mörttinen**, ja heidän varamiehikseen **Lilja Kurppa** ja **Kerttu Susi**.
9. Päätettiin pitää vuoden 2007 kevätkokous 25.3.2007 ja syyskokous 25.11.2007 Inkerikodissa. Kokouksista ilmoitetaan Inkeriläisten Viestissä, ja lisäksi sihteeri toimittaa kokouskutsut yhteystietonsa asianmukaisesti päivittäneille jäsenyhdistyksille.
10. Vuoden 2007 kesäjuhlista ilmoitetaan myöhemmin Inkeriläisten Viestissä.

LUKIJAIN KYNÄSTÄ

Musta korppi

Teksti Irja Tjurneva

Vuosi 1937. Syksy, pitkät pimeät illat ja yöt vielä pimeämmät. Asuimme Tyrössä. Kylässä vangittiin ihmisiä miltei joka yö, aina tuli uusia ja uusia kansan vihollisia. Se kauhea terrorismi olisi valloittanut koko Neuvostoliiton, mikäli **Stalin** (*kiltti poika*, tällaisen nimen antoi hänelle äitini) olisi ollut elossa.

Sinä yönä meillä oli kotona isä ja kaksi veikkoa, yksi veli oli yötyössä Leningradissa. Äiti ei ollut kotona. Minä ja siskoni **Martta** nukuimme samassa sängyssä, kuten aina. Kello oli kaksi yöllä, kun miehet kuulivat, että meidän kapeaa katuamme kulkee auto meidän talomme suuntaan. He hyppäsivät ikkunoihin kaikki kuin komennettuina sängyistään. Veljet ja isä juoksentelivat ikkunasta ikkunaan. Vaikka ulkona oli pimeää, oli selvä että auto

seisahtui juuri meidän talomme eteen. Me kaikki pelästyimme.

Ikkunoista näki hyvin, että ulkona seisoi se musta korppi. Kenet korppi nyt vie, mietti jokainen. Voi viedä jokaisen, isän ja kaksi veljeä, sillä hehän olivat kaikki syyllisiä. Isä oli kulakki ja veljet kulakin lapsia. Jo olisi aika kuulla koputus oveen, mutta ei! Ihmeellisempää edelleen oli, kun autossa painettiin kaasua ja se lähti liikkumaan. Meille kaikille tuli hyvä mieli, koetus oli ohi.

Kenet he veivät, kuka oli seuraava kansan vihollinen? Meitä vastapäätä, kauniissa uudessa talossa asui perhe: isä, äiti ja kaksi koulupoikaa. Kutsuimme heidän isäänsä **Nikolai**-sedäksi. Setä oli hirmuinen kommunisti (saimme kuulla jälkeenpäin, että hän oli kertonut yhden ihmisen olevan kansan vihollinen) ja koko meidän perheemme pelkäsi häntä.

Aamulla kävi selväksi, että seuraava kansan vihollinen olikin setä Nikolai. Vaimo ja kaksi poikaa karkotettiin kotoaan pois ja setä oli ammuttu. Meidän perheemme säilyi sotaan asti eikä ketään vangittu.

Minun kohtalonani oli, kun sodan piirityksen aikana minut vietiin pois Leningradin alueelta Jäämeren rannalle kalastamaan. Muutimme Suomeen 53 vuoden jälkeen.

Kuusi kämmenellä

Teksti Ella Ojala

Inkeriläisten Viestin nro 10 päätoimittajan kirjoitus *Isä jakoi appelsiinin* toi minulle mieleen oman appelsiinitarinani, mutta lukija voi sen löytää kirjastani *Pitkä kotimatka*. Aivan kaikista kirjoistani löytyy sota-ajan kurjuudet ja puutteet. Ensimmäisestä keväästä jo rauhan ajan ihanuus ja kurjuus.

Mutta koska meillä on nyt joulu, juhla armas lapsien, niin taidan tässä kirjoittaa saksalaisten miehitysajan erään kokemukseni, joka tosin tämäkin on *Pitkässä kotimatkassa*. Mutta kertaus on opintojen äiti, niinhän sanotaan, myös venäjäksi: *Povtarenje matj utsenja*.

Niinpä ensimmäisenä jouluna, jolloin elettiin saksalaisten valtaamalla Inkerin alueella ja jolloin ei kauppoja ollut. Eikä yksinkertaisesti mitään saanut mistään, ellei jotakin onnistunut kerjäämään saksalaisilta sotilailta. Ihmisiä kuoli nälkään sinä ensimmäisenä talvena ja seuraavanakin. Me lapset yritimme löytää omat sotilaamme, joilta kerjäsimme leipää. Minulla oli eräs ystävällinen sotilas, joka aina yritti antaa minulle jotakin, leipäpalan, kun häneltä sellainen liikeni. Myöhemmin opin kerjäämään myös leivän päälle voita ja kun kielitaitoni oikein koheni, kerjäsin leivän päälle vielä hunajaakin, koska näin saksalaisten sellaista pistelevän oman voileipänsä päälle.

Kutsuin sotilasta Piippu-ukoksi, koska hän aina poltteli piippua. Joulun alla Piippu-ukko oli saanut kotoaan paketin ja joulumieli sulatti niin Piippu-ukon sydämen, että hän toi osan paketistaan minulle jaettavaksi sen veljieni kanssa. Piippu-ukon paketista löytyi jotakin niin ihmeellistä, että silmäni suurenivat entisestään, kun hän kotitekoisten muutaman pikkuleivän lisäksi, jollaisia en ikinä ennen ollut maistanut, sillä eihän kolhoosin talonpoikaisnaiset pikkuleipiä jouluksi paistaneet, he paistoivat piirakoita ja vehnästä, jos sattuivat saamaan vehnäjauhoja. Jos saivat

vehnäjauhoja, saattoikin olla niin hassu tilanne, ettei sattunutkaan saamaan hiivaa. Tämä ihanuus kaikki rauhan aikana. Sota-aikana kukaan ei siis paistanut mitään, sillä mitään ei ollut.

Niinpä Piippu-ukon pikkuleivät olivat jotain taivaallista herkkua, joita ei olisi raaskinut suustaan alas nielaista, mutta sulivathan ne ja vajosivat nälkäiseen vatsanpohjaan ennätysajassa. Eikä niitä saanut jaon jälkeen kuin yhden pienen pikkuleivän.

Ihmeellisin kuitenkin jäi kämmenelle, ja se oli kimmeltävä joulukuusi. En ollut Neuvostoliitossa koskaan sellaista nähnyt. Se oli kuin sadun taikamaailmasta ja kimmelsi joistakin hopeanvärisistä sirotelluista kimmellysaineista vihreyttä vastaan kuin taikakalu, joka oli pudotettu toisesta maailmasta, ehkä suoraan taivaasta. Kuin enkelkuoro olisi alkanut laulaa *Enkeli taivaan lausui näin: Miks hämmästyitte säikähtäin? Mä suuren ilon ilmoitan, maan kansoille nyt koittavan.*

En tiedä miten saksalaiset olivat taikakuusensa taikoneet. Mitä sen pienen vihreäneulaisen silkkipaperikuusen päälle oli siroteltu, mutta se oli kaunein kuusi, jonka ikinä olin nähnyt. Emmekä me, jotka olimme menettäneet sodan melskeessä kotimme ja asuessamme silloin Hietamäen Hyttilän kylässä Uatilan läpikäytävähuoneessa, omaa joulukuusta saaneetkaan. Kaikki tämä on kerrottu *Pitkässä kotimatkassa*. En vain muista, osasinko kertoa sen kuusen vaikutuksen ihan yhtä palavasti kuin vieläkin nyt sen vuosikymmenten läpi muistan.

MUUT LEHDET

Referaatit Katri Einamo

Pietari saa Suomi-talon

(Helsingin Sanomat 18.11.2006)

Pietari saa parin vuoden kuluttua Suomi-talon. Pietarin kaupunki on vuokrannut tarkoitukseen Pyhän Marian kirkon ns. kirkkokartanon rakennuksen. Tiloihin muuttaa mm. Suomen Pietarin-instituutti kirjastoineen ja Suomalais-venäläisen kauppakamarin toimisto. Tilaa on myös näyttelyille ja rakennukseen muuttaa takaisin myös Pietarin suomalainen koulu. Tiloja vuokrataan myös muille suomalaisille yhteisöille ja yrityksille. Suomen Pietari-instituutin toiminnasta vastaa Pietari-säätiö, jonka hallituksen puheenjohtajana toimii **Arto Mustajoki**. Talo korjataan lainarahalla ja valtion avustuksella.

Espoon seurakunnat tukevat Petroskoin kirkkohanketta

(Helsingin Sanomat 19.11.2006)

Espoon seurakuntayhtymä avustaa 5 000 eurolla Petroskoin luterilaisen kirkon rakentamista. Kustannusarvio on 925 000 euroa, josta kokoon on nyt saatu noin puolet. Petroskoin kirkon rakentaminen on Inkerin kirkon suurimpia hankkeita.

Staarostana v. 1917

(Aapo Ihon muistelmista)

Tuli vuoden 1915 syksy, ja alettiin haravoida yhä uusia ikäluokkia ja uudelleen tarkastaa "raakatuita". Minä olin kyllä saanut vapautuksen, mutta nyt alkoi olla tarvis kuormastokelpoisia, ja sitä tietä välttääkseni lähdin Pietariin ja pääsin tuttavien avulla sotatarvetehtaan kirjoihin. Tehdas piti miehensä, joten kuormastokomennuksesta ei enää ollut pelkoa.

Outoahan kaupunkielämä ensi alkuun oli, mutta kaikkeen tottuu. Tuli sitten vuosi 1917. Jo edellisen vuoden loppu oli täynnä outoa jännitystä. Tunsin asioiden kehityksen koko lailla läheltä, ja odotin päivä päivältä näkeväni, kuinka oikein käy!

Sattui vain niin kummasti, että itse kumouksen puhkeaminen jäi minulta paikan päällä näkemättä! Läksin pistäytymään kotona Hietamäellä. Aamujunalle kiiruhtaessani pääsin hädin tuskin vartioketjun läpi Liteinajan sillalla. Kun iltajunalla tuossa puoli kymmenen maissa palasin kaupunkiin, tapasin sen jo täydessä riemussa: vallankumous oli tapahtunut ja väliaikaisen hallituksen viestiautot risteilivät ympäri kaupunkia levittäen tietoa tapahtuneesta. Kuljin jalan läpi kaupungin Viipurin puolella sijainneeseen asuntooni, nähden matkalla paljon sellaista, mikä oli uutta ja outoa kurinalaisuudessa eläneen kaupungin katukuvassa. Siellä täällä vielä paukahteli, mutta ratkaisu oli jo tapahtunut ja kansa riemuitsi.

Jonkin ajan kuluttua alkoivat työtkin taas. Ellen väärin muista, vallankumouspäiviltä maksettiin täysi palkka, vaikkei mitään tehty!

Heti kärkeen tehtiin sellainen uudistus tehdaskomennossa, että perustettiin työläisedustajista tehtaan hallinnon rinnalle "vanhinten neuvosto". Työläisiä taisi olla 3 000 paikkeilla. Neuvostossa istui muistaakseni 17–18 edustajaa eli *"staarostaa"*, minä niiden joukossa suomalaisten edustajana. Suomalaisia oli parisataa, ja kielitaitoisena jouduin siis tuollaiselle paikalle. Sain jättää pommien sorvaamisen. Detaljityönäni oli *shrapnellin* kuoren pohjan syrjän pehmennys eli pyöristys, ja keskimääräinen saavutus oli 300 kpl päivässä, parhaina päivinäni pääsin yli 500 kappaleen, jota toiset jo katsoivat karsaasti, he kun olivat pidempään olleet töissä, eivätkä oikein minulle pärjänneet. Paljon riippui terän karkaisusta. Joskus se onnistui oikein hyvin ja silloin tuli jälkeäkin.

Me herroiksi valitut siirryimme työajassakin konttoriaikaan, tulimme kymmeneksi ja poistuimme jo ennen työläisiä, oikein pääportista ja ilman tavanmukaista *propuskaa*. Propuska käsitti metallisen numerolevyn, mikä illalla otettiin ja aamulla jätettiin konttoriin, jonka läpi kulku työmaalle tapahtui.

Tehtävänäni neuvostossa oli avustusanomusten laatiminen ja niiden esittely istunnossa. Avustusten anojat tulivat jonossa pöytäni ääreen ja tolkuttivat asiansa, jolle piti antaa kirjallinen asu. Tämän lisäksi minulle uskottiin tämän avustuskassan hoito. Varat saatiin suoran pankista tehtaan ao. tililtä, ja usein kävin yksin hakemassa rahoja. Kerrankin kanniskelin käsissäni nättiä 10 000 ruplan pakettia, rupla oli silloin vielä iso raha! Tässä hommassa olin aina vuoden 1917 syksyyn saakka, jolloin otin lopputilin ja lähdin käymään kotitalossa.

UUTISIA INKERISTÄ

Teksti Wladimir Kokko
Kuvat Andrei Kuznetsov ja Viktor Uzhvijev

Ajankohtaista inkeriläistä
Uutiskolumnistin kannanotto

Lokakuu mietityttää

5. lokakuuta on Inkerin nimipäivä... Inkeriläisillä on syytä juhlia, sillä meillä ei ole virallista kansallisjuhlaa kalenterissa. Ja näin tehdään ainakin Inkerinmaalla ja Suomessa. Lokakuun 5. päivän läheisyydessä yhdistyksemme järjestää kansanjuhlat, konsertit ja joitakin seminaareja.

Lokakuussa on myös muitakin merkkipäiviä. 30. lokakuuta on Venäjällä **Stalinin** vainovuosien muistopäivä. 15. lokakuuta 1988 Taaitsassa pidettiin Inkerin Liiton perustamiskokous, 14. lokakuuta 1920 solmittiin Tartossa Suomen ja Neuvosto-Venäjän välillä rauhansopimus.

Liitteenä Tarton sopimukseen kuuluu mm. Venäjän federaation inkerinsuomalaisia koskeva julistus. Inkeriläisasiat nousivat silloin esille kansainvälisen politiikan aiheeksi ensimmäistä kertaa historiassa. Tässä julistuksessa Venäjän federaatio virallisesti turvaa inkerinsuomalaisten kulttuurioikeudet, kuten esim. oikeuden itse "päättää opetusasioistaan", paikallisesta hallinnosta ja käräjäasioistaan. Näin suomen kielen erikoisasema Inkerinmaalla tunnustettiin virallisesti niin koululaitoksissa kuin julkisessa elämässä. Kansallemme myönnettiin myös paikallinen itsehallinto. Jotkut historioitsijat sanovat tätä aikaa kansallis-kulttuurisen autonomian kaudeksi. Oliko se todella näin?

Minusta autonomiasta ei voi puhuakaan. Bolshevikkien johtama valtio puuttui opetuksen sisältöön täydellä voimalla. Jopa senaikaiset paikalliset suomenkieliset aapiskirjat olivat täynnä kommunistista propagandaa. Tekstit ovat pioneereista ja runot kolhoosielämästä. Musiikkitunneilla laulettiin *"Kannamme Helsinkiin punaisen lipun, jossa on sirppi ja vasara"*. Paikallinen hallinto oli muodollisesti paikallisneuvostojen käsissä (ja meillä oli 1920–30-luvuilla jopa kansalliset suomalaiset kyläneuvostot ja yksi kansallinen piiri), mutta käytännössä kaikesta päättivät kommunistisen puolueen komiteat. Valtiossa, jonka virallinen muoto oli "työväen diktatuuri", ei ollut sijaa itsehallinnolle.

Kulttuurielämässä oli kuitenkin paljon hyvää. Leningradissa toimi suomalainen teatteri, yli 10 lehteä ja aikakauslehteä ilmestyi säännöllisesti suomen kielellä, noin 300 oppilaitoksen opetuskielenä oli suomi ja kirjapaino *Kirja* julkaisi suomenkielistä kirjallisuutta. Kaikki tämä oli niin sanotun "korenizatsija-politiikan" tulos. "Korenizatsija" on bolshevikkien keksimä termi, joka tarkoittaa lähinnä "kantakansallistamista". Antaen vähemmistökansoille sivistystä ja kehityspotkua niiden kansalliskulttuureille, valtiovallalla oli tarkoitus kasvattaa joka vähemmistökansassa uusi eliitti, joka olisi lojaali valtaapitäville. Tässä onnistuttiin ilmeisesti vaihtelevin tuloksin, kun 1937–38 maan kommunistijohto lopetti kaikki kansalliset koulutus- ja sivistyskeskukset.

Lokakuun muistopäivät antavat joka tapauksessa inkerinsuomalaisille toivoa kulttuurinsa ja kielensä säilymisestä.

Inkerin matkailua on lisättävä

"Viime vuonna Keltossa sijaitsevan Inkerin kirkon teologisen instituutin kautta

majoitus järjestettiin noin 1 500 vieraalle. Matkailijaryhmien vastaanotosta saadut tulot muodostavat noin kolmasosan oppilaitoksen budjetista" kertoi Pietarissa pidetyllä matkailualan työpajalla talouspäällikkö **Sulo Jääskeläinen**.

Matkailupalveluja kehitetään sivutoimintana Kikkerin, Tervolan ja Taaitsan vanhusten palvelutaloilla sekä Pietarin Pyhän Marian, Haapakankaan ja Toksovan seurakunnissa. Joitakin palveluja järjestetään Inkerin Liiton tai Sampo-keskuksen kautta.

Palveluiden lisäämisestä kiinnostuneet kokoontuivat 5.-6. lokakuuta matkailualan työpajalla Liteinin vanhusten palvelupisteellä projektipäällikkö **Merja Wahlroosin** ja Haaga-instituutin kouluttaja **Hannu Piirasen** johdolla.

Toksovassa oli hauskaa

Inkerin päivän pääjuhlat pidettiin 7.10. Toksovan kirkon maatontilla. Juhlimaan saapui vähintään 150 henkeä.

Juhlat alkoivat klo 13.00 saappaanheittokilpailulla.

A. K. Saappaanheitossa heittotekniikka on tärkeintä...

Juhlimiset jatkuivat kirkossa, missä puheenjohtaja **Aleksanteri Kirjanen** tervehti yleisöä, minkä jälkeen Pietarin inkerinsuomalaisten kuoro konsertoi. Seuraavaksi seurakuntatalolla lounastettiin, minkä jälkeen oli vuorossa kilpailuja ja kansantanhuja. Juhlapäivän ohjelman laati IL:n neuvoston jäsen **Olga Konkova**.

Vanhasta kirkosta uusi

Skuoritsan seurakunta Inkerinmaan sydämessä on seutumme vanhimpia luterilaisia seurakuntia, se perustettiin vuonna 1624. Seurakunta on elänyt eri historian vaiheita ja ehkä parhaimmat aikansa 1800-luvun alkupuolella. Silloin sitä tuki Hatsinan keisarillinen hovi, jonka raha-avulla v. 1839 pystytettiin rakentamaan iso Pyhän Katariinan kivikirkko. Kirkko riistettiin seurakunnalta v. 1937, ja se muuttui kolhoosin klubiksi. Samana vuonna vangittiin ja teloitettiin kirkkoherra **Antti Jaatinen**. Saksalaisten miehittämässä Skuoritsassa pikaisesti korjattu kirkko avasi lyhyeksi aikaa ovensa uudestaan ja viimeinen jumalanpalvelus siinä pidettiin 8.10.1943. Joko vuonna 1944 tai 1945 kirkossa syttyi tulipalo ja sen jälkeen kirkkorakennus on alkanut rappeutua.

Vuonna 1990 uudelleen perustettu seurakunta on hankkinut vaatimattoman kevyen puurakennuksen kirkokseen. Haave vanhan kirkon kunnostamisesta eli kuitenkin monien seurakuntalaisten sieluissa. Ensimmäisenä avuksi tuli tarmokkaan läänirovastin **Raimo Jalkasen** johtama Rautalammin seurakunta. Kolehteja kerättiin eri puolilla Suomea, Ruotsissa ja Yhdysvalloissa, sillä jo rakennusmateriaaleihin meni 150 000 euroa. Rakennusmestari **Taisto Matilaisen** johtamiin rakennustöihin osallistui paljon vapaaehtoisia suomalaisia työntekijöitä pääosin Herättäjä-yhdistyksestä. 12 vuotta kes-

täneen työn tuloksena on ainutlaatuinen arkkitehtoninen ratkaisu ja toimiva Skuoritsan kirkko.

V. U. Ulkopuolelta kirkon näkymä ei ole juurikaan muuttunut.

Arkkitehtinä toimi **Pekka Wesamaa** ja sisustuksen suunnitteli **Ulla Wesamaa**.

V. U. Arkkitehdit ja rakennusmestari vasemmalta oikealle: Ulla Wesamaa, Pekka Wesamaa, Taisto Matilainen.

Skuoritsan Pyhän Katariinan kirkko vihittiin uuteen käyttöön 8.10.2006. Vihkimisjumalanpalveluksen toimitti piispa **Aarre Kuukauppi** kirkkoherra **Pavel Kryloffin** avustamana. Saarnan piti rovasti Raimo Jalkanen.

Juhla jatkui puheilla, lahjoituksilla ja konserttikappaleilla. Kunniamaininnan saivat **Aleksanteri Saveljev**, **Lilja Stepanova**, pastori **Juhani Isosaari**, **Albert Kirjanen** ja pastori **Esko Jalkanen**.

V. U. Vihkimisjumalanpalvelus toimitettiin piispa Aarre Kuukaupin johdolla.

V. U. Kirkko oli täynnä väkeä ja ilmapiiri lämmin.

Kuoro konsertoi Virossa

Heimopäivät pidettiin Virossa 10.–15. lokakuuta ja ohjelmassa oli konsertteja, luentoja, näyttelyitä jne. Pietarin inkerinsuomalaisten kuoron Korpi-yhtye kutsuttiin osallistumaan ensimmäistä nyt kertaa, ja Korpi esiintyikin 11 kertaa kuudessa kaupungissa.

Hallituksen ehdotus: ei uusia paluumuuttojonoon

Suomen valtioneuvosto teki 19. lokakuuta (viitaten Hallituksen ulkosuomalaispoliittiseen ohjelmaan) ehdotuksen siitä, että inkerinsuomalaisten paluumuuttojono täytyy sulkea uusilta hakijoilta ja että jonossa olevien hakemukset käsiteltäisiin nopeutetusti. Paluumuuttokäytäntö ei kuitenkaan muutu välittömästi, koska se edellyttää ulkomaalaislain muuttamista.

Tapahtuma-kalenteri

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

26.12.2006 joulujuhla klo 14.00 alkaen
18.2.2007 kevätkokous klo 14.00
9.4.2007 pääsiäisjuhla klo 14.00
27.5.2007 helluntaijuhla klo 14.00
30.9.2007 syyskokous ja Mikkelinpäivän tilaisuus klo 14.00
3.11.2007 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla klo 12.00 Inkeriläisten muistomerkillä ja sen jälkeen juhla klo 13.00 alkaen
26.12.2007 joulujuhla klo 14.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6, Turku

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

7.1.2007 klo 14 Jouni Laine teatteri Betasta kertoo ensi kesänä Hyvinkäällä, Suomen rautatiemuseon puistossa esitettävästä näytelmästä *Martti Rautanen-Nakanbale.*
4.2.2007 klo 14 kevätkokous, kahvit, jonka jälkeen on vieraanamme Helena Miettinen. Hän on paneutunut erityisesti inkerinsuomalaisten muistojen keräämiseen. Tiedustelut Irja Pelkonen, h-i.pelkonen@pp.inet.fi tai puh. (040) 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-kerhon tapahtumia

15.1.2007 klo 15.00 kerhoilta
12.2.2007 klo 15.00 kevätkokous
12.3.2007 klo 15.00 kerhoilta
10.4.2007 klo 15.00 kerhoilta
14.5.2007 klo 15.00 kerhoilta Kahvisaaressa (kyykkäharjoitukset)
11.6.2007 klo 15.00 kerhoilta Kahvisaaressa (kyykkäharjoitukset)
heinäkuussa matka inkeriläisten kesäpäiville
13.8.2007 klo 15.00 kerhoilta
10.9.2007 klo 15.00 kerhoilta
8.10.2007 klo 15.00 syyskokous
12.11.2007 klo 15.00 kerhoilta
9.12.2007 joulumatka Pertunmaa / Mäntyharju
Kerhoillat ilman erityismainintaa ja kokoukset osoitteessa
Kirkkokatu 5, Lahti
Tiedustelut Maria Lahti,
puh. (03) 734 0435

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot

Tiedustelut Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Tiedustelut
Toivo Tupin puh. (040) 578 3894
Irma Rautio puh. (09) 753 0864

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Inkerikeskuksen tapahtumia

www.inkerikeskus.fi

Inkerikeskus ry
Hämeentie 103 A, 00550 Helsinki

Inkerin kulttuuriseuran tapahtumia

Kevään Inkerimatkoille otetaan vastaan ilmoittautumisia

Länsi- ja Keski-Inkeri I, **17.–20.5.2007**
Alustavan suunnitelman mukaan Matkalle lähdetään helatorstaina 17.5. Matkustamme kantosiipialuksella Tallinnan kautta Narvaan, jossa ylitämme rajan ja olemmekin jo entisellä Inkerinmaalla.

Ensimmäisen päivän tutustumiskohteina ovat Suomenlahden rannalla olevat pitäjät Kosemkina, Kattila, Soikkola ja Kaprio, mikäli alueille pääsy on sallittua. Osa entisestä Inkerinmaasta kuuluu rajavyöhykkeeseen. Ensimmäinen yöpyminen on Villa Inkerin palvelutalossa hostel-tyyppisissä oloissa (saatavilla vain 4 hengen huoneita). Matka jatkuu aamulla ja mahdollisuus on tutustua Skuoritsaan, Tuutariin, Hietamäkeen, Venjokeen sekä mahdollisuuksien mukaan myös muihin Keski-Inkerin pitäjiin. Toinen yö on Hotelli Hatsinassa kahden hengen huoneissa. Kolmantena päivänä kierrellään sekä Hatsinan ympäristön inkeriläiskylissä että tutustumme alueen keisarillisiin palatseihin. Yöpyminen Hotelli Hatsinassa. Neljännen päivän aamulla lähdetään paluumatkalle kohti Narvaa ja Tallinnaa.

Oppaana Inkerissä on tutkija **Aleksej Krjukov**, joka tuntee Inkerin paikallishistorian tarkemmin kuin moni muu. Koko matkan punaisena lankana on, että matkalaisilla olisi mahdollisuus poiketa sukujensa entisillä paikoilla, joten lopullinen matkareitti muotoutuu lähtijöiden mukaan. Arvioitu hinta ilman yhteisviisumia on noin 250 euroa. Matkalle mahtuu mukaan enintään 24 henkilöä. Matkanjohtajana **Helena Miettinen**.

Ennakkoilmoittautumiset email: koivujatahti@inkeri.com tai puhelimitse **Tytti Piiroselle** (050) 529 0756.

Keski- ja Itä-Inkeri II, **4.–7.6.2007**
Edellisen kanssa samansisältöinen matka tehdään 4.–7.6. Tutustumiskohteina ovat erityisesti Inkerin eteläisimmät ja itäisimmät pitäjät kuten Liissilä ja Järvisaari. Arvioitu hinta ilman yhteisviisumia on noin 250 euroa. Matkanjohtajana on **Alina-Sinikka Salonen**.
Ilmoittaudu email: koivujatahti @netti.fi tai puhelimitse Alina-Sinikka Saloselle (040) 743 7042.

Inkerin kulttuuriseuran toimisto
Koivu ja tähti
Kaarlenkatu 3–5 A, 00530 Helsinki

Tiedustelut Helena Miettinen

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €